

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน
ไทยฮอนต้า จำกัด กรุงเทพมหานคร

นายจักรินทร์ อัมพรมหา

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

Guidelines for Improving Operational Efficiency of ThaiHonda
Credit Union Cooperative Limited, Krung Thep Maha Nakhon

Mr. NATCHARIN AMPORNMAHA

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master Business Administration in Co-operatives School of Agriculture
and Cooperatives

School of Agriculture and Cooperatives Sukhothai Thammathirat Open University

2023

ชื่อการศึกษา คำนวณอัตราหนี้สิน แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยู
เนียน ไทยฮอนด้า จำกัด กรุงเทพมหานคร

ผู้ศึกษา นายจักรินทร์ อัมพรมหา รหัสนักศึกษา 2659002741

ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด 2) วิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ และ 3) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานทางการเงินของสหกรณ์และผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ในปีบัญชี 2562 – 2566 โดยวิธีการวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง แนวโน้ม และการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ โดยเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานกับค่าเฉลี่ยสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่มาจากฐานข้อมูลของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการศึกษา พบว่า 1) ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินในช่วงปี 2562 – 2566 สหกรณ์มีกำไรขั้นต้นเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ต้นทุนเงินทุนลดลง แต่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมีแนวโน้มสูงต่ำสลับกัน กำไรสุทธิไม่คงที่ แปรผันไปตามค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ส่วนใหญ่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินให้กู้ยืมระยะสั้น สหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าหนี้สินไม่หมุนเวียน ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากสมาชิก และทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น โดยสหกรณ์มีหนี้สินน้อยกว่าทุนของสหกรณ์ 2) ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง สหกรณ์มีอัตราหนี้สินต่อทุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงกว่าค่าเฉลี่ย มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สูงกว่าค่าเฉลี่ย แต่อัตรากำไรสุทธิต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร อัตราการเติบโตของธุรกิจสูงกว่าค่าเฉลี่ย มิติที่ 4 การทำกำไร อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และอัตรากำไรสุทธิสูงกว่าค่าเฉลี่ย มิติที่ 5 สภาพคล่อง อัตราส่วนทุนหมุนเวียนสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมิติที่ 6 ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอก สหกรณ์ได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยนโยบายรัฐบาล และเทคโนโลยีน้อยเนื่องจากเป็นสหกรณ์ในสถานประกอบการ แต่กระทบด้านจำนวนสมาชิกลดลงจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจโดยรวม และ 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์ที่สำคัญ ได้แก่ (1) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ เนื่องจากสมาชิกเกษียณอายุจำนวนมากอัตราดอกเบี้ยของธุรกิจต่ำ สหกรณ์ต้องวางแผนเพื่อบริหารสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น โดยลงทุนในสินทรัพย์ที่มีคุณภาพดีเพิ่มมากขึ้น (2) ขยายเงื่อนไขการให้เงินกู้เพิ่มขึ้นเพื่อเพิ่มปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ และ (3) ขยายธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเพิ่มมากขึ้น

คำสำคัญ ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน, ประสิทธิภาพการดำเนินงานทางการเงิน, สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

Independent Study title: Guidelines for Improving Operational Efficiency of ThaiHonda Credit Union Cooperative Limited, Krung Thep Maha Nakhon

Author: Mr. NATCHARIN AMPORNMAHA; ID: 2659002741;

Degree: Master of Agriculture

Independent Study Advisor: Associate Professor Songserm Homglin; Academic year: 2023

Abstract

The objectives of this study were to 1) analyze the performance and financial status of Thai Honda Credit Union Cooperative Limited; 2) analyze the efficiency in the operation of the cooperative and; 3) suggest the development guidelines in the operation of the cooperative.

This study was quantitative research. Data were collected from secondary data from financial report of the cooperative and the cooperative auditor in the fiscal year 2019-2023. Data were analyzed by using common size analysis, trend analysis and, CAMELS analysis by comparing the efficiency in the operation with the mean of very large credit union cooperatives of the Cooperative Auditing Department.

The results of the research found that 1) performance and financial status during the year 2019-2023. The cooperative had the initial profit increased continuously, the capital cost decreased, but the expense in the operation tended to be both high and low. The net profit was not stable and varied by the expense in the operation. The cooperative invested in the current assets less than the non-current assets. They were mostly in the form of cash and bank deposits and short-term loans. The cooperative had current liabilities more than non-current liabilities and the capital of cooperative was mostly capital stocks. The cooperative had liabilities less than the capital of the cooperative. 2) The efficiency in the operation of the cooperative revealed that in the first dimension which was on the capital strength the cooperative had the asset rate per capital lower than the mean and the returns per capital was higher than the mean. The second dimension was the assets quality. The returns per asset were higher than the mean but the growth rate of the assets was lower than the mean. The third dimension was about the management capabilities, it showed that the growth rate of the business was higher than the mean. The fourth dimension was on the earnings sufficiency, the operational expense rate was lower than the mean and the net profit rate was higher than the mean. The fifth dimension was on the liquidity, the current capital rate was higher than the mean. The sixth dimension was on the sensitivity, -the cooperative was affected from interest rate through government policy and technology at the low level due to the fact that the cooperative was an entrepreneurial entity, but it had the impact on the decrease of members from the overall economic stagnant. 3) The key development guidelines in the operation of the cooperative were such as (1) the improvement in the efficiency of asset management due to a large number of members retired and the low business growth ratio. The cooperative must plan to manage the assets and made them more beneficial through investing more in good quality assets; (2) the expansion of conditions in increasing the amount of loans in order to increase the quantity of the businesses of the cooperative; and (3) the expansion of business to seek more products for distribution.

Keywords : Performance and financial status, Efficiency in financial operation, Thai Honda Credit Union Cooperative Limited

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยดี ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์สงเสริม หอมกลิ่น และรองศาสตราจารย์วิลาวัลย์ ศิลปศร อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตรวจสอบ ติดตาม และแก้ไขข้อผิดพลาดอย่างใกล้ชิดและด้วยความห่วงใย นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนเรียบร้อย ผู้ศึกษามีความทราบซึ่งในความกรุณาและขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ ครอบครัว เพื่อนนักศึกษา เพื่อนร่วมงาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระรวมทั้งท่านที่ไม่ได้กล่าวนาม ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ วิชาการ และข้อเสนอแนะตลอดระยะเวลาการศึกษา คุณค่า และประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นกตัญญูตเวทิตาแก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จจนตราบนเท่าทุกวันนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้จะมีประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเช่นเดียวกันนี้ต่อไป

นายจักรินทร์ อัมพรมหา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	3
กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ คุณค่าของสหกรณ์ อุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์	8
แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์เครดิตยูเนียน	18
บริบทสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด	30
แนวคิดเกี่ยวกับงบการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน	34
แนวคิดการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์ ในมุมมอง 6 มิติ	42
ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญเฉลี่ยของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	53
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการเงิน	56
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์	62
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	65

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	69
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	70
บทที่ 4 ผลการศึกษา	78
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์	78
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์	80
ตอนที่ 3 วิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์	89
ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์	113
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	122
สรุปการศึกษา	122
การอภิปรายผล	141
ข้อเสนอแนะ	144
บรรณานุกรม	150
ภาคผนวก	155
งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด	157
ประวัติผู้ศึกษา	177

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	สรุปจำนวนสมาชิก ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และปริมาณธุรกิจ ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ปี 2562 - 2566 32
ตารางที่ 2.2	อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS)..... 47
ตารางที่ 2.3	ข้อมูลและอัตราส่วนเฉลี่ยของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่่มาก ปี 2562-2566 57
ตารางที่ 3.1	ข้อมูลและอัตราส่วนเฉลี่ยของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่่มาก ปี 2562-2566..... 75
ตารางที่ 4.1	รายการงบการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ปี 2562-2566..... 80
ตารางที่ 4.2	ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ปี2562-2566..... 81
ตารางที่ 4.3	ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด เปรียบเทียบกับ ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ปี2562-2566 83
ตารางที่ 4.4	ฐานะทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ปี 2562-2566 85
ตารางที่ 4.5	การวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน ปี 2562-2566 90
ตารางที่ 4.6	การวิเคราะห์อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ ปี 2562-2566..... 91
ตารางที่ 4.7	การวิเคราะห์อัตรการเติบโตทุนของสหกรณ์ ปี 2562-2566..... 92
ตารางที่ 4.8	การวิเคราะห์อัตรการเติบโตของหนี้ ปี 2562-2566..... 93
ตารางที่ 4.9	การวิเคราะห์อัตรการผลตอบแทนต่อส่วนของทุน ปี 2562-2566..... 93
ตารางที่ 4.10	สรุป มิติที่1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ปี 2562-2566 94
ตารางที่ 4.11	การวิเคราะห์อัตรการหมุนของสินทรัพย์ ปี 2562-2566..... 95
ตารางที่ 4.12	การวิเคราะห์อัตรผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ปี 2562-2566..... 96
ตารางที่ 4.13	การวิเคราะห์อัตรการเติบโตของสินทรัพย์ ปี 2562-2566..... 97
ตารางที่ 4.14	สรุป มิติที่2 คุณภาพของสินทรัพย์ ปี 2562-2566 98
ตารางที่ 4.15	การวิเคราะห์อัตรการเติบโตของธุรกิจ ปี 2562-2566..... 99
ตารางที่ 4.16	แนวโน้มการคาดการณ์อนาคต ปี 2562-2566..... 99
ตารางที่ 4.17	สรุป มิติที่3 ชีตความสามารถในการบริหาร ปี 2562-2566 101
ตารางที่ 4.18	การวิเคราะห์อัตรการกำไรต่อสมาชิก ปี 2562-2566..... 102
ตารางที่ 4.19	การวิเคราะห์อัตรการเงินออมต่อสมาชิก ปี 2562-2566..... 103

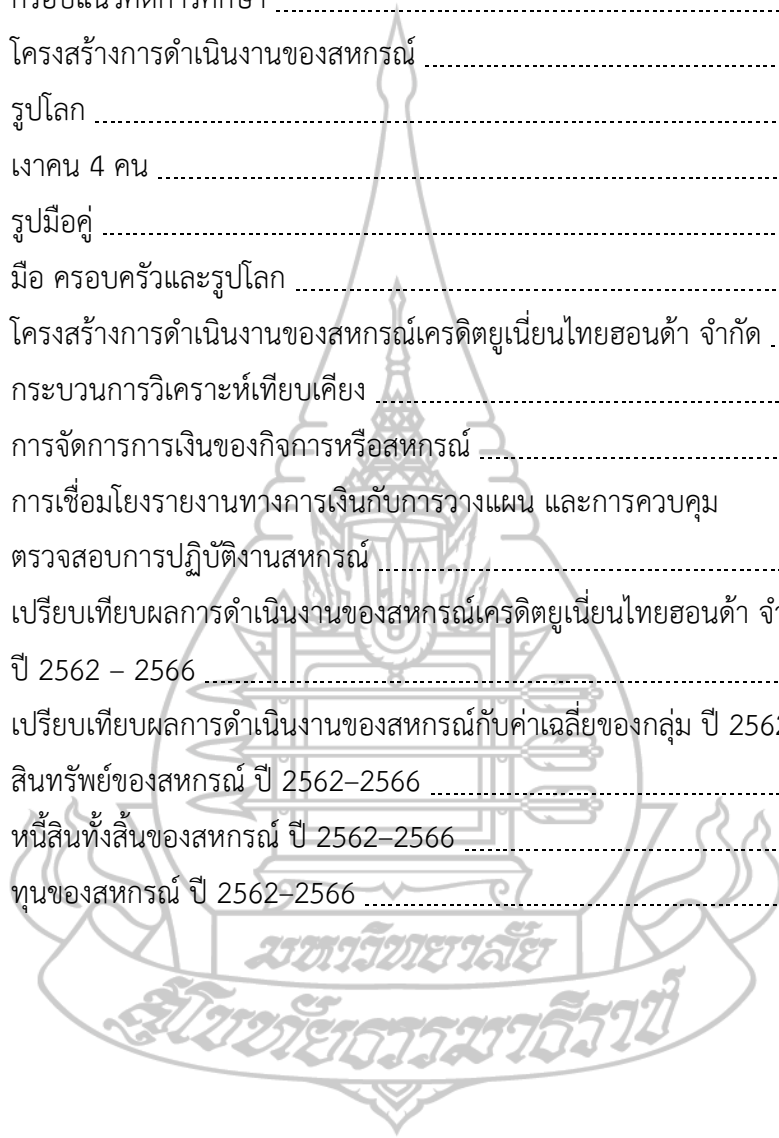
สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.20 การวิเคราะห์อัตราหนี้สินต่อสมาชิก ปี 2562-2566.....	103
ตารางที่ 4.21 การวิเคราะห์อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ปี 2562-2566.....	104
ตารางที่ 4.22 การวิเคราะห์อัตราการเติบโตของทุนสำรอง ปี 2562-2566.....	105
ตารางที่ 4.23 การวิเคราะห์อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ ปี 2562-2566.....	106
ตารางที่ 4.24 การวิเคราะห์อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ ปี 2562-2566.....	107
ตารางที่ 4.25 การวิเคราะห์อัตรากำไรสุทธิ ปี 2562-2566.....	108
ตารางที่ 4.26 สรุป มิติที่4 ความสามารถในการทำกำไร ปี 2562-2566	108
ตารางที่ 4.27 การวิเคราะห์อัตราส่วนทุนหมุนเวียน ปี 2562-2566.....	110
ตารางที่ 4.28 การวิเคราะห์อัตราการหมุนของสินค้า ปี 2562-2566.....	111
ตารางที่ 4.29 การวิเคราะห์อายุเฉลี่ยสินค้า ปี 2562-2566.....	111
ตารางที่ 4.30 สรุป มิติที่5 สภาพคล่อง ปี 2562-2566.....	112

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์	15
ภาพที่ 2.2 รูปโลก	25
ภาพที่ 2.3 เงาคน 4 คน	25
ภาพที่ 2.4 รูปมือคู่	26
ภาพที่ 2.5 มือ ครอบคร้วและรูปโลก	26
ภาพที่ 2.6 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด	31
ภาพที่ 2.7 กระบวนการวิเคราะห์เทียบเคียง	54
ภาพที่ 2.8 การจัดการการเงินของกิจการหรือสหกรณ์	57
ภาพที่ 2.9 การเชื่อมโยงรายงานทางการเงินกับการวางแผน และการควบคุม ตรวจสอบการปฏิบัติงานสหกรณ์	61
ภาพที่ 4.1 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ปี 2562 - 2566	82
ภาพที่ 4.2 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์กับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ปี 2562-2566	84
ภาพที่ 4.3 สินทรัพย์ของสหกรณ์ ปี 2562-2566	88
ภาพที่ 4.4 หนี้สินทั้งสิ้นของสหกรณ์ ปี 2562-2566	89
ภาพที่ 4.5 ทุนของสหกรณ์ ปี 2562-2566	89

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์ คือ “องค์กรฯ หนึ่ง ที่เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มกันด้วยความสมัครใจ เพื่อดำเนินงานทั้งในด้านความคิด ระบบบริหารจัดการผลผลิต และบุคคลโดยใช้หลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการ (อันจำเป็น) ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม” (กรมส่งเสริมสหกรณ์,2566)

สหกรณ์ในประเทศไทยจัดตั้งขึ้นโดยการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2562 แบ่งออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้ 1) สหกรณ์การเกษตร 2) สหกรณ์ประมง 3) สหกรณ์นิคม 4) สหกรณ์ร้านค้า 5) สหกรณ์บริการ 6) สหกรณ์ออมทรัพย์ และ 7) สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน และ 8) สหกรณ์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนเป็นสหกรณ์ประเภทหนึ่งตามประกาศกฎกระทรวงกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2548 เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2548 สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนเป็นสหกรณ์อเนกประสงค์ ตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจของสมาชิกที่อยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกัน เช่น อาศัยในชุมชนเดียวกัน ประกอบอาชีพเดียวกัน หรือในสถานที่เดียวกัน หรือมีกิจกรรมร่วมกันเพื่อการรู้จักช่วยเหลือตนเองอย่างต่อเนื่อง และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้เกิดการรวมคน เพื่อทำกิจกรรมเรื่องการออมและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ในประเทศไทยได้เริ่มจัดตั้งกลุ่มเครดิตยูเนี่ยนขึ้นแห่งแรกเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2508 “กลุ่มเครดิตยูเนี่ยนแห่งศูนย์กลางเทวา ” และได้แพร่ขยายการจัดตั้งสหกรณ์และกลุ่มเครดิตยูเนี่ยนอย่างต่อเนื่องทั่วประเทศไทยขึ้นเป็นจำนวนมาก ภายใต้ปรัชญาและอุดมการณ์สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนที่มุ่งจะพัฒนาคนให้ช่วยตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และขยันประหยัดตามหลักการและวิธีการสหกรณ์ รวมทั้งเพื่อพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง มีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อมุ่งเน้นให้สมาชิกประหยัดและออม เพื่อการรู้จักช่วยตนเองเป็นเบื้องต้นและเป็นพื้นฐานในการสร้างความมั่นคงแก่ตนเองและครอบครัว (กรมส่งเสริมสหกรณ์,2566)

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนไทยฮอนด้า จำกัด ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยเริ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มเครดิตยูเนี่ยนก่อน ในปี 2523 มีจำนวนสมาชิก 56 คน และมียอดสะสมเพียงสามสี่พันบาทเศษ และได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2524 (กรมส่งเสริม

สหกรณ์,2566) ปัจจุบันปี 2566 สหกรณ์ดำเนินการมาแล้ว 43 ปี นับว่าเป็นสหกรณ์ที่มีบทบาทสำคัญต่อสมาชิก ในการแก้ไขปัญหาเพื่อคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันเมื่อยามที่เกิดความเดือดร้อนเรื่องเงิน เช่น การเจ็บป่วยอย่างกะทันหัน ค่าเทอมบุตร ค่าน้ำ ค่าไฟ หรือแม้แต่เหตุการณ์อื่น ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น

ณ วันสิ้นปีทางบัญชี (31 ธันวาคม 2566) มีสมาชิกคงเหลือ 3,039 คน มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 1,805,869,455.64 บาท สหกรณ์ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ซึ่งมีการให้กู้ในระหว่างปี จำนวน 474,568,130.00 บาท ธุรกิจรับฝากเงิน ซึ่งมีการรับฝากเงินจากสมาชิกในระหว่างปี จำนวน 203,842,719.39 บาท และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย โดยจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้สมาชิกในระหว่างปี จำนวน 10,649,659.94 บาท จัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มากตามกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ตั้งแต่ปี 2562 มีกำไรสุทธิ 55,237,023.77 บาท ปี 2563 มีกำไรสุทธิ 50,895,915.82 บาท ปี 2564 มีกำไรสุทธิ 49,387,688.44 บาท ปี 2565 มีกำไรสุทธิ 46,179,365.09 บาท และ ปี 2566 มีกำไรสุทธิ 54,318,317.72 บาท

จากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในช่วง 5 ปี ที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีผลการดำเนินงานไม่แน่นอนมีทั้งเพิ่มขึ้นและลดลง ทำให้สมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวัง ประกอบกับสหกรณ์ยังไม่มีภาววิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่แท้จริงที่จะสะท้อนถึงผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินที่แท้จริง ตลอดจนประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอเพื่อนำไปสู่การวางแผนธุรกิจสหกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศด้านการบัญชีและการเงินที่เพียงพอต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารการเงินของสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะสะท้อนถึงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตทุกด้าน

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน และประสิทธิภาพการดำเนินงานให้กับสหกรณ์ เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ภายใต้สภาวะการแข่งขันกับธุรกิจสหกรณ์และธุรกิจทั่วไปในปัจจุบัน ช่วยให้การตัดสินใจของคณะกรรมการดำเนินการ ในการกำหนดนโยบาย และแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตลอดจนช่วยให้การปฏิบัติงานต่างๆ สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย มีการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน ตลอดจนประสิทธิภาพการดำเนินงานสหกรณ์ เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด กรุงเทพมหานครโดยการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีย่อส่วนตามแนวคิด วิธีแนวโน้ม และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS) เพื่อทราบสถานการณ์สัญญาณเตือนภัยที่สำคัญและจำเป็นทางการเงินแก่สหกรณ์ ให้ผู้บริหารได้ทราบภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์เพื่อให้สามารถวางแผนรับสถานการณ์ได้ทันเวลา รวมถึงเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

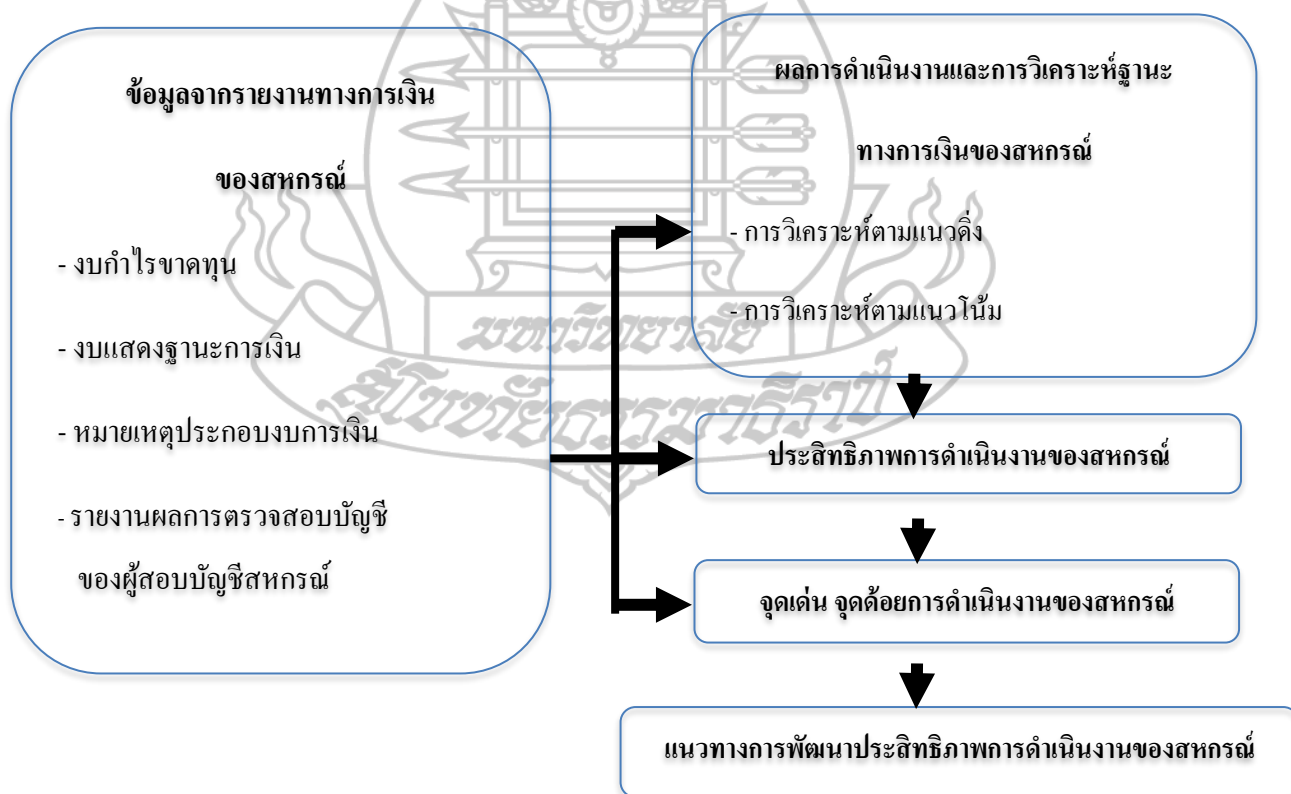
ประสิทธิภาพการดำเนินงานสหกรณ์ให้ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานสหกรณ์ และสามารถวางแผนรองรับสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

- 2.1 เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์
- 2.2 เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์
- 2.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วรรณกรรมและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด โดยใช้เครื่องมือ สำคัญดังนี้

4.1.1 การวิเคราะห์ตามแนวคิด

4.1.2 การวิเคราะห์ตามแนวโน้ม

4.1.3 การวิเคราะห์ CAMELS Analysis โดยวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 : C – Capital strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน

มิติที่ 2 : A – Asset quality : คุณภาพของสินทรัพย์

มิติที่ 3 : M – Management capability : ชีตความสามารถในการบริหาร

มิติที่ 4 : E – Earning sufficiency : ความสามารถในการทำกำไร

มิติที่ 5 : L – Liquidity adequacy : ความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงิน

มิติที่ 6 : S – Sensitivity : ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่จะเกิดขึ้นต่องบการเงิน

4.2 ขอบเขตด้านประชากร ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตด้านประชากร คือ งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงิน รายงานผลการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ รายงานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ของผู้ตรวจสอบกิจการ รายงานประจำปีและอื่น ๆ ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด กรุงเทพมหานคร

4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ เป็นการศึกษาเฉพาะสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด กรุงเทพมหานคร

4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด จะทำการศึกษาข้อมูลย้อนหลังจำนวน 5 ปี ในปีบัญชี 2562 ถึง 2566 ผู้ศึกษาได้กำหนดช่วงเวลาการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมีนาคม 2567 ถึงเดือนมิถุนายน 2567

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้าจำกัด กรุงเทพมหานคร

5.2 สมาชิก หมายถึง สมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้าจำกัด กรุงเทพมหานคร

5.3 คณะกรรมการดำเนินการ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้าจำกัด จำกัด

5.4 เจ้าหน้าที่สหกรณ์ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานประจำในสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ได้แก่ เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ หัวหน้าฝ่าย รองผู้จัดการ และผู้จัดการ

5.5 ข้อมูลจากรายงานทางการเงิน หมายถึง งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน รายงานผลการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ รายงานการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ รายงานประจำปี และอื่นๆ

5.6 ผลการดำเนินงาน หมายถึง ผลกำไรในการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด จากงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ณ วันสิ้นปีบัญชี 2562 ถึง 2566

5.7 ฐานะการเงิน หมายถึง สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของสหกรณ์ จากงบแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ณ วันสิ้นปีบัญชี 2562 ถึง 2566

5.8 การวิเคราะห์ตามแนวตั้ง หมายถึง การวิเคราะห์งบการเงินโดยการเปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการ กับยอดรวมในงบการเงินเดียวกัน เช่น การเปรียบเทียบรายการแต่ละรายการในงบแสดงฐานะการเงิน โดยคิดเป็นร้อยละของยอดสินทรัพย์รวม การเปรียบเทียบรายการแต่ละรายการในงบกำไรขาดทุนโดยคิดเป็นร้อยละของรายได้ วิเคราะห์ว่าสัดส่วนดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นข้อสังเกตหรือไม่จากรายการใด ซึ่งจะช่วยให้เห็นโครงสร้างของสินทรัพย์ โครงสร้างหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น และโครงสร้างต้นทุนและค่าใช้จ่ายของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ชัดเจนยิ่งขึ้น

5.9 การวิเคราะห์ตามแนวนอน หมายถึง การวิเคราะห์งบการเงินจากการศึกษาจากข้อมูลที่ได้มาโดยตรงของตัวเลขแต่ละรายการในช่วงเวลาต่อเนื่องกัน เพื่อให้เห็นแนวโน้ม หรือการเปลี่ยนแปลง การเพิ่มขึ้น/ลดลงของรายการที่เป็นสาระสำคัญ จากงบการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด เป็นรายปี ตั้งแต่ปี 2562 ถึง 2566

5.10 การวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ CAMELS Analysis หมายถึง เครื่องมือวิเคราะห์ทางการเงิน ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบความมั่นคงทางการเงิน และเป็นเครื่องมือในการเตือนภัยล่วงหน้าเพื่อวัดระดับความเข้มแข็งขององค์กร สร้าง

มาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์อย่างเป็นระบบ องค์ประกอบที่สำคัญในมุมมอง 6 มิติ คือ

มิติที่ 1 : C – Capital Strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน

มิติที่ 2 : A – Assets Quality : คุณภาพของสินทรัพย์

มิติที่ 3 : M – Management Capability : ชีตความสามารถในการบริหาร

มิติที่ 4 : E – Earnings Sufficiency : ความสามารถในการทำกำไร

มิติที่ 5 : L – Liquidity : ความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงิน

มิติที่ 6 : S – Sensitivity : ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่จะเกิดขึ้นต่องบการเงิน

5.11 ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารการเงินสหกรณ์โดยการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน และอัตราส่วนทางการเงิน กับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม(Peer Group) สหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่มากของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

5.12 ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) หมายถึง อัตราส่วนของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ยสำหรับใช้เป็นตัวชี้วัดทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จัดทำโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ แบ่งตามขนาดของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

5.13 ปีบัญชีสหกรณ์ หมายถึง ปีบัญชีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด วันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

5.14 การบริหารการเงินของสหกรณ์ หมายถึง การใช้ข้อมูลจากผลการวิเคราะห์เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและการควบคุมทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 คณะกรรมการและฝ่ายจัดการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด สามารถใช้เป็นแนวทางในการนำผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินและประสิทธิภาพทางการเงินของสหกรณ์ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและควบคุมทางการเงินของสหกรณ์ และเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนางานสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.2 สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 2 สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินและประสิทธิภาพทางการเงินของสหกรณ์ ไปใช้ประโยชน์ในการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์

6.3 ผู้บริหารสหกรณ์อื่นและผู้สนใจทั่วไป สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์ เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินและประสิทธิภาพทางการเงินของ สหกรณ์ไปใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์และการศึกษาเพิ่มเติม

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้ ศึกษาเอกสาร นำแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ คุณค่าของสหกรณ์ อุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์
2. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์เครดิตยูเนียน
3. บริบทสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด
4. แนวคิดเกี่ยวกับงบการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน
5. แนวคิดการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยทางการเงินสหกรณ์ในมุมมอง 6 มิติ
6. ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญเฉลี่ยของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
7. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทางการเงิน
8. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ คุณค่าของสหกรณ์ อุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์

1.1 ความหมายของสหกรณ์

พระดำรัส พระราชวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารัชนีแจ่มจรัส กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ “...สหกรณ์เป็นวิธีจัดการรูปแบบหนึ่งซึ่งบุคคลหลายคนรวมกันโดยความสมัครใจของตนเองในฐานะที่เป็นมนุษย์โดยมีสิทธิเสมอหน้ากันหมด เพื่อบำรุงตัวเองให้เกิดความจำเริญในทางทรัพย์...” (เอกสารแจกในการปาฐกถา เรื่อง สหกรณ์บางรูปในอินเดีย ของพระราชวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ณ สามัคยาจารย์สมาคม เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2467 พระองค์ทรงแปลมาจากคำจำกัดความของนายฮิวเบิร์ตคัลเวอร์ต Hubert Calvert อดีตนายทะเบียนสหกรณ์ประเทศอินเดีย) (กรมส่งเสริมสหกรณ์,2557)

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สหกรณ์ แปลว่าการทำด้วยกัน หมายถึง ผนึกกำลังผู้ทำงานเกี่ยวข้องกัน กระทำงานที่

เกี่ยวข้องกันนั้นให้พรักพร้อมกันทุกด้าน และต้องกระทำงานนั้นด้วยความรู้ความสามารถ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความเมตตาหวังดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่กันและกันด้วย จึงจะเป็นสหกรณ์แท้ ซึ่งมีแต่ความเจริญก้าวหน้า และอำนวยประโยชน์อันพึงประสงค์ (สหกรณ์ออมทรัพย์กรมประชาสัมพันธ์ จำกัด,2566)

หนังสือราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้ให้พินัยของคำว่า สหกรณ์ น. คือ องค์กรทางเศรษฐกิจและสังคมที่สมาชิกร่วมกันจัดตั้งขึ้นด้วยการลงหุ้นร่วมกัน จัดการร่วมกันในการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือบริการตามความต้องการหรือผลประโยชน์อย่างเดียวกันของบรรดาสมาชิก สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิ์ออกเสียงได้หนึ่งเสียงในการบริหารสหกรณ์ โดยไม่ขึ้นกับจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์โคนม, (กฎ) คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 มาตรา 3 “ “สหกรณ์” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์ผู้มีสัญชาติไทย โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้” (กรมส่งเสริมสหกรณ์,2562)

สหกรณ์ คือ “องค์กรๆ หนึ่ง ที่เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มกันด้วยความสมัครใจ เพื่อดำเนินงานทั้งในด้านความคิด ระบบบริหารจัดการผลผลิต และบุคคลโดยใช้หลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการ (อันจำเป็น) ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม” (กรมส่งเสริมสหกรณ์ <https://cpd.go.th/content-page/item/39-meaning-coop.html>,2566) ซึ่งการดำเนินงานของสหกรณ์จะอยู่ภายใต้อุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ และพระราชบัญญัติสหกรณ์ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการที่จะทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจการ

1.2 ความเป็นมาของสหกรณ์

1.2.1 การกำเนิดสหกรณ์ในต่างประเทศ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร(<https://kamphaengphet.web.cpd.go.th/cooperative-knowledge/cooperative-history.html>,2566) ระหว่างศตวรรษที่ 18-19ได้เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมขึ้นในยุโรปมีการนำเอาเครื่องจักรมาใช้แทนแรงงานคน ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ คือเกิดภาวะการว่างงาน และเศรษฐกิจตกต่ำทั่วไปการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวง เริ่มต้นจากประเทศอังกฤษ ประสบกับปัญหาความเดือดร้อนอย่างมากมา จากการที่นายทุนใช้เครื่องจักรแทนแรงงาน มีการปลดคนงานออกจากโรงงาน ส่วนผู้ประกอบ การรายย่อย ต้องเลิกกิจการไป สภาพสังคมทั่วไปมีการแบ่งชนชั้นออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายนายทุน และทางฝ่าย

กรรมการ นายทุนพยายามแสวงหากำไรจากการลงทุนมากที่สุด โดยการเอาเปรียบฝ่าย กรรมการทุกวิถีทาง

บุคคลแรกที่สอนให้คนทั่วไปรู้จักคำว่า "สหกรณ์" คือโรเบิร์ต โอเวน ชาวอังกฤษ ซึ่งถือว่าเป็นผู้ให้กำเนิดการสหกรณ์ขึ้นในโลก และได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งการสหกรณ์ เดิมโอเวนเป็นคนที่ยากจน แต่ความเฉลียวฉลาดและรู้จักวิธีการทำมาหากินจึงทำให้เขาได้มีโอกาสเป็นผู้จัดการและมีหุ้นส่วนเป็นเจ้าของโรงงาน เขาเป็นนายจ้างที่มีความหวังดีต่อกรรมกร จึงได้ปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ทั่วไปของคณงานให้ดีขึ้น หลังจากนั้นโอเวนได้หาวิธีช่วยเหลือกรรมกรอื่นๆ โดยสอนให้รู้จักการช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อขจัดปัญหา ความเดือดร้อนต่างๆ ซึ่งเป็นวิธีการของระบบสหกรณ์ โอเวนเสนอให้จัดตั้ง "ชมรมสหกรณ์" (Co-operative Community) ให้ชมรมสหกรณ์นี้ผลิตสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ใช้เองโดยไม่ใช้เครื่องจักรทรัพย์สินของชมรม เป็นของส่วนรวม เพื่อมิให้สภาพนายทุนปะปนอยู่ในชมรม การจัดตั้งชมรมสหกรณ์นี้ จะต้องใช้เงินทุน และที่ดินเป็นจำนวนมากและโอเวนก็ได้พยายามเผยแพร่แผนการจัดตั้งชมรมสหกรณ์ เพื่อให้คนทั่วไปได้เข้าใจสหกรณ์ในฐานะสมาคมเพื่อเศรษฐกิจ แต่โอเวนยังไม่สามารถจัดตั้งชมรมสหกรณ์ในประเทศอังกฤษได้ เพราะมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพสังคมในสมัยนั้น โอเวนจึงได้เดินทางไปประเทศอเมริกา และทดลองจัดตั้ง ชมรมสหกรณ์ ขึ้นเป็นครั้งแรกที่ นิวฮาโมนี รัฐอินเดียนา สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ.2368 ให้ชื่อว่า นิวฮาโมนี (New Harmony) แต่ได้ล้มเลิกไปในระยะเวลาต่อมา เนื่องจากไม่ได้คัดเลือกสมาชิกและไม่มีกิจกรรมเพียงพอให้คุ้มค่างบค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการปกครองและศาสนา อย่างไรก็ตามแนวความคิดของโอเวนก็มีอิทธิพลต่อนักปฏิรูปทางเศรษฐกิจ เขาได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับความร่วมมือร่วมใจระหว่างมนุษย์ ในอันที่จะช่วยตนเองและช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันเพื่อยกมาตรฐานความเป็นอยู่ให้สูงขึ้น

อีกท่านหนึ่งคือนายแพทย์วิลเลียม คิง อาศัยอยู่ในเมืองโบรตัน ประเทศอังกฤษ เป็นผู้นิยมให้ความคิด ทางสหกรณ์ของโอเวน แต่เห็นว่าโครงการของโอเวนต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้เป็นจริงได้ยากนายแพทย์คิงจึงเริ่มต้นจากการชี้แจงให้คณงานรวมทุนกันคนละเล็กคนละน้อยตั้ง "สมาคมการค้า" (Trading Association) ในรูปสหกรณ์ขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2370 เป็นรูปร้านสหกรณ์จำหน่ายสินค้า แต่มีข้อแตกต่างไปจากร้านสหกรณ์ในปัจจุบันคือ กำไรที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจของร้าน สหกรณ์นี้จะไม่นำมาแบ่งปันกัน แต่จะเก็บสมทบไว้เป็นทุนเพื่อใช้ขยายงานของร้านสหกรณ์ต่อไปจนสามารถจัดตั้งชมรมสหกรณ์ตามแบบโอเวนได้ ซึ่งจากการกระทำดังกล่าวทำให้ร้านค้าแบบสหกรณ์ในรูปแบบนี้ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากการเก็บกำไรทั้งหมดไว้ไม่จ่ายคืนแก่สมาชิก ทำให้สมาชิกไม่ศรัทธาสหกรณ์ อย่างไรก็ตามกิจการของนายแพทย์คิง ก็คล้ายกับร้านสหกรณ์ในปัจจุบัน ฉะนั้นในวงการร้านสหกรณ์สมัยนี้จึงให้เกียรติแก่ท่านมาก

ต่อมาเมื่อมีสมาชิกเพิ่มและธุรกิจการค้าขยายใหญ่ขึ้นก็ได้มีการทำธุรกิจกับบุคคลภายนอกด้วย นักสหกรณ์รอชเดล หรือที่เรียกกันว่า "ผู้นำแห่งรอชเดล" ได้กำหนดหลักปฏิบัติไว้ 10 ประการ ซึ่งมีสาระสำคัญหลายประการที่ถูกลืมคือ เป็นหลักสหกรณ์สากลมาจนถึงปัจจุบันแม้เวลาจะล่วงเลยมาเป็นเวลานาน แต่ร้านสหกรณ์รอชเดลก็ยังคงอยู่และกลายเป็นร้านที่มีขนาดใหญ่ยิ่งกว่านั้นวิธีการของร้านสหกรณ์สำหรับผู้บริโภคแบบนี้ ได้เผยแพร่หลาย ออกไปสู่ ประชาชนกลุ่มอื่นๆปัจจุบันร้านสหกรณ์ที่ถือหลักการสำคัญๆ อย่างเดียวกันนี้ มีอยู่ในประเทศต่างๆ เป็นจำนวนมาก

1.2.2 การกำเนิดสหกรณ์ในไทย

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (<https://cpd.go.th/content-page/item/38-historycoop-inthai.html>,2566) การสหกรณ์ในประเทศไทย มีมูลเหตุสืบเนื่องมาจาก เมื่อประเทศไทยได้เริ่มมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ มากขึ้นในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ระบบเศรษฐกิจของชนบทก็ค่อยๆ เปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจแบบเพื่อเลี้ยงตัวเองมาสู่ระบบเศรษฐกิจแบบเพื่อการค้า ความต้องการเงินทุนในการขยายการผลิตและการครองชีพจึงมีเพิ่มขึ้น ชาวนาที่ไม่มีทุนรอนของตนเองก็หันไปกู้ยืมเงินจากบุคคลอื่นทำให้ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูง และยังถูกเอาเปรียบจากพ่อค้า นายทุนทุกวิถีทางอีกด้วย ชาวนาจึงตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบอยู่ตลอดเวลา ทำนาได้ข้าวเท่าใด ก็ต้องขายใช้หนี้เกือบหมด นอกจากนี้การทำนายังคงมีผลผลิตที่ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ถ้าปีไหนผลผลิตเสียหายก็จะทำให้หนี้สินพอกพูนมากขึ้นเรื่อยๆจนลูกหนี้บางรายต้องโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่เจ้าหนี้ และกลายเป็นผู้เช่านา หรือเร่ร่อนไม่มีที่ดินทำกินไปในที่สุด

จากสภาพปัญหาความยากจนของชาวนาในสมัยนั้น ทำให้ทางราชการคิดหาวิธีช่วยเหลือ ด้วยการจัดหาเงินทุน มาให้กู้และคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำความคิดนี้ได้เริ่มขึ้นในปลายรัชการที่ 5 โดยกำหนดวิธีการที่จะช่วยชาวนาในด้านเงินทุนไว้ 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 จัดตั้งธนาคารเกษตรเพื่อให้เงินกู้แก่ชาวนา แต่ขัดข้องในเรื่องเงินทุน และหลักประกันเงินกู้ ความคิดนี้จึงระงับไป

วิธีที่ 2 วิธีการสหกรณ์ประเภทหาทุน วิธีนี้เกิดจากรัฐบาลโดยกระทรวงพระคลังมหาสมบัติในปัจจุบันคือ กระทรวงการคลังได้เชิญเซอร์เบอร์นาร์ด ฮันเตอร์ หัวหน้าธนาคารแห่งมัตราช ประเทศอินเดียเข้ามาสำรวจหาช่องทางช่วยเหลือชาวนาได้เสนอว่าควรจัดตั้ง "ธนาคารให้กู้ยืมแห่งชาติ" ดำเนินการให้กู้ยืมแก่ราษฎร โดยมีที่ดินและหลักทรัพย์อื่นเป็นหลักประกันเพื่อป้องกันมิให้ชาวนาที่กู้ยืมเงินทอดทิ้งที่นาหลบหนี้สิน ส่วนการควบคุมเงินกู้และการเรียกเก็บเงินกู้ ท่านได้แนะนำให้จัดตั้งเป็นสมาคมที่เรียกว่า "โคออปอเรทิฟ โซไซ"(Cooperative Society) โดยมีหลักการร่วมมือกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันซึ่งคำนี้พระราชวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ได้ทรงบัญญัติศัพท์เป็นภาษาไทยว่า "สมาคมสหกรณ์" จึงกล่าวได้ว่าประเทศไทยเริ่มศึกษาวิธีการสหกรณ์ขึ้นในปี พ.ศ. 2457 แต่ก็ยังมิได้ดำเนินการอย่างไร จนกระทั่งในปี 2458 ได้มีการเปลี่ยนกรมสถิติพยากรณ์เป็นกรม

พาณิชย์และสหวิทยาการณั้ ประกอบด้วยส่วนราชการ 3 ส่วน คือ การพาณิชย์ การสหวิทยาการณั้ และการสหกรณ์

การจัดตั้งส่วนราชการสหกรณ์นี้ก็เพื่อจะให้ม่้เจ้าหน้าที่ดำเนินการทดลองจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นและพระราชวรวงศั้เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ ในฐานะทรงเป็นอธิบดีกรมพาณิชย์และสหวิทยาการณั้ ขณะนั้นได้ทรงพิจารณาเลือกแบบอย่างสหกรณ์เครดิตที่จัดกันอยู่ในต่างประเทศหลายแบบ ในที่สุดก็ทรงเลือกแบบไรฟ์ไฟเซินและทรงยืนยันไว้ใน รายงานสหกรณ์ฉบับแรกว่า "เมื่อได้พิจารณาละเอียดแล้วได้ตกลงเลือกสหกรณ์ชนิดที่เรียกว่าไรฟ์ไฟเซิน ซึ่งเกิดขึ้นในเยอรมันก่อน และซึ่งมุ่งหมายที่จะอุปถัมภ์คนจน ผู้ประกอบกิจการมย่อย่มๆ เห็นว่าเป็นสหกรณ์ชนิดที่เหมาะสม ที่สุดสำหรับประเทศไทย" จากการที่พระองค์ท่าน ทรงเป็นผู้บุกเบิกกริเริ่มงานสหกรณ์ขึ้นในประเทศไทย บุคคลทั้งหลายในขบวนการสหกรณ์จึงถือว่าพระองค์ทรงเป็น "พระบิดาแห่งการสหกรณ์ไทย" สำหรับรูปแบบของไรฟ์ไฟเซินก็คือ สหกรณ์เพื่อการกู้ยืมเงินที่มีขนาดเล็ก สมาชิกจะด้มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้สะดวกแก่การควบคุมท้องที่ที่ด้รับการพิจารณาให้จัดตั้งสหกรณ์ คือ จังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากเป็นจังหวัด ที่มีผู้คนไม่หนาแน่นและเป็นราษฎรที่พึ่งอพยพมาจากทางใต้ จึงต้องการช่วยเหลือผู้อพยพซึ่งประกอบอาชีพการเกษตร ให้ตั้งด้ว้ได้ รวมทั้งเพื่อเป็นการชักจูงราษฎรในจังหวัดอื่นที่มีผู้คนหนาแน่นให้อพยพมาในจังหวัดนี้ และเข้าทำประโยชน์ในที่ดินอย่างเต็มที่ ต่อมากรมพาณิชย์และสหวิทยาการณั้ จึงได้ทดลองจัดตั้งสหกรณ์หาทุนขึ้น ณ ท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นแห่งแรกใช้ชื่อว่า "สหกรณ์วัดจันทรี่ไม่จำกัดสินใช้" โดยจดทะเบียนเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2459 มีพระราชวรวงศั้เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ พระองค์แรก นับเป็นการเริ่มต้นแห่งการสหกรณ์ในประเทศไทยอย่างสมบูรณ์

1.3 คุณค่าของสหกรณ์ อุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้สรุปความหมายของคุณค่าของสหกรณ์ อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ (<http://cpd.go.th/knowledge/general-coop.html>, 2566) ดังนี้

1.3.1 คุณค่าของสหกรณ์ (Cooperatives Values) "สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อนตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบตอสังคม และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์"

1.3.2 อุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology) คือ ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักการสหกรณ์ซึ่งจะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม

1.3.3 หลักการสหกรณ์ (Cooperative Principles) คือ “แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผลเป็นรูปธรรม” ประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 7 ประการ คือ

หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง (Voluntary and Open Membership) สหกรณ์เป็นองค์กรแห่งความสมัครใจ เปิดรับบุคคลทั่วไปที่สามารถใช้บริการสหกรณ์ได้และเต็มใจจะรับผิดชอบในฐานะสมาชิก เข้าเป็นสมาชิกโดยปราศจากการกีดกันทางเพศ ฐานะทางสังคม เชื้อชาติ การเมือง หรือศาสนา

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control) สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่มีการควบคุมโดยสมาชิก ซึ่งมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ บุรุษและสตรีที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ให้เป็นผู้แทนสมาชิก ต้องรับผิดชอบต่อสมาชิก สมาชิกมีสิทธิออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิกหนึ่งคน หนึ่งเสียง)

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก (Member Economic Participation) สมาชิกมีส่วนร่วมในการลงทุน (ถือหุ้น) ในสหกรณ์ของตนเองอย่างเสมอภาคกัน และมีส่วนในการควบคุมการใช้เงินทุนของสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย ทุนของสหกรณ์อย่างน้อยๆ ส่วนหนึ่งต้องเป็นทรัพย์สินส่วนร่วมของสหกรณ์ โดยปกติสมาชิกจะได้รับผลตอบแทน (ถ้ามี) ในอัตราที่จำกัดตามเงินลงทุน (หุ้น) ที่กำหนดเป็นเงื่อนไขในการเข้าเป็นสมาชิก สมาชิกสามารถจัดสรรเงินส่วนเกินเพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งหรือทุกอย่างตามข้อบังคับ ดังนี้

(1) เพื่อการพัฒนาสหกรณ์ โดยอาจกันไว้เป็นทุนสำรองซึ่งอย่างน้อยๆ จะต้องมีส่วนหนึ่งนำมาแบ่งปันกันไม่ได้

(2) เพื่อตอบแทนแก่สมาชิกตามสัดส่วนของปริมาณธุรกิจที่สมาชิกได้ทำกับสหกรณ์

(3) เพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลสมาชิกเห็นชอบ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence) สหกรณ์เป็นองค์กรที่พึ่งพาตนเองและปกครองตนเอง โดยการควบคุมของมวลสมาชิก หากสหกรณ์จะต้องมีข้อตกลงผูกพันกับองค์กรอื่นใดซึ่งรวมถึงหน่วยงานของรัฐบาลด้วย หรือจะต้องเพิ่มเงินลงทุน โดยอาศัยแหล่งเงินทุนภายนอกสหกรณ์ สหกรณ์จะต้องกระทำการดังกล่าวภายใต้เงื่อนไขที่มั่นใจได้ว่ามวลสมาชิกจะยังคงดำรงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย และสหกรณ์ยังคงดำรงความเป็นอิสระ

หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ (Education, Training and Information) สหกรณ์พึงให้การศึกษและการฝึกอบรมแก่สมาชิก ผู้แทนสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้มีความสามารถมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาสหกรณ์ของ

ตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพึงให้ข่าวสารแก่สาธารณชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนและบรรดาผู้นำ ทางความคิดในเรื่องคุณลักษณะและคุณประโยชน์ของสหกรณ์

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation among Cooperatives) สหกรณ์จะสามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ขบวนการสหกรณ์ได้ โดยร่วมมือกันในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community) สหกรณ์

พึงดำเนินกิจการต่างๆ เพื่อการพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญยั่งยืนตามนโยบาย ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

1.3.4 วิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices) คือ “การนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและชุมชน โดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี

1.4 ประเภทของสหกรณ์

ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 มาตรา 33/1 สหกรณ์ที่รับจดทะเบียนตามมาตรา 33 แบ่งประเภทได้ ดังต่อไปนี้

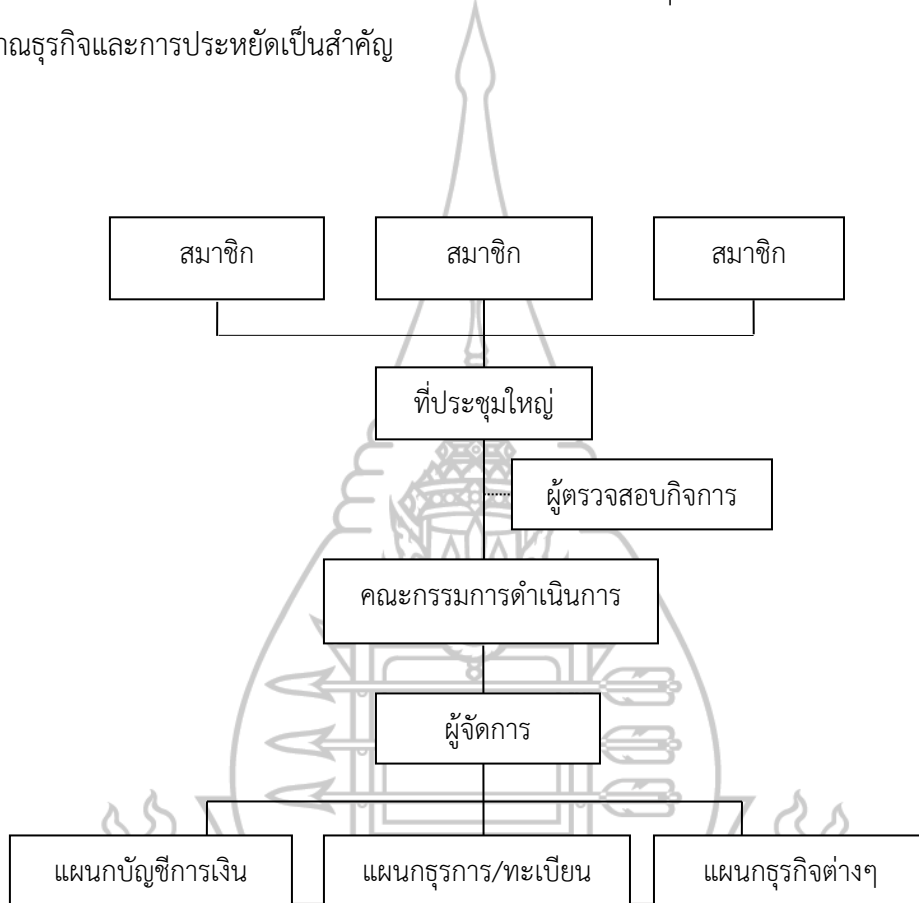
- (1) สหกรณ์การเกษตร
- (2) สหกรณ์ประมง
- (3) สหกรณ์นิคม
- (4) สหกรณ์ร้านค้า
- (5) สหกรณ์บริการ
- (6) สหกรณ์ออมทรัพย์
- (7) สหกรณ์เครดิตยูเนียน
- (8) สหกรณ์อื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ลักษณะของสหกรณ์ที่รับจดทะเบียน วัตถุประสงค์ และขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการที่จะพึงดำเนินการได้ของสหกรณ์แต่ละประเภทตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

1.5 โครงสร้างของสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2559) ระบุว่า สหกรณ์ตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย สมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของสหกรณ์ แต่ทุกคนไม่สามารถร่วมบริหารกิจการของสหกรณ์ได้ จึงต้องมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้บริหารงานแทน ซึ่งตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 กำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินการไม่เกิน 15 คน มีอำนาจ

หน้าที่ เป็นผู้ดำเนินการและผู้แทนสหกรณ์ในกิจการทั้งปวง เพื่อให้กิจการสหกรณ์ดำเนินการอย่างกว้างขวาง และให้บริการแก่สมาชิกอย่างทั่วถึง คณะกรรมการดำเนินการควรจัดจ้างผู้จัดการที่มีความรู้ความสามารถมาดำเนินธุรกิจแทน และผู้จัดการ อาจจัดจ้างเจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือกิจการสหกรณ์ด้านต่างๆ ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงปริมาณธุรกิจและการประหยัดเป็นสำคัญ

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์

ที่มา : (<https://cpd.go.th/cpdth2560/index.php/information-cpd/general-coop>, 2560)

1) สมาชิกสหกรณ์ คือ ผู้ลงชื่อขอจดทะเบียนสหกรณ์และผู้ที่มีชื่ออยู่ในบัญชีของผู้ที่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์ รวมทั้งผู้ที่จะมีชื่อเป็นสมาชิกภายหลังที่สหกรณ์ได้จดทะเบียนแล้ว โดยถือว่า จะเป็นสมาชิกเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า และชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว

2) ที่ประชุมใหญ่สมาชิก สหกรณ์จะประชุมใหญ่โดยสมาชิกทั้งหมดหรือผู้แทนสมาชิกปีละครั้ง ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ เรียกว่า การประชุมใหญ่สามัญ เพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ ดังนี้

- (1) รับทราบเรื่องรับสมาชิกเข้าใหม่ สมาชิกออกจากสหกรณ์ การเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกและวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของผู้สมัครซึ่งมิได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิก และสมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์
 - (2) พิจารณาเลือกตั้งและถอดถอนกรรมการดำเนินการหรือถอดถอนคณะกรรมการดำเนินการและผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์
 - (3) พิจารณาอนุมัติงบประมาณประจำปีและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์
 - (4) รับทราบรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์จากคณะกรรมการดำเนินการและผลการตรวจสอบประจำปีจากผู้ตรวจสอบกิจการ
 - (5) พิจารณากำหนดค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ
 - (6) พิจารณากำหนดวงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันของสหกรณ์
 - (7) พิจารณาอนุมัติแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสหกรณ์หรือแผนปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์
 - (8) พิจารณาการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
 - (9) พิจารณาเห็นชอบให้แยกสหกรณ์ ควบสหกรณ์ เลิกสหกรณ์ หรือขยายสาขาสหกรณ์
 - (10) กำหนดค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก และค่าเบี้ยประชุมของกรรมการดำเนินการ กรรมการอื่น ๆ อนุกรรมการ ที่ปรึกษาและที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ของสหกรณ์
 - (11) รับทราบเรื่องการดำเนินงานของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และหรือชุมนุม สหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด ที่สหกรณ์นี้เป็นสมาชิกอยู่
 - (12) พิจารณารหัสและปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือหรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย
 - (13) กำหนดรูปการซึ่งสหกรณ์คิดจะทำเป็นเครื่องเกื้อหนุนบรรดาสมาชิกตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
 - (14) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องทั้งปวงที่ข้อบังคับไม่ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของผู้ใดเป็นการเฉพาะ
- 3) คณะกรรมการดำเนินการ เป็นสมาชิกซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกเพื่อดำเนินกิจการทั้งปวงของสหกรณ์ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ คำสั่ง ของสหกรณ์ และมีหน้าที่กำหนดนโยบาย ทิศทางและเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ในภาพรวมของสหกรณ์ กำหนดวัตถุประสงค์ และแนวทางปฏิบัติงานของสหกรณ์

4) ผู้จัดการ หมายถึง ผู้ที่จะต้องรับผิดชอบการจัดการธุรกิจของสหกรณ์ให้ เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ผู้จัดการจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสม มีประสบการณ์ในการทำงาน ผู้จัดการ จะจัดจ้างเจ้าหน้าที่ให้ทำงานในสหกรณ์ ตามปริมาณธุรกิจ และฐานะการเงินของสหกรณ์

1.6 การดำเนินงานของสหกรณ์

สหกรณ์ดำเนินการภายใต้กรอบแห่งกฎหมายทั้งปวง แต่ต้องไม่ขัดกับข้อบังคับ สหกรณ์ พระราชบัญญัติสหกรณ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกำหนดให้สหกรณ์มีอำนาจกระทำ การ ดังนี้ (พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม)

- (1) ดำเนินธุรกิจ การผลิต การค้า การบริการ และอุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์ ของสมาชิก
- (2) ให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
- (3) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก
- (4) ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงานของ ต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด
- (5) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ หรือประเภทประจำจากสมาชิก หรือสหกรณ์อื่น หรือสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ผู้รับฝากเงิน หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคลากรหรือลูกจ้างไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นเป็นสมาชิก ของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์
- (6) ให้กู้ ให้สินเชื่อ ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ โอน รับจำนองหรือรับจำนำ ซึ่งทรัพย์สิน แก่สมาชิกหรือของสมาชิก
- (7) จัดให้ได้มา ซื้อ ถูกรวมสิทธิ์หรือทรัพย์สินสิทธิ ครอบครอง กู้ ยืม เช่า เช่าซื้อ รับ โอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จำนองหรือจำนำ ขายหรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใดซึ่งทรัพย์สิน
- (8) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินได้ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนาย ทะเบียนสหกรณ์
- (9) ดำเนินการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวข้องกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์ของสหกรณ์

2. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์เครดิตยูเนียน

2.1 ความหมายของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2566) ระบุว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียน คือ สหกรณ์อเนกประสงค์ ตั้งขึ้นโดยความสมัครใจของสมาชิกที่อยู่โนงสัมพันธ์เดียวกัน เช่น อาศัยในชุมชนเดียวกัน ประกอบอาชีพเดียวกัน หรือในสถานที่เดียวกัน หรือมีกิจกรรมร่วมกันเพื่อการรู้จักช่วยเหลือตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นให้สมาชิกประหยัดและออม เพื่อการรู้จักช่วยตนเองเป็นเบื้องต้นและเป็นพื้นฐานในการสร้างความมั่นคงแก่ตนเองและครอบครัว

สหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นอีกสหกรณ์ประเภทหนึ่งตามประกาศกฎกระทรวงกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2548 เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2548 เพื่อส่งเสริมให้เกิดการรวมคน เพื่อทำกิจกรรมเรื่องการออมและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ในประเทศไทยได้เริ่มจัดตั้งกลุ่มขึ้นแห่งแรกเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2508 “ กลุ่มเครดิตยูเนียนแห่งศูนย์กลางเทวา ” และได้แพร่ขยายการจัดตั้งสหกรณ์และกลุ่มเครดิตยูเนียนทั่วประเทศขึ้นเป็นจำนวนมากภายใต้ปรัชญาและอุดมการณ์สหกรณ์เครดิตยูเนียนที่มุ่งจะพัฒนาคนให้ช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันและขยัน-ประหยัดตามหลักการและวิธีการสหกรณ์ รวมทั้งเพื่อพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง มีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อมุ่งเน้นให้สมาชิกประหยัดและออม เพื่อการรู้จักช่วยตนเองเป็นเบื้องต้นและเป็นพื้นฐานในการสร้างความมั่นคงแก่ตนเองและครอบครัว เพื่อประโยชน์ ดังนี้

(1) เป็นคนรู้จักประหยัดและออม สหกรณ์เครดิตยูเนียนจัดตั้งในชุมชนของสมาชิก สมาชิกของสหกรณ์จึงมีที่สะสมเงินที่สะดวกและรวดเร็วไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทางไปฝากเงินที่ไกลๆ แม้มีเงินจำนวนน้อยหรือมากก็ตาม สมาชิกก็สามารถที่จะสะสมได้

(2) ช่วยแก้ไขปัญหาการเงิน เมื่อสมาชิกมีความเดือดร้อนหรือความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินสมาชิกมีสิทธิที่จะขอกู้เงินจากสหกรณ์ได้ในอัตราดอกเบี้ยที่เป็นธรรม

(3) สร้างความมั่นคงแก่สมาชิกและครอบครัว สหกรณ์เครดิตยูเนียนแต่ละแห่งจะจัดให้มีบริการในรูปแบบต่างๆแล้วแต่ความต้องการของสมาชิกและเงินทุนที่สหกรณ์มีอยู่ ซึ่งมีส่วนสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้นแก่ครอบครัวและสมาชิก

(4) สามารถพัฒนาชุมชนและสังคม กิจกรรมของสหกรณ์เครดิตยูเนียนช่วยให้ประชาชนในชุมชนเกิดการประหยัดและออม เพื่อสร้างกองทุนขึ้นในชุมชน เพื่อช่วยเหลือบำบัดความทุกข์ร้อนที่เกิดขึ้น เพื่อให้รู้จักการแก้ไขและตัดสินใจช่วยเหลือกันในชุมชนของตนเอง เป็นการฝึกผู้นำในชุมชน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2566) สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน เป็นสหกรณ์ประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวของประชาชน ทุกสาขาอาชีพ ซึ่งมีภูมิลำเนา หรือประกอบอาชีพหลัก หรือมีวงสัมพันธ์อย่างหนึ่งอย่างใด อยู่ในเขตท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนจัดตั้งตามกฎหมายสหกรณ์ในประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน จึงมีสภาพเป็นนิติบุคคลและยังเป็นสถาบันการเงินตามที่กระทรวงการคลังกำหนด ประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2550 การจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยใช้หลักคุณธรรมพื้นฐาน 5 ประการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นใจกันและความไว้วางใจกัน โดยวิธีการนำเงินของตนเองมาสะสมไว้ที่สหกรณ์ สมาชิกทุกคนจะต้องสะสมเงินตามความสามารถของตนเองเป็นประจำและสม่ำเสมอตามที่สหกรณ์กำหนด เมื่อเงินทุนที่สมาชิกช่วยกันสะสมมีจำนวนมากขึ้นก็สามารถนำไปให้สมาชิกที่มีความจำเป็นต้องการเงิน หรือมีความเดือดร้อนด้านการเงิน กู้ยืมไปบำบัดปัญหาและความเดือดร้อนนั้น พร้อมกับชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกแต่ละคนและสมาชิกสะสมเงินของตนไปในคราวเดียวกัน เงินกู้จะค่อยๆ หมดไปในขณะที่เงินสะสมจะมีเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการรวมกันซื้อและการขายสินค้าตามความต้องการของสมาชิก สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนจึงเป็นสหกรณ์ที่มุ่งหวังให้สมาชิกช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยการบริหารงานสหกรณ์และการทำกิจกรรมทุกอย่างเป็นไปเพื่อให้ประโยชน์สูงสุดต่อมวลสมาชิกด้วย

เครดิตยูเนี่ยน คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ประชาชนทุกสาขาอาชีพ ซึ่งมีภูมิลำเนา หรือประกอบอาชีพหลักหรือมีวงสัมพันธ์อย่างหนึ่งอย่างใดอยู่ในเขตท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นและบุคคลเหล่านั้นมีความปรารถนาจะช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยวิธีการนำเงินของตนเองมาสะสมไว้เป็นกองทุนสมาชิกทุกๆ คนจะต้องสะสมเงินตามความสามารถของตนเองเป็นประจำและสม่ำเสมอตามที่สหกรณ์กำหนดกองทุนที่สมาชิกช่วยกันสะสมนี้ก็จะมีความเพิ่มขึ้นสามารถจะให้สมาชิกที่มีความจำเป็นจะเดือดร้อนทางด้านการเงิน กู้ยืมไปบำบัดปัญหาและความเดือดร้อนเหล่านั้น พร้อมกับการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกแต่ละคน ก็จะสะสมเงินของตนไปในคราวเดียวกันด้วย เงินกู้ก็จะค่อยๆ หมดไป ในขณะที่เงินสะสมก็มีมากขึ้น สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนจึงเป็นสหกรณ์ที่มุ่งหวังในการให้สมาชิกช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันบริหารโดยสมาชิกและการทำกิจการทุกอย่างเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสมาชิก (<https://www.cultthai.coop/cultthai/index.php/2017-05-24-02-43-05/cu-history1-2,2566>)

2.2 หลักการสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนสากล

การประชุมสมัชชาใหญ่ผู้แทนสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนของสภาเครดิตยูเนี่ยนโลกครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2527 ได้มีการกำหนดหลักการสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนสากลประกอบด้วย

หลักการสำคัญ 3 หลักการ มีดังนี้ (<https://www.cultthai.coop/cultthai/index.php/2017-05-24-02-43-05/principle-2> ,2566)

1) หลักแห่งประชาธิปไตย ประกอบด้วย

1.1 เปิดรับสมาชิกทั่วไปด้วยความสมัครใจ คือ เปิดรับสมาชิกทั่วไปด้วยความสมัครใจ สมาชิกภาพในสหกรณ์เครดิตยูเนียน เปิดสำหรับทุกคนที่มีวงสัมพันธ์เดียวกัน เห็นคุณค่าและประสงค์ที่จะเข้ามามีส่วนร่วม พร้อมทั้งจะรับผิดชอบร่วมกันในฐานะสมาชิก

1.2 การควบคุมโดยระบอบประชาธิปไตย คือ การควบคุมโดยระบอบประชาธิปไตย สมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีความเท่าเทียม กันในการออกเสียง (หนึ่งคนหนึ่งเสียง) ซึ่งจะมีผลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์โดยไม่คำนึงถึงจำนวนหุ้น หรือปริมาณธุรกิจที่มีต่อสหกรณ์ การออกเสียงในสหกรณ์เครดิตยูเนียนอาจกระทำ ในรูปสัดส่วนหรือ ระบบตัวแทนตามหลักการประชาธิปไตย สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีเอกสิทธิ์ภายในตนเองภายใต้ขอบเขต แห่งกฎหมาย และข้อกำหนดโดยคำนึงถึงการให้บริการแก่สมาชิกและควบคุมโดยสมาชิก คณะกรรมการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นอาสาสมัครไม่รับค่าจ้างและเงินเดือน แต่อย่างไรก็ตามสหกรณ์เครดิต ยูเนียนอาจจ่ายเงินชดเชยค่าใช้จ่ายอันเกิดขึ้นจริงจากการปฏิบัติงานเพื่อสหกรณ์ของคณะกรรมการ ที่ได้รับการเลือกตั้งมานั้น

1.3 ความเป็นกลาง คือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีความเป็นกลางทางเชื้อชาติ สัญชาติ เพศ ศาสนา และลัทธิการเมือง

2) หลักแห่งการให้บริการสมาชิก ประกอบด้วย

2.1 การให้บริการแก่สมาชิก คือ การให้บริการแก่สมาชิก สหกรณ์เครดิตยูเนียน จัด บริการต่างๆ ให้แก่สมาชิกเพื่อให้เกิดผล โดยตรงต่อความเป็นอยู่ที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและทางด้านสังคมของมวลสมาชิก

2.2 การจัดสรรผลประโยชน์แก่มวลสมาชิก คือ การจัดสรรผลประโยชน์แก่มวลสมาชิก เพื่อที่จะส่งเสริมการสะสมทรัพย์โดยการออม และ จัดบริการเงินกู้ ตลอดจนบริการอื่นๆ แก่สมาชิก สหกรณ์เครดิตยูเนียนจะจ่ายดอกเบี้ยแก่เงินออมและ เงินฝากของสมาชิกในสหกรณ์ในอัตราที่เป็นธรรม โดยคำนึงถึงความสามารถที่จะจ่ายได้ของสหกรณ์ เงินส่วนเหลือที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสหกรณ์หลังจากจัดไว้เป็นกองทุนของสหกรณ์ และจัดสรรเป็นเงินปันผลแก่เงินออมให้สมาชิกในอัตราที่จำกัดแล้ว จะถือเป็นผลประโยชน์รวมของ บรรดาสมาชิก ไม่มีสมาชิกผู้หนึ่งผู้ใดหรือกลุ่มใดได้ประโยชน์เฉพาะตัวเงินส่วนเหลือ ที่เหลือจากการจัดสรรดังกล่าว อาจแบ่งปันแก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้กระทำกับสหกรณ์ โดยอาจจัดเป็น ดอกเบี้ย หรือทุนสนับสนุนใดๆ หรือจัดเป็นสวัสดิการต่างๆ ที่จะมีผลต่อสมาชิกตามความต้องการของ มวลสมาชิก

2.3 สร้างเสถียรภาพทางการเงิน คือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีภาระที่จะต้องสร้างความมั่นคงในทางการเงิน รวมทั้งสะสมทุนสำรองให้เพียงพอ สร้างระบบควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพเพื่อประกัน ความต่อเนื่องในการให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างกว้างขวาง

3) หลักแห่งเป้าหมายทางสังคม ประกอบด้วย

3.1 การให้การศึกษาย่างต่อเนื่อง สหกรณ์เครดิตยูเนียนมุ่งจัดการศึกษาอย่างจริงจัง แก่สมาชิก คณะกรรมการและพนักงานของสหกรณ์ตลอดจนบริการการศึกษาแก่คนทั่วไปในเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม ประชาธิปไตยและการพึ่งตนเอง ส่งเสริมการออมและการใช้เงินกู้อย่างชาญฉลาด ตลอดจนให้การศึกษาด้านสิทธิและความรับผิดชอบ (หน้าที่) ของสมาชิกอันจะมีผลต่อวิถีลักษณะของสหกรณ์คือ การมุ่งความสำเร็จทั้งทางเศรษฐกิจและทางสังคมในการบริการแก่สมาชิกตามที่สมาชิกต้องการ

3.2 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ เพื่อที่จะส่งเสริมการค้า เนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้ สอดคล้องกับปรัชญาและแนวทางแห่งการรวมกัน สหกรณ์เครดิตยูเนียนกระตือรือร้น ที่จะร่วมมือกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนอื่น และองค์การสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่สูงขึ้นทั้งในท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับ นานาชาติ อันจะส่งผลให้สามารถบริการสมาชิกได้กว้างขวาง ตรงตามความต้องการของสมาชิกและ ชุมชน

3.3 ความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อจรรโลงและรักษาไว้ซึ่งอุดมการณ์ และความเชื่อมั่นของผู้บุกเบิกงานสหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์เครดิตยูเนียนมุ่งที่จะพัฒนาคนและสังคม เสริมสร้างความเป็นธรรมแก่สมาชิกและชุมชนโดยรวม ที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนตั้งอยู่และดำเนินงานในท้องถิ่นนั้น สหกรณ์เครดิตยูเนียนจะขยายการให้บริการให้ถึงทุกคนในชุมชน ที่เห็นคุณค่าและประสงค์ที่จะเข้ามามีส่วนร่วม ดำเนินการและใช้บริการ การตัดสินใจดำเนินกิจการของสหกรณ์จะต้องคำนึงถึงความต้องการของสังคมที่สมาชิกและสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโดยรวม

2.3 เครดิตยูเนียนโลก

ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด (2566) ฟริดริก วิลเลียม ไรฟไฟเซน (บิดาเครดิตยูเนียนโลก) เครดิตยูเนียนเกิดขึ้นครั้งแรกที่ประเทศเยอรมันนี โดยไรฟไฟเซน ด้วยเหตุที่ท่านเกิดมาในระหว่างประเทศประสบปัญหาต่างๆ ทางด้านเศรษฐกิจ และเมืองเกิด คือ แคว้นไรน์ ซึ่งเป็นเมืองเกษตรกรรม ท่านจึงมีโอกาส คลุกคลีอยู่กับชาวนาตั้งแต่เล็ก ๆ สภาพความเดือดร้อน ความอดอยากของชาวนาที่ท่านได้เห็น ทำให้มีความรู้สึกเหมือนกับต้องประสบความเดือดร้อนด้วยตัวเอง

ต่อมา ไรฟไฟเซนได้รับแต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรีเมืองเวเยอบัช ซึ่งในเมืองนั้นชาวบ้านต้องประสบกับความขาดแคลนอาหารอย่างมาก ได้พยายามติดต่อขอแบ่งสาลีจากรัฐบาลมาช่วยบรรเทาทุกข์ประชาชนจนสำเร็จ

ต่อมาอีก 2 ปี คือในปี พ.ศ. 2390 ได้เริ่มจัดตั้งสหพันธ์ขนมปัง ขึ้นคือทำขนมปังและขายให้ชาวบ้านในราคาถูก ซึ่งก็พอจะแก้ปัญหาเรื่องอาหารไปได้บ้าง ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2392 ได้ย้ายไปเป็นนายกเทศมนตรีเมืองแฟรมเมอร์เฟลด์ เยอรมันตะวันตก ณ เมืองนี้ได้จัดตั้งสหพันธ์ปศุสัตว์ขึ้น ทำกิจกรรมรับซื้อและขายสัตว์เลี้ยงในราคาถูกจากประสบการณ์เหล่านี้ ไรฟไฟเซน ได้เริ่มมองเห็นแนวทางที่จะช่วยเหลือชาวบ้านได้ โดยตั้งข้อสรุปไว้ว่า ความต้องการที่แท้จริงของชาวบ้านนั้นคือ เงิน แน่นอนสหพันธ์ขนมปังและสหพันธ์ปศุสัตว์นั้นเป็นสิ่งที่ดี แต่ชาวบ้านนั้นมีความแตกต่างกัน สหพันธ์ขนมปังก็สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องอาหารได้ สหพันธ์ปศุสัตว์สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องเครื่องมือในการประกอบกิจการเกษตรกรรมได้ แต่ทั้ง 2 อย่างนั้นไม่สามารถจะแก้ไขปัญหาเรื่องความเจ็บป่วย เสื้อผ้าที่อยู่อาศัยและปัญหาอื่นๆ ดังนั้นเงินจึงเป็นสื่อกลางที่จะให้ได้มาซึ่งสิ่งประสงค์เหล่านั้นได้ ดังนั้นเองในปี พ.ศ. 2395 ณ เมือง เฮตเตสโตฟ ท่านไรฟไฟเซนได้พยายามไปขอร้องพวกนายทุนต่างๆ ให้ลดดอกเบี้ยเงินกู้ที่ให้อาณาภิบาล ให้ถูกลงกว่าเดิม ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี นอกจากนั้น ยังชักชวนผู้ใจบุญ ที่มีฐานะดีได้ 60 คน ร่วมกันบริจาคเงินและจัดตั้ง “สมาคมผู้ใจบุญ” ขึ้นเพื่อให้เงินกู้แก่ผู้ที่ประสบความเดือดร้อน โดยสมาคมนี้มีจุดประสงค์เมื่อแรกตั้ง 4 ข้อคือ

(1) เพื่อบริการเงินกู้แก่ประชาชน ผู้ประสบความเดือดร้อน โดยไม่มีดอกเบี้ย

(2) ดูแลเด็กกำพร้า และ เด็กที่ถูกทอดทิ้ง

(3) จัดหางานให้ผู้ว่างงาน

(4) ให้ความรู้แก่ผู้สนใจ

หลังจากที่ประสบความสำเร็จในการตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนแล้ว ก็ใช้ชีวิตในนั้นปลายบุกเบิกขยายงานสหกรณ์เครดิตยูเนียนออกไปตามเมืองต่างๆ เมื่อท่านถึงแก่กรรมในปี พ.ศ. 2431 (รวมอายุได้ 70 ปี) ได้เกิดมี สหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศเยอรมัน ประสบความสำเร็จในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศและพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนชาวเยอรมันนี้ให้ดีขึ้นได้ จะสังเกตได้ว่าแม้ประเทศเยอรมัน จะพ่ายแพ้สงครามโลกถึงสองครั้งสองคราว ต้องสูญเสียคน ทรัพย์สินเงินทองไปอย่างมากมาย แต่ประเทศเยอรมัน ก็สามารถฟื้นตัวเองได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะประชาชนในชาติมีความสามัคคี เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความประหยัด และมีอุดมการณ์ชาตินิยมร่วมกัน ซึ่งทุกวันนี้โลกเราเป็นหนี้บุญคุณท่านไรฟไฟเซนเป็นอย่างมาก ถึงกับมีผู้สร้างอนุสาวรีย์เพื่อเป็นเครื่องเตือนความทรงจำให้ระลึกถึงบุญคุณไว้ ณ แคว้นไรน์ บ้านเกิดและ จารึกข้อความที่ฐานว่า “ฟริตริทวิลเลียม ไรฟไฟเซน บิดาเครดิตยูเนียน” หลังจากประสบความสำเร็จในประเทศเยอรมันนี้ ขบวนการเครดิตยูเนียนก็ได้แพร่หลายไปยังประเทศต่างๆ ทุกทวีปทั่วโลก

2.4 สหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย

ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนแห่งประเทศไทย จำกัด (2566) เมื่อ ปี พ.ศ. 2506 คณะสงฆ์คณะเยซุอิตแห่งคาทอลิก จัดสัมมนาในระดับชาติเรื่อง"การพัฒนาเครดิตยูเนี่ยน" ที่บ้านเซเวียร์ อนุเสาวรีย์ชัยสมรภูมิ มีผู้แทนจากประเทศเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ไต้หวัน ฮองกงและไทย เครดิตยูเนี่ยนจึงได้เริ่มขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2507 บาทหลวงอัลเฟรด บอนแนงค์ และนายแพทย์ชวลิต จิตรานุกเคราะห์ ได้จัดตั้งสมาคม "ศูนย์กลางเทวา" ขึ้นที่สลัมห้วยขวาง เพื่ออบรมศึกษาผู้ใหญ่และช่วยคนยากจนโดยวิธีเครดิตยูเนี่ยน ขณะนั้นเครดิตยูเนี่ยน ได้เริ่มแพร่หลายไปมากแล้วในต่างประเทศ คุณพ่อ บอนแนงค์ ทราบดีถึงคุณประโยชน์อันมหาศาลของวิธีการเครดิตยูเนี่ยน จึงได้ส่ง นายอัมพร วัฒนวงศ์ เจ้าหน้าที่ของสมาคมศูนย์กลางเทวา ไปศึกษางานพัฒนาและเครดิตยูเนี่ยน ณ สถาบันเซียร์โซลิน ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นเวลา 1 ปี (พ.ศ.2507 – พ.ศ. 2508) จึงได้กลับมาจุดประกายเครดิตยูเนี่ยนขึ้น โดยพยายามชักชวนรวมกลุ่มคนในแนวคิดใหม่ของการพัฒนาวิธีการนี้ แก่ชาวบ้านในชุมชนที่ตั้งของสมาคม จนกระทั่งสามารถจัดตั้งกลุ่มเครดิตยูเนี่ยนขึ้นสำเร็จ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2508 ด้วยจำนวนสมาชิกแรกเริ่ม 13 คน เงินทุนรวม 360 บาท โดยใช้ชื่อว่า “กลุ่มเครดิตยูเนี่ยนแห่งศูนย์กลางเทวา” นับเป็นเครดิตยูเนี่ยนแห่งแรกในประเทศไทย จากนั้นเป็นต้นมา ขบวนการเครดิตยูเนี่ยนก็แพร่ขยายและก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยมีชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนแห่งประเทศไทย จำกัด เป็นศูนย์กลางของขบวนการเครดิตยูเนี่ยน ในปัจจุบัน

บาทหลวงอัลเฟรด บอนแนงค์ (บิดาของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนไทย) บาทหลวงอัลเฟรด บอนแนงค์ เป็นชาวฝรั่งเศส และเป็นบาทหลวงในศาสนาคริสต์ นิกายโรมัน คาทอลิก ก่อนเข้ามาเมืองไทยท่านประจำอยู่ประเทศจีน เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งคณะพลมารี ซึ่งเป็นกลุ่มกิจกรรมของศาสนาคริสต์ในประเทศจีน ซึ่งเป็นข้อห้ามจัดตั้งกลุ่มประชาชน ที่มีพรรคคอมมิวนิสต์ปกครองอยู่ในสมัยนั้น ท่านจึงถูกจับและติดคุกนาน 3 ปี จากนั้นถูกขับไล่ออกจากประเทศจีนในข้อหาเป็นขบถ และได้เข้ามาอยู่ในประเทศไทย และทำงานอยู่กับคนยากจน ในสลัมต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร และทำงานกับทุกคนโดยไม่แบ่งชนชั้น วรรณะ และศาสนา

บาทหลวงอัลเฟรด บอนแนงค์ ได้ทุ่มเทชีวิต ในการทำงานกับคนจน และคิดเสมอว่าการให้ความช่วยเหลือ โดยที่ชาวบ้านในชุมชนคอยรับการช่วยเหลือเพียงอย่างเดียว นั้น เป็นความคิดและปฏิบัติไม่ถูกต้อง เป็นการทำลายศักดิ์ศรีของความเป็นคนมากกว่า จึงให้ชาวบ้านในชุมชนนั้นมารวมตัวกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และสอนให้รู้จักการเก็บออมเงิน เพื่อช่วยเหลือกันในรูปแบบเครดิตยูเนี่ยนกลุ่มเครดิตยูเนี่ยนแห่งแรกนี้ จึงเกิดขึ้นด้วยคนเพียง 13 คน เงินรวมกันครั้งแรก จำนวน 360 บาท ใช้ชื่อว่า “กลุ่มเครดิตยูเนี่ยนแห่งศูนย์กลางเทวา” ก่อตั้งเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2508 ขบวนการเครดิตยูเนี่ยนใน เมืองไทยจึงกำหนดให้วันนี้ เป็นวัน “เครดิตยูเนี่ยนไทย” จึงนับได้ว่า บาทหลวงอัลเฟรด บอนแนงค์ นั้นเป็นบิดาแห่งเครดิตยูเนี่ยนในเมืองไทย อย่างแท้จริง

สลัมห้วยขวาง (ดินแดง-ประชาสงเคราะห์ ในปัจจุบัน) เป็นจุดกำเนิดของขบวนการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในเมืองไทย โดยหลังจากเริ่มเป็นที่รู้จักและได้รับความสนใจจากคนทั่วไป บาทหลวงอัลเฟรด บอนแนงค์ ได้ส่ง คุณอัมพร วัฒนวงศ์ ไปศึกษาในด้านของการพัฒนาคนและชุมชนที่ สถาบันเซียร์โซลิน มหาวิทยาลัยเซเวียร์ ประเทศฟิลิปปินส์ แผนกที่ศึกษานั้นสอนเรื่องการพัฒนาคน โดยวิธีการสหกรณ์เครดิตยูเนียน ทั้งนี้ก็เพื่อให้คุณอัมพร ได้กลับมาทำงานกับคนในชุมชนสลัมห้วยขวางต่อไป

ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด (2566) สหกรณ์เครดิตยูเนียน คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกัน เช่นอาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นที่อยู่อาศัย ที่ทำงาน สถานศึกษา หรือประกอบ อาชีพเดียวกัน หรือมีกิจกรรมร่วมกันในลักษณะต่อเนื่อง และบุคคลเหล่านั้นมีความปรารถนา จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยวิธีการนำ เงินของตนมาสะสมไว้เป็นกองทุน สมาชิกทุก ๆ คนจะ ต้องสะสมเงินตามความสามารถของตนเป็นประจำ และสม่ำเสมอตามที่สหกรณ์กำหนด และเงินในกองทุนนี้จะสามารถช่วยเหลือสมาชิกที่มีความจำเป็น และเดือดร้อนทางการเงิน กู้ยืมไป แก้ไขปัญหาและบำบัดความเดือดร้อนเหล่านั้น หรือถ้าไม่มีความเดือดร้อนเงินสะสมก็จะมีมากขึ้น สหกรณ์เครดิตยูเนียน จึงเป็นสหกรณ์ที่มุ่งหวังให้สมาชิกช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บริหารงานโดยสมาชิกและทำกิจการทุกอย่างเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสมาชิก

2.4.1 ความหมายของเครดิตยูเนียน

ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด (2566) ความเป็นมาคำว่า “เครดิตยูเนียน” เป็นคำที่ เพรตริช วิลเลียม โรฟไฟเฟเชน ผู้ริเริ่มก่อตั้ง เครดิตยูเนียน ได้คิดค้นและริเริ่มจัดตั้งในรูปของสมาคมครั้งแรกในประเทศเยอรมันนี้ ประกอบด้วย คำที่แสดงปรัชญาของสมาคมนี้ไว้ชัดเจน 2 คำ คือ “เครดิต (Credit)” หมายความว่า “ความเชื่อ ถือได้ความไว้วางใจได้” และคำว่า “ยูเนียน (Union)” หมายความว่า “การรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน” เป็นการรวมเอาความไว้วางใจซึ่งกันและกันเข้าเป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อดำเนินงานร่วมกัน ให้บรรลุจุดหมาย การดำเนินงานของสมาคมนี้มีลักษณะของสหกรณ์เต็มตัว จึงเรียกว่า “สหกรณ์เครดิตยูเนียน”

“สหกรณ์เครดิตยูเนียน” เป็นสมาคมที่รวมเอาคนที่ไว้วางใจกันและกันเข้าเป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อร่วมกันดำเนินกิจการอันจะเป็นประโยชน์แก่การแก้ไขปัญหา ความทุกข์ ความเดือดร้อน ของกันและกัน และช่วยส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีแก่สมาชิกและครอบครัว

2.4.2 ปณิธานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

“สหกรณ์เครดิตยูเนียน” มีปณิธานสูงสุดที่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพและศักยภาพที่จะทำงานให้หมู่คณะ ช่วยพัฒนาความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคงแก่สหกรณ์เครดิตยูเนียน ด้วยหลักการพัฒนาจิตใจ พัฒนาเศรษฐกิจ และพัฒนาสังคม ให้มีดุลยภาพ โดยมุ่งให้คนมีในสิ่งต่อไปนี้

(1) มีการเรียนรู้ร่วมกันทั้งทางโลกและทางธรรมมากขึ้น (To Learn More) หมายความว่า ให้คนเรียนรู้ปัญหาของคน ของสังคมรอบข้างด้วยตนเอง เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาและเรียนรู้ที่จะสร้างความเป็นอยู่ที่ดีร่วมกัน ตลอดจนเรียนรู้เรื่องต่างๆ ที่จะสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีร่วมกัน

(2) มีความจำเริญในทรัพย์และจำเริญในธรรมร่วมกันมากขึ้น (To Have More) หมายความว่า ให้คนในสังคมมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้นไปด้วยกัน และสังคมสงบสุข ปราศจากภัย และอบายมุข ผู้คนเป็นคนดีอยู่ร่วมกันอย่างมีสันติสุข

(3) มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยกัน (To Be More) หมายความว่า คนทุกคนในขบวนการสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะเป็นผู้มีเกียรติเสมอภาคกัน ไม่ถูกเหยียดหยาม เหยียดข่มขู่ หรือถูกแบ่งชนชั้น ทุกคนสามารถดำรงฐานะของตนในความเป็นมนุษย์ได้อย่างภาคภูมิใจมีเกียรติมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน

2.4.3 ความหมายของสัญลักษณ์

สัญลักษณ์นี้เป็นเครื่องหมายแทนสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในทุกหนทุกแห่งทั่วโลก องค์ประกอบของสัญลักษณ์นี้บ่งบอกถึงความหมายและความสัมพันธ์กับอุดมการณ์สหกรณ์เครดิตยูเนียน ดังนี้

ภาพที่ 2.2 รูปโลก

รูปโลก เป็นองค์ประกอบของสัญลักษณ์นี้ เพื่อแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นองค์กรทางการเงินประเภทหนึ่งที่มีอยู่ทั่วโลก

ภาพที่ 2.3 เกาคน 4 คน

เกาคน 4 คน แสดงถึงหน่วยสถาบันครอบครัวของมนุษยชาติ ผู้อุทิศตนทำงานเพื่อประโยชน์ร่วมกันโดยส่วนรวม เหตุที่แสดงเป็นภาพเกาก็เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการแสดงให้เห็นถึง ความ

แตกต่างของเครื่องแต่งกายประจำชาติเพราะสหกรณ์เครดิตยูเนียนนั้นรับใช้และบริการแก่คนทุกคนทั่วโลก

ภาพที่ 2.4 รูปมือคู่

รูปมือคู่ แสดงถึงคุณลักษณะแห่งการช่วยเหลือ ตนเองของสหกรณ์เครดิตยูเนียน เมื่อเราเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน ก็เท่ากับเราเป็นส่วนหนึ่งในครอบครัวของประชาชนผู้สะสมเงินร่วมกัน และให้บริการเงินกู้ซึ่งกันและกันตามจำนวนเงินทุนที่มี ในฐานะที่เป็นสมาชิกเราก็คือเจ้าของกิจการ และมีส่วนในการกำกับควบคุมนโยบายเพราะสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นองค์กรของเรา

ภาพที่ 2.5 มือ ครอบครัวและรูปโลก

มือ ครอบครัวและรูปโลก คือ เครื่องหมายของสหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นสัญลักษณ์ของการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งทั่วโลก ตามหลักวิธีของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

เมื่อนำองค์ประกอบทั้งหมดมารวมกัน จะเป็นสัญลักษณ์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนต่างๆ ในทุกชาติทุกภาษา หัวใจสำคัญคือ ความเป็นสากลและการแสดงภาพรวมของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในลักษณะที่สามารถลึบตาเห็นภาพ รายละเอียดได้ทันที

สหกรณ์เครดิตยูเนียนดำเนินธุรกิจแบบอเนกประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกประหยัดและออม รู้จักช่วยตนเองเป็นเบื้องต้นและเป็นพื้นฐานในการสร้างความมั่นคงแก่ตนเองและครอบครัว โดยใช้จิตตารมณ์และคุณธรรมของสหกรณ์เครดิตยูเนียน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จนสามารถอยู่ดี กินดี มีสันติสุข ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ และทำไมต้องจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียน เนื่องจากในการดำรงชีพ และ

ประกอบอาชีพในสถานการณ์ปัจจุบันของสมาชิก มักประสบปัญหาขาดแคลนเงินทุน ที่ใช้ในการประกอบอาชีพ ใช้จ่ายเพื่อการดำรงชีพ มิใช่เพียงพอ ต้องกู้ยืมจากพ่อค้าหรือนายทุนในท้องถิ่น ซึ่งต้องเสียดอกเบี้ยแพง การที่จะแก้ปัญหาได้สำเร็จตามลำพังด้วยตนเองนั้น หนทางที่จะสำเร็จได้โดยสมาชิกทุกคนจะต้องร่วมมือกันแก้ปัญหา โดยการรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์และจดทะเบียนให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพราะสหกรณ์สามารถช่วยแก้ปัญหาต่างๆได้โดย

1) ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก โดยการการรับฝากเงิน เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักประหยัดและเห็นคุณค่าประโยชน์ของการออม ไม่ว่าจะเป็นการฝากแบบสะสมทรัพย์ หรือฝากแบบประจำ โดยการจ่ายดอกเบี้ยในอัตราเดียวกับหรือสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และเพื่อเป็นการระดมเงินทุนของสหกรณ์ เพื่อใช้ในการบริหารกิจการโดยไม่ต้องกู้ยืมหรือหาแหล่งเงินทุนจากภายนอก ซึ่งจะทำให้สหกรณ์มีต้นทุนเงินที่สูง ส่งผลกระทบต่อรายได้สหกรณ์ 2) จัดหาทุนและบริการสินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีพ โดยการให้เงินกู้เมื่อสมาชิกรวมตัวกันเป็นสหกรณ์สามารถสร้างความเชื่อถือให้กับสถาบันการเงิน หน่วยงานของทางราชการและบุคคลทั่วไป โดยสหกรณ์จะจัดหาเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำมาให้สมาชิกนำไปลงทุนเพื่อประกอบอาชีพ และการดำรงชีพ ซึ่งสหกรณ์จะพิจารณาจากแผนดำเนินการหรือแผนการใช้เงินกู้ของสมาชิกประกอบการให้เงินกู้ เช่น สหกรณ์อาจให้เงินกู้แก่สมาชิกเพื่อนำไปซื้อวัสดุอุปกรณ์ประกอบอาชีพ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในครอบครัว หรือเพื่อนำไปรักษาตัว หรือจัดซื้อที่ดินในกรณีที่มีที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย หรือมีน้อยไม่เพียงพอต่อการทำการใช้จ่ายประจำวัน

3) ทำหรือจัดหาปัจจัยการผลิต รวมซื้อ รวมขาย สินค้าและบริการของสมาชิก รวมทั้งจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค หรือแปรรูปผลผลิตของสมาชิก คือ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับดำรงชีพและสิ่งของที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิกโดยจะสำรวจความต้องการของสมาชิกก่อนแล้วสหกรณ์จะเป็นผู้จัดหาจำหน่าย รวมถึงการรวมซื้อในปริมาณมาก จะทำให้ซื้อได้ในราคาต่ำลง และเมื่อถึงสิ้นปีหากสหกรณ์มีกำไรก็จะเงินจำนวนนี้มาเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกด้วย

4) ร่วมมือกับสหกรณ์อื่น ชุมชนสหกรณ์ สันนิบาตรสหกรณ์แห่งประเทศไทย องค์กรชุมชน ภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการสหกรณ์

5) ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและชุมชน โดยจัดการศึกษาอบรม แก่สมาชิก คณะกรรมการผู้จัดการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่สหกรณ์อยู่เสมอ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบถึงหลักการ วิธีการสหกรณ์ จิตตารมณ์และคุณธรรมของสหกรณ์เครดิตยูเนียน สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล สหกรณ์ช่วยให้สมาชิกที่อยู่ในชุมชน หรือสังคมนั้นมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สังคมมีความสุข ครอบครัวบุตรหลานสมาชิกได้รับการศึกษาสูงขึ้น มีสุขภาพอนามัยที่ดี จนสามารถอยู่ดี กินดี มีสันติสุข เนื่องจากมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2.5 จิตตารมณ์และคุณธรรมของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน

ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนแห่งประเทศไทย จำกัด (2566) การรวมกันเพื่อแสวงหาประโยชน์เป็นปรัชญาของธุรกิจทุนนิยมเสรีซึ่งเป็นการรวมกันโดยมีผลประโยชน์เป็นสิ่งจูงใจ หากไม่มีผลประโยชน์จะแตกแยกกันไป ไม่ได้มีจิตใจเห็นคุณค่า การรวมกันด้วยความสำนึกในฐานะมนุษย์ คนที่อยู่ในสังคมปัจจุบันส่วนมากมีจิตใจที่จะหาประโยชน์ หรือมองหาแต่ผลดีให้ตนเองเป็นที่ตั้ง จึงมีการแก่งแย่งแข่งขัน ระบบการศึกษาหมกมุ่นเฉพาะจิตใจเช่นนั้น ในทางศาสนาเรียกว่าความเห็นแก่ตัว ซึ่งสิ่งนี้เองเป็นตัวการที่ขัดขวางการรวมกันของคน สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนจึงมุ่งอบรมสมาชิกให้มองเห็นอันตรายของความเห็นแก่ตัว ซึ่งไม่เพียงแต่จะขัดขวางการรวมคนเข้าด้วยกัน แต่ยังเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานของหมู่คณะอีกด้วย อุดมการณ์สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนหรือที่เรียกว่า จิตตารมณ์ นั้นมีความเชื่อว่า หากคนเรามุ่งแต่จะให้กัน โดยไม่แสวงหาสิ่งตอบแทน แล้วคนเราจะสามารถรวมกันได้อย่างแน่นเหนียว ฉะนั้นผู้ที่เข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน จึงควรพิจารณาถึงอันตรายของความเห็นแก่ตัว เห็นแก่ตัว พยายามสลัดทิ้งไป แล้วหันมาฝึกการให้ หรือคลายความเห็นแก่ตัวลงมุ่งแต่จะให้เพื่อนที่อยู่ในสังคมเดียวกัน

การให้เป็นการผูกมิตรที่ดี แต่การให้โดยไม่คำนึงถึงขีดความสามารถของตนก็อาจให้ตนเดือดร้อนได้ ในขณะเดียวกันการให้ที่ไม่คำนึงถึงความต้องการของผู้รับก็ก่อทุกข์แก่ผู้รับได้เช่นกัน เมื่อคนจะเข้ามารวมกันเพื่อให้เพื่อนทุกคนจะต้องคำนึงว่า ตนมีอะไรจะให้เพื่อนได้โดยที่ตนไม่เดือดร้อนและยิ่งให้ก็ยิ่งมีมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็ต้องสำรวจด้วยว่า สิ่งที่เราจะให้เพื่อนนั้นเป็นสิ่งที่เพื่อนต้องการโดยแท้จริง และการให้ต้องเป็นความสมัครใจของทั้งสองฝ่ายด้วย อุดมการณ์สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนเชื่อว่า การให้ในสิ่งที่เป็นไปได้และยั่งยืน ได้แก่

1) แรงจำนวน คือ คนทุกคนมีจำนวนเท่ากับหนึ่ง เมื่อมีมากขึ้นเป็น สอง สาม สี่ ห้า คน จำนวนก็มี มากขึ้นเป็นเงาตามกันไป การที่มีคนมากขึ้นย่อมเป็นพลังที่เพิ่มขึ้น สามารถอำนวยความสะดวกการทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ง่ายขึ้น การมารวมกับผู้อื่น เท่ากับเรามาเพิ่มแรงจำนวนให้แก่กลุ่ม

2) แรงสติปัญญา คือ คนปกติทุกคนมีสติปัญญาตามธรรมชาติ จะมีมากมีน้อย ขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมแต่ทุกคนมีสติปัญญาสามารถใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ หากนำสติปัญญา มารวมกันในลักษณะร่วมกันออกความคิดในทางสร้างสรรค์ จะสามารถนำกิจกรรมของกลุ่มให้เจริญก้าวหน้าไปได้

3) แรงน้ำใจ เป็นคุณธรรมที่แสดงถึงคุณลักษณะทางจิตที่มนุษย์ทุกคนมีอยู่ในมโนสำนึกน้ำใจเป็นสิ่งที่ผลักดันให้ ทำ คิด พุด ในสิ่งที่จะสร้างสรรค์ประโยชน์แก่ส่วนรวม เป็นคนที่ไม่ปฏิเสธ ที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่ม คนมีน้ำใจคือคนที่มิแต่จะให้กลุ่ม กลุ่มคนที่มีจำนวนมีสติปัญญาแต่ไร้น้ำใจก็ไร้ความหมายเช่นกัน

4) แรงกายหรือแรงงาน เป็นสิ่งที่มนุษย์มีอยู่ การยิ่งออกกำลังยิ่งทำให้ร่างกายเข้มแข็ง แรงกายอาจใช้ในสิ่งที่ดีหรือเลวได้เสมอ การมารวมกลุ่มกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หากทุกคนขยันหมั่นเพียรใช้แรงกายประกอบกิจการร่วมกันคนละไม้คนละมือ งานทุกอย่างจะสำเร็จลงได้โดยง่าย ในขณะที่เดียวกันก็ใช้แรงงานประกอบสัมมาชีพแทนที่จะใช้แรงงานในการเบียดเบียนผู้อื่น

แรงทั้งสี่ดังกล่าว มีอยู่ในตัวทุกคนสามารถให้เพื่อนได้โดยไม่หมดสิ้น การให้แรงทั้งสี่แก่เพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันนั้น คนเราสามารถแสดงออกได้ทางพฤติกรรมต่างๆ เรียกว่า “จิตตารมณ์” 4 ประการ ประกอบด้วย

1) ความสนใจกัน เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวให้คนในกลุ่มมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ความสนใจกันที่ดี เป็นความสนใจกัน

2) ความห่วงใยกัน เป็นพลังจิตที่คนเรามีต่อกัน มีความผูกพัน เมื่อรู้ว่าเพื่อนสมาชิกในสังคมเดียวกัน ประสบปัญหา ได้รับความทุกข์ ความเดือดร้อนก็รู้สึกเป็นทุกข์ไปด้วยเสมือนทุกข์ของเพื่อนเป็นทุกข์ของตน ในขณะเดียวกันมีความห่วงใยกิจการของกลุ่มที่ทุกคนมีผลประโยชน์ร่วมกัน คอยระมัดระวังไม่ให้ใครมาทำลายได้

3) การแบ่งปันกัน เป็นความพยายามแบ่งสรรสิ่งยังชีพ และผลประโยชน์ให้ทั่วถึงกันในหมู่สมาชิกในสังคมเดียวกัน การแบ่งปันกันเป็นการให้สิ่งที่เห็นว่าดีที่สุดแก่เพื่อน

4) การรับใช้กัน เป็นการให้บริการซึ่งกันและกัน การรับใช้กันมีทั้งเป็นการส่วนตัวและส่วนรวม

การให้ซึ่งกันและกันดังกล่าวมาแล้วนี้ เป็นการให้ในสิ่งที่เรามีอยู่ เรียกว่าเป็นการให้ความเมตตากรุณาและความรัก เพื่อความเข้าใจที่ง่ายขึ้น ในขณะเดียวกันเพื่อนของฉันมีความต้องการสิ่งที่ฉันมี นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วในการอยู่ร่วมกัน คนในสังคมต้องการ คุณธรรมความดี จากผู้อื่น ต่างคนต่างต้องการจากกันและกัน คุณธรรมความดีที่ว่ามี ในขบวนการสหกรณ์เครดิตยูเนียนถือว่าเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวคนให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ฉะนั้นคนในกลุ่มจึงต้องฝึกฝนตนเองให้มีคุณธรรมความดีที่เพื่อนต้องการนี้ อยู่เสมอเพื่อจะได้มีให้เพื่อนเรียกว่า คุณธรรม 5 ประการ ประกอบด้วย

1) ความซื่อสัตย์ เป็นคุณภาพทางจิตที่เปี่ยมด้วยการไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ไม่ไปปดมดเท็จ ทั้งต่อตนเองและต่อเพื่อน ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ย่อมเป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น เมื่อทุกคนในกลุ่มต่างมีความซื่อสัตย์ ความระแวงสงสัย ความไม่ไว้วางใจก็หมดไป

2) ความเสียสละ เป็นการแสดงความมีน้ำใจต่อกัน สมาชิกของกลุ่มควรเสียสละเวลาหรือ แม้แต่ทรัพย์ เพื่อสนับสนุนกิจการของกลุ่มให้เจริญก้าวหน้า เสียสละแรงเพื่อช่วยทำให้งานส่วนรวมสำเร็จ

3) ความรับผิดชอบ เป็นการแสดงตนให้สมาชิกเห็นว่าตนเองเป็นคนมั่นคง ไม่โลเลเหลวไหล พร้อมทั้งจะปฏิบัติภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือเป็นหน้าที่ของตนให้สำเร็จ มีความมั่นคงต่อกฎเกณฑ์ของส่วนรวม ไม่เอาใจตนเองเป็นใหญ่

4) ความเห็นใจกัน เป็นการแสดงให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มเห็นว่าตนเองไม่เป็นคนอิจฉาริษยา ไม่มองคนอื่นในแง่ร้าย และพร้อมที่จะสนับสนุนผู้อื่นให้ได้ดี โดยเฉพาะผู้ที่ด้อยกว่าตน มีความต้องการให้คนอื่นมีความสุข พร้อมทั้งจะให้ผู้ที่เดือดร้อนกว่ามีโอกาสได้รับบริการจากกลุ่มก่อน

5) ความไว้วางใจกันเป็นการแสดงตนให้เพื่อนสมาชิกไว้วางใจในขณะเดียวกันก็ไม่หวาดระแวง สงสัย แคลงใจในตัวผู้อื่น การที่คนในกลุ่มไม่มีความระแวงสงสัยแคลงใจกันย่อมทำให้ความร่วมมือทั้งสองฝ่ายเป็นไปด้วยความราบรื่น

จะเห็นว่าคุณธรรมทั้งห้าประการเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ พฤติกรรมของสมาชิกเมื่อมีคุณธรรมข้อใด ย่อมทำให้มีข้ออื่นตามมา ในทางตรงกันข้าม หากสมาชิกขาดคุณธรรมข้อใด ย่อมมีโอกาสขาดคุณธรรมข้ออื่นตามไปด้วย เช่น เมื่อเป็นคนซื่อสัตย์ย่อมเป็นคนไว้วางใจได้หากไม่มีความซื่อสัตย์ก็ไม่น่าไว้วางใจ เป็นต้น

3. บริบทสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

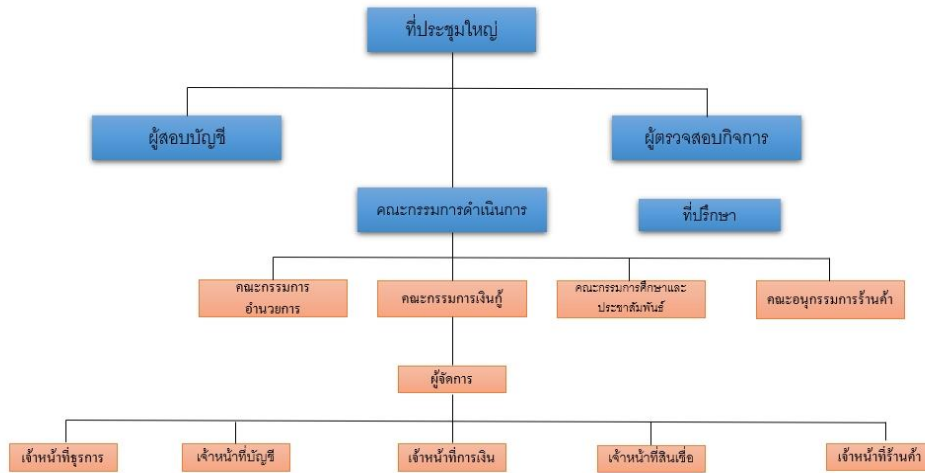
3.1 ประวัติความเป็นมา

หนังสือที่ระลึก ครบรอบ 30 ปี (2554,น.30-31) สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 410 ภายในนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง แขวงลำปลาทิว เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีคณะกรรมการดำเนินการทั้งหมด 15 คน ผู้ตรวจสอบกิจการ 5 คน และฝ่ายจัดการ จำนวน 12 คน โดยเริ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มเครดิตยูเนียนก่อน ในปี 2523 มีจำนวนสมาชิก 56 คน และมียอดสะสมเพียงสามสี่พันบาทเศษ และได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2524 ดำเนินกิจการมาแล้ว 43 ปี นับว่าเป็นสหกรณ์ที่มีบทบาทสำคัญต่อสมาชิก ในการแก้ไขปัญหาเพื่อคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันเมื่อยามที่เกิดความเดือดร้อนเรื่องเงิน เช่น การเจ็บป่วยอย่างกะทันหัน ค่าเทอมบุตร ค่าน้ำค่าไฟ หรือแม้แต่เหตุการณ์อื่นๆ ที่ไม่ได้คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น

ณ วันสิ้นปีทางบัญชี (31 ธันวาคม 2566) มีสมาชิกคงเหลือ 3,039 คน มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 1,805,869,455.64 บาท สหกรณ์ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ซึ่งมีการให้กู้ในระหว่างปี จำนวน 474,568,130.00 บาท ธุรกิจรับฝากเงิน ซึ่งมีการรับฝากเงินจากสมาชิกในระหว่างปี จำนวน 203,842,719.39 บาท และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย โดยจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้สมาชิกใน

ระหว่างปี จำนวน 10,649,659.94 บาท จัดเป็นสหกรณ์ขนาดเล็ก (กฎกระทรวง การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ 2564)

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

ภาพที่ 2.6 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

ที่มา : รายงานประจำปี 2566 สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

3.2 การดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

ตลอดระยะเวลา 43 ปีที่ผ่านมา สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ภายใต้การบริหารงานโดยคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน 15 คน คณะกรรมการดำเนินการได้ยึดมั่นในอุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์ตามหลักประชาธิปไตย มีจิตารมณ์และคุณธรรม ตลอดจนการสร้างวิสัยทัศน์ของสหกรณ์ ว่า พัฒนาคูณภาพชีวิต ยึดมั่นจิตดารมณ์ ส่งเสริมการออม พร้อมหลัก ธรรมาภิบาล บริหารงานสู่มาตรฐานสากล บนฐานเศรษฐกิจพอเพียง (สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด, 2566)

3.3 การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ดำเนินธุรกิจต่างๆ เพื่อให้บริการสมาชิก (สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด, 2566) ดังนี้

- 1) ธุรกิจการให้สินเชื่อ สหกรณ์ให้เงินกู้แก่สมาชิก 3 ประเภท ประกอบด้วย
 - (1) เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.50 ต่อปี
 - (2) เงินกู้สามัญ มีดังนี้
 - 2.1 เงินกู้สามัญทั่วไป อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.50 ต่อปี

2.2 เงินกู้สามัญเพิ่มทุนปีสัญญาและพัฒนาคุณภาพชีวิต อัตรา

ดอกเบี้ยร้อยละ 6.50 ต่อปี

2.3 เงินกู้สามัญไม่เกินร้อยละ 90 ของค่าหุ้น อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.25

ต่อปี

2.4 เงินให้กู้เพื่อช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.50 ต่อปี

(3) เงินกู้พิเศษ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.50 ต่อปี

ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 ธันวาคม 2566 มีลูกหนี้เงินให้กู้ยืมคงเหลือ จำนวน
1,292,823,534.02 บาท

2) ธุรกิจการเงินรับฝาก สหกรณ์รับฝากเงินในระหว่างปี 3 ประเภท ประกอบด้วย

(1) เงินรับฝากออมทรัพย์ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.00 ต่อปี

(2) เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ อัตราร้อยละ 1.50 ต่อปี

(3) เงินรับฝากประจำ อัตราร้อยละ 3.25 ต่อปี

ณ วันสิ้นปีบัญชี 31 ธันวาคม 2566 มีรับฝากคงเหลือ จำนวน 634,079,924.67 บาท

3) ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์จัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้แก่สมาชิกและบุคคล
ทั่วไป ประเภทสินค้าอุปโภคบริโภค

ในปีบัญชี 31 ธันวาคม 2566 มียอดขายรวม 10,649,659.94 บาท

ตารางที่ 2.1 สรุปจำนวนสมาชิก ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และปริมาณธุรกิจของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทย
ฮอนด้า จำกัด ปี 2562 – 2566

รายการ	2562 (บาท)	2563 (บาท)	2564 (บาท)	2565 (บาท)	2566 (บาท)
1.จำนวนสมาชิก (คน)	3,387	3,498	3,447	3,277	3,286
2.สินทรัพย์	1,622,997,052.53	1,648,836,842.78	1,761,623,878.86	1,810,815,600.94	1,805,869,455.64
สินทรัพย์หมุนเวียน	359,708,912.89	377,066,035.25	714,734,284.78	804,821,129.74	715,649,806.01
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	1,263,288,139.64	1,271,770,842.78	1,046,889,594.08	1,005,994,471.20	1,090,219,649.63

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

รายการ	2562 (บาท)	2563 (บาท)	2564 (บาท)	2565 (บาท)	2566 (บาท)
3.หนี้สิน	645,165,534.88	623,068,828.47	709,328,877.96	745,124,902.44	711,207,827.45
หนี้สิน หมุนเวียน	633,331,462.93	604,115,273.44	685,378,902.62	675,804,173.12	634,520,970.78
หนี้สินไม่ หมุนเวียน	11,834,071.95	18,953,555.03	23,949,975.34	69,320,729.32	76,686,856.67
4.ทุน	977,831,517.65	1,025,768,049.56	1,052,295,000.90	1,065,690,698.50	1,094,661,628.19
5.รายได้	104,567,224.10	102,108,709.17	99,774,644.24	92,545,474.48	88,612,224.01
6.ค่าใช้จ่าย	49,330,200.33	51,212,793.35	50,386,955.80	38,227,156.76	42,432,858.92
7.กำไร (ขาดทุน)	55,237,023.77	50,895,915.82	49,387,688.44	54,318,317.72	46,179,365.09
8.ปริมาณ ธุรกิจ (รวม)					
ธุรกิจเงิน	214,617,983.60	238,051,394.22	289,962,688.44	251,430,361.17	203,842,791.39
รับฝาก ธุรกิจให้ สินเชื่อ	296,644,263.00	376,455,111.76	362,299,510.92	392,217,055.00	474,568,130.00

ที่มา : รายงานประจำปีสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนไทยฮอนด้า จำกัด ปี 2562 – 2566

4. แนวคิดเกี่ยวกับงบการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน

4.1 ความหมายของงบการเงิน

งบการเงินเป็นรายงานทางบัญชีที่เสนอข้อสนเทศอันเป็นผลจากการประกอบธุรกิจของหน่วยงานทางเศรษฐกิจ เพื่อสื่อความหมายต่อผู้ใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับทรัพยากร สิทธิเรียกร้องที่กิจการนั้นมีอยู่ สิทธิของเจ้าของกิจการในทรัพยากรและสิทธิเรียกร้องดังกล่าว ภาระผูกพันที่กิจการมีต่อบุคคลภายนอก รวมถึงผลการดำเนินงานของกิจการในรูปของเงินตรา (<https://lifelong.hu.ac.th/wp-content/uploads/2022/04/chapter2-Financial-Statements.pdf>, 2566)

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มาตรา 4 “งบการเงิน” หมายความว่า รายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการไม่ว่าจะเป็นรายงานโดยงบ

ดุล งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม งบกระแสเงินสด งบแสดงเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบประกอบหรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือคำอธิบายอื่นซึ่งระบุไว้เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (น. 5) งบการเงิน หมายถึง รายงานผลประกอบการทางการเงินของบริษัทซึ่งจัดทำขึ้นตามวิธีการบัญชี โดยเป็นการรายงานกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่งๆ อาจจะเป็น 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน หรือ 12 เดือน

งบการเงิน คือ ข้อมูลสำคัญที่ทำให้นักลงทุนรู้ว่าบริษัทหรือหุ้นที่สนใจลงทุนนั้นในอดีตที่ผ่านมา มีการดำเนินธุรกิจเป็นอย่างไร สถานะทางการเงินแข็งแกร่งมากน้อยแค่ไหน ผู้บริหารมีประสิทธิภาพอย่างไร มีสัญญาณอะไรบ้างที่ต้องจับตา เป็นต้น ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถประเมินได้ว่าบริษัทจะยังคงเติบโตมากน้อยแค่ไหน (<https://www.setinvestnow.com/th/knowledge/article/111-tsi-analyze-financial-statement-before-investing-in-stocks>, 2566)

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (คู่มือระบบบัญชีสหกรณ์เครดิตยูเนียน, 2557 น.279) งบการเงิน เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างมีแบบแผน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์สำหรับรอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง และฐานะการเงินของสหกรณ์ ณ วันใดวันหนึ่ง รวมทั้งข้อมูลอื่นที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของสมาชิกและผู้ใช้งบการเงินของสหกรณ์ นอกจากนี้ยังแสดงถึงผลการบริหารของคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์อีกด้วย

4.2 ส่วนประกอบของงบการเงิน

งบการเงินจะให้ข้อมูลที่สำคัญ โดยปรากฏหรือเปิดเผยไว้ในงบการเงินหรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งจะให้ข้อมูลที่สำคัญดังต่อไปนี้ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2557, น.3-34)

1) สินทรัพย์ หมายถึง สิ่งที่มีตัวตนหรือไม่มีตัวตนที่อยู่ในความควบคุมของสหกรณ์ ซึ่งเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ที่อาจได้จากการซื้อหรือสร้างขึ้นเอง เช่าซื้อ รัับบริจาค โดยสหกรณ์จะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากกระแสเงินสด หรือรายการเทียบเท่าเงินสดทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งต้องสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

2) หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของสหกรณ์ ซึ่งเป็นผลของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีในอดีตอันเกิดจากการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์จะต้องชำระภาระผูกพันด้วยสินทรัพย์หรือบริการ เช่น การจ่ายเงินสด การโอนสินทรัพย์ การให้บริการ และมูลค่าของภาระผูกพันที่ต้องชำระนั้นสามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

3) ส่วนของเจ้าของ หมายถึง ส่วนของสมาชิกผู้ลงทุนถือหุ้นในสหกรณ์

4) รายได้ หมายถึง ผลตอบแทนที่สหกรณ์ได้รับจากการดำเนินธุรกิจการ
ลงทุน และรายได้อื่นๆ

5) ค่าใช้จ่าย หมายถึง ต้นทุนของสินค้าหรือบริการที่ใช้จ่ายไปเพื่อก่อให้เกิดรายได้

6) กระแสเงินสด หมายถึง การเข้าและออกของเงินสดในมือ เงินฝากธนาคาร เงินฝากชุมชนสหกรณ์ และเงินฝากสหกรณ์อื่น เพื่อให้ทราบว่าสหกรณ์มีเงินสดในช่วงนั้นเป็นอย่างไร

ข้อมูลเหล่านี้และข้อมูลอื่นที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินช่วยผู้ใช้งบการเงินในการคาดการณ์เกี่ยวกับจังหวะเวลาและความแน่นอนที่กิจการจะก่อให้เกิด กระแสเงินสดในอนาคตของกิจการ

เพื่อให้การจัดทำงบการเงินของสหกรณ์แสดงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์และผู้ใช้งบการเงินให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ และเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงได้กำหนดรูปแบบงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งงบการเงินที่สหกรณ์ออมทรัพย์ต้องจัดทำ ประกอบด้วย

1) งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นงวดแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ ณ วันใดวันหนึ่ง เพื่อทราบว่ากิจการมีฐานะการเงินเป็นอย่างไร ประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของสหกรณ์

2) งบกำไรขาดทุน เป็นรายงานที่แสดงถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ว่าสหกรณ์มีผลกำไรสุทธิ หรือขาดทุนสุทธิเป็นจำนวนเท่าใด ประกอบด้วย รายได้และค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ และกำไรหรือขาดทุนของสหกรณ์ ซึ่งสามารถใช้พิจารณาว่ากำไรหรือขาดทุนของสหกรณ์เกิดจากรูขุมไรใด เพื่อให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม

3) งบกระแสเงินสด เพื่อเป็นข้อมูลให้ทราบถึงการรับและการใช้จ่ายเงินสดและความแตกต่างระหว่างกำไรสุทธิกับกระแสเงินสดสุทธิของสหกรณ์ ประกอบด้วย

(1) กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน หมายถึง กระแสเงินสดที่เกิดจากกิจกรรมหลักที่ก่อให้เกิดรายได้ของสหกรณ์

(2) กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน หมายถึง การที่สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์หรือจำหน่ายสินทรัพย์ ไม่ว่าจะ เป็นระยะสั้นหรือระยะยาว

(3) กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน หมายถึง สหกรณ์ได้จัดหาเงินทุนมาจากแหล่งใดบ้างเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และการจ่ายชำระคืน

4) หมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งประกอบด้วยสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ ข้อมูลที่ให้คำอธิบายอื่น

4.3 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางการเงิน

4.3.1 ความหมายของการวิเคราะห์ทางการเงิน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2545, น.5) การวิเคราะห์ทางการเงิน เป็นการใช้เครื่องมือต่างๆ มาประเมินผลการดำเนินงานของบริษัท โดยพิจารณาจากงบการเงิน ให้ทราบถึงฐานะและความมั่นคงของบริษัทนั้นๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน

สุจิตรา พันธุมะบำรุง (2557, น.3-6) ได้อธิบายว่า การวิเคราะห์ทางการเงิน หมายถึง กระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างมีระบบในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่งๆ โดยนำเครื่องมือหรือเทคนิคต่างๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ และหาความสัมพันธ์ระหว่างรายการต่างๆ พร้อมทั้งนำข้อเท็จจริงที่ได้จากการวิเคราะห์มาประกอบการตัดสินใจทางการเงิน

จากความหมายข้างต้น สามารถแบ่งการวิเคราะห์ทางการเงินเป็น 2 ส่วน คือ 1) การหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ 2) การนำข้อเท็จจริงที่ได้มาใช้ประกอบในการตัดสินใจ หรือเสนอแนะแนวทางในการวางแผน ควบคุม และการตัดสินใจในการบริหารทางการเงิน

สุรัสวดี สุวรรณรัตน์ (2556, น.6) ได้สรุปความหมายของการวิเคราะห์ทางการเงินไว้ว่า การวิเคราะห์ทางการเงินเป็นการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของรายการต่างๆ ทางการเงิน การเปรียบเทียบสถานะของธุรกิจของสหกรณ์กับมาตรฐานที่กำหนดไว้ การเปรียบเทียบสถานการณ์ปัจจุบันกับอดีต รวมถึงการพิจารณาถึงการใช้เงินทุนทั้งแหล่งได้มาและแหล่งใช้ไปว่าเหมาะสมหรือไม่ อีกทั้งยังช่วยในการพยากรณ์สถานการณ์และผลที่เกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนเพื่อใช้ในการวางแผน ควบคุม การตัดสินใจในการบริหารทางการเงิน การวิเคราะห์ทางการเงินจึงจำเป็นต้องหาข้อมูลจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากงบการเงินมาประกอบ เพื่อให้ทราบปัญหาและข้อเท็จจริงได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ทางการเงิน หมายถึง กระบวนการค้นหาความจริงเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างมีระบบในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่งๆ โดยนำเครื่องมือหรือเทคนิคต่างๆมาใช้ในการวิเคราะห์ และหาความสัมพันธ์ระหว่างรายการต่างๆ พร้อมทั้งนำ ข้อเท็จจริงที่ได้จากการวิเคราะห์มาประกอบการตัดสินใจทางการเงิน (สุจิตรา พันธุมะบำรุง, 2559, น. 3-6)

สุรีย์ ชนะโสภิตานนท์ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2566) การวิเคราะห์ทางการเงิน เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการจัดการทางการเงิน ทำให้ผู้บริหารสามารถที่จะทราบถึงปัญหาในการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรหรือเพื่อเป็นการประเมินผลการบริหารจัดการของฝ่ายบริหาร เป็นต้น ซึ่งในการตัดสินใจว่าการดำเนินงาน มีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่นั้น ผู้วิเคราะห์สามารถนำเครื่องมือทางการเงินประกอบการพิจารณาเปรียบเทียบ เช่น อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (Financial Standard Ratios of Cooperatives and Farmer Groups) เปรียบเทียบกับข้อมูล

และอัตราส่วนสำคัญทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group) โดยเน้นความเข้าใจโครงสร้างการเงิน และติดตามการเปลี่ยนแปลงว่าได้มีการแก้ไข การปรับปรุงเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องหรือไม่ หรือทำการเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา เป็นต้น

4.3.2 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์งบการเงิน

สุจิตรา พันธุมะบำรุง (2557, น.3- 7) กล่าวว่า การวิเคราะห์งบการเงินมีวัตถุประสงค์เพื่อแปลงข้อมูลของงบการเงินให้เป็นข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกลั่นกรองเบื้องต้นถึงความสำเร็จหรือข้อบกพร่องต่างๆ อันเกิดจากการบริหารงาน เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจทางการเงินอย่างสมเหตุสมผล

วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์งบการเงิน มีดังนี้

- 1) ใช้เป็นเครื่องมือกลั่นกรองเบื้องต้น
- 2) ใช้เป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ฐานะทางการเงินในอนาคต และผลที่จะเกิดขึ้น
- 3) เพื่อวินิจฉัยปัญหาการบริหาร การดำเนินงานและปัญหาอื่นๆ ที่เกิดขึ้น
- 4) ใช้เป็นเครื่องมือประเมินการดำเนินงานของผู้บริหาร

ทั้งนี้การวิเคราะห์งบการเงิน สามารถวิเคราะห์แตกต่างกันไปตามจุดมุ่งหมายของแต่ละกลุ่ม ดังนี้

1) ผู้เป็นเจ้าของ มีจุดมุ่งหมายที่จะวิเคราะห์ถึงความเสี่ยงหรือผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุน ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ รายได้และเงินปันผลที่จะได้รับ ประกอบการตัดสินใจเลือกลงทุน

2) ผู้ลงทุน วิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์ถึงความเสี่ยง อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน และผลการดำเนินงาน เพื่อที่จะได้ทราบว่าคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่

3) เจ้าหนี้หรือผู้ให้สินเชื่อ วิเคราะห์ความสามารถในการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ย สภาพคล่องของกิจการ ความสามารถในการใช้เงินทุนหรือสินทรัพย์ การจัดโครงสร้างของเงินทุน

4) หน่วยงานรัฐบาล วิเคราะห์ความถูกต้องครบถ้วนของรายงานข้อมูลในงบการเงินวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลในงบการเงินของงวดปัจจุบันและงวดก่อน เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของรายการว่ามีรายการที่เปลี่ยนแปลงอย่างผิดปกติหรือไม่

5) ผู้สอบบัญชีของสหกรณ์ วิเคราะห์รายการต่างๆ ดูการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเพื่อกำหนดขอบเขตของงานสอบบัญชีให้ได้ข้อเท็จจริงตามที่ต้องการ เพื่อสามารถแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์ว่าได้ปฏิบัติตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดหรือไม่ รวมทั้งช่วยให้ทราบข้อดีหรือข้อบกพร่องของสหกรณ์ เสนอแนะหรือให้ข้อสังเกตกับผู้บริหารสหกรณ์ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.3.3 ความสำคัญของการวิเคราะห์งบการเงิน

สุจิตรา พันธะบำรุง (2557, น. 3- 9-3-10) ได้กล่าวถึงความสำคัญต่อสหกรณ์ ดังนี้

- 1) ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร พยากรณ์ ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในอนาคต
- 2) ใช้ในการพิจารณาวางแผนงานโดยใช้ข้อดีและจุดอ่อนของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาแล้วพิจารณาแนวทางที่จะทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์มีประสิทธิภาพมากกว่าในอนาคต
- 3) ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานของ สหกรณ์และปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อจะได้นำไปพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป และใช้พิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ๆ ของสหกรณ์
- 4) ใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ว่าเป็นไปตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่
- 5) ใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนของสหกรณ์ในอนาคต เช่น การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร การตัดสินใจก่อหนี้ของสหกรณ์ การตัดสินใจจ่ายเงินปันผล เป็นต้น

4.3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์งบการเงิน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์งบการเงิน ได้แก่ การวิเคราะห์ย่อยส่วนตามแนวตั้ง และการวิเคราะห์ตามแนวโน้ม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) การวิเคราะห์ตามแนวตั้ง (Vertical Analysis) หรือการวิเคราะห์ย่อยส่วนตามแนวตั้ง (Common Size Analysis)

สุจิตรา พันธะบำรุง (2557, น. 3-20) อธิบายว่า การวิเคราะห์งบการเงินตามแนวตั้งเป็นการหาความสัมพันธ์ของรายการต่าง ๆ ในงบการเงินของงวดเดียวกันหรือปีเดียวกันให้อยู่ในรูปของอัตราร้อยละ เพื่อให้เห็นสัดส่วนรายการต่าง ๆ ของงบการเงินอย่างชัดเจน โดยจะกำหนดให้รายการใดรายการหนึ่งในงบการเงินเป็นฐานในการเปรียบเทียบซึ่งฐานดังกล่าวให้มีค่าเท่ากับอัตราร้อยละ 100 แล้วพิจารณาว่ารายการอื่นๆ ในงบการเงินเดียวกันมีค่าเป็นร้อยละเท่าใดของตัวฐานที่ใช้ในการเปรียบเทียบ การวิเคราะห์งบการเงินแนวตั้งสามารถทำได้ทั้งงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุน

(1) ในงบแสดงฐานะการเงิน รายการต่างๆ จะคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ เทียบกับสินทรัพย์รวม หรือเทียบกับหนี้สินและส่วนของทุน ใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$\text{รายการสินทรัพย์แต่ละรายการ} = \frac{\text{สินทรัพย์แต่ละรายการ} \times 100}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

$$\text{รายการหนี้สิน/ทุนของสหกรณ์แต่ละรายการ} = \frac{\text{หนี้สิน/ทุนของสหกรณ์แต่ละรายการ} \times 100}{\text{หนี้สินและทุนของสหกรณ์}}$$

(2) ในงบกำไรขาดทุน รายการต่างๆ จะคิดเป็นเปอร์เซ็นต์เมื่อเทียบกับยอดขาย ใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$\text{รายการแต่ละรายการในงบกำไรขาดทุน} = \frac{\text{รายการแต่ละรายการในงบกำไรขาดทุน} \times 100}{\text{รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทน}}$$

จากการลงทุน

2) การวิเคราะห์ตามแนวโน้ม (Trend Analysis) หรือการวิเคราะห์ ตามแนวนอน (Horizontal Analysis)

สุจิตรา พันธุมะบำรุง (2557, น. 3-27) อธิบายว่า เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของรายการในงบการเงินต่างงวดเวลาหรืองบการเงินหลายปี โดยดูการเปลี่ยนแปลงของรายการระหว่างงวดหรือปีการดำเนินงานว่ามีแนวโน้มสูงขึ้นหรือลดลงอย่างไรบ้าง ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงอัตราการขยายตัวหรือความเจริญเติบโตของสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ เช่น ขนาดของทุนดำเนินงาน ยอดขาย รวมทั้งผลตอบแทนจากการดำเนินงาน เป็นต้น การวิเคราะห์ วิธีนี้รายการในงบการเงินจะแสดงรูป ร้อยละเช่นเดียวกันกับการวิเคราะห์แนวดิ่ง แต่การแสดงความสัมพันธ์ของรายการนี้แสดงเป็นรูปร้อยละของข้อมูลงวดก่อนหรือปีฐาน

การวิเคราะห์งบการเงินตามแนวนอน หากวิเคราะห์ข้อมูลหลายปีจะสามารถแสดงแนวโน้มของรายการต่าง ๆ ได้ และเรียกการวิเคราะห์นี้ว่าการวิเคราะห์ตามแนวโน้ม (Trend Analysis)

การวิเคราะห์ตามแนวโน้มสามารถวิเคราะห์ได้ 2 วิธี ได้แก่ คือ

1) การวิเคราะห์อัตราร้อยละของปีฐานคงที่ หรือการวิเคราะห์โดยกำหนดให้งวดใดงวดหนึ่งเป็นฐานในการเปรียบเทียบเป็นวิธีกำหนดให้ปีใดปีหนึ่งเป็นฐานเพียงปีเดียว โดยเทียบปีฐานให้เป็น 100 แล้วนำข้อมูลของปีอื่นๆ ซึ่งเป็นรายการเดียวกันมาเทียบกับปีฐาน ซึ่งโดยทั่วไปมักจะกำหนดให้ปีแรกสุดเป็นปีฐาน และพิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปีฐานเป็นต้นไป การวิเคราะห์ตามวิธีนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการพิจารณา แนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงของรายการต่าง ๆ ในงบการเงินว่ามีแนวโน้มเป็นอย่างไรบ้าง สูงขึ้น ลดลง หรือไม่เปลี่ยนแปลง

ทั้งนี้ หากต้องการทราบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้นผู้วิเคราะห์ก็ควรทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบงบการเงินหลาย ๆ งวดหรือ หลาย ๆ ปี อนึ่ง การเลือกปีใดเป็นปีฐานนั้นจะต้องพิจารณาว่าปีนั้นเป็นปีที่มีการดำเนินการตามปกติไม่มีเหตุการณ์ผิดปกติ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนจากสถานะภายในหรือภายนอกสหกรณ์ก็ตาม โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{อัตราร้อยละของปีที่ต้องการทราบ} = \frac{\text{ตัวเลขของปีที่ต้องการทราบ} \times 100}{\text{ตัวเลขของปีฐานคงที่}}$$

2) การวิเคราะห์แบบปีฐานเคลื่อนที่ หรือบางครั้งเรียกเป็นการวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบกับงวดก่อน 1 งวด ซึ่งเป็นวิธีที่ไม่กำหนดให้ปีหนึ่งปีใดเป็นฐานในการเปรียบเทียบแต่จะเปรียบเทียบกับข้อมูลของปีก่อนหน้านั้นโดยตรง เช่น ข้อมูลของปี 25X5 จะเปรียบเทียบกับข้อมูลของปี 25X4 และ ข้อมูลของปี 25X4 จะเปรียบเทียบกับข้อมูลของปี 25X3 เป็นต้น ในการคำนวณจะไม่ได้เจาะจงเฉพาะปีใดปีหนึ่งเป็นปีฐานจะเคลื่อนที่ไปเรื่อยๆ สำหรับช่วงระยะเวลาของการเปรียบเทียบจะเทียบเป็นปีต่อปี แบบต่อเนื่องกันหรือเทียบเป็นเดือนต่อเดือนแบบต่อเนื่องกันก็ได้ โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$\text{อัตราเพิ่ม/ลด ของปีที่ต้องการทราบ} = \frac{(\text{ข้อมูลของปีที่ต้องการ} - \text{ข้อมูลของปีก่อน}) \times 100}{\text{ข้อมูลของปีก่อน}}$$

ข้อสังเกตการวิเคราะห์งบการเงินตามแนวนอน

สุจิตรา พันธุมะบำรุง (2557, น. 3-34 – 3-35) ได้ให้ข้อสังเกตการวิเคราะห์งบการเงินแนวนอน ดังนี้

1) การคำนวณหาอัตราร้อยละของแนวนอน ไม่จำเป็นต้องคำนวณทุกรายการที่ปรากฏในงบการเงินก็ได้แต่อาจเลือกคำนวณเฉพาะรายการที่น่าสนใจ และสัมพันธ์กันเท่านั้น เช่น การคำนวณแนวโน้มของยอดขาย/บริการก็อาจจะคำนวณอัตราของงบต้นทุนขาย เพื่อเปรียบเทียบดูความสัมพันธ์ เป็นต้น

2) อัตราร้อยละสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับตัวเลขที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณ ถ้าตัวเลขในปีฐานเป็นจำนวนน้อย อัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจะเพิ่มขึ้นมาก ทั้ง ๆ ที่จำนวนเงินของรายการนั้น ๆ เปลี่ยนแปลงไปในช่วงรอบระยะเวลาบัญชีเป็นจำนวนเล็กน้อยเท่านั้น

3) การวิเคราะห์อัตราร้อยละของแนวนอนหรือแนวโน้ม โดยเปลี่ยนตัวเลข ที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณมีผลให้อัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของรายการใดรายการหนึ่งจะสูงหรือต่ำเพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับฐานในการคำนวณที่เปลี่ยนแปลงทำให้ไม่ทราบแนวโน้มของการดำเนินธุรกิจ

4.3.5 ข้อจำกัดของการวิเคราะห์งบการเงิน

สุจิตรา พันธุมะบำรุง (2557, น. 3-15 – 3-17) ได้ให้ข้อสังเกตในการนำผลการวิเคราะห์งบการเงินมาใช้ในการบริหารของสหกรณ์ จะต้องคำนึงถึงข้อควรระวังหลายประการด้วยกัน ดังนี้

1) การใช้เหตุการณ์ในอดีตเป็นเครื่องชี้เหตุการณ์ในอนาคต การวิเคราะห์เป็นการวิเคราะห์งบการเงินซึ่งเป็นการบันทึกเกี่ยวกับรายการที่เกิดขึ้นมาแล้วในอดีต เป็นการวิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้นมาแล้ว เพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับฐานะการเงินในอนาคต ดังนั้น ผลการวิเคราะห์อาจไม่สะท้อนให้เห็นความเป็นจริงเสมอไป แต่เป็นการบอกผล ณ เวลาหรือช่วงของเวลาขณะใดขณะหนึ่งเท่านั้น ผู้วิเคราะห์จึงควรพิจารณาปัจจัยด้านอื่นๆ ประกอบด้วย เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมือง การใช้ระเบียบกฎหมายที่แตกต่างกัน เป็นต้น

2) วิธีการได้มาของสินทรัพย์ถาวรที่แตกต่างกันระหว่างการซื้อหรือการเช่า การได้มาของสินทรัพย์ถาวรทั้งการซื้อและการเช่าจะมีผลทำให้งบการเงินของสหกรณ์แตกต่างกัน และผลการวิเคราะห์ทางการเงินก็จะแตกต่างกันด้วย เช่น สหกรณ์เช่าเครื่องถ่ายเอกสารเป็นปีๆ ค่าเช่าจะปรากฏในงบกำไรขาดทุน ทำให้กำไรของสหกรณ์ลดลง สินทรัพย์ถาวรไม่เปลี่ยนแปลงในขณะที่สหกรณ์ซื้อเครื่องถ่ายเอกสาร สินทรัพย์ของสหกรณ์เพิ่มขึ้น ซึ่งปรากฏในงบแสดงฐานะการเงิน และมีค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน เป็นต้น

3) การตกแต่งงบการเงิน การจัดทำงบการเงินบางครั้งมีการตกแต่งงบการเงินเพื่อให้ข้อมูลในงบการเงิน ณ วันสิ้นงวดบัญชีดูดีกว่าที่เป็นจริง โดยการสร้างรายการค้าบางรายการในช่วงใกล้สิ้นงวดบัญชี ทำให้ข้อมูลในการวิเคราะห์งบการเงินดีขึ้น เช่น กู้เงินระยะยาวในช่วงใกล้สิ้นงวดบัญชี เพื่อให้ได้เงินสดเข้ามาทำให้อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน และอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วของสหกรณ์สูงขึ้นแล้วจึงจ่ายคืนในวันต้นงวดบัญชีถัดไป ทำให้ ณ วันสิ้นปี สหกรณ์มีสภาพคล่อง จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนดังกล่าวไม่ได้แสดงให้เห็นถึงสภาพคล่องที่แท้จริง หรือการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ภาคการเกษตรมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงตามฤดูกาลหรือเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นพิเศษ เมื่อมีการวิเคราะห์งบการเงินในช่วงเวลานั้น อาจทำให้เข้าใจว่าสหกรณ์มีปริมาณธุรกิจสูงตลอดทั้งปี

4) การพิจารณาประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์จากอัตราส่วนทางการเงินบางครั้งก็สรุปผลได้ยาก เช่น ถ้าอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วมีอัตราสูง แสดงว่าสหกรณ์มีสภาพคล่องที่ดี แต่ในขณะเดียวกันอาจตีความได้ว่าสหกรณ์มีปริมาณเงินสดมากเกินไป ทำให้เสียโอกาสที่จะนำเงินสดไปก่อให้เกิดรายได้จึงถือว่าไม่ดี เป็นต้น

5) การพิจารณาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้รอบคอบ การที่ผู้วิเคราะห์จะสรุปผลได้ว่าอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ได้ดีหรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้รอบคอบ ซึ่งอาจจะทำให้การสรุปผลคลาดเคลื่อนได้ เช่น อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือสูง อาจไม่ได้หมายความว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการจัดการสินค้าคงเหลือที่ดีก็ได้ อาจจะเป็นเพราะสหกรณ์มีสินค้าคงเหลือไว้น้อย ซึ่งอาจส่งผลต่อการขาดแคลนสินค้าก็ได้ หรือกรณีทำสหกรณ์มีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้นสูง ซึ่งแสดงว่าสหกรณ์ มีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ แต่ถ้า

พิจารณาข้อเท็จจริงต่างๆ แล้ว อาจพบว่าไม่ได้เป็นไปตามอัตราส่วนที่บ่งชี้ขึ้นก็ได้ ฉะนั้นผู้วิเคราะห์จึงควรพิจารณาข้อเท็จจริงต่างๆ ให้รอบคอบด้วย

6) วิธีการบันทึกบัญชีที่แตกต่างกัน การวิเคราะห์งบการเงินเป็นการวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์เดียวกันตั้งแต่สองงวดบัญชี หรือวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์หนึ่งเปรียบเทียบกับงบการเงินสหกรณ์อื่น ซึ่งการเปรียบเทียบอาจมีการใช้หลักการบัญชีหรือวิธีการบันทึกบัญชีที่แตกต่างกันไปอาจจะทำให้การเปรียบเทียบกันโดยสมบูรณ์ไม่ได้ รายการบางอย่างในงบแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุนจะมีวิธีปฏิบัติทางบัญชีได้หลายแนวทาง ดังนั้นผู้วิเคราะห์งบการเงินจะต้องเข้าใจถึงตัวเลขดังกล่าวว่าได้มาจากวิธีการบันทึกบัญชีอย่างไร เช่น รายการสินค้าคงเหลืออาจใช้วิธีแบบสินค้าที่เข้าก่อนถือว่าขายออกไปก่อน ด้วยราคาทุน หรือใช้ราคาทุนถัวเฉลี่ย เป็นต้น ดังนั้นการวิเคราะห์งบการเงินผู้วิเคราะห์จะต้องปรับข้อมูลให้อยู่ในหลักการบัญชีเหมือนกันเพื่อสามารถเปรียบเทียบกันได้

7) ความเชื่อถือได้ของงบการเงินที่นำมาวิเคราะห์ หากเป็นงบการเงินที่เชื่อถือได้ ผลการวิเคราะห์งบการเงินก็น่าเชื่อถือเหมาะสมตามที่ควรของสหกรณ์นั้น หากงบการเงินไม่น่าเชื่อถือผลการวิเคราะห์ไม่สะท้อนข้อเท็จจริงของสหกรณ์

8) การใช้ดุลยพินิจของผู้วิเคราะห์ อาจมีดุลยพินิจต่อผลของการวิเคราะห์แตกต่างกันไปทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การแปลความหมายที่ได้จากการวิเคราะห์จะต้องหรือมีความหมายเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพทางด้านดุลยพินิจของผู้วิเคราะห์ด้วย

9) การพิจารณาหมายเหตุประกอบงบการเงิน นโยบายการบัญชีและรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ผู้วิเคราะห์หากวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์เพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอที่จะสรุปผลการดำเนินงานและฐานะการเงินที่ถูกต้อง ผู้วิเคราะห์ไม่ใช่เพียงวิเคราะห์งบการเงินเพียงอย่างเดียวจะต้องพิจารณาจากหมายเหตุประกอบงบการเงิน นโยบายการบัญชีและรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ด้วย จะช่วยให้ผู้วิเคราะห์สามารถเข้าใจข้อมูลต่างๆ ในงบการเงินและสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดียิ่งขึ้น

5. แนวคิดการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์ในมุมมอง 6 มิติ

แนวคิดการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์ในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) เป็นเครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกันโดยการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทาง

การเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรโดย Camels Analysis ให้เกิดประโยชน์ในเชิงบริหารจัดการ ควรต้องนำโครงสร้างธุรกิจของสหกรณ์มาร่วมวิเคราะห์ด้วยเพื่อสะท้อนถึงผลการบริหารจัดการของ สหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2548,น.2)

5.1 การประยุกต์ใช้ Camels Analysis มีวัตถุประสงค์ คือ

- 1) เพื่อชี้สถานการณ์ความเสี่ยงที่สำคัญและจำเป็นต้องเตือนภัยทางการเงินให้แก่ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรภายในเวลาที่เหมาะสม
- 2) เพื่อส่งสัญญาณเตือนภัยให้ผู้บริหารสหกรณ์ได้ทราบภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์ เพื่อให้สามารถวางแผนงานรับสถานการณ์ได้ทันเวลารวมถึงนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง ประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์
- 3) เสนอผลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจพร้อมให้ข้อเสนอแนะเพื่อการเฝ้าระวังทาง การเงินของสหกรณ์เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันมิให้เกิดผลเสียหาย
- 4) เพื่อสร้างตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานอย่างเป็นรูปธรรมสำหรับสหกรณ์

5.2 องค์ประกอบสำคัญในมุมมอง 6 มิติ CAMELS Analysis ได้รับการออกแบบให้เป็น เครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานและต่อมาได้พัฒนาเป็นเครื่องมือทางการเงินเพื่อสร้างสัญญาณ เตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) อักษรแต่ละตัวจะทำหน้าที่เฝ้าดูแต่ละเรื่องแตกต่างกัน แต่ ทุกตัวมีความสัมพันธ์ และสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร องค์ประกอบที่ สำคัญในมุมมอง 6 มิติของ CAMELS (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2548, น.10-13) มีดังนี้

มิติที่ 1 : C - Capital strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง หรือ ความเข้มแข็งของเงินทุน เป็นการวิเคราะห์ความเพียงพอของ เงินทุน ต่อความเสี่ยง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุนที่สามารถรองรับ หรือป้องกันผลกระทบจาก ความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ และการเงินที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ เงินทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามระเบียบข้อบังคับ กำไรสุทธิ และการจัดหาเงินทุน ในรูปของการก่อหนี้ผูกพัน

ความเพียงพอและความเข้มแข็งของเงินทุน เน้นแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์เป็น หลัก การมีทุนของสหกรณ์เพียงพอกับความเสี่ยงต่างๆ และทุนของสหกรณ์ควรมีลักษณะที่ไม่สามารถ ถอนได้และไม่ผูกพันที่จ่ายผลตอบแทน หากเงินทุนภายนอก(เงินกู้ยืม)มากกว่าทุนของสหกรณ์แสดง ว่าทุนของสหกรณ์ไม่เพียงพอและมีภาระผูกพันทางการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ต้องเพิ่มความระมัดระวัง ในการใช้ทุนเพื่อสร้างรายได้รองรับ

ความเสี่ยงของเงินทุน การก่อกำเนิดในอัตราที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ด้วยทุนของ สหกรณ์ มีความเสี่ยงจากสัดส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ ถ้าผลหนี้้น้อยกว่าทุนของสหกรณ์ ย่อมสามารถรองรับหนี้ได้ด้วยตัวเอง และสร้างความมั่นใจให้กับเจ้าหนี้ หากผลหนี้มากกว่าทุนของ สหกรณ์ มีความเสี่ยง ต้องระดมทุน และบริหารสินทรัพย์เพื่อสร้างรายได้รองรับความเสี่ยง

การให้ผลตอบแทน ผลตอบแทนมากหรือน้อย วัตถุประสงค์จากอัตรากำไรต่อส่วนของทุน สหกรณ์หากมีอัตราสูงแสดงว่าทุนไปสร้างรายได้ดี หรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพดีเพื่อสร้างรายได้

มิติที่ 2 : A – Asset quality : คุณภาพของสินทรัพย์ เป็นการวิเคราะห์ว่า สินทรัพย์ที่ลงทุนได้ก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์อย่างไร และได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ สินทรัพย์ที่จะวัดประสิทธิภาพ เช่น ลูกหนี้ สินค้าคงคลังและสินทรัพย์รวม

การลงทุนในสินทรัพย์ เสี่ยงหรือไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือ จมอยู่ในสินทรัพย์ที่เกิน ความต้องการ เช่น สินค้า เงินฝากธนาคาร อาจส่งถึงสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ คุณภาพ สินทรัพย์ มุ่งเน้นไปที่สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ความเพียงพอของทุนสำรองต่อการด้อยคุณภาพ ของสินทรัพย์เพื่อป้องกันผลกระทบต่อฐานะการเงินของสหกรณ์ เช่น กรณีของการมีหนี้ที่ค้างชำระ และสินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) มีการสำรองหนี้หรือไม่ สูงเกินไปหรือต่ำเกินไป

สินทรัพย์นำไปสร้างรายได้และการให้ผลตอบแทน คุณภาพสินทรัพย์ที่ดีสามารถ แปลงเป็นรายได้ สินทรัพย์หมุนเวียน ให้ผลตอบแทนเท่าไร วัตถุประสงค์จากอัตรากำไร หรือรายได้ต่อสินทรัพย์ หากอัตราสูงแสดงว่า คุณภาพสินทรัพย์ดีมีรายได้เข้ามา หากอัตราต่ำแสดงว่าสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ไม่ ก่อให้เกิดรายได้สหกรณ์ต้องบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพมีสภาพคล่อง

มิติที่ 3 : M – Management capability : ชีตความสามารถในการ บริหาร ชีตความสามารถในการบริหารงานเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของฝ่ายบริหารในการ วางกลยุทธ์ และจัดโครงสร้างองค์กรในการนำ พาก้องค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทามกลางสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่กิจการเผชิญอยู่

การบริหารจัดการและโครงสร้างธุรกิจ ทุกธุรกิจต้องมีความสมดุลกันประเภท สหกรณ์กับโครงสร้างธุรกิจมีความเหมาะสมและสอดคล้องกันตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ เช่น สหกรณ์ ประเภทการเกษตร เน้นไปที่ธุรกิจซื้อกับธุรกิจขาย ทั้งนี้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ต้องเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ชีตความสามารถบริหารงานและการควบคุมภายใน พิจารณาการปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมีระบบการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งมีผลต่อสภาพคล่อง และการทำกำไรของ สหกรณ์ บทบาทการบริหารในอนาคตต่อภาวะแข่งขันเพื่อการวางแผนในอนาคต

มิติที่ 4 : E – Earning sufficiency : ความสามารถในการทำกำไรการทำกำไรเป็น การวิเคราะห์ถึงความสามารถในการแข่งขันของสหกรณ์ในธุรกิจ ที่สหกรณ์ดำเนินอยู่ซึ่งจะประกอบไป

ด้วยการรักษาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ต่ำและเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นในแต่ละธุรกิจให้มากที่สุดรวมทั้งวิเคราะห์ถึงคุณภาพและแนวโน้มของกำไรในอนาคตของสหกรณ์

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่าย กำไร และคุณภาพของกำไรขึ้นอยู่กับ การบริหารควบคุมรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ เปรียบเทียบรายได้ กับค่าใช้จ่ายที่ละรายการว่ามี กำไรขั้นต้นหรือไม่ หากบริหารค่าใช้จ่ายดีมีประสิทธิภาพ กำไรสูง ตรงข้ามบริหารค่าใช้จ่ายไม่ดี ไม่เหมาะสมกับรายได้ กำไรต่ำ รวมถึงอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้อยู่ ในอัตราที่ต่ำ

วินัยทางการเงินมีผลต่อรายได้ ระบบสหกรณ์ได้มุ่งเน้นกำไรเป็นหลัก หากแต่ มุ่งเน้นสมาชิกเป็นหลัก ซึ่งมีฐานะเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ กำไรจึงขึ้นอยู่กับการณ์คุณภาพชีวิตที่ดี การมีวินัยทางการเงินหรือการจัดการทางการเงินที่ดีของสมาชิก หากสมาชิกมีอัตราหนี้สินมากกว่าเงิน ออม กำลังความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกลดลง ส่งผลต่อรายได้และฐานะการเงินของสหกรณ์

มิติที่ 5: L - Liquidity : สภาพคล่อง หรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้ เงินเป็นการพิจารณาความเพียงพอของเงินสด หรือสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียง เงินสด รวมถึง สินทรัพย์อื่นที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย สภาพคล่องวัดได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ซึ่ง คำนวณได้จากสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน หากสหกรณ์มีความเสี่ยงของ เงินทุน สหกรณ์จำเป็นต้องรักษาสภาพคล่องให้สูงเพียงพอ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดสภาพคล่อง ทางการเงิน

ความเพียงพอของสินทรัพย์ในการแปลงสภาพเป็นเงินสด ความเพียงพอของสภาพ คล่องต่อความต้องการใช้เงิน พิจารณาสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนหากสินทรัพย์หมุนเวียน มากกว่า ถือว่ามีสภาพคล่องดี หรือมีความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน อย่างไรก็ตามต้องพิจารณา ตัวสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถแปลงเป็นเงินสดได้เร็วด้วย

ความสมดุลระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงินเปรียบเทียบ ความสมดุลระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงิน มีสินทรัพย์สภาพคล่องดำรงไว้ เพียงพอต่อภาระผูกพันทางการเงิน หรือสหกรณ์มีแหล่งที่มาของกระแสเงินสดเพียงพอกับภาระ ผูกพันทางการเงินที่จะถึงกำหนดหรือไม่ สาเหตุหลักของการขาดสภาพคล่องนั้นมาจากการบริหาร สินทรัพย์และหนี้สินไม่ดีพอ

มิติที่ 6: S - Sensitivity : ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่จะเกิดขึ้น ต่องบการเงินหรือความอ่อนไหวของธุรกิจ คือ ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบ ในแง่ลบต่อธุรกิจ

ปัจจัยเสี่ยง พิจารณาปัจจัยแวดล้อมสหกรณ์ สาเหตุการเกิดปัจจัยเสี่ยง อาจมา จากภาครัฐหรือจากสถานการณ์ทั่วไป ภาวะวิกฤต ภัยธรรมชาติ ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ อัน

ประกอบด้วย ภาวะคู่แข่งทางธุรกิจ นโยบายการเงินของรัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบายช่วยเหลือของ
ภาครัฐ ระเบียบ ข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยี และวิทยาการใหม่
หากสหกรณ์ไม่สามารถวางแผนกลยุทธ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อธุรกิจ
ของสหกรณ์

อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ด้วยมุมมอง 6 มิติ มี
สูตรการคำนวณ ดังนี้

ตารางที่ 2.2 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS)

มุมมอง	อัตราส่วนทาง การเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 1 ความเพียงพอ ของเงินทุนต่อ ความเสี่ยง (C : Capital Strength)	อัตราส่วนสินต่อทุน (เท่า)	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$	อัตราส่วนยิ่งน้อย แสดงถึงกิจการมีอัตราหนี้สิน ต่ำ สามารถก่อหนี้ได้อีก
	อัตราทุนสำรองต่อ สินทรัพย์ (เท่า)	$\frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงกิจการ มีความมั่นคงสูง
	อัตราการเติบโตทุน ของสหกรณ์ (%)	$\frac{(\text{ทุนของสหกรณ์ปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}) \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งมาก แสดงประสิทธิภาพในการ ระดมทุนของสหกรณ์สูง
	อัตราการเติบโต ของหนี้ (%)	$\frac{(\text{หนี้สินทั้งสิ้นปัจจุบัน} - \text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}) \times 100}{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งน้อย แสดงถึง อัตราการก่อหนี้ต่ำ
	อัตราผลตอบแทน ต่อส่วนของทุน (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}}$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงผลตอบแทนที่จะ ได้รับจากเงินที่ลงทุนไปสูง

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

มุมมอง	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
	อัตราการค้างชำระ (%) (สำหรับภาคการเกษตร)	$\frac{\text{หนี้ที่ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนด} \times 100}{\text{หนี้ที่ถึงกำหนดชำระ}}$	จำนวนร้อยละยิ่งน้อย แสดงถึงความสามารถในการบริหารลูกหนี้มีประสิทธิภาพสูง
มิติ 2	อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	$\frac{\text{ขาย/บริการ*}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสินถัวเฉลี่ย}}$	จำนวนรอบยิ่งสูง แสดงถึงความสามารถในการบริหารสินทรัพย์มีประสิทธิภาพสูง
คุณภาพของสินทรัพย์ (A : Asset Quality)	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสินถัวเฉลี่ย}}$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงความสามารถในการใช้สินทรัพย์ก่อให้เกิดผลตอบแทนสูง
	อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (%)	$\frac{(\text{สินทรัพย์ทั้งสินปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสินปีก่อน}) \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสินปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงการขยายตัวของกิจการมีกำไรเติบโตของสินทรัพย์สูง

* หมายถึง รายได้จากธุรกิจหลัก

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

มุมมอง	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร (M : Management Ability)	อัตราการใช้เงินคงคลัง	$\frac{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}} \times 100$	จำนวนร้อยละที่สูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของมูลค่าธุรกิจ ผู้บริหารมีขีดความสามารถในการบริหาร และมีประสิทธิภาพสูง
	อัตรากำไรต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$	ค่าเฉลี่ยกำไรต่อคน อัตราส่วนที่สูงแสดงถึงความสามารถในการทำกำไร
	อัตราเงินออมต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{เงินฝากสมาชิก+ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$	ค่าเฉลี่ยเงินออมต่อคน อัตราส่วนที่สูง แสดงถึงเงินออมสมาชิกมาก
	อัตราหนี้สินต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้+ลูกหนี้การค้า+ลูกหนี้ค่าบริการอื่น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$	ค่าเฉลี่ยหนี้สินต่อคน อัตราส่วนย้งต่ำ แสดงถึงหนี้สินของสมาชิกมีน้อย
มิติ 4 การทำกำไร (E: Earning Sufficiency)	อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย	$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} \times 100}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}$	จำนวนร้อยละย้งต่ำแสดงถึงประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย
	ดำเนินงาน (%)		

* หมายถึง ธุรกิจสหกรณ์ : ยอดเพิ่มระหว่างปีแต่ละธุรกิจ (รับฝากเงิน ให้อู่เงิน)

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

มุมมอง	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 4 การทำกำไร (E: Earning Sufficiency)	อัตราการเติบโตของทุน สำรอง (%)	$\frac{(\text{ทุนสำรองปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองปีก่อน}) \times 100}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}}$	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของทุนสำรองยิ่งมาก
	อัตราการเติบโตของทุน สะสมอื่น (%)	$\frac{(\text{ทุนสะสมอื่นปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน}) \times 100}{\text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน}}$	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของทุนสะสมอื่นยิ่งมาก
	อัตราการเติบโตของ กำไร (%)	$\frac{(\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน}) \times 100}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}}$	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิ ยิ่งมาก
	อัตรากำไรสุทธิ (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขาย/บริการ(ธุรกิจหลัก)}}$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงความสามารถใน การบริหารกิจการมีกำไรต่อยอดขายสูง

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

มุมมอง	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 5 สภาพคล่อง (L: Liquidity)	อัตราส่วนหมุนเวียน (เทว)	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	อัตราส่วนยิ่งมาก ถือว่ามีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน มีสภาพคล่องสูง
	อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง) (เฉพาะธุรกิจ)	$\frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$	อัตรายิ่งสูง แสดงถึงจำนวนครั้งหรือรอบในการจำหน่ายสินค้ามีการหมุนเร็ว
	จัดหาสินค้ามาจำหน่าย	$\frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{365 วัน}}$	จำนวนยิ่งน้อยวัน แสดงถึงอายุเฉลี่ยของสินค้าที่จำหน่ายออกได้เร็ว
	อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)	$\frac{\text{365 วัน}}{\text{อัตราหมุนของสินค้า}}$	ร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงคู่ลูกค้าที่ชำระร้อยละตามกำหนดมีอัตราสูงเทียบกับหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ
	อัตราคู่ลูกค้าที่ชำระได้ตามกำหนด	$\frac{100}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}}$	ได้ตามกำหนดมีอัตราสูงเทียบกับหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

มุมมอง	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 6 ผลกระทบธุรกิจ (S : Sensitivity)	ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจหรือความอ่อนไหวของธุรกิจ คือ ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบในแง่ลบต่อธุรกิจ		ความเสี่ยง/ผลกระทบของธุรกิจ หมายถึง ปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอันประกอบด้วย ภาวะคู่แข่งทางธุรกิจ นโยบายการเงินของรัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบายช่วยเหลือของภาครัฐ ระเบียบข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

ที่มา: คู่มือการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis วิเคราะห์เศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร, 2548

6. ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญเฉลี่ยของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

ค่าเฉลี่ยของข้อมูลและอัตราส่วนของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉพาะที่ดำเนินงานและไม่มีส่วนขาดแห่งทุน (ทุนติดลบ) ที่สามารถอธิบายให้เห็นถึงลักษณะของข้อมูลและอัตราส่วนของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ตามประเภทสหกรณ์ รูปแบบย่อยของสหกรณ์ และแบ่งแยกตามขนาดนั้นๆ โดยเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำขึ้นเพื่อใช้เป็นค่าอ้างอิง ในการเทียบเคียงทางการเงินภายในกลุ่มที่มีขนาด ประเภท ช่วงเวลาและสถานการณ์เดียวกัน เพื่อวิเคราะห์เทียบเคียงในด้านต่างๆ ผู้การเฝ้าระวังทางการเงินให้รู้จักตนเอง โดยตีความหมายข้อมูลจากงบการเงินเพื่อให้เห็นภาพของฐานะการเงินและโครงสร้างการเงินวิเคราะห์จุดอ่อน/จุดแข็งทางการเงิน ตลอดจนใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจทางการเงินและการบริหารงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

การประยุกต์ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเพื่อ เทียบเคียงตำแหน่งหรือผลการดำเนินงานภายในกลุ่มมีจุดมุ่งหมายเพื่อ วิเคราะห์รายการต่าง ๆ ทราบจุดอ่อนจุดแข็งติดตามและวิเคราะห์ถึงทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรว่าสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรนั้นมีการปรับปรุง ปรับตัวและแก้ไขปัญหาอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตแก่ผู้บริหารสหกรณ์ โดยเน้นถึงการเข้าใจโครงสร้างการเงินและติดตามการเปลี่ยนแปลงว่าได้มีการแก้ไขและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement)

6.1 ระดับเทียบเคียง ในการจัดระดับเทียบเคียงมาตรฐานการเงิน (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2564, น.8) เพื่อวัดประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินนั้น อาจมีความหมายเป็นเชิงบวกหรือเชิงลบ โดยประยุกต์ใช้ในการเทียบเคียง 3 ระดับ

(1) ระดับสูงกว่ามาตรฐาน (Above Standard Level)

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในระดับสูงกว่ามาตรฐานควรจะมี ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง คุณภาพของสินทรัพย์ การบริหารจัดการ การทำกำไร และสภาพคล่อง อยู่ในระดับสูงกว่าค่ามาตรฐานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในขนาดและประเภทเดียวกัน

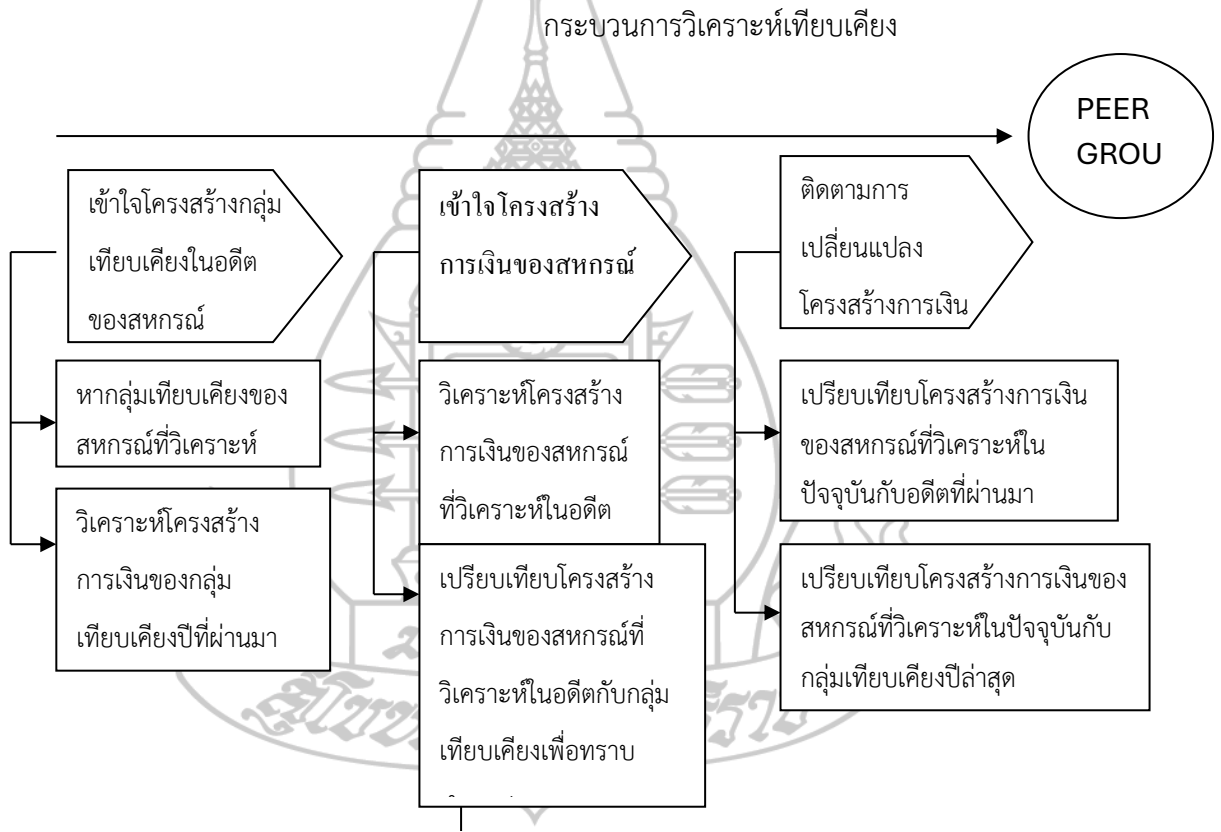
(2) ระดับมาตรฐาน (Standard Level)

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในระดับมาตรฐานที่เพียงพอควรจะมี ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง คุณภาพของสินทรัพย์ การบริหารจัดการ การทำกำไรและสภาพคล่อง อยู่ในระดับค่ามาตรฐานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในขนาดและประเภทเดียวกัน และหากต้องการพัฒนาให้ดีขึ้นอาจอ้างอิงกับกลุ่มที่ต้องการวิเคราะห์ โดยคำนึงถึงความสามารถและความเหมาะสมที่จะทำได้

(3) ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน (Below Standard Level)

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานควรจะมี ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง คุณภาพของสินทรัพย์ การบริหารจัดการ การทำกำไร และสภาพคล่องอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในขนาดและประเภทเดียวกัน

6.2 กระบวนการวิเคราะห์เทียบเคียง การเข้าใจโครงสร้างการเงินในอดีตจะช่วยทำให้ผู้วิเคราะห์สามารถคาดการณ์แนวโน้มอนาคตถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ดังนั้น จึงเน้นการเข้าใจโครงสร้างการเงินและติดตามการเปลี่ยนแปลงว่าได้มีการแก้ไขการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดกระบวนการวิเคราะห์เทียบเคียง 3 ระดับ ดังภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 กระบวนการวิเคราะห์เทียบเคียง

ที่มา : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ รายงานข้อมูลและอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2564

ทั้งนี้ เน้นเข้าใจโครงสร้าง และติดตามการเปลี่ยนแปลงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนา รายละเอียด ดังนี้

1) เข้าใจโครงสร้างการเงินของกลุ่มเทียบเคียงในอดีตของสหกรณ์ที่วิเคราะห์

(1) หากกลุ่มเทียบเคียงของสหกรณ์ที่จะวิเคราะห์ก่อนเป็นลำดับแรกโดยใช้ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์เฉลี่ย (Peer Group) ตามประเภท ขนาด โดยรวมของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ต้องการวิเคราะห์เพื่อการพัฒนา

(2) วิเคราะห์โครงสร้างทางการเงินกลุ่มเทียบเคียงปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เป็นการดูทั้งระบบว่าระบบที่สหกรณ์อยู่เป็นอย่างไรในระบบมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร และสหกรณ์ควรต้องปรับปรุงอย่างไร

2) เข้าใจโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์

(1) วิเคราะห์โครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ในอดีต

(2) เปรียบเทียบโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ในอดีตกับกลุ่มเทียบเคียงโดยนำโครงสร้างการเงินในอดีตของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ มาเปรียบเทียบกับโครงสร้างทางการเงินของกลุ่มเทียบเคียง (Peer Group) เพื่อทราบตำแหน่งของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ว่าอยู่ในตำแหน่งใดของกลุ่มเทียบเคียงใน 3 ระดับ

- ระดับสูงกว่ากลุ่มเทียบเคียง
- ระดับเดียวกับกลุ่มเทียบเคียง
- ระดับต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียง

ทั้งนี้ต้องหาสาเหตุของความแตกต่าง ซึ่งนับว่าเป็นการดูโครงสร้างเริ่มต้นโดยเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์ที่วิเคราะห์นั้นกับกลุ่มเทียบเคียงที่สหกรณ์นั้นอยู่

3) ติดตามการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์

(1) เปรียบเทียบโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ในปัจจุบันกับโครงสร้างการเงินในอดีตที่ผ่านมาพร้อมทั้งหาสาเหตุของความแตกต่าง

(2) เปรียบเทียบโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่จะวิเคราะห์ในปัจจุบันว่าดีกว่า หรือ ด้อยกว่า กลุ่มเทียบเคียงปีล่าสุดพร้อมหาสาเหตุของความแตกต่าง

สุดท้ายจากกระบวนการวิเคราะห์ที่กล่าวข้างต้น จะได้ผลการวิเคราะห์ที่สำคัญต่อการบริหารการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ว่ามีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องหรือยังคงมีปัญหาอย่างต่อเนื่องที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อที่ผู้วิเคราะห์จะสรุปเป็นข้อสังเกตแนะนำในการติดตามการบริหารการเงินต่อผู้บริหารงานสหกรณ์ต่อไป (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2564, น.9)

7. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทางการเงิน

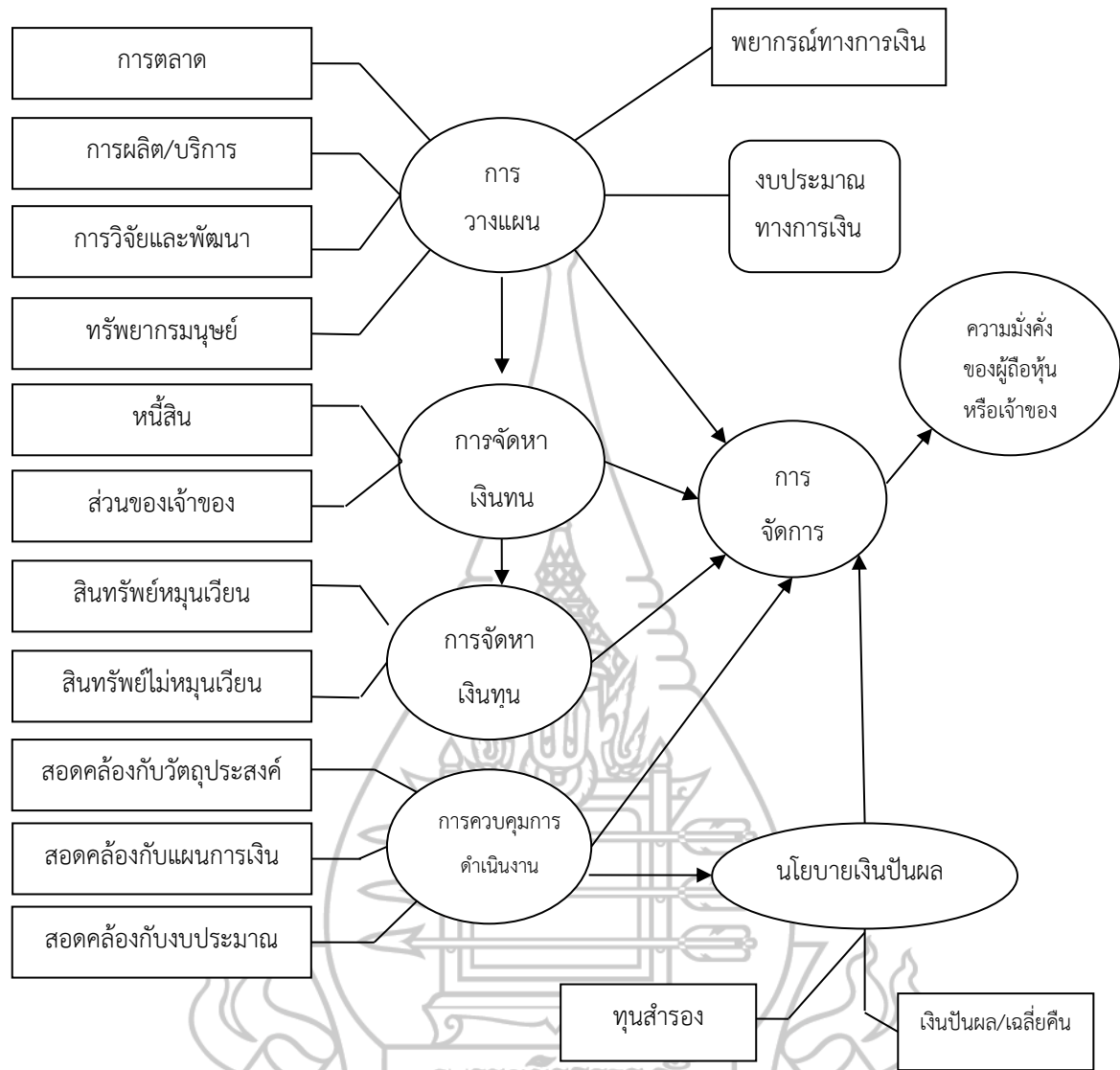
7.1 ความหมายของการบริหารการเงิน

การบริหารการเงิน หมายถึง การจัดการให้ความเคลื่อนไหว หรือการหมุนเวียนของเงินทุนให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด (<https://qm.kku.ac.th/files/13-2556516173847-seesuk-1.pdf>,2567)

การจัดการทางการเงินคือ แนวปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ในการสร้าง ควบคุม และติดตามทรัพยากรทางการเงินทั้งหมดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางธุรกิจ ซึ่งรวมถึงส่วนต่างๆ ของฟังก์ชันทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการทำกำไร ค่าใช้จ่าย กระแสเงินสด และเครดิตสำหรับผู้จัดการฝ่ายการเงินในการบัญชี บัญชีลูกหนี้ และทีมบัญชีเจ้าหนี้ (<https://dynamics.microsoft.com/th-th/finance/what-is-financial-management//>,2567)

ปริยานุช กิจรุ่งโรจน์เจริญ (2555) ได้อธิบายว่า การบริหารงานทางการเงินด้านธุรกิจ เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะนำไปสู่การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากหลักในการบริหารงานทางการเงิน จะทำให้ทราบถึงแหล่งที่ได้มาของเงินทุนทั้งแหล่งภายในและแหล่งภายนอก ซึ่งไม่ว่าจะหาจากแหล่งใด ธุรกิจก็ย่อมต้องมีต้นทุนของเงินทุน ซึ่งต้นทุนของเงินทุนนั้นต้องต่ำกว่าผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการลงทุน ดังนั้นเงินทุนที่ได้มานั้นผู้บริหารการเงินต้องศึกษาถึงหลักในการจัดสรรเงินทุนเพื่อนำไปลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนหรือสินทรัพย์ถาวรเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนที่สูงที่สุด หลักการบริหารการเงินที่ดีนั้นผู้บริหารการเงินต้องสามารถกำหนดขนาดของเงินทุนที่ต้องการอย่างเหมาะสมเพื่อหาแหล่งเงินทุนที่ดีที่ต้นทุนต่ำที่สุด คือหาที่ต้องการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรที่ให้ผลตอบแทนระยะยาวก็ควรมาจากแหล่งเงินทุนระยะยาวหากลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนก็ควรมาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น เพื่อให้สามารถบริหารเงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สงเสริม หอมกลิ่น (2565, น.1-15) อธิบายว่า การจัดการหรือการบริหารการเงิน หมายถึง การวางแผนทางการเงิน การจัดหาเงินทุน การจัดสรรเงินทุน และการควบคุมทางการเงิน ตลอดจนการพิจารณาโยบายเงินปันผลของกิจการ เป้าหมายสุดท้ายเพื่อให้กิจการมีความมั่นคงซึ่งจะส่งผลต่อผู้ถือหุ้นหรือสมาชิกสหกรณ์ได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในทางธุรกิจจะวัดที่ความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้น ดังภาพที่ 2.8

ภาพที่ 2.8 การจัดการการเงินของกิจการหรือสหกรณ์

ที่มา : ส่งเสริม ทอมกลิ่น (2565, น. 1-16)

โดยสรุปความหมายการบริหารการเงินของสหกรณ์ การบริหารการเงินหรือการจัดการทางการเงินเป็นการวางแผนทางการเงินว่าจะดำเนินกิจกรรมอะไร ต้องใช้เงินทุนจำนวนเท่าใด

โดยจะจัดทำออกมาในรูปของงบประมาณทางการเงินซึ่งได้จากการพยากรณ์ทางการเงิน เมื่อมีการวางแผนแล้วจะนำมาสู่การจัดการเงินทุนให้ตามแผนที่วางไว้ และจัดการเงินทุนที่มีต้นทุนทางการเงินต่ำที่สุด และนำมาจัดสรรเงินทุนไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดรายได้ นอกจากนี้จะต้องมีการควบคุมทางการเงินเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ เมื่อกิจการมีกำไรจะต้องพิจารณานโยบายเงินปันผลว่าจะจัดสรรอย่างไรให้เหมาะสมกับสหกรณ์

7.2 วัตถุประสงค์ของการบริหารทางการเงิน

ปริยานุช กิจรุ่งโรจน์ (2555) อธิบายว่า ในการบริหารการเงินของธุรกิจนั้น จุดมุ่งหมายหลักคือ พยายามทำให้มูลค่าของธุรกิจมีค่าสูงที่สุดซึ่งจะมีผลให้การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้การตัดสินใจทางการเงินที่ดีที่สุด

หน้าที่งานด้านการบริหารทางการเงินโดยทั่วไปก็คือ การรักษาสภาพคล่องของธุรกิจ การเพิ่มสมรรถภาพในการทำกำไร การจัดการและการบริหารสินทรัพย์และการจัดการและบริหารเงินทุนเพื่อให้ธุรกิจบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งหากพิจารณาหน้าที่หลักในการบริหารการเงินจะเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หลักของการเงินธุรกิจได้แก่

- 1) เพื่อคาดการณ์เกี่ยวกับความต้องการเงินทุนของธุรกิจ เป็นการวางแผนทางการเงินเกี่ยวกับความต้องการใช้เงินในอนาคต
- 2) การจัดหาเงินทุนมาใช้ในธุรกิจ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมในการจัดหาเงินทุนทั้งในส่วนของเวลา แหล่งเงินทุนที่เหมาะสม
- 3) การจัดสรรเงินทุนไปใช้ในธุรกิจ เป็นการจัดสรรเงินทุนของธุรกิจต่างๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้ธุรกิจมีสภาพคล่อง และมีความสามารถในการทำกำไร

นุกูล กรยีนรงค์ (2556, น.5) อธิบายว่า สหกรณ์แตกต่างจากองค์กรธุรกิจอื่น ตรงที่เจ้าของกิจการและผู้ให้บริการ คือ สมาชิก ซึ่งเป็นบุคคลกลุ่มเดียวกัน จุดมุ่งหมายของการบริหารการเงินของสหกรณ์ จึงไม่ใช่ผลกำไรสูงสุดของสหกรณ์ แต่เพื่อประโยชน์สูงสุดของมวลสมาชิก อย่างไรก็ตามที่สหกรณ์ดำเนินงานโดยใช้นโยบาย “ราคาตลาด” ผลกำไรจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ สหกรณ์จึงจำเป็นต้องมีกำไรเช่นเดียวกับธุรกิจอื่นๆ ผลกำไรจึงเป็นเครื่องวัดความสามารถในการจัดการสหกรณ์ได้ในเชิงธุรกิจในขนาดเดียวกันสหกรณ์ต้องดำเนินนโยบายทางการเงินบางประการที่จะเอื้อประโยชน์แก่สมาชิกในฐานะผู้ออมและสมาชิกในฐานะผู้กู้ ความขัดแย้งของผลประโยชน์จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในมวลสมาชิกและสหกรณ์ต้องดำเนินบทบาทที่จะประสานประโยชน์เพื่อลดความขัดแย้งนี้ลงให้เหลือน้อยที่สุด ซึ่งรวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ จากกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย

สงเสริม หอมกลิ่น (2565, น.1-18) ได้อธิบายว่า หน้าที่ของการจัดการการเงินของกิจการหรือสหกรณ์ทั่วไปต้องการกำไรสูงสุดเพื่อความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของกิจการหรือสมาชิคนั้นเอง ซึ่งพิจารณาจากมูลค่าธุรกิจของกิจการ โดยพิจารณาการมีกำไรสุทธิมากที่สุด และเมื่อกำไรสุทธิสูง มูลค่าของกิจการก็จะสูงด้วย และมูลค่าหุ้นของกิจการก็จะสูงมากด้วย สำหรับธุรกิจทั่วไป แต่สำหรับสหกรณ์นั้นมูลค่าหุ้นคงที่ ดังนั้นมูลค่าธุรกิจของสหกรณ์พิจารณาจากกำไรสุทธิที่เพิ่มมากขึ้น กำไรต่อหุ้นสูงขึ้น ซึ่งก็นำมาสู่การที่สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลที่สูงขึ้น

7.3 ความสำคัญของการบริหารการเงิน

ส่งเสริม ทอมกลีน (2565, น.1-18) ได้อธิบายว่า การจัดการการเงิน เป้าหมายสุดท้ายเพื่อให้กลุ่มมีความมั่นคงซึ่งจะส่งผลต่อสมาชิกและผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสมซึ่งในทางธุรกิจจะวัดที่ความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้น กิจกรรมหลักที่ต้องดำเนินการ ได้แก่ การวางแผนทางการเงิน การจัดหาทุน หรือการใช้ทุนและการควบคุมทางการเงิน ตลอดจนการพิจารณาโยบายเงินปันผลของกิจการ ดังนั้น ความสำคัญของการจัดการการเงินมี ดังนี้

- 1) ทำให้กิจการมีการกำหนดเป้าหมายในการบริหารการเงินที่ชัดเจนเพื่อความมั่งคั่งสูงสุดของเจ้าของหรือผู้ถือหุ้น
- 2) ทำให้มีการวางแผนทางการเงินที่สอดคล้องกับแผนการตลาด แผนการผลิตหรือบริการ แผนการวิจัยและพัฒนา และแผนทรัพยากรมนุษย์ในกิจการ
- 3) ทำให้กิจการจัดหาเงินทุนได้สนองความต้องการของกิจการและมีต้นทุนที่ต่ำ
- 4) ทำให้กิจการจัดสรรเงินทุนหรือใช้เงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพมีรายได้และมีสภาพคล่องทางการเงินด้วย
- 5) ทำให้กิจการมีการควบคุมการดำเนินงานตามแผนทางการเงิน สอดคล้องกับงบประมาณ และวัตถุประสงค์ของกิจการ
- 6) ทำให้กิจการสามารถจัดสรรกำไรสุทธิได้อย่างเหมาะสม และทำให้ผู้ถือหุ้นและกิจการเจริญก้าวหน้าต่อไป

7.4 การวางแผนและการควบคุมการบริหารการเงิน

สุริย์ ชนะโสภิตานนท์ (2562) กล่าวว่า ในการดำเนินงานของสหกรณ์ให้ประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมายผู้บริหารสหกรณ์ต้องมีการบริหารจัดการที่ดี โดยมีการวางแผนทางการเงินซึ่งถือเป็นนโยบายหลักในการดำเนินงานด้านการบริหารการเงินเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายของการวางแผนทางการเงินและดำเนินธุรกิจให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการวางแผนทางการเงินผู้บริหารมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้องเหมาะสมประกอบการตัดสินใจ และเมื่อมีการวางแผนทางการเงินแล้วจะต้องมีการควบคุมที่เหมาะสม สอดคล้องกับการวางแผน เพื่อให้การบริหารทางการเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การวิเคราะห์งบการเงินจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการจัดการทางการเงินทำให้ผู้บริหารสามารถที่จะทราบถึงปัญหาในการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร หรือเพื่อเป็นการประเมินผลการบริหารจัดการของฝ่ายบริหาร เป็นต้น ซึ่งในการตัดสินใจว่าการดำเนินงานมีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่นั้นผู้วิเคราะห์สามารถนำเครื่องมือทางการเงินประกอบการพิจารณาเปรียบเทียบ โดยเน้นความเข้าใจโครงสร้างทางการเงิน และติดตามการเปลี่ยนแปลงว่าได้มีการแก้ไข การปรับปรุงเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องหรือไม่ หรือทำการเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เป็นต้น

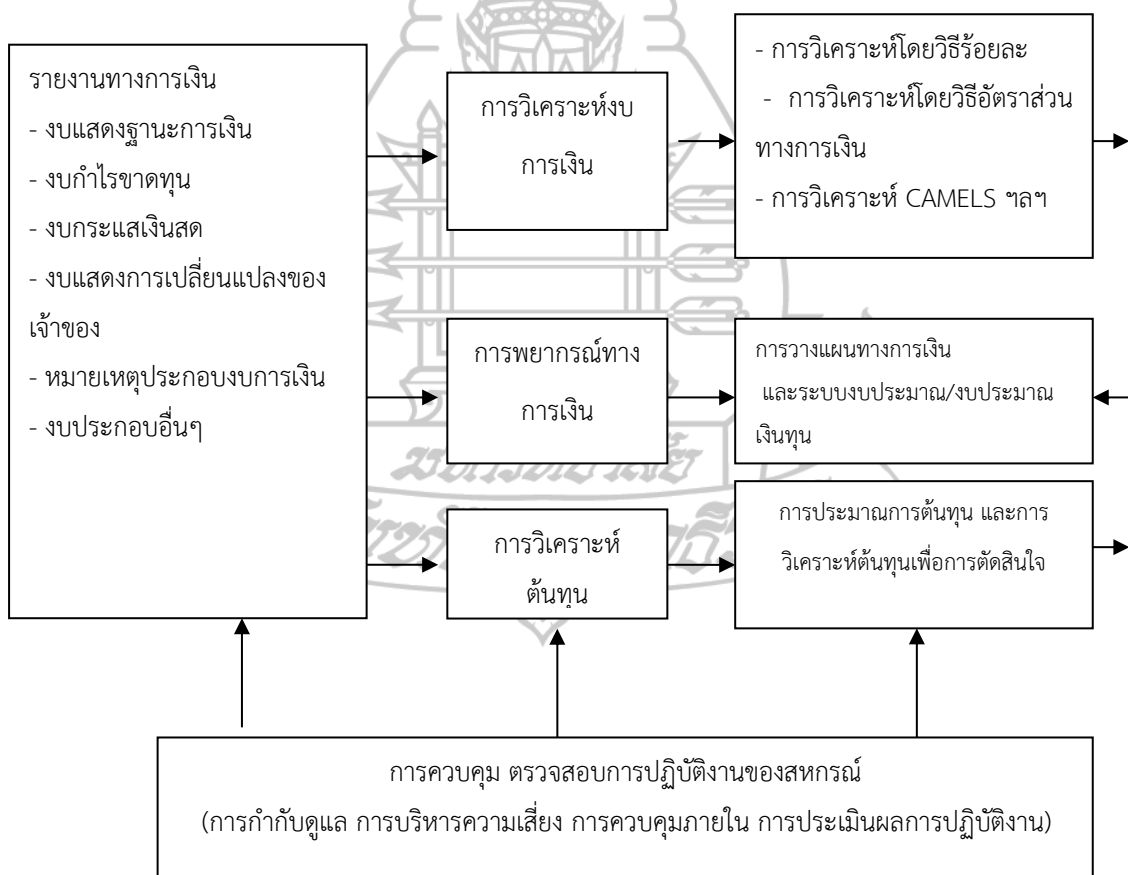
ดังนั้น ในการบริหารการเงินให้เกิดประสิทธิภาพต้องมีการวิเคราะห์ทางการเงิน เพื่อให้รู้ถึงจุดอ่อนและจุดแข็งทางการเงิน เช่น โครงสร้างเงินทุน หรือโครงสร้างทางการเงินควรมีสัดส่วนอย่างไร จะทำอย่างไรให้มีผลประกอบการที่ดี ธุรกิจเติบโตหรือลดลง สินทรัพย์ที่มีอยู่มีคุณภาพหรือลงทุนในสินทรัพย์ด้วยคุณภาพหรือไม่ เป็นต้น

ส่งเสริม หอมกลิ่น (2565, น.1-16-1-17) อธิบายว่า การจัดการทางการเงินของกิจการหรือสหกรณ์ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญตั้งแต่การวางแผนทางการเงินของกิจการหรือสหกรณ์ว่าจะดำเนินกิจกรรมอะไร และต้องใช้เงินทุนจำนวนเท่าใดซึ่งแผนการทางการเงินของสหกรณ์จะจัดทำในรูปแบบของงบประมาณทางการเงิน ซึ่งจะได้จากการพยากรณ์ทางการเงิน เมื่อมีการวางแผนแล้ว จะต้องนำมาสู่การจัดหาเงินทุนให้ตามแผนที่วางไว้ และต้องจัดหาเงินทุนให้มีต้นทุนทางการเงินต่ำที่สุดด้วย และเมื่อจัดหาเงินทุนมาแล้ว ก็ให้นำมาจัดสรรเงินทุนไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เพื่อให้กิจการก่อให้เกิดรายได้มากที่สุด นอกจากนั้นจำเป็นจะต้องมีการควบคุมการดำเนินงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนทางการเงิน และเมื่อมีกำไรแล้วจำเป็นจะต้องพิจารณาโยกย้ายเงินปันผลว่าจะจัดสรรกำไรสุทธิอย่างไร จึงจะเหมาะสม ทั้งนี้การจัดการทางการเงินของทุกกิจกรรมเพื่อให้กิจการมีกำไรสุทธิมากที่สุดส่งผลถึงความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของนั่นเอง ซึ่งประกอบด้วย

1) การวางแผนทางการเงิน การดำเนินการทางการเงินของสหกรณ์จำเป็นต้องมีการวางแผนทางการเงินเช่นเดียวกับกิจกรรมอื่นของกิจการ ซึ่งการวางแผนทางการเงินต้องสอดคล้องแผนการตลาดของกิจการ แผนการผลิตหรือบริการ แผนการวิจัยและพัฒนาตลอดจนแผนด้านทรัพยากรมนุษย์ในกิจการด้วย เพราะเหตุว่าทุกกิจกรรมของกิจการจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรที่เป็นเงินทุนเพื่อใช้ในการจัดการ และสอดคล้องกับความต้องการของกิจการที่ต้องการหารายได้หรือดำเนินกิจกรรมตามความต้องการของสมาชิกเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการนั่นเอง การวางแผนทางการเงินที่ดีจะต้องมีการพยากรณ์ทางการเงินโดยมีเครื่องมือต่างๆ ที่มาใช้ในการวางแผนหลายเครื่องมือด้วยกัน กิจการจะต้องเลือกให้เหมาะสมต่อการนำมาใช้ และท้ายสุดของการวางแผนทางการเงินซึ่งจะจัดทำออกมาในรูปแบบของงบประมาณต่างๆ เช่น งบกำไรขาดทุนประมาณการ งบกระแสเงินสดประมาณการ งบแสดงฐานะการเงินประมาณการ งบกระแสเงินสดประมาณการ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการดำเนินงานและควบคุมการดำเนินงานต่อไป

2) การควบคุมด้านการเงิน การควบคุมด้านการเงินของสหกรณ์เป็นการควบคุมที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการการเงินให้มีเงินทุนที่เพียงพอต่อการดำเนินงานโดยต้นทุนทางการเงินหรือต้นทุนเงินที่ต่ำและผลตอบแทนสูง การควบคุมทางการเงินประกอบด้วย 4 ส่วนคือการวิเคราะห์งบการเงินหรืออัตราส่วนทางการเงิน การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน การควบคุมโดยงบประมาณ และการควบคุมโดยการตรวจสอบซึ่งเป็นการตรวจสอบกิจการโดยการตรวจสอบภายในซึ่งตรวจสอบทั้งด้านบัญชีและการเงินของสหกรณ์และการตรวจสอบจากภายนอกโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การควบคุมการดำเนินงานทางการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการเงินหรือสอดคล้องกับงบประมาณและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ด้วยซึ่งจะต้องมีการควบคุมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดหาเงินทุน ด้านการจัดสรรเงินทุน การควบคุมการดำเนินงานทางการเงินมีเครื่องมือและวิธีการควบคุมหลายวิธีด้วยกันโดยทั่วไปจะเป็นการควบคุมทางการเงินตามงบประมาณ เพื่อให้ การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการและสามารถใช้ประโยชน์ในการวางแผนต่อไปในอนาคตได้ด้วย การควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์มีทั้งการควบคุมทางบัญชี การควบคุมทางการเงิน และการควบคุมทางการบริหารเพื่อให้เกิดความมั่นใจด้านการปฏิบัติงาน ด้านรายงานทางการเงินและการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบ สหกรณ์จะใช้ข้อมูลจากบัญชีการเงินและข้อมูลภายในของสหกรณ์นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ นำไปพยากรณ์ทางการเงิน การวางแผนทางการเงิน งบประมาณทางการเงิน การวิเคราะห์ต้นทุนของสหกรณ์เพื่อการบริหารตลอดจนการควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่งอาจจะสรุปได้ดังภาพที่ 2.9

ภาพที่ 2.9 การเชื่อมโยงรายงานทางการเงินกับการวางแผน และการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานสหกรณ์

ที่มา : ส่งเสริม ทอมกลิน (2565, น. 1-45)

สรุปจากแนวคิดการบริหารการเงินดังกล่าวข้างต้น จะได้ผลการวิเคราะห์ที่สำคัญต่อการบริหารการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ว่ามีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องหรือยังคงมีปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ เพื่อให้ผู้วิเคราะห์จะสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการบริหารการเงินของสหกรณ์ 2 ด้าน ประกอบด้วย

1) ด้านการวางแผน ประกอบด้วย การวางแผนการทำกำไร การวางแผนการจัดหาเงินทุน โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมในการจัดหาเงินทุนทั้งในส่วนของเวลา และแหล่งเงินทุนที่เหมาะสม และการวางแผนการใช้เงินทุนให้เหมาะสมสอดคล้องกันเพื่อให้สหกรณ์มีสภาพคล่อง และมีความสามารถในการทำกำไร

2) ด้านการควบคุม ประกอบด้วย การควบคุมค่าใช้จ่าย ทั้งค่าใช้จ่ายในการลงทุน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพื่อให้สหกรณ์มองเห็นรายการที่มีค่าใช้จ่ายสูง และเสนอแนะแนวทางในการลดค่าใช้จ่ายที่จะส่งผลกระทบต่อกำไรสุทธิของสหกรณ์

8. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์

อภาวธรรม สงวนหงษ์และ เบญจพร โมกษะเวส (2564) ประสิทธิภาพ หมายถึง การกระทำกิจกรรมใด ๆ ที่บรรลุผลตามที่ต้องการและตั้งเป้าหมายไว้ โดยสามารถประหยัดและลดการสูญเสียของทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรม ที่มุ่งผลิตผลลัพธ์ โดยมีสัดส่วนของต้นทุนหรือปัจจัยนำเข้าในการลงทุนน้อยที่สุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างทันต่อสถานการณ์ และเป็นประโยชน์ต่อองค์กรอย่างคุ้มค่าโดยอาศัยปัจจัยจากประสิทธิภาพที่เกี่ยวกับ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ รวมถึงด้านการจัดการ จนได้ผลลัพธ์ที่กำหนดไว้ตามเงื่อนไขของเป้าหมาย ถูกต้องรวดเร็ว และเป็นที่พึงพอใจขององค์กร

อัครเดช ไม้จันทร์ (2560) ประสิทธิภาพ หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกิดจากการขยันหมั่นเพียร และความพยายาม จนเกิดผลงานที่มีคุณค่า คือ เกิดความถูกต้อง ความประหยัด ค่าใช้จ่าย ความรวดเร็ว ความมีคุณภาพ และความโปร่งใส รวมถึงการ นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มความสะดวกยิ่งขึ้น

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2566) ประสิทธิภาพ (efficiency) หมายถึง กระบวนการวิธีการ หรือการกระทำใดๆ ที่นำไปสู่ผลสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรต่างๆ อันได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติ แรงงาน เงินทุน และวิธีการดำเนินการหรือประกอบกรที่มีคุณภาพสูงสุดในการดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพอย่างไรก็ตามการดำเนินการใด ๆ นั้นก็ขึ้นอยู่กับทรัพยากร ณ ขณะนั้นด้วยว่ามีคุณภาพและปริมาณเพียงใดหากมีคุณภาพมากการจะใช้อย่างเต็มศักยภาพได้นั้นจะต้องใช้ในปริมาณน้อยจึง

จะเรียกได้ว่ามีประสิทธิภาพ ต่างกันกับทรัพยากรที่มีปริมาณมากแต่คุณภาพต่ำที่จะต้องเลือกวิธีการ ดึงศักยภาพของทรัพยากรออกมาให้ได้มากที่สุดจึงจะเรียกว่ามีประสิทธิภาพ

ประสพชัย พสุนนท์(2558,น.10) กล่าวว่า ประสิทธิภาพถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการ พิจารณาถึงระดับความสามารถในการดำเนินงานของหน่วยผลิตว่าสามารถใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ อย่างจำกัดในการสร้างผลผลิตออกมาได้อย่างเหมาะสมเพียงใดและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารของทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานเอกชนหรือหน่วยงาน ภาครัฐ สำหรับหน่วยธุรกิจเอกชนนั้น ประสิทธิภาพเป็นเงื่อนไขอันจำเป็นเพื่อให้แข่งขันในตลาด หาก ว่าหน่วยงานด้อยประสิทธิภาพมีต้นทุนสูงเกินไปหรือใช้ปัจจัยการผลิตมากเกินไป ก็อาจประสบปัญหา การขาดทุนและต้องถอนตัวออกไปโดยปริยาย ดังนั้นประสิทธิภาพจึงเป็นตัวช่วยให้การบริหารงาน และการดำเนินงานตามแผนงบประมาณโครงการ กิจกรรม บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย หรือลดความเสี่ยงต่อการ ไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ของงาน

ทิพาวิดี เมฆสุวรรณค์ (2556,น. 2) ให้ความหมาย ประสิทธิภาพ คือ ผลผลิตภาพและ ประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่วัดได้หลายมิติตามวัตถุประสงค์ที่ต้องพิจารณา คือ 1) ประสิทธิภาพในมิติของ กระบวนการบริหาร (Process) ได้แก่ การทำงานที่ได้ตามมาตรฐาน รวดเร็ว ถูกต้อง ใช้เทคนิคที่ สะดวกขึ้น 2) ประสิทธิภาพในมิติของผลผลิตและผลลัพธ์ ได้แก่การทำงานที่มีคุณภาพ เกิดประโยชน์ ต่อองค์กร ทันเวลา และผู้ปฏิบัติมีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน ให้บริการเป็นที่พอใจของลูกค้าหรือผู้มา รับบริการทุกคน

วิทยา ด้านธำรงกุล (2555,น.27) ให้ความหมาย ประสิทธิภาพ คือ ความสามารถในการ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย ประสิทธิภาพจึงวัดออกมาในรูปแบบของ ต้นทุนหรือจำนวนทรัพยากรที่ใช้ไป เมื่อเทียบกับผลงานหรือผลผลิตที่ได้ เช่น ต้นทุน แรงงาน เวลาที่ ใช้และอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554) ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถที่ทำให้ เกิดผลในการงาน

พรธณี สวนเพลง (2552,น.17) ให้ความหมายประสิทธิภาพ (efficiency) คือ ความสามารถในการบรรลุจุดมุ่งหมายโดยใช้ทรัพยากรต่ำสุด กล่าวคือใช้วิธีการ (Mean) ให้เกิดการ จัดสรรทรัพยากรที่สิ้นเปลืองน้อยที่สุด โดยมีเป้าหมาย (Goal) คือประสิทธิผลหรือให้บรรลุ จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้สูงสุด

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2552,น.254) ให้ความหมายประสิทธิภาพ(efficiency) คือ ความ สามารถในการบรรลุจุดมุ่งหมายโดยใช้ทรัพยากรต่ำสุด ประสิทธิภาพวัดจากอัตราส่วนระหว่างปัจจัย นำเข้า (Input) และผลลัพธ์ที่ออกมา (Output) ประสิทธิภาพจะคำนึงถึงต้นทุนทรัพยากรต่ำสุด โดย

เป็นการกระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ถูกต้อง (Doing thing right) โดยคำนึงถึงวิธีการ(Means) ใช้ทรัพยากรให้เกิดความประหยัดหรือสิ้นเปลืองน้อยที่สุด

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2549,น.12) ประสิทธิภาพ หมายถึง การเปรียบเทียบทรัพยากรที่ใช้ไปกับผลที่ได้จากการดำเนินงานว่าดีขึ้นอย่างไร แค่นั้น ในขณะที่กำลังดำเนินการตามเป้าหมายหรือการกระทำใดๆ ที่ให้ผลอย่างประหยัด กล่าวคือ เป็นการนำทรัพยากรที่มีอยู่ไปใช้ให้ได้ผลอย่างคุ้มค่า การวัดประสิทธิภาพหรือผลิตภาพ วัดจากอัตราส่วนของผลผลิตต่อสิ่งที่นำเข้าไป (output & input) โดยสมมติฐานว่าปัจจัยอื่นคงที่หรือเท่ากัน ค่าอัตราส่วนนี้มีมากก็แสดงว่ามีการใช้วัตถุดิบหรือสิ่งนำเข้า (input) อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุวบุษ กุลชาติ (2548) ประสิทธิภาพ(Efficiency) หมายถึง ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยที่นำเข้า (input) และผลลัพธ์ที่ออกมา (Output) เพื่อสร้างให้เกิดต้นทุนสำหรับทรัพยากรต่ำสุด ซึ่งเป็นการกระทำให้สิ่งหนึ่งให้ถูกต้อง (Doing Things Right) โดยคำนึงถึงวิธีการ (means) ใช้ทรัพยากร (Resources) ให้เกิดการประหยัดหรือสิ้นเปลืองน้อยที่สุด ประสิทธิภาพ (Effectiveness) คือความสามารถขององค์กรในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

กรมสารบรรณทหารเรือ (<https://www.admin.navy.mi.th/document/general/LgThai004.pdf>,2566) ประสิทธิภาพ หมายถึง ภาวะที่ทำให้เกิดความสำเร็จ หรือความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการทำงาน เมื่อใช้กับองค์กรหรือหน่วยงาน ประสิทธิภาพ หมายถึง ระบบการดำเนินงานที่ทำให้เกิดความสำเร็จได้อย่างดี เช่น หน่วยงานที่มีประสิทธิภาพมีระเบียบขั้นตอนในการทำงาน พนักงานมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีระบบการตรวจสอบ และผลิตผลงานคุณภาพได้ตรงเวลา

โดยสรุป ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ เป็นการดำเนินงานของสหกรณ์ที่บรรลุผลตามที่ต้องการและตั้งเป้าหมายไว้ โดยสามารถประหยัดและลดการสูญเสียของทรัพยากรต่างๆ ในการดำเนินงานที่มุ่งผลิตผลลัพธ์ โดยมีสัดส่วนของต้นทุนหรือปัจจัยนำเข้าในการลงทุนน้อยที่สุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างทันต่อสถานการณ์ และเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์อย่างคุ้มค่าโดยอาศัยปัจจัยจากประสิทธิภาพที่เกี่ยวกับ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมถึงด้านการจัดการ จนได้ผลลัพธ์ที่กำหนดไว้ตามเงื่อนไขของเป้าหมาย ถูกต้องรวดเร็ว และเป็นที่ยังพอใจของผู้บริหารสหกรณ์

ทั้งนี้การศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์หมายถึงประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์โดยการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน และอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์กับค่าเฉลี่ยของกลุ่มเทียบเคียงสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่มากของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เพื่อสะท้อนถึงประสิทธิภาพที่สูงกว่า ระดับเดียวกันหรือต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียง

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพชรอำไพ สุขารมณ และ ศศิประภา สมัครเขตการพล (2567 : บทคัดย่อ) การวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า 1) ฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ 2) ผลการดำเนินงาน พบว่า แนวโน้มของรายได้และค่าใช้จ่ายโดยรวมลดลงจากปี พ.ศ. 2562 3) อิทธิพลของอัตราส่วนสัญญาณการเตือนภัยทางการเงินที่มีต่อความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์การเกษตร พบว่า หากสหกรณ์การเกษตรมีทุนสำรองต่อสินทรัพย์และผลตอบแทนต่อสินทรัพย์มากขึ้น จะส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรดีขึ้น ในทางตรงข้ามหากสหกรณ์การเกษตรมีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานสูง จะส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ลดลง แต่อัตรารส่วนหนี้สินต่อทุน และอัตรามูลหนี้ของสินค้านำไม่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์การเกษตร ดังนั้น ข้อมูลที่ได้ครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเฝ้าระวังวิกฤตทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นได้กับสหกรณ์ ตลอดจนส่งเสริมการดำเนินงานด้านการบริหารเงินทุน สินทรัพย์ รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในสหกรณ์เพื่อให้เกิดกำไรสูงสุด และทำให้สหกรณ์การเกษตรคงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

นภานันท์ ศรีชัยชนะ และ ณคุณ ธรณินิติญาณ (2567 : บทคัดย่อ) การวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากข้อมูลงบการเงิน เพื่อการบริหารงานของฝ่ายบริหารสหกรณ์การเกษตร พบว่า 1) ผู้บริหารสหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่ มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลงบการเงิน เพื่อการบริหาร ทั้งด้านการวางแผน การควบคุม การสั่งการและการตัดสินใจ โดยรวมการใช้ประโยชน์อยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเฉพาะด้าน มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลงบการเงิน เพื่อการบริหารงาน ด้านการควบคุมมากที่สุดสำหรับบริหารจัดการในธุรกิจด้านจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และด้านสินเชื่อ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลงบการเงินเพื่อการบริหารงาน ด้านการตัดสินใจและสั่งการมากที่สุดสำหรับบริหารจัดการในธุรกิจด้านสินเชื่อ 2) ผู้บริหารสหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่มีปัญหาหรือข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลงบการเงินตามลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ ประกอบด้วยด้านการแสดงข้อมูลครบถ้วน การแสดงข้อมูลด้วยความเป็นกลาง การแสดงข้อมูลปราศจากข้อผิดพลาด การแสดงข้อมูลสามารถเปรียบเทียบได้ การแสดงข้อมูลสามารถยืนยันได้ การแสดงข้อมูลทันเวลา และการแสดงข้อมูลสามารถเข้าใจได้ ซึ่งมีระดับของปัญหาหรือข้อจำกัดโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

ปวีณา แซ่จู้, ภณิตา จามิตร และไกรวิทย์ หลีกภัย (2567 : บทคัดย่อ) การวิเคราะห์ผลกระทบของอัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่มีผลต่ออัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินและอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจสินค้าอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนใน

ตลาดหลักทรัพย์ ผลการศึกษา พบว่า อัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินในด้านอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ และอัตรากำไรขั้นตอน เช่นเดียวกันกับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด และ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ที่ได้รับผลกระทบจากอัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินที่มีต่ออัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร โดยอัตราส่วนทางการเงินที่สื่อถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรทั้งเชิงบวกและลบ และเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไร จุดแข็งจุดอ่อน รวมไปถึงความเสี่ยงทางการเงินของธุรกิจ

ธีรวัชรวิญญู ชื่นธีรพงศ์ และ ณคุณ ธรณินิติญาณ (2566 : บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์ประสิทธิภาพทางเทคนิคของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูในประเทศไทยตามตัวแบบผลตอบแทนต่อขนาดคงที่ (CRS) มีสหกรณ์ที่มีค่าประสิทธิภาพสูงสุดคงที่เท่ากับ 1 จำนวน 4 สหกรณ์ คิดเป็น 4.35% ในภาพรวมมีค่าประสิทธิภาพโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.691 ในส่วนตามตัวแบบผลตอบแทนต่อขนาดผันแปร (VRS) มีสหกรณ์ที่มีค่าประสิทธิภาพสูงสุดคงที่เท่ากับ 1 จำนวน 9 คิดเป็น 9.78% ในภาพรวมมีค่าประสิทธิภาพโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.776 โดยจากปี 2554 – 2563 จำนวนสหกรณ์ที่มีประสิทธิภาพมีแนวโน้มลดลง การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงในผลิตภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยใช้ดัชนี Malmquist พบว่า โดยภาพรวมระหว่างปี 2554 - 2563 สหกรณ์ออมทรัพย์ครูในประเทศไทยมีผลิตภาพโดยรวมเฉลี่ยสูงขึ้นร้อยละ 12.30 เมื่อเทียบกับระดับผลิตภาพในปีฐานในปี 2554

อริษา วีระวงศ์ (2564 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตต์ จำกัด ผลการศึกษาพบว่า 1) การวิเคราะห์ CAMELS โดยฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ปี 2561 สหกรณ์มีเจ้าหนี้การค้าเพิ่มขึ้นและมีสินค้าขาดบัญชีมูลค่าสูง ส่งผลให้ในปี 2562 สหกรณ์มีผลการดำเนินงานขาดทุนจำนวน 260,329.78 บาท ทำให้ต้องนำเงินสำรองไปชดเชยการขาดทุน ในด้านของสินทรัพย์ ส่วนใหญ่อยู่ในรูปของเงินสดและเงินฝากธนาคาร ในด้านธุรกิจ สหกรณ์มีปริมาณธุรกิจลดลงและต่ำที่สุดในปี 2562 และมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูง แต่มีอัตราเงินออมต่อสมาชิกอยู่ในเกณฑ์ดีทุกปีและสามารถเรียกเก็บหนี้ระยะสั้นได้ตามกำหนด 2) แนวโน้มฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในภาพรวมลดลง ตั้งแต่ปี 2560 - 2564 สหกรณ์มีความเสี่ยงของเงินทุนสูง ผลตอบแทนของสินทรัพย์ต่ำ มีปริมาณธุรกิจลดลงอย่างต่อเนื่อง และมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น ทำให้มีความสามารถในการทำกำไรต่ำ 3) ควรมีการวางแผนบริหารจัดการสหกรณ์และการให้บริการสมาชิกให้ตรงตามความต้องการของสมาชิกเพื่อสามารถเพิ่มปริมาณธุรกิจสหกรณ์ได้พิจารณาใช้สินทรัพย์ที่มีก่อให้เกิดรายได้

มากขึ้น และลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง เพื่อเพิ่มรายได้และช่วยให้สหกรณ์สามารถทำกำไรได้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

รัตน์ทะนาพร ไพฑูรย์ (2563 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรโครงการหลวงปั่งค่า จำกัด จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน ในปี 2561-2562 ผลดำเนินงานขาดทุน เนื่องจากมีรายได้น้อย ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูง ปี2563 ผลดำเนินงานมีกำไรและฐานะทางการเงินปี 2561-2563 ไม่เข้มแข็ง หนี้สินมากกว่าทุนของสหกรณ์ร้อยละ 82.02 – ร้อยละ 92.37 2) แนวโน้มผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน สหกรณ์มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นรายได้จากการขาย/บริการเพิ่มขึ้นรายได้และค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจมีแนวโน้มลดลง กำไรสุทธิของสหกรณ์มีความผันผวน ทุนดำเนินงานของสหกรณ์มีแนวโน้มลดลงเมื่อเทียบกับปีฐาน ผลการวิเคราะห์ CAMELS เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยสหกรณ์ที่มีขนาดเดียวกัน มิติที่ 1 ด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง สหกรณ์มีอัตราหนี้สินต่อทุนสูงกว่าค่าเฉลี่ย ทุนของสหกรณ์ไม่เพียงพอกับการชำระหนี้ มิติที่ 2 ด้านคุณภาพสินทรัพย์สหกรณ์ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสินทรัพย์ของสหกรณ์ก่อให้เกิดผลตอบแทนน้อย มิติที่ 3 ด้านขีดความสามารถการบริหารจัดการ สหกรณ์มีขีดความสามารถในการบริหารและมีประสิทธิภาพดีกว่าค่าเฉลี่ย มิติที่ 4 ด้านการทำกำไร สหกรณ์สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ดีกว่าค่าเฉลี่ยการเติบโตของทุนสำรองและทุนสะสมอื่นต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มิติที่ 5 ด้านสภาพคล่องทางการเงิน สหกรณ์มีสภาพคล่องสูงกว่าค่าเฉลี่ยแต่ประสิทธิภาพในด้านสินค้าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มิติที่ 6 ผลกระทบของธุรกิจพบปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ คือความขัดแย้งในชนเผ่า คู่แข่งขันทางธุรกิจ ภัยธรรมชาติ เอกสารสิทธิ์ในที่ดิน สถานการณ์โรคโควิด-19 นโยบายภาครัฐ ระเบียบ ข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องเป็นข้อจำกัดในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และการวิเคราะห์ระบบเผื่อระวังและเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2563 สหกรณ์อยู่ในระดับวิเคราะห์เพื่อเผื่อระวังมากขึ้น ทุนสำรองของสหกรณ์ต้องปรับปรุง เงินทุนมีความเสี่ยงคุณภาพสินทรัพย์ การทำกำไร และสภาพคล่องยังมีความเสี่ยง และ 3) แนวทางในการบริหารการเงินของสหกรณ์ คือด้านเงินทุนควรเพิ่มทุนจากภายใน ด้านคุณภาพสินทรัพย์ควรมีการบริหารจัดการด้านลูกหนี้ แก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ และการบริหารสินค้าคงคลัง ด้านดำเนินธุรกิจควรเพิ่มปริมาณธุรกิจเพื่อเพิ่มรายได้ โดยการวางแผนการลงทุนในธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย เนื่องจากธุรกิจนี้มีแนวโน้มรายได้เพิ่มขึ้น และควรลดค่าใช้จ่ายประเภทหนี้สงสัยจะสูญ-ลูกหนี้เงินกู้ในธุรกิจสินเชื่อ

อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ และกัณณิกา อาจอาสา (2556 : บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด ผลการศึกษาพบว่า (1) ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน วิเคราะห์ โดยอัตราส่วนทางการเงิน พบว่า 1)สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินลดต่ำลง 2) การบริหารสินทรัพย์ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร 3) ทุนดำเนินงาน

ส่วนใหญ่มาจากหนี้สิน ซึ่งได้แก่ เงินฝาก 4) สหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรค่อนข้างคงที่ มีการลงทุนในสินทรัพย์มาก 5) ความสามารถในการให้บริการ แก่สมาชิกค่อนข้างดี สมาชิกออมเงินและกู้ยืมเงินได้เพิ่มขึ้น 6) ประสิทธิภาพในการทำกำไรต่อหุ้น พบว่า มีความสามารถในการทำกำไรค่อนข้างคงที่ (2) ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน วิเคราะห์ โดย เทคนิค CAMELS พบว่า 1) ด้านความเพียงพอของเงินทุน สหกรณ์ใช้เงินทุนส่วนใหญ่มาจากหนี้สิน จึงมีความเสี่ยงค่อนข้างสูง 2) ด้านคุณภาพของสินทรัพย์ สหกรณ์มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้น และการลงทุนในสินทรัพย์ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร 3) ด้านการบริหารจัดการ สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจที่ดี มีจำนวนสมาชิกสินทรัพย์และหนี้สินเพิ่มขึ้น 4) ด้านการทำกำไร สหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรดี อัตรากำไรสุทธิค่อนข้างสูง และสมาชิกได้รับผลตอบแทนค่อนข้างสูง 5) ด้านสภาพคล่อง สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินลดลง 6) ด้านผลกระทบของธุรกิจ พบว่า เสถียรภาพทางการเมืองเทคโนโลยี คู่แข่งทางธุรกิจ และภัยธรรมชาติ ล้วนมีผลกระทบต่อกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานของสหกรณ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษา เรื่อง “แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด” กรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และรายงานผลการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ซึ่งเป็นเอกสารข้อมูลทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ตรวจรับรองแล้ว โดยมีวิธีดำเนินการศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด กรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาแบบผสมวิธี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิจากงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และรายงานผลการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด กรุงเทพมหานครของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ จากปีบัญชี 2562 - 2566 จำนวน 5 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ศึกษา ประกอบด้วย เครื่องมือในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

2.1 การวิเคราะห์โดยวิธีย่อส่วนตามแนวตั้ง (Common Size Analysis) เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการต่างๆ ในงบการเงินของสหกรณ์ปีเดียวกัน โดยกำหนดให้มูลค่าของรายการที่สำคัญในงบการเงินเป็นตัวเปรียบเทียบหรือเป็นฐาน มีค่าเป็นอัตราร้อยละ เท่ากับ 100 แล้วพิจารณาว่ารายการอื่น จะมีค่าเป็นร้อยละเท่าใด

2.2 การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) เป็นการวิเคราะห์โดยดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรายการต่างๆ ในงบการเงินของสหกรณ์เมื่อเวลาผ่านไป เช่น การนำเงินการเงินสหกรณ์หลายปีมาเปรียบเทียบกับจากอดีตถึงปัจจุบันเพื่อดูว่ารายการนั้นเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นจำนวนเงินเท่าใด หรือคิดเป็นอัตราร้อยละของการเพิ่มขึ้นหรือลดลงเท่าไร

2.3 การวิเคราะห์ CAMELS Analysis 6 มิติ เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลในลักษณะของอัตราส่วน ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้เป็นตัววัดในแต่ละมิติสำหรับสหกรณ์-มีดังนี้

- มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน
- มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์
- มิติที่ 3 ซีดความสามารถในการบริหาร
- มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร
- มิติที่ 5 ความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงิน
- มิติที่ 6 ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่จะเกิดขึ้นต่องบการเงิน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานทางการเงิน คือ งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และรายงานผลการสอบบัญชี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด กรุงเทพมหานคร ของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ จากปีบัญชี 2562-2566 จำนวน 5 ปี ข้อมูลจากหน้าเว็บไซต์ และข้อมูลอื่นๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย โครงสร้างองค์กร ข้อบังคับระเบียบ ข้อมูลธุรกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด กรุงเทพมหานคร และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับสหกรณ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด กรุงเทพมหานคร เพื่อประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานทางการเงินของสหกรณ์เชิงเปรียบเทียบระหว่างปี 2562-2566 โดยเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่มากของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำเสนอแนวทางเพื่อใช้ในการบริหารงานของสหกรณ์

4.1 การวิเคราะห์โดยวิธีย่อส่วนตามแนวดิ่ง (Common Size Analysis) ศึกษาทั้งงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุน โดยแปลงค่าตัวเลขของรายการต่างๆ ให้อยู่ในรูปของเปอร์เซ็นต์ของรายการสำคัญของงบการเงิน โดยการเปรียบเทียบระหว่างรายการหนึ่งกับร้อยละของตัวเลขที่เป็นฐานเดียวกันในงบการเงินนั้นๆ โดยเทียบตัวเลขที่เป็นฐานเท่ากับอัตราร้อยละ 100 และ

หาอัตราร้อยละของรายการอื่น ตามสัดส่วนต่อตัวเลขที่เป็นฐาน ในงบแสดงฐานะการเงินจะให้สินทรัพย์รวมเป็นร้อยละ 100 ส่วนในงบกำไรขาดทุนจะให้รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุนเป็นร้อยละ 100 มีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราร้อยละของรายการที่ต้องการหา} = \frac{\text{ข้อมูลตัวเลขรายการที่ต้องการของปีนั้น}}{\text{สินทรัพย์รวมของปีเดียวกัน}} \times 100$$

4.2 การวิเคราะห์ตามแนวโน้ม (Trend Analysis) การวิเคราะห์แนวโน้มเป็นการวิเคราะห์ตามแนวนอน วัตถุประสงค์เพื่อให้เห็นแนวโน้ม หรือการเปลี่ยนแปลง การเพิ่มขึ้นลดลง ของรายการที่เป็นสาระสำคัญ โดยการเปรียบเทียบระหว่างรายการที่เหมือนกันของงบการเงินในปัจจุบันและอดีตที่ผ่านมาและ Peer Group วิธีการที่ใช้ในที่นี้จะเลือกใช้ดูการเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีต่อปี โดยใช้วิธีอัตราร้อยละของปีฐานคงที่ เพื่อวิเคราะห์ หาอัตราการเปลี่ยนแปลง /ขยายตัวเพิ่มขึ้น/ (ลดลง)

$$\text{อัตราร้อยละของปีที่ต้องการทราบ} = \frac{Y_t \times 100}{Y_{t-1}}$$

Y_t หมายถึง ตัวเลขของปีที่ต้องการทราบ

Y_{t-1} หมายถึง ตัวเลขของปีก่อน

ทั้งนี้โดยการวิเคราะห์ปีฐานคงที่ ปี 2562

4.3 การวิเคราะห์ CAMELS Analysis 6 มิติ โดยวิเคราะห์จากงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนไทยฮอนด้า จำกัด กรุงเทพมหานคร เพื่อวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้วยการใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลในลักษณะของอัตราส่วน (Ratio Analysis) โดยใช้ข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2562-2566 อัตราส่วนที่ได้นำไปเปรียบเทียบกับอัตราส่วนที่กำหนดให้เป็นฐานในการเปรียบเทียบ คือ ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2562-2566 และค่าเฉลี่ยเพื่อตีความหมายของงบการเงินให้มองเห็นภาพฐานะทางการเงิน โครงสร้างการเงิน และจุดแข็ง/จุดอ่อนทางการเงินในด้านต่างๆ ในการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ดังนี้

4.3.1 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน

(Capital Strength:C) อัตราส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$$

2) อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)} = \frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$$

3) อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์ มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์ (\%)} = \frac{\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}$$

4) อัตราการเติบโตของหนี้ มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของหนี้ (\%)} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน} \times 100}{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}}$$

5) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}}$$

4.3.2 มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Assets Quality :A) อัตราส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

$$1) \text{ อัตราการค้างชำระ (\%)} = \frac{\text{หนี้ที่ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนด} \times 100}{\text{หนี้ที่ถึงกำหนดชำระ}}$$

2) อัตราหมุนของสินทรัพย์ มีสูตรคำนวณคือ

$$\text{อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)} = \frac{\text{ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้ (รายได้ธุรกิจหลัก)}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$

3) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (\%)} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ถัวเฉลี่ย}}$$

4) อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (\%)} = \frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}}$$

4.3.3 มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร (Management Capability :M)

อัตราส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วยอัตราส่วน ดังนี้

1) อัตราการเติบโตของธุรกิจ มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของธุรกิจ (\%)} = \frac{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน} \times 100}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}$$

4.4.4 มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร (Earnings Sufficiency :E) อัตราส่วน
ที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วยอัตราส่วน ดังนี้

1) กำไรต่อสมาชิก มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{กำไรต่อสมาชิก (บาท)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

2) เงินออมต่อสมาชิก มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{เงินออมต่อสมาชิก (บาท)} = \frac{\text{เงินฝากสมาชิก} + \text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

3) หนี้สินต่อสมาชิก มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{หนี้สินต่อสมาชิก (บาท)} = \frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้} + \text{ลูกหนี้การค้า} + \text{ลูกหนี้ค่าบริการอื่น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

4) อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน มีสูตร
คำนวณ คือ

$$\text{อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (\%)} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} \times 100}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}$$

5) อัตราการเติบโตของทุนสำรอง มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของทุนสำรอง (\%)} = \frac{\text{ทุนสำรองปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองปีก่อน}}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}} \times 100$$

6) อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ (\%)} = \frac{\text{ทุนสะสมปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมปีก่อน}}{\text{ทุนสะสมปีก่อน}} \times 100$$

7) อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน}}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}} \times 100$$

8) อัตรากำไรสุทธิ มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ (\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{รายได้ธุรกิจหลัก}}$$

4.3.5 มิติที่ 5 สภาพคล่อง

(L – Liquidity) อัตราส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วยอัตราส่วน ดังนี้

1) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

2) อัตราหมุนของสินค้า (เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย) คือ

$$\text{อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง)} = \frac{\text{ต้นทุนขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$$

3) อายุเฉลี่ยสินค้า คือ

$$\text{อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)} = \frac{365}{\text{อัตราหมุนของสินค้า}}$$

4.3.6 มิติที่ 6 ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่เกิดขึ้นต้องการเงิน

(Sensitivity) เป็นการวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจหรือความอ่อนไหวของธุรกิจ คือปัจจัยที่มีผลกระทบในแง่ลบต่อธุรกิจ ปัจจัยเสี่ยง พิจารณาปัจจัยแวดล้อมสหกรณ์ ประกอบด้วย ภาวะคู่แข่งทางธุรกิจ นโยบายการเงินของรัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบายช่วยเหลือของรัฐ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลาดเทคโนโลยี การลดลงของรายได้ และการลดลงของต้นทุน

การวิเคราะห์ผลเชิงเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) จากฐานข้อมูลกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ตามขนาดและประเภทของสหกรณ์ ทั้งข้อมูลอัตราส่วนเฉลี่ยและโครงสร้างทางการเงิน จำแนกรายปี และค่าเฉลี่ย 5 ปี โดยเทียบเคียงเป็น 3 ระดับ ได้แก่

- 1) ระดับสูงกว่ากลุ่มเทียบเคียง
- 2) ระดับเดียวกันกับกลุ่มเทียบเคียง
- 3) ระดับต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียง

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนไทยฮอนด้า จำกัด จัดอยู่ในสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก ดังนั้นอัตราส่วนที่นำมาเทียบเคียงจึงเป็นระดับใหญ่มากในปี 2562-2566 ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลและอัตราส่วนเฉลี่ยของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก
ปี 2562-2566

รายการ	ปี 2562 (ใหญ่มาก)	ปี 2563 (ใหญ่ มาก)	ปี 2564 (ใหญ่ มาก)	ปี 2565 (ใหญ่ มาก)	ปี 2566 (ใหญ่ มาก)
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อ ความเสี่ยง (Capital Strength)					
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	0.84	0.83	0.82	0.83	0.82
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์ (%)	0.52	7.19	9.63	3.32	4.88
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้ (%)	(4.13)	5.91	8.90	3.50	4.15
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%)	4.50	4.99	4.48	4.30	4.25
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)					
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกค้า (%)	23.50	22.24	21.26	21.16	21.50
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	0.09	0.09	0.07	0.07	0.09
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	2.42	2.72	2.45	2.36	2.33
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (%)	(1.66)	6.61	9.30	3.40	4.55
มิติ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร (Management Ability)					
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ (%)	(0.32)	4.54	3.39	(5.62)	9.25
มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)					
4.1 กำไร (ขาดทุน)ต่อสมาชิก (บาท)	1,397.76	1,613.27	1,571.97	1,637.27	1,678.79
4.2 เงินออมต่อสมาชิก (บาท)	46,112.93	49,848.39	55,618.08	59,200.33	61,694.24
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก (บาท)	40,728.50	42,606.70	48,353.38	49,867.97	53,220.02
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	59.63	53.23	54.12	52.69	53.14
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง (%)	4.10	8.72	13.08	4.49	9.25

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

รายการ	ปี 2562 (ใหญ่มาก)	ปี 2563 (ใหญ่ มาก)	ปี 2564 (ใหญ่มาก)	ปี 2565 (ใหญ่ มาก)	ปี 2566 (ใหญ่มาก)
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น (%)	(4.10)	6.95	19.68	(6.16)	1.81
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ (%)	(4.91)	15.27	(2.70)	2.20	2.92
4.8 อัตรากำไร(ขาดทุน)สุทธิ (%)	27.76	31.85	33.18	31.44	26.48
มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)					
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)	1.12	1.15	1.14	1.14	1.14
5.2 อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง)	5.47	23.34	26.26	30.38	38.54
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า (วัน)	66.73	15.64	13.71	12.02	9.47
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตาม กำหนด(%)	76.50	77.76	78.74	78.84	78.50
ฐานะการเงิน					
สินทรัพย์	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
สินทรัพย์หมุนเวียน	45.78	46.01	46.69	47.12	45.96
เงินลงทุนระยะยาว	3.64	4.03	4.21	4.61	4.63
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	45.28	44.92	44.32	43.53	44.78
ลูกหนี้ระยะยาว	0.12	0.09	0.02	0.07	0.15
ที่ดินอาคารและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	4.61	4.76	4.37	4.28	4.13
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	0.57	0.19	0.38	0.39	0.35
หนี้สิน	45.67	45.37	45.02	45.25	45.07
หนี้สินหมุนเวียน	40.90	40.13	40.94	41.23	40.42
เงินกู้ยืมระยะยาว	3.70	4.17	3.21	2.95	3.52
หนี้สินไม่หมุนเวียน	1.06	1.07	1.05	1.07	1.13
ทุนของสหกรณ์	54.33	54.63	54.80	54.75	54.93
ทุนเรือนหุ้น	47.03	47.23	47.39	47.71	47.83
ทุนสำรอง	3.78	3.85	3.98	4.03	4.21
อื่นๆ	3.53	3.55	3.42	3.01	2.89

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

รายการ	ปี 2562 (ใหญ่มาก)	ปี 2563 (ใหญ่ มาก)	ปี 2564 (ใหญ่มาก)	ปี 2565 (ใหญ่ มาก)	ปี 2566 (ใหญ่มาก)
ผลการดำเนินงาน					
รายได้	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ธุรกิจสินเชื่อ	75.97	77.95	84.34	76.95	64.95
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	8.35	7.57	9.43	10.47	12.41
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	15.48	13.98	5.74	11.95	21.74
ธุรกิจแปรรูปผลผลิตการเกษตรและ	0.08	0.41	0.42	0.56	0.84
ผลิตสินค้า					
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริม	0.14	0.09	0.07	0.07	0.06
การเกษตร					
ต้นทุนขาย	33.70	33.91	26.92	33.77	43.58
ธุรกิจสินเชื่อ	10.32	12.64	12.35	12.03	9.79
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	7.90	7.18	8.66	9.59	11.59
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	15.23	13.72	5.51	11.69	21.48
ธุรกิจแปรรูปผลผลิตการเกษตรและ	0.24	0.37	0.39	0.46	0.72
ผลิตสินค้า					
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริม	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
การเกษตร					
กำไร(ขาดทุน) ขั้นต้น	66.30	66.09	73.08	66.23	56.42
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	41.00	36.25	39.14	35.01	30.03
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) อื่นๆ	2.45	2.01	(0.76)	0.22	0.09
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	27.76	31.85	33.18	31.44	26.48

ที่มา: (https://cad.go.th/more_news.php?cid=2341&filename=index, 2566)

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์โดยการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ด้วยการวิเคราะห์ทั้งกำไรขาดทุน และงบแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์โดยวิธีย่อส่วนตามแนวดิ่ง การวิเคราะห์ตามแนวนอน และการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งได้ เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์

1.1 สถานภาพทั่วไป

สหกรณ์จดทะเบียน เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2524 มีสมาชิก ณ วันสิ้นปี 2566 จำนวน 3,286 คน มีสินทรัพย์ทั้งสิ้น จำนวนเงิน 1,805,869,455.64 บาท หนี้สินทั้งสิ้น จำนวนเงิน 711,207,827.45 บาท ทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น จำนวนเงิน 1,094,661,628.19 บาท และกำไรสุทธิประจำปี จำนวนเงิน 54,318,317.72 บาท มีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน 15 คน ฝ่ายจัดการ จำนวน 12 คน

1.2 การบริหารทั่วไป

1.2.1 การแบ่งส่วนงานและการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ สหกรณ์มีการจัดแบ่งโครงสร้างและมีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ไว้อย่างเหมาะสมและรัดกุม โดยมีหัวหน้าสำนักงานคอยควบคุมดูแลการปฏิบัติงานภายใต้การบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการ พนักงานมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม และมีการเข้าฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมให้มีความรู้เพียงพอ

1.2.2 การกำหนดระเบียบปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ สหกรณ์มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติงานด้านต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานไว้อย่างครบถ้วน การปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบฯ และอยู่ในความควบคุมดูแลของคณะกรรมการดำเนินการโดยใกล้ชิด

1.2.3 มาตรฐานการบัญชี สหกรณ์จัดทำบัญชีตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดโดยมีระบบบัญชีที่เหมาะสมกับธุรกิจของสหกรณ์ฯ การจัดทำบัญชีและทะเบียนคุมต่างๆ เรียบร้อยเป็นปัจจุบันมีเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีครบถ้วน และผลการประเมินมาตรฐานการบัญชีของสหกรณ์โดยรวมอยู่ในระดับดี

1.2.4 ด้านระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ สหกรณ์ได้นำระบบสารสนเทศเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีและด้านอื่นๆ จากการตรวจสอบพบว่า มีระบบการควบคุมโดยทั่วไป และระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล มีการควบคุมข้อมูลนำเข้า การประมวลผลและข้อมูลที่ออกจากคอมพิวเตอร์เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานดี

1.2.5 แผนงานและงบประมาณ สหกรณ์ได้กำหนดแผนงานและงบประมาณไว้เป็นการล่วงหน้า คณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการได้ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานและงบประมาณอย่างสม่ำเสมอและเหมาะสมกับสภาวะแวดล้อม

1.2.6 ผู้ตรวจสอบกิจการ สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการจำนวน 5 คนได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ประจำปี ให้เป็นผู้ตรวจสอบด้านการเงิน การบัญชี และเอกสารหลักฐาน และการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสหกรณ์ พร้อมทั้งจัดทำสรุปผลการตรวจสอบไว้ในรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการและได้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเป็นประจำทุกเดือน และมีการจัดทำรายงานประจำปีเพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

1.3 ด้านการบริหารการเงินและธุรกิจ

1.3.1 ด้านเงินทุนภายในของสหกรณ์ ระหว่างปี 2562 ถึง ปี 2566 สหกรณ์ได้ระดมทุนโดยให้สมาชิกซื้อหุ้นเพิ่มขึ้นจำนวนเงิน 67.71, 69.16, 71.81, 75.78, และ 74.46 ล้านบาท ตามลำดับ เงินรับฝากจากสมาชิกและสหกรณ์อื่น จำนวนเงิน 205.57, 233.31, 289.32, 251.43, และ 196.79 ล้านบาท ส่วนใหญ่สหกรณ์ นำเงินที่ได้รับมาไปใช้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในรูปของการให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก ดังนั้น ความสามารถในการใช้คืนเงินทุนตามที่กล่าวข้างต้น จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการเร่งรัดให้ลูกหนี้ชำระหนี้ให้เป็นที่ไปตามที่กำหนดไว้ในสัญญา

1.3.2 ด้านเงินทุนจากภายนอก ณ วันสิ้นปีสหกรณ์ไม่มีเงินลงทุนภายนอก

1.3.3 ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

ระหว่างปี 2566 สหกรณ์จำหน่ายสินค้าทั้งสิ้นจำนวน 10,649,659.94 บาท เพิ่มขึ้น จากปีก่อนจำนวน 260,421.24 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.51 ซึ่งสหกรณ์ได้ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 4.1 รายการงบการเงินสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ตั้งแต่ปี 2562 – 2566
(หน่วย:บาท)

รายการ	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
1. สิ้นทรัพย์	1,622,997,052.53	1,648,836,878.03	1,761,623,878.86	1,810,815,600.94	1,805,869,455.64
รวม					
2. สิ้นทรัพย์	359,708,912.89	377,066,035.25	714,734,284.78	804,821,129.74	715,649,806.01
หมุนเวียน					
3.หนี้สิน	645,165,534.88	623,068,828.47	709,328,877.96	745,124,902.44	711,207,827.45
รวม					
4.หนี้สิน	633,331,462.93	604,115,273.44	645,919,674.49	675,804,173.12	634,520,970.78
หมุนเวียน					
5.ทุนของ	977,831,517.65	1,025,768,049.56	1,052,295,000.90	1,065,690,698.50	1,094,661,628.19
สหกรณ์					
6.ทุน	63,386,708.41	68,919,475.18	74,009,066.76	78,947,835.60	83,565,772.11
สำรอง					
7.ขาย/	103,253,512.40	100,463,949.74	98,243,245.48	85,050,593.70	88,334,172.94
บริการ					
8. ค่าใช้จ่าย	10,150,358.55	11,195,892.12	14,564,427.58	13,310,037.17	11,419,785.09
9.กำไร	55,237,023.77	50,895,915.82	49,387,688.44	46,179,365.09	54,318,317.72
สุทธิ					

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

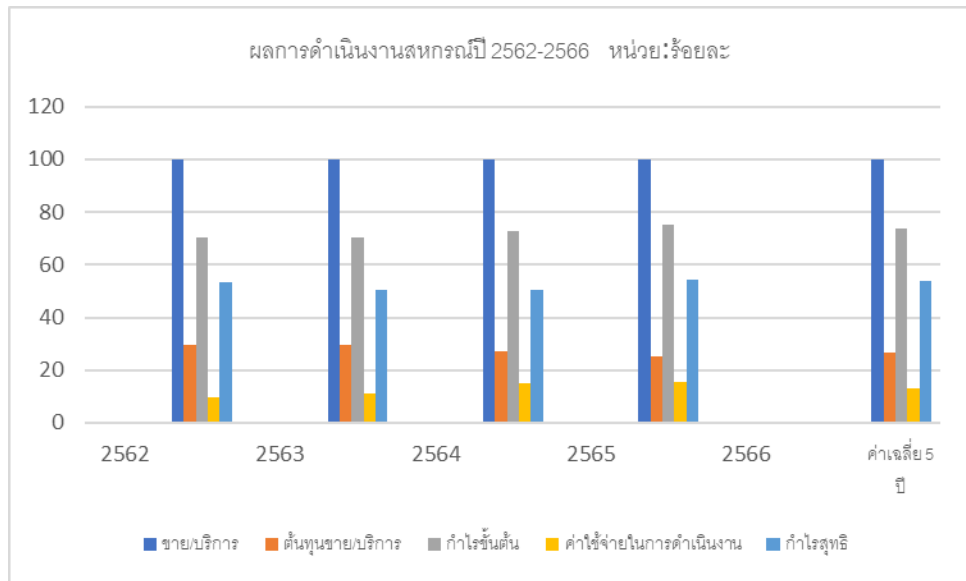
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด แบ่งเป็นการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์

2.1 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด เป็นการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากการวิเคราะห์งบกำไรขาดทุน โดยใช้การวิเคราะห์แบบวิธีย้อนส่วนตามแนวคิด และการวิเคราะห์ตามแนวโน้ม ตั้งแต่ ปี 2562- 2566 ดังตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ปี 2562 – 2566

รายการ	ปี 2562		2563		2564	
	ลบ.	%	ลบ.	%	ลบ.	%
ขาย/บริการ	103.25	100	100.46	100	98.24	100
หัก ต้นทุนขาย/บริการ	30.44	29.48	29.78	29.64	26.88	27.36
กำไรขั้นต้น	72.81	70.52	70.69	70.36	71.36	72.64
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	0.05	0.00	0.07	0.06	0.02	0.02
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	8.74	8.47	10.24	10.19	8.95	9.11
กำไรเฉพาะธุรกิจ	64.13	62.11	60.51	60.23	62.44	63.55
บวก รายได้อื่น	1.23	1.22	1.58	1.57	1.51	1.54
รวม	65.39	63.32	62.09	61.81	63.95	65.09
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	10.15	9.83	11.20	11.14	14.56	14.82
ขาย/บริการ	85.05	100	88.33	100		100
หัก ต้นทุนขาย/บริการ	21.22	24.96	18.34	20.76		26.44
กำไรขั้นต้น	63.82	75.04	69.99	79.24		73.56
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	0.04	0.05	0.01	0.01		0.03
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	7.89	9.28	8.46	9.58		9.33
กำไรเฉพาะธุรกิจ	55.97	65.81	61.53	69.55		63.05
บวก รายได้อื่น	3.51	4.14	4.20	4.76		2.65
รวม	59.49	69.94	65.74	74.42		66.92
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	13.31	15.65	11.42	12.93		12.87
กำไรสุทธิ	46.18	54.30	54.32	61.49		54.04

ภาพที่ 4.1 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ปี 2562 -2566

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2562 ถึง ปี 2566 ดังนี้

กำไรขั้นต้นต่อการขาย/บริการ เป็นร้อยละ 70.52, 70.36, 72.64, 75.04, และ 79.24 ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นร้อยละ 9.83, 11.14, 14.82, 15.65 และ 12.93 ตามลำดับ ก่อเกิดกำไรสุทธิจากการดำเนินงานปี 2562 ถึง ปี 2566 ร้อยละ 53.50, 50.66, 50.27, 54.30, และ 61.49 ตามลำดับ

จากตัวเลขดังกล่าวเห็นได้ว่า สหกรณ์มีผลการดำเนินงานจากกำไรขั้นต้นต่อการขาย/บริการ ปี 2562 ถึง ปี 2566 และรายได้อื่นในแต่ละปีเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะรายได้ในปี 2565 ถึง 2566 ซึ่งเกิดจากผลตอบแทนการลงทุนจากตัวสัญญาใช้เงิน และผลตอบแทนจากสลากออมสินที่เพิ่มขึ้น แสดงได้ว่าสหกรณ์ฯ มีการลงทุนภายในมากกว่าการก่อหนี้ จึงทำให้สหกรณ์ฯ มีความมั่นคง มีความสามารถในการชำระหนี้ได้สูง และยังสามารถก่อหนี้ได้เพิ่มขึ้น ในส่วนของอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานอยู่ในอัตราที่ต่ำมาก หมายความว่า สหกรณ์ฯ มีการควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงาน มีการใช้จ่ายทางการเงินที่มีผลต่อรายได้ดี ทำให้มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นในปีถัดไป โดยมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 54.04 ในช่วงระยะเวลาปี 2562 ถึง 2566

ตารางที่ 4.3 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย
ของกลุ่ม ปี 2562 - 2566

(หน่วย:ร้อยละ)

รายการ	ปี					ค่าเฉลี่ย 5 ปี
	2562	2563	2564	2565	2566	
ขาย/บริการ	100	100	100	100	100	100
หัก ต้นทุนขาย/บริการ	29.48	29.64	27.36	24.96	20.76	26.44
(Peer Group)	18.22	19.82	21.01	21.62	21.38	20.41
กำไรขั้นต้น	70.52	70.36	72.64	75.04	79.24	73.56
(Peer Group)	66.30	66.09	73.08	66.23	56.42	65.62
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	0.00	0.06	0.02	0.05	0.01	0.03
(Peer Group)	-	-	-	-	-	-
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	8.47	10.19	9.11	9.28	9.58	9.33
(Peer Group)	-	-	-	-	-	-
กำไรเฉพาะธุรกิจ	62.11	60.23	63.55	65.81	63.55	63.05
(Peer Group)	-	-	-	-	-	-
บวก รายได้อื่น	1.22	1.57	1.54	4.14	4.76	2.65
(Peer Group)	2.45	2.01	(0.76)	0.02	0.09	4.18
รวม	63.32	61.81	65.09	69.94	74.42	66.92
(Peer Group)	-	-	-	-	-	-
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	9.83	11.14	14.82	15.65	12.93	12.87
(Peer Group)	41.00	36.25	39.14	35.01	30.03	36.29
กำไรสุทธิ	53.50	50.66	50.27	54.30	61.49	54.04
(Peer Group)	27.76	31.85	33.18	31.44	37.42	32.33

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผลการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อตั้งแต่ปี 2562 ถึง ปี 2566 เป็น
ดังนี้

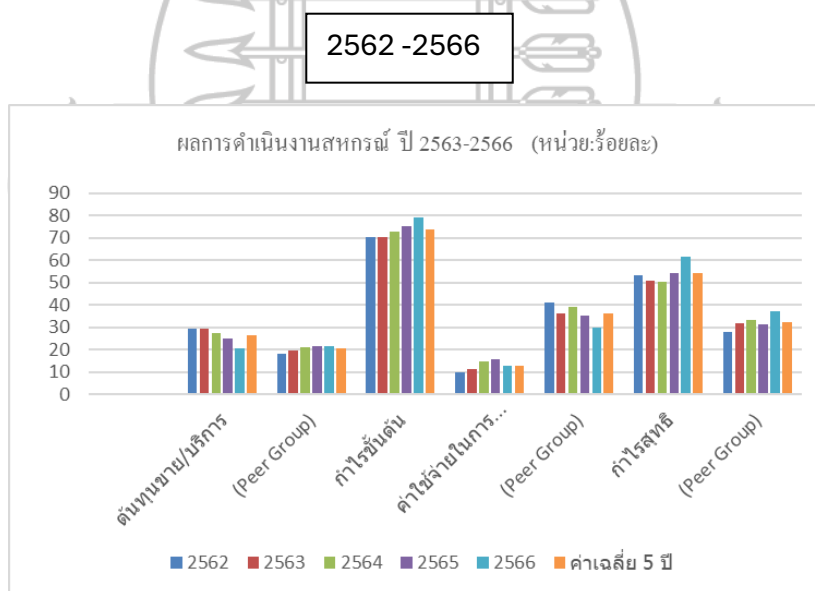
1) ต้นทุนขาย เป็นร้อยละ 29.48, 29.64, 27.36, 24.96, และ 20.76 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ย 5 ปี ร้อยละ 26.44 ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย (Peer Group) ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 20.41 แสดงให้เห็นว่า ต้นทุนขายของธุรกิจสินเชื่อตั้งแต่ปี 2562-2566 มีทั้งเพิ่มขึ้นและลดลงไม่คงที่

โดยเฉพาะปี 2562-2563 มีค่าสูงถึง 29.48 และ 29.64 ตามลำดับ เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายหนี้สงสัยจะสูญและค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องจากการเกิดโรคระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

2) กำไรขั้นต้น เป็นร้อยละ 70.52, 70.36, 72.64, 75.04 และ 79.24 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ย 5 ปี ร้อยละ 73.56 ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย (Peer Group) ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 65.62 ถือว่าดี แสดงให้เห็นว่า กำไรขั้นต้นของธุรกิจสินเชื่อเพิ่มสูงขึ้น อาจเกิดจากธุรกิจสหกรณ์มีเพียงธุรกิจสินเชื่อที่เป็นธุรกิจหลักที่ทำรายได้ให้กับสหกรณ์ และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเป็นเพียงธุรกิจส่วนน้อย จึงทำให้อัตรากำไรขั้นต้นมีอัตราที่สูงขึ้นในแต่ละปี

3) ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เป็นร้อยละ 9.83, 11.14, 14.82, 15.65 และ 12.93 ตามลำดับ ซึ่งเฉลี่ย 5 ปี ร้อยละ 12.87 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (Peer Group) ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 36.29 ถือว่าดี แสดงให้เห็นว่า ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของธุรกิจสินเชื่อตั้งแต่ปี 2562-2566 มีอัตราเพิ่มขึ้นก็ตามสาเหตุก็เนื่องมาจากการเพื่อหนี้สงสัยจะสูญและค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องจากการเกิดโรคระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 แต่สหกรณ์ก็ยังสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ดีเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย

4) กำไรสุทธิ เป็นร้อยละ 53.50, 50.66, 50.27, 54.30 และ 61.49 ตามลำดับ ซึ่งค่าเฉลี่ย 5 ปี ร้อยละ 54.04 ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย (Peer Group) ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 32.33 ถือว่าดี แสดงให้เห็นว่า กำไรสุทธิของธุรกิจสินเชื่อตั้งแต่ปี 2562-2566 มีอัตราเพิ่มขึ้น เนื่องจากสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้เป็นอย่างดี ถึงแม้ว่าจะมีต้นทุนขาย/บริการที่สูงก็ตาม

ภาพที่ 4.2 เปรียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์กับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ปี 2562-2566

2.2 การวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

วิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงิน โดยใช้การวิเคราะห์แบบวิธีย่อยส่วนตามแนวดิ่ง และการวิเคราะห์ตามแนวนอน

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ปี	2562	2563	2564	2565	2566	ค่าเฉลี่ย
รายการ						
สินทรัพย์						
ไม่หมุนเวียน						
เงินลงทุน	8.96	0.55	9.46	22.87	9.86	0.56
ระยะยาว						
เงินให้กู้ยืม	1,250.70	77.06	1,259.76	0.57	1,034.00	58.70
ระยะยาว						
อาคารและ	2.77	0.43	2.21	76.40	2.05	0.29
เครื่องใช้						
สำนักงาน-						
สุทธิ						
สินทรัพย์ไม่	0.69	0.04	0.28	0.36	0.79	0.04
มีตัวตน						
ค่าปรับปรุง	0.00	0.00	0.00	0.02	0.19	0.01
สำนักงาน						
รอดักบัญชี						
สินทรัพย์ไม่	0.62	0.01	0.05	0.00	0.00	0.00
หมุนเวียนอื่น						
รวม	1,263.29	77.84	1,271.77	77.13	1,046.89	59.43
สินทรัพย์ไม่						
หมุนเวียน						
รวม	1,623.00	100	1,648.84	100	1,761.62	100
สินทรัพย์						
หนี้สิน						
หมุนเวียน						
เจ้าหนี้	0.19	0.01	0.00	0.00	0.19	0.01
การค้า						
เงินรับฝาก	632.03	38.94	603.71	36.61	645.41	38.88
หนี้สิน	1.10	0.07	0.40	0.02	0.40	0.02
หมุนเวียน						
อื่น						
รวม	633.33	39.02	604.11	36.64	645.92	38.91
หนี้สิน						
หมุนเวียน						
รวม						

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ปี	2562	2563	2564	2565	2566	ค่าเฉลี่ย					
รายการ											
หนี้สินไม่ หมุนเวียน อื่น	11.83	0.73	18.95	1.15	63.41	1.36	69.32	3.83	76.69	4.25	2.26
รวม	645.17	39.75	623.07	37.79	709.33	40.27	745.12	41.15	711.21	39.38	39.67
หนี้สิน											
ทุนของ สหกรณ์											
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)	850.41	52.40	896.85	54.39	919.55	52.20	932.11	51.47	947.72	52.48	52.59
ทุนสำรอง	63.39	3.91	68.92	4.18	74.01	4.20	78.95	4.36	83.57	4.63	4.25
ทุนสะสม ตาม ข้อบังคับ และ ระเบียบอื่น	8.80	0.54	9.10	0.55	9.35	0.53	8.45	0.47	9.06	0.50	0.52
กำไรสุทธิ ประจำปี	55.24	3.40	50.90	3.09	49.39	2.80	46.18	2.55	54.32	3.01	2.97
รวมทุน ของสหกรณ์	977.83	60.25	1,025.77	62.21	1,052.30	59.73	1,065.69	58.85	1,094.66	60.62	60.33
รวมหนี้สิน และทุนของ สหกรณ์	1,623.00	100	1,648.84	100	1,761.62	100	1,810.82	100	1,805.87	100	100

จากตารางที่ 4.4 ฐานะการเงินของสหกรณ์ ด้านสินทรัพย์ หนี้สินและทุนของสหกรณ์

ด้านสินทรัพย์ พบว่าสินทรัพย์ จำนวน 1,623.00 ล้านบาท 1,648.84 ล้านบาท 1,761.62 ล้านบาท 1,810.82 ล้านบาท และ 1,805.87 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งในปี 2562 – 2565 สินทรัพย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และในปี 2566 สินทรัพย์มีแนวโน้มลดลง

สินทรัพย์หมุนเวียน ร้อยละ 33.94 ส่วนใหญ่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคารร้อยละ 17.67 เงินให้กู้ยืมระยะสั้น ร้อยละ 10.88 และเงินลงทุนระยะสั้นร้อยละ 5.09

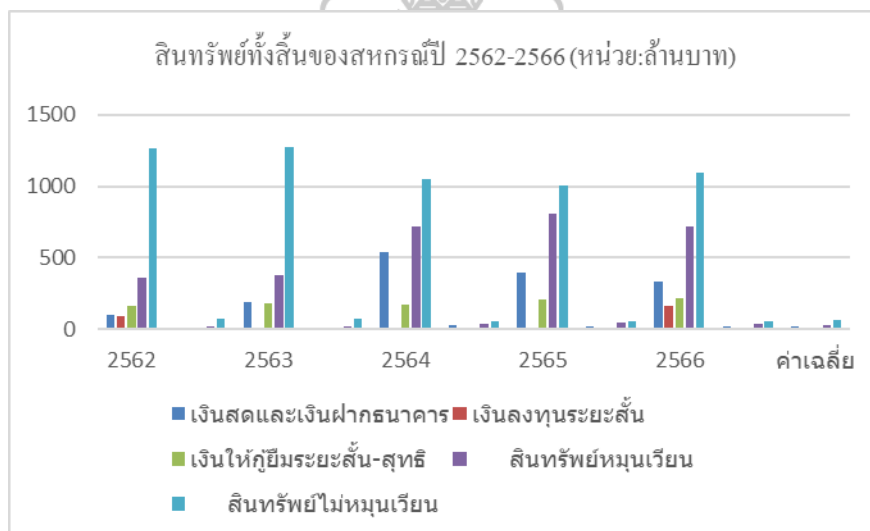
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ร้อยละ 66.06 ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาวร้อยละ 65.35

ด้านหนี้สิน สหกรณ์มีหนี้สิน จำนวน 645.17 ล้านบาท 623.07 ล้านบาท 709.33 ล้านบาท 745.12 ล้านบาท และ 711.21 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งหนี้สินของสหกรณ์มีการลดลงสลับกัน ในปี 2562-2563 มีแนวโน้มลดลงจากปีก่อน และต่อมาปี 2564-2565 หนี้สินเพิ่มขึ้นและลดลงในปี 2566

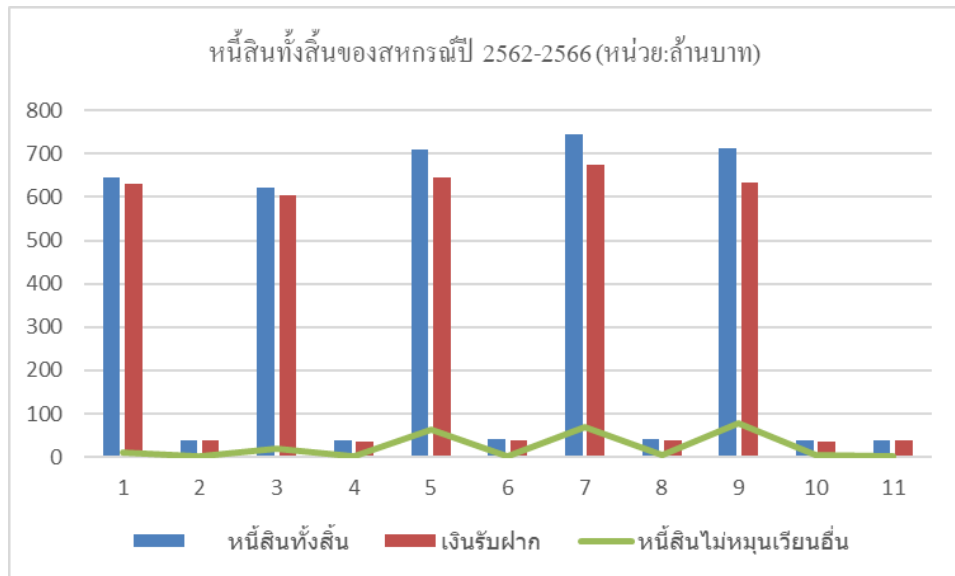
หนี้สินของสหกรณ์ ร้อยละ 39.67 ส่วนใหญ่เกิดจากหนี้สินหมุนเวียนที่เป็นเงินรับฝากสมาชิก ร้อยละ 37.36 และหนี้สินหมุนเวียนอื่นอีกร้อยละ 2.26

ด้านทุนของสหกรณ์ สหกรณ์มีทุน จำนวน 977.83 ล้านบาท 1,025.77 ล้านบาท 1,052.30 ล้านบาท 1,065.69 ล้านบาท และ 1,094.66 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งพบว่าในปี 2562 – 2565 ทุนของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

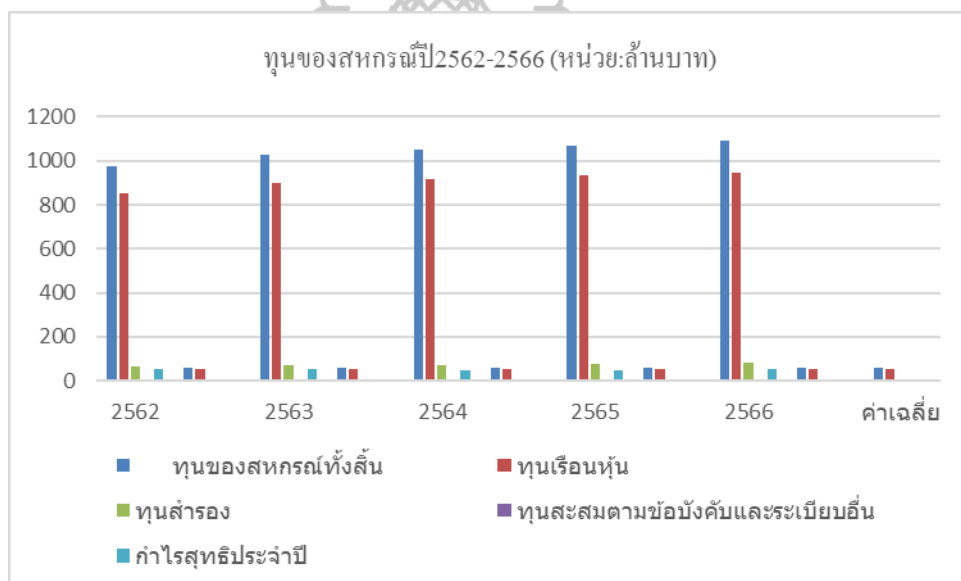
และทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 60.33 ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น ร้อยละ 52.59 ทุนสำรอง ร้อยละ 4.25 และทุนสะสมตามข้อบังคับและระเบียบอื่นร้อยละ 3.49

ภาพที่ 4.3 สินทรัพย์ของสหกรณ์ ปี 2562-2566

ภาพที่ 4.4 หนี้สินทั้งสิ้นของสหกรณ์ ปี 2562-2566

ภาพที่ 4.5 ทุนของสหกรณ์ ปี 2562-2566

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์โดยวิเคราะห์จากผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ โดยจะใช้การวิเคราะห์จากรายงานทางการเงินโดยการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ หรือการวิเคราะห์ CAMELS Analysis 6 มิติ ตั้งแต่ปี 2562 – 2566 ใช้ อัตราส่วน และอัตราร้อยละ และนำส่วนที่คำนวณได้นั้น มาเปรียบเทียบกับอัตราส่วนชนิดเดียวกัน

ของในช่วงเวลาแต่ละปี ตั้งแต่ปี 2562 ถึง ปี 2566 และนำอัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินแต่ละประเภท มาเปรียบเทียบกับกับเกณฑ์ของกลุ่ม (Peer Group) สหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่มาก จาก ข้อมูลของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการวิเคราะห์ CAMELS Analysis 6 มิติ ตั้งแต่ปี 2562 - 2566

1. มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน (Capital Strength : C)

ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงหรือความเข้มแข็งของเงินทุน เป็นการวิเคราะห์ ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุนที่สามารถรองรับหรือป้องกัน ผลกระทบจากความเสี่ยงทางด้านธุรกิจและการเงินที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ โดยการวิเคราะห์อัตราส่วน ดังต่อไปนี้

1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงสัดส่วนหนี้สินต่อทุน สหกรณ์คำนวณจากหนี้สินทั้งสิ้นหารด้วยทุนของสหกรณ์ ตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.5 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนปี 2562 - 2566

ปี	หนี้สินทั้งสิ้น (บาท)	ทุนของสหกรณ์ (บาท)	อัตราส่วนหนี้สิน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) (เท่า)
			ต่อทุน (เท่า)	
2562	645,165,534.88	977,831,517.65	0.66	0.84
2563	623,068,828.47	1,025,768,049.56	0.61	0.83
2564	709,328,877.96	1,052,295,000.90	0.67	0.82
2565	745,124,902.44	1,065,690,698.50	0.70	0.83
2566	711,207,827.45	1,094,661,628.19	0.65	0.82
เฉลี่ย 5 ปี			0.66	0.83

ที่มา: รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.5 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน เท่ากับ 0.66 เท่า ปี 2563 เท่ากับ 0.61 เท่า ปี 2564 เท่ากับ 0.67 เท่า ปี 2565 เท่ากับ 0.70 เท่า และปี 2566 เท่ากับ 0.65 เท่า โดยรวมเฉลี่ย 0.66 เท่า แต่ยังคงมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) อัตราส่วนนี้ยิ่งน้อยยิ่งดี แสดงถึงสหกรณ์สามารถก่อหนี้ได้อีก และสาเหตุสหกรณ์มีหนี้สินต่อ ทุนไม่คงที่เนื่องจากปริมาณเงินรับฝากจากสมาชิกเพิ่มขึ้น(ลดลง) แบบไม่คงที่

1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงสัดส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น และยังสะท้อนถึงการมีทุนที่ไม่สามารถนำออกมาใช้ได้ เว้นแต่การนำมาชดเชยผลขาดทุนและกรณีแยกสหกรณ์ และยังไม่มีการผูกพันในการที่ต้องจ่ายผลตอบแทน หากแม้ว่าอัตราส่วนนี้ต่ำ สหกรณ์ฯ ก็อาจจะมีความเสี่ยงที่สูงได้ ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ปี 2562 – 2566

ปี	ทุนสำรอง (บาท)	สินทรัพย์ทั้งสิ้น (บาท)	อัตราส่วนทุน สำรองต่อ สินทรัพย์ (เท่า)	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) (เท่า)
2562	63,386,708.41	1,622,997,052.53	0.04	0.04
2563	68,919,475.18	1,648,836,878.03	0.04	0.04
2564	74,009,066.76	1,761,623,878.86	0.04	0.04
2565	78,947,835.60	1,810,815,600.94	0.04	0.04
2566	83,565,772.11	1,805,869,455.64	0.05	0.04
เฉลี่ย 5 ปี			0.04	0.04

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.6 แสดงได้ว่าในปี 2562 - 2566 สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ เท่ากับ 0.04 เท่า และปี 2566 เท่ากับ 0.05 เท่า ซึ่งโดยรวมเฉลี่ย 0.04 เท่า ถือว่ามีความมั่นคงเท่ากับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) จากตัวเลขในตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ค่อนข้างที่จะคงที่ และควรทำให้อัตราสูงขึ้นเรื่อย ๆ นั้นหมายถึงการสร้าง ความมั่นคงให้กับสหกรณ์ โดยทุนสำรองของสหกรณ์เพิ่มขึ้นทุกปี

1.3 อัตราเติบโตทุนของสหกรณ์ อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น (ลดลง) ทุนของสหกรณ์ พิจารณาได้จากทุนของสหกรณ์ปีก่อนและปีปัจจุบัน ซึ่งทุนของสหกรณ์ปี 2561 เท่ากับ 927,886,739.72 บาท ตัวเลขอัตราส่วนนี้ยิ่งสูงมากเท่าใดจะบ่งบอกถึงการเติบโตของทุนสหกรณ์ที่มากขึ้น ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 อัตราการเติบโตของสหกรณ์ ปี 2562 – 2566

ปี	ทุนปีปัจจุบัน (บาท)	ทุนปีก่อน (บาท)	อัตราการ เติบโตของทุน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) (ร้อยละ)
2562	977,831,517.65	927,886,739.72	5.38	0.52
2563	1,025,768,049.56	977,831,517.65	4.90	7.19
2564	1,052,295,000.90	1,025,768,049.56	2.59	9.63
2565	1,065,690,698.50	1,052,295,000.90	1.27	3.32
2566	1,094,661,628.19	1,065,690,698.50	2.72	4.88
เฉลี่ย 5 ปี			3.37	5.11

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.7 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์ฯ มีอัตราการเติบโตของสหกรณ์ร้อยละ 5.38 ปี 2563 ร้อยละ 4.90 ปี 2564 ร้อยละ 2.59 ปี 2565 ร้อยละ 1.27 และปี 2566 ร้อยละ 2.72 โดยรวมเฉลี่ย 3.37 เท่า ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) จากตัวเลขในตารางข้างต้น แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีการเติบโตที่มั่นคงที่ ซึ่งในปี 2562-2563 จะค่อนข้างสูงกว่าปีอื่นๆ และในปี 2565-2566 จะลดลงเกิดจากสมาชิกเกษียณอายุงานมากขึ้น

1.4 อัตราการเติบโตของหนี้ อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น (ลดลง) หนี้สินของสหกรณ์ พิจารณาได้จากหนี้สินของสหกรณ์ปีก่อนและปีปัจจุบัน ซึ่งหนี้สินของสหกรณ์ปี 2561 เท่ากับ 642,487,760.61 บาท ตัวเลขที่คำนวณได้นี้ยิ่งสูงมากเพียงใดจะบ่งบอกถึงการเติบโตของหนี้สินของสหกรณ์ที่เพิ่มขึ้น ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 อัตราการเติบโตของหนี้ ปี 2562 – 2566

ปี	หนี้สินทั้งสินปี ปัจจุบัน (บาท)	หนี้สินทั้งสินปี ก่อน (บาท)	อัตราการเติบโต ของหนี้ (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) (ร้อยละ)
2562	645,165,534.88	642,487,760.61	0.42	(4.13)
2563	623,068,828.47	645,165,534.88	(3.40)	5.91
2564	709,328,877.96	623,068,828.47	13.84	8.90
2565	745,124,902.44	709,328,877.96	5.05	3.50
2566	711,207,827.45	745,124,902.44	(4.55)	4.15
เฉลี่ย 5 ปี			2.72	3.67

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.8 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของหนี้ ร้อยละ 0.42 ปี 2563 ร้อยละ (3.40) ปี 2564 ร้อยละ 13.84 ปี 2565 ร้อยละ 5.05 และปี 2566 ร้อยละ (4.55) โดยเฉลี่ยร้อยละ 2.72 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) ถือว่าดี เพราะสหกรณ์มีการก่อหนี้ที่ต่ำ อาจเนื่องมาจากการระดมทุนภายในที่มีต้นทุนต่ำกว่าระดมทุนภายนอก ซึ่งหนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก จะเห็นได้ว่าในปี 2563 จะสูงกว่าปีอื่นๆ เนื่องจากสมาชิกให้ความไว้วางใจนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์และสมาชิกเกษียณอายุงานที่มากขึ้นก็ยังนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ จึงทำให้อัตราการเติบโตของหนี้ปี 2563 และปี 2566 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงผลตอบแทนจากการลงทุน พิจารณาได้จากกำไรสุทธิ และส่วนของผู้ถือหุ้นสหกรณ์ปีก่อนและปีปัจจุบันหารด้วยสอง

ตารางที่ 4.9 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ปี 2562 – 2566

ปี	กำไรสุทธิ (บาท)	ทุนของสหกรณ์ถัว เฉลี่ย (บาท)	อัตรา ผลตอบแทนต่อ ส่วนของผู้ ถือหุ้น (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) (ร้อยละ)
2562	55,237,023.77	952,859,128.69	5.80	4.50
2563	50,895,915.82	1,001,799,783.60	5.08	4.99

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ปี	กำไรสุทธิ (บาท)	ทุนของสหกรณ์ เฉลี่ย (บาท)	อัตรา ผลตอบแทนต่อ ส่วนของทุน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) (ร้อยละ)
2564	49,387,688.44	1,039,031,525.23	4.75	4.48
2565	46,179,365.09	1,058,992,849.70	4.36	4.30
2566	54,318,317.72	1,080,176,163.34	5.03	4.25
เฉลี่ย 5 ปี			5.00	4.50

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.9 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน ร้อยละ 5.80 ปี 2563 ร้อยละ 5.08 ปี 2564 ร้อยละ 4.75 ปี 2565 ร้อยละ 4.36 และปี 2566 ร้อยละ 5.03 โดยอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.00 แต่ยังมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงผลตอบแทนที่จะได้รับจากเงินที่ลงทุนไปสูงถือว่าดี

ตารางที่ 4.10 สรุป มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน

อัตราปี	อัตราส่วนหนี้สินต่อ ทุน (เท่า)		อัตราส่วนทุนสำรอง ต่อสินทรัพย์ (เท่า)		อัตรการเติบโตของ ทุน (%)		อัตรการเติบโตของ หนี้ (%)		อัตราผลตอบแทนต่อ ส่วนของทุน (%)	
	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer
2562	0.66	0.84	0.04	0.04	5.38	0.52	0.42	(4.13)	5.80	4.50
2563	0.61	0.83	0.04	0.04	4.90	7.19	(3.40)	5.91	5.08	4.99
2564	0.67	0.82	0.04	0.04	2.59	9.63	13.84	8.90	4.75	4.48
2565	0.70	0.83	0.04	0.04	1.27	3.32	5.05	3.50	4.36	4.30
2566	0.65	0.82	0.05	0.04	2.72	4.88	(4.55)	4.15	5.03	4.25
เฉลี่ย	0.66	0.83	0.04	0.04	3.37	5.11	2.72	3.67	5.00	4.50

จากตารางที่ 4.10 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน สรุปได้ ดังนี้

- 1) อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ทุกปี และเฉลี่ยเฉลี่ยต่ำกว่า Peer Group แสดงว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงสูงกว่าค่าเฉลี่ย
- 2) อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ ถือว่ามีความมั่นคงเท่ากับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม Peer Group ทุกปีและค่าเฉลี่ย
- 3) อัตราการเติบโตของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยต่ำกว่า Peer Group และต่ำกว่าทุกปี ยกเว้นปี 2562 แสดงว่าทุนของสหกรณ์ไม่เพิ่มขึ้นเนื่องจากสมาชิกสหกรณ์มีจำนวนจำกัดและเริ่มมีการเกษียณอายุมากขึ้นทุกปี
- 4) อัตราการเติบโตของหนี้โดยเฉลี่ยต่ำกว่า Peer Group ทุกปี ยกเว้นปี 2563 และปี 2564 เนื่องจากหนี้สินของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิกซึ่งแนวโน้มไม่เพิ่มขึ้นและทุนของสหกรณ์ไม่ได้เพิ่มขึ้นด้วย
- 5) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น โดยอัตราเฉลี่ยสูงกว่า Peer Group แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารกำไรได้สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม และในขณะที่ทุนของสหกรณ์ไม่ได้เพิ่มมากขึ้นด้วย

2. มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Assets Quality :A)

คุณภาพของสินทรัพย์ เป็นการวิเคราะห์ว่าสินทรัพย์ที่ลงทุนได้ก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์อย่างไร และได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยการวิเคราะห์อัตราส่วน ดังนี้

2.1 อัตราค้างชำระ เนื่องจากสหกรณ์ไม่มีดอกเบียค้างชำระ จึงไม่วิเคราะห์อัตราส่วนนี้

2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์ อัตราส่วนนี้ใช้วัดประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่เพื่อก่อให้เกิดรายได้ พิจารณาได้จากขาย/บริการ หารด้วย สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อนและปีปัจจุบันหารด้วยสอง ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 อัตราหมุนของสินทรัพย์ ปี 2562 – 2566

ปี	ขาย/บริการ (บาท)	สินทรัพย์ทั้งสิ้น ถัวเฉลี่ย (บาท)	อัตราหมุนของ สินทรัพย์ (รอบ)	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) (รอบ)
2562	103,253,512,40	1,596,675,776.43	0.06	0.09
2563	100,463,949.74	1,635,916,965.28	0.06	0.09

ปี	ขาย/บริการ (บาท)	สินทรัพย์ทั้งสิ้น ถัวเฉลี่ย (บาท)	อัตราหมุนของ สินทรัพย์ (รอบ)	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) (รอบ)
2564	98,243,245.48	1,705,230,378.44	0.06	0.07

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปี	ขาย/บริการ (บาท)	สินทรัพย์ทั้งสิ้น ถัวเฉลี่ย (บาท)	อัตราหมุนของ สินทรัพย์ (รอบ)	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) (รอบ)
2565	85,050,593.70	1,786,219,739.90	0.05	0.07
2566	88,334,172.94	1,808,342,528.29	0.05	0.09
เฉลี่ย 5 ปี			0.06	0.08

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.11 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราหมุนของสินทรัพย์ 0.06 รอบ ปี 2563 เท่ากับ 0.06 รอบ ปี 2564 เท่ากับ 0.06 รอบ ปี 2565 เท่ากับ 0.05 รอบ และปี 2566 เท่ากับ 0.05 รอบ โดยภาพรวมเท่ากับ 0.06 รอบ ต่ำกว่าอัตราหมุนของสินทรัพย์ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงผลตอบแทนของการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ว่าได้ผลตอบแทนที่เพียงพอเหมาะสมหรือไม่ พิจารณาได้จากกำไรจากการดำเนินงานหารด้วย สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อนและปีปัจจุบันหารด้วยสอง ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ปี 2562 – 2566

ปี	กำไรสุทธิ (บาท)	สินทรัพย์ทั้งสิ้น ถัวเฉลี่ย (บาท)	อัตรา ผลตอบแทนต่อ สินทรัพย์ (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) (ร้อยละ)
2562	55,237,023.77	1,596,675,776.43	3.00	2.42
2563	50,895,915.82	1,635,916,965.28	3.00	2.72
2564	49,387,688.44	1,705,230,378.44	2.90	2.45
2565	46,179,365.09	1,786,219,739.90	2.59	2.36
2566	54,318,317.72	1,808,342,528.29	3.00	2.33
เฉลี่ย 5 ปี			2.90	2.46

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.12 แสดงได้ว่าในปี 2562-2566 สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ร้อยละ 3.00, 3.00, 2.90, 2.59 และ 3.00 ตามลำดับ โดยภาพรวมร้อยละ 2.90 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น/การเติบโต หรือลดลง ของสินทรัพย์สหกรณ์ พิจารณาได้จากสินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อนและปี ปัจจุบันเทียบเป็นร้อยละ ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ ปี 2562 – 2566

ปี	สินทรัพย์ปีปัจจุบัน (บาท)	สินทรัพย์ปีก่อน (บาท)	อัตราการเติบโต สินทรัพย์ (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) (ร้อยละ)
2562	1,622,997,052.53	1,570,354,500.33	3.35	(1.66)
2563	1,648,836,878.03	1,622,997,052.53	1.59	6.61
2564	1,761,623,878.86	1,648,836,878.03	6.84	9.30
2565	1,810,815,600.94	1,761,623,878.86	2.79	3.40
2566	1,805,869,455.64	1,810,815,600.94	(0.27)	4.55
เฉลี่ย 5 ปี			2.86	4.44

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.13 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์ มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ ร้อยละ 3.35 ปี 2563 ร้อยละ 1.59 ปี 2564 ร้อยละ 6.84 ปี 2565 เท่ากับ ร้อยละ 2.79 และปี 2566 เท่ากับร้อยละ (0.27) ภาพรวมเฉลี่ยร้อยละ 2.86 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงการขยายตัวของกิจการมีการเติบโตของสินทรัพย์ต่ำ และสหกรณ์ยังมีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ไม่คงที่ โดยเฉพาะในปี 2564 เติบโตถึงร้อยละ 6.84 เนื่องจากมีเงินสดและเงินฝากธนาคาร ณ วันสิ้นปีมาก สาเหตุเกิดจากสมาชิกนำเงินมาชำระหนี้ปิดบัญชีเป็นจำนวนมาก

ตารางที่ 4.14 สรุป มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

อัตรา ปี	อัตราหมุนของ สินทรัพย์ (รอบ)		อัตราผลตอบแทนต่อ สินทรัพย์ (%)		อัตรากำไรสุทธิของ สินทรัพย์ (%)	
	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer
2562	0.06	0.09	3.00	2.42	3.35	(1.66)
2563	0.06	0.09	3.00	2.72	1.59	6.61
2564	0.06	0.07	2.90	2.45	6.84	9.30
2565	0.05	0.07	2.59	2.36	2.79	3.40
2566	0.05	0.09	3.00	2.33	(0.27)	4.55
เฉลี่ย	0.06	0.08	2.90	2.46	2.86	4.44

จากตารางที่ 4.14 มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ พอสรุปได้ ดังนี้

- 1) อัตราค้างชำระ เนื่องจากสหกรณ์ไม่มีดอกเบี้ยค้างชำระ จึงไม่วิเคราะห์อัตราส่วนนี้
- 2) อัตราหมุนของสินทรัพย์ โดยเฉลี่ยต่ำกว่า Peer Group แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเล็กน้อย
- 3) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) ทุกปีและค่าเฉลี่ย แสดงว่าสหกรณ์มีการบริหารสินทรัพย์ก่อให้เกิดผลตอบแทนที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม
- 4) อัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) ทุกปี เนื่องจากสินทรัพย์ของสหกรณ์ไม่ได้เพิ่มมากขึ้นหรือทุนของสหกรณ์ไม่ได้เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากสมาชิกถึงวัยเกษียณกันมากขึ้นจะมีสิทธิในการกู้ยืมเงินน้อยลงและบางส่วนลาออกจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์

3. มิติที่ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร (Management Capability :M)

ขีดความสามารถในการบริหาร เป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของฝ่ายบริหาร ในการวางแผนกลยุทธ์ และจัดโครงสร้างองค์กรในการนำ พหุองค์การให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่กิจการเผชิญอยู่ โดยวิเคราะห์อัตราส่วน ดังนี้

3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงอัตราการเพิ่ม(ลด)ของปริมาณธุรกิจรวมสหกรณ์ โดยเทียบระหว่างปีปัจจุบันกับปีก่อน ดังตารางที่ 4.15 ตารางที่ 4.15 อัตราการเติบโตของธุรกิจ ปี 2562 – 2566

ปี	มูลค่าธุรกิจรวมปี ปัจจุบัน (บาท)	มูลค่าธุรกิจรวม ปีก่อน (บาท)	อัตราการเติบโต ของธุรกิจ (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) (ร้อยละ)
2562	797,000,448.94	759,466,816.85	4.94	(0.32)
2563	1,081,048,721.65	797,000,448.94	35.64	4.54
2564	963,396,469.99	1,081,048,721.65	(10.88)	3.39
2565	1,071,279,331.16	963,396,469.99	11.20	(5.62)
2566	1,306,467,020.30	1,071,279,331.16	21.95	9.25
เฉลี่ย 5 ปี			12.57	2.25

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.15 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจ ร้อยละ 4.94 ปี 2563 ร้อยละ 35.64 ปี 2564 ร้อยละ (10.88) ปี 2565 เท่ากับ ร้อยละ 11.20 และปี 2566 เท่ากับร้อยละ 21.95 โดยภาพรวมเฉลี่ย ร้อยละ 12.57 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของมูลค่าธุรกิจ ผู้บริหารมีขีดความสามารถในการบริหาร และมีประสิทธิภาพสูง แต่จากตัวเลขในตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจ ไม่คงที่ ในบางปี โดยเฉพาะในปี 2564 เติบโตของธุรกิจต่ำถึงร้อยละ (10.88) เนื่องจากการให้สินเชื่อในระหว่างปีน้อยไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และอีกสาเหตุเกิดจากสมาชิกนำเงินมาชำระหนี้ปิดบัญชีเป็นจำนวนมาก

3.2 แนวโน้มการคาดการณ์อนาคต (ด้านสมาชิก ทุนของสหกรณ์และด้านกำไร) แสดงให้เห็นถึงภาวะการณ์หรือการพยากรณ์อนาคตจากข้อมูลที่ได้ในอดีต ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 แนวโน้มการคาดการณ์อนาคต ปี 2562 – 2566

ปี	จำนวนสมาชิก (คน)	ทุนของสหกรณ์ (บาท)	กำไร (บาท)	แนวโน้มอนาคต เพิ่ม(ลด)
2562	3,387	977,831,517.65	55,237,023.77	เพิ่ม

ปี	จำนวนสมาชิก (คน)	ทุนของสหกรณ์ (บาท)	กำไร (บาท)	แนวโน้มอนาคต เพิ่ม(ลด)
2563	3,498	1,025,768,049.56	50,895,915.82	(ลด)
2564	3,440	1,052,295,000.90	49,387,688.44	(ลด)

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ปี	จำนวนสมาชิก (คน)	ทุนของสหกรณ์ (บาท)	กำไร (บาท)	แนวโน้มอนาคต เพิ่ม(ลด)
2565	3,277	1,065,690,698.50	46,179,365.09	(ลด)
2566	3,286	1,094,661,628.19	54,318,317.72	เพิ่ม

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.16 แสดงได้ว่า สหกรณ์มีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2562-2564 และลดลงไม่คงที่ และในอนาคตจะมีสมาชิกลดลงเนื่องจาก บริษัทไทย ฮอนด้า จำกัด ซึ่งเป็นต้นสังกัดของสมาชิกไม่บรรจุนักงานประจำ ส่งผลให้สมาชิกในอนาคตอาจลดลง แต่อย่างไรก็ตามสมาชิกที่สมัครเข้ามาใหม่ยังให้ความมั่นใจในธุรกิจสหกรณ์ รวมถึงสหกรณ์มีสวัสดิการต่างๆ ให้ จึงทำให้สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดี

ด้านทุนของสหกรณ์ สหกรณ์มีทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้น และในอนาคตก็มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นแต่ในอัตราที่ลดลงเนื่องจากนโยบายคณะกรรมการดำเนินการในการกำหนดเพดานเงินค่าหุ้นเพื่อรักษาระดับอัตราของเงินปันผลในอนาคต อย่างไรก็ตาม ทุนดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นนั้นเกิดจากการซื้อหุ้นที่สหกรณ์หักจากสมาชิกเป็นรายเดือนตามความจำเป็นในการสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ ทั้งยังมีเงินรับฝากและการจัดสรรจากกำไรสุทธิเป็นทุนต่างๆ

ด้านกำไรของสหกรณ์ สหกรณ์มีกำไรสุทธิที่ลดลงในอัตราที่ลดลง ซึ่งในอนาคตสหกรณ์อาจจะมีกำไรเพิ่มมากขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นถ้าสามารถบริหารลูกหนี้ซึ่งเป็นรายได้หลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้รวมทั้งควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ด้วย

ตารางที่ 4.17 สรุป มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร

อัตรา ปี	อัตราการเติบโตของธุรกิจ (ร้อยละ)		แนวโน้มการคาดการณ์ อนาคต เพิ่ม(ลด)
	สหกรณ์	peer	สหกรณ์
2562	4.94	(0.32)	เพิ่ม
2563	35.64	4.54	(ลด)
2564	(10.88)	3.39	(ลด)
2565	11.20	(5.62)	(ลด)
2566	21.95	9.25	เพิ่ม
เฉลี่ย	12.57	2.25	(ลด)

จากตารางที่ 4.17 มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร พอสรุปได้ ดังนี้

1) อัตราการเติบโตของธุรกิจโดยภาพรวมเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของมูลค่าธุรกิจ ผู้บริหารมีขีดความสามารถในการบริหาร และมีประสิทธิภาพสูง

2) แนวโน้มการคาดการณ์อนาคต สมาชิกในอนาคตจะมีสมาชิกลดลงเนื่องจากบริษัทไทย ฮอนด้า จำกัด ซึ่งเป็นต้นสังกัดของสมาชิกไม่บรรจุพนักงานประจำ ส่งผลให้สมาชิกในอนาคตอาจลดลง แต่อย่างไรก็ตามสมาชิกที่สมัครเข้ามาใหม่ยังให้ความมั่นใจในธุรกิจสหกรณ์ รวมถึงสหกรณ์มีสวัสดิการต่างๆ ให้ จึงทำให้สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดี สหกรณ์มีทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ในอนาคตก็มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นแต่ในอัตราที่ลดลงเนื่องจากนโยบายคณะกรรมการดำเนินการในการกำหนดเพดานเงินค่าหุ้นเพื่อรักษาระดับอัตราของเงินปันผลในอนาคต อย่างไรก็ตาม ทุนดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นนั้นเกิดจากการซื้อหุ้นที่สหกรณ์หักจากสมาชิกเป็นรายเดือนตามความจำเป็นในการสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ ทั้งยังมีเงินรับฝากและการจัดสรรจากกำไรสุทธิเป็นทุนต่างๆ สหกรณ์มีกำไรสุทธิที่ลดลงในอัตราที่ลดลง ซึ่งในอนาคตสหกรณ์อาจจะมีกำไรเพิ่มมากขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นถ้าสามารถบริหารลูกหนี้ซึ่งเป็นรายได้หลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ รวมทั้งควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ด้วย

4. มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร (Earnings Sufficiency :E)

ความสามารถในการทำกำไร เป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการแข่งขันของ สหกรณ์ในธุรกิจ ที่สหกรณ์ดำเนินอยู่ซึ่งจะประกอบไปด้วยการรักษาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ต่ำและเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นในแต่ละธุรกิจให้มากที่สุดรวมทั้งวิเคราะห์ ถึงคุณภาพและแนวโน้มของกำไรในอนาคตของสหกรณ์

4.1 กำไรต่อสมาชิก อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงส่วนของสมาชิกที่จะได้รับจากกำไร สหกรณ์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไร โดยพิจารณาจากกำไรสุทธิหารด้วยจำนวน สมาชิก ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 กำไรต่อสมาชิก ปี 2562 – 2566

ปี	กำไรสุทธิ (บาท)	จำนวน สมาชิก (คน)	กำไรต่อ สมาชิก (บาท)	ค่าเฉลี่ยของ		
				กลุ่ม (Peer Group) (บาท)	สูงกว่า	ต่ำกว่า
2562	55,237,023.77	3,387	16,308.54	1,397.76	✓	-
2563	50,895,915.82	3,498	14,550.00	1,613.27	✓	-
2564	49,387,688.44	3,440	14,356.89	1,571.97	✓	-
2565	46,179,365.09	3,277	14,091.96	1,637.27	✓	-
2566	54,318,317.72	3,286	16,530.22	1,678.79	✓	-
เฉลี่ย 5 ปี			15,167.52	1,579.81	✓	-

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.18 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีกำไรต่อสมาชิก จำนวนเงิน 16,308.54 บาทต่อคน ปี 2563 จำนวนเงิน 14,550.00 บาทต่อคน ปี 2564 จำนวนเงิน 14,356.89 บาทต่อคน ปี 2565 จำนวนเงิน 14,091.96 บาทต่อคน และปี 2566 จำนวนเงิน 16,530.22 บาทต่อคน โดยภาพรวมเฉลี่ยจำนวนเงิน 15,167.52 บาทต่อคน ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

4.2 เงินออมต่อสมาชิก อัตราส่วนนี้วัดศักยภาพของสมาชิกในการออมเงิน สะท้อนให้เห็นถึงเงินที่นำมาฝาก ที่สมาชิกไว้วางใจสหกรณ์ สามารถพิจารณาเงินฝากของสมาชิกบวกด้วยทุน เรือนหุ้นหารด้วยจำนวนสมาชิก ดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 เงินออมต่อสมาชิก ปี 2562 – 2566

ปี	เงินออม (บาท)	จำนวน สมาชิก (คน)	กำไรต่อ สมาชิก (บาท)	ค่าเฉลี่ยของ		
				กลุ่ม (Peer Group) (บาท)	สูง กว่า	ต่ำ กว่า
2562	1,321,518,932.11	3,387	390,173.88	46,112.93	✓	-
2563	1,453,395,591.85	3,498	415,493.31	49,848.39	✓	-
2564	1,564,958,365.35	3,440	454,929.76	55,618.08	✓	-
2565	1,606,783,217.49	3,277	490,321.40	59,200.33	✓	-
2566	1,581,802,024.67	3,286	481,376.15	61,694.24	✓	-
เฉลี่ย 5 ปี			446,458.90	54,548.79	✓	-

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.19 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีเงินออมต่อสมาชิก จำนวนเงิน 390,173.88 บาทต่อคน ปี 2563 จำนวนเงิน 415,493.31 บาทต่อคน ปี 2564 จำนวนเงิน 454,929.76 บาทต่อคน ปี 2565 จำนวนเงิน 490,321.40 บาทต่อคน และปี 2566 จำนวนเงิน 481,376.15 บาทต่อคน โดยภาพรวมเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

4.3 หนี้สินต่อสมาชิก อัตราส่วนนี้วัดความเสี่ยงในการเกิดหนี้ของสมาชิก สามารถดูหนี้สินทั้งสิ้นของสมาชิกหารด้วยจำนวนสมาชิก ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 หนี้สินต่อสมาชิก ปี 2562 – 2566

ปี	หนี้สินสมาชิก (บาท)	จำนวน สมาชิก (คน)	กำไรต่อ สมาชิก (บาท)	ค่าเฉลี่ยของ		
				กลุ่ม (Peer Group) (บาท)	สูงกว่า	ต่ำ กว่า
2562	1,416,925,357.27	3,387	418,342.30	40,728.05	✓	-
2563	1,447,315,623.10	3,498	413,755.18	42,606.70	✓	-
2564	1,205,103,062.02	3,440	350,320.66	48,353.38	✓	-

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ปี	หนี้สินสมาชิก (บาท)	จำนวน สมาชิก (คน)	กำไรต่อ สมาชิก (บาท)	ค่าเฉลี่ยของ		ต่ำกว่า
				กลุ่ม (Peer Group) (บาท)	สูงกว่า	
2565	1,200,508,411.01	3,277	366,343.73	49,867.97	✓	-
2566	1,294,357,693.02	3,286	393,900.70	53,220.02	✓	-
เฉลี่ย 5 ปี			388,532.51	46,955.22	✓	-

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.20 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีหนี้สินต่อสมาชิก จำนวนเงิน 418,342.30 บาทต่อคน ปี 2563 จำนวนเงิน 413,755.18 บาทต่อคน ปี 2564 จำนวนเงิน 350,320.66 บาทต่อคน ปี 2565 จำนวนเงิน 366,343.73 บาทต่อคน และปี 2566 จำนวนเงิน 393,900.70 บาทต่อคน โดยรวมสมาชิกมีหนี้สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน อัตราส่วนนี้บ่งชี้ถึง ร้อยละของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเปรียบเทียบกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ปี 2562 – 2566

ปี	ค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน (บาท)	กำไรก่อนหัก ค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน (คน)	อัตรา ค่าใช้จ่ายฯ (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ยของ		ต่ำกว่า
				กลุ่ม (Peer Group) (ร้อยละ)	สูงกว่า	
2562	10,150,358.55	65,387,382.32	15.52	59.63	-	✓
2563	11,195,892.12	62,091,807.94	18.03	53.23	-	✓
2564	14,564,427.58	63,952,116.02	22.77	54.12	-	✓
2565	13,310,037.17	59,489,402.26	22.37	52.69	-	✓
2566	11,419,785.09	65,738,102.81	17.37	53.14	-	✓
เฉลี่ย 5 ปี			19.21	54.56	-	✓

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.21 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ร้อยละ 15.52 ปี 2563 ร้อยละ 18.03 ปี 2564 ร้อยละ 22.77 ปี 2565 ร้อยละ 22.37 และปี 2566 ร้อยละ 17.37 โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 19.21 ซึ่งต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง อัตราส่วนนี้บ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น หรือลดลงทุนสำรองของสหกรณ์ โดยใช้ทุนสำรองปีปัจจุบันลบทุนสำรองปีก่อนหารด้วยทุนสำรองปีก่อนหลังจากนั้นเทียบเป็นอัตราร้อยละ ซึ่งทุนสำรองปี 2561 เท่ากับ 58,168,152.74 บาท ดังตาราง ที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง ปี 2562 – 2566

ปี	ทุนสำรองปี ปัจจุบัน (บาท)	ทุนสำรองปีก่อน (บาท)	อัตราการ เติบโตของ ทุนสำรอง (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ยของ กลุ่ม (Peer Group) (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ยของ	
					สูงกว่า	ต่ำกว่า
2562	63,386,708.41	58,168,152.74	8.97	4.10	✓	-
2563	68,919,475.18	63,386,708.41	8.73	8.72	✓	-
2564	74,009,066.76	68,919,475.18	7.38	13.08	-	✓
2565	78,947,835.60	74,009,066.76	6.67	4.49	✓	-
2566	83,565,772.11	78,947,835.60	5.85	9.25	-	✓
เฉลี่ย 5 ปี			7.52	7.93	-	✓

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.22 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนสำรอง ร้อยละ 8.97 ปี 2563 ร้อยละ 8.73 ปี 2564 ร้อยละ 7.38 ปี 2565 ร้อยละ 6.67 และปี 2566 ร้อยละ 5.58 ภาพรวมค่าเฉลี่ยร้อยละ 7.52 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) จากตัวเลขในตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนสำรองลดลงต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2562,2563 และ 2565 มีอัตราการเติบโตของทุนสำรองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แต่ในปี 2564 และ 2566ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ อัตราส่วนนี้บ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น หรือลดลงทุนสะสมอื่นๆ ของสหกรณ์ โดยใช้ทุนสะสมอื่นๆ ปีปัจจุบันลบทุนสะสมอื่นๆ ปีก่อนหารด้วย

ทุนสะสมอื่นๆ ปีก่อนหลังจากนั้นเทียบเป็นอัตราร้อยละ ซึ่งทุนสะสมอื่นๆ ปี 2561 เท่ากับ 10,166,880.30 บาท ดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 อัตราการเติบโตของทุนของทุนสะสมอื่นๆ ปี 2562 – 2566

ปี	ทุนสะสมอื่นๆ ปีปัจจุบัน (บาท)	ทุนสะสมอื่นๆ ปีก่อน (บาท)	อัตราการ เติบโตของ สะสมอื่นๆ (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ยของ กลุ่ม (Peer Group) (ร้อยละ)	สูงกว่า	ต่ำกว่า
2562	8,798,985.47	10,166,880.30	(13.45)	(4.10)	-	✓
2563	9,097,908.56	8,798,985.47	3.40	6.95	-	✓
2564	9,351,895.70	9,097,908.56	2.79	19.68	-	✓
2565	8,450,197.81	9,351,895.70	(9.64)	(6.16)	-	✓
2566	9,055,438.36	8,450,197.81	7.16	1.81	✓	-
เฉลี่ย 5 ปี			(1.95)	3.64	-	✓

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนต้า จำกัด

จากตารางที่ 4.23 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ ร้อยละ (13.45) ปี 2563 ร้อยละ 3.40 ปี 2564 ร้อยละ 2.79 ปี 2565 ร้อยละ (9.64) และปี 2566 ร้อยละ 7.16 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ (1.95) ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) จากตัวเลขในตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนของทุนสะสมอื่นๆ ลดลง ซึ่งในปี 2562 ถึง ปี 2565 มีอัตราการเติบโตของทุนของทุนสะสมอื่นๆ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แต่ในปี 2566 ยังสูงกว่ามีค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ อัตราส่วนนี้บ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง กำไรสุทธิของสหกรณ์ โดยใช้กำไรสุทธิปีปัจจุบันลบกำไรสุทธิ ปีก่อนหารด้วยกำไรสุทธิปี ก่อนหลังจากนั้นเทียบเป็นอัตราร้อยละ ซึ่งกำไรสุทธิ ปี 2561 เท่ากับ 52,185,556.68 บาท ดังตาราง 4.24

ตารางที่ 4.24 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ ปี 2562 – 2566

ปี	กำไรสุทธิ ปีปัจจุบัน (บาท)	กำไรสุทธิ ปีก่อน (บาท)	อัตราการ เติบโตของ กำไรสุทธิ (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ยของ กลุ่ม (Peer Group) (ร้อยละ)	สูงกว่า	ต่ำกว่า
2562	55,237,023.77	52,185,556.68	5.85	(4.91)	✓	
2563	50,895,915.82	55,237,023.77	(7.86)	15.27	-	✓
2564	49,387,688.44	50,895,915.82	(2.96)	(2.70)	-	✓
2565	46,179,365.09	49,387,688.44	(6.50)	2.20	-	✓
2566	54,318,317.72	46,179,365.09	17.62	2.92	✓	-
เฉลี่ย 5 ปี			1.23	2.56	-	✓

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.24 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ ร้อยละ 5.85 ปี 2563 ร้อยละ (7.86) ปี 2564 ร้อยละ (2.96) ปี 2565 ร้อยละ (6.50) และปี 2566 ร้อยละ 17.62 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 1.23 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แต่อย่างไรก็ตาม จากตัวเลขในตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิในปี 2563-2565 ลดลงต่อเนื่องและยังมีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แต่ในปี 2562 และ ปี2566 ยังมีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

4.8 อัตรากำไรสุทธิ อัตราส่วนนี้บ่งบอกถึงความสามารถในการประกอบธุรกิจสหกรณ์ว่ามีผลกำไรสุทธิเมื่อเปรียบเทียบกับการขาย/บริการ(รายได้ธุรกิจหลัก) ทุกๆหนึ่งร้อยบาท จะเกิดกำไรสุทธิเท่าใด ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 อัตรากำไรสุทธิ ปี 2562 – 2566

ปี	กำไรสุทธิ (บาท)	ขาย/บริการ (บาท)	อัตรากำไร สุทธิ (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ยของ กลุ่ม (Peer Group) (ร้อยละ)	
				สูงกว่า	ต่ำกว่า
2562	55,237,023.77	103,253,512.40	53.50	27.76	✓ -
2563	50,895,915.82	100,463,949.74	50.66	31.85	✓ -
2564	49,387,688.44	98,243,245.48	50.27	33.18	✓ -
2565	46,179,365.09	85,050,593.70	54.30	31.44	✓ -
2566	54,318,317.72	88,334,172.94	61.49	26.48	✓ -
เฉลี่ย 5 ปี			54.04	30.04	✓ -

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.25 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 53.50 ปี 2563 ร้อยละ 50.66 ปี 2564 ร้อยละ 50.27 ปี 2565 ร้อยละ 54.30 และปี 2566 ร้อยละ 61.49 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 54.04 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

ตารางที่ 4.26 สรุป มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร

อัตรา	กำไรต่อสมาชิก (บาท)		เงินออมต่อสมาชิก (บาท)		หนี้สินต่อสมาชิก (บาท)		ค่าใช้จ่าย ดำเนินงานก่อน หักค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน (%)	
	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer
ปี	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer
2562	16,308.54	1,397.76	390,173.88	46,112.93	418,342.30	40,728.05	15.52	59.63
2563	14,550.00	1,613.27	415,493.31	49,848.39	413,755.18	42,606.70	18.03	53.23
2564	14,356.89	1,571.97	454,929.76	55,618.08	350,320.66	48,353.38	22.77	54.12
2565	14,091.96	1,637.27	490,321.40	59,200.33	366,343.73	49,867.97	22.37	52.69
2566	16,530.22	1,678.79	481,376.15	61,694.24	393,900.70	53,220.02	17.37	53.14
เฉลี่ย	15,167.52	1,579.81	446,458.90	54,548.79	388,532.51	46,955.22	19.21	54.56

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

อัตรา ปี	การเติบโตของทุน สำรอง (%)		การเติบโตของทุนสะสม อื่นๆ (%)		การเติบโตของกำไรสุทธิ (%)		กำไรสุทธิ (%)	
	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer
2562	8.97	4.10	(13.45)	(4.10)	5.85	(4.91)	53.50	27.76
2563	8.73	8.72	3.40	6.95	(7.86)	15.27	50.66	31.85
2564	7.38	13.08	2.79	19.68	(2.96)	(2.70)	50.27	33.18
2565	6.67	4.49	(9.64)	(6.16)	(6.50)	2.20	54.30	31.44
2566	5.85	9.25	7.16	1.81	17.62	2.92	61.49	26.48
เฉลี่ย	7.52	7.93	(1.95)	3.64	1.23	2.56	54.04	30.04

จากตารางที่ 4.26 มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร พอสรุปได้ ดังนี้

- 1) อัตรากำไรต่อสมาชิกโดยเฉลี่ยสูงกว่า Peer Group
- 2) อัตราเงินออมต่อสมาชิก โดยเฉลี่ยสูงกว่า Peer Group)
- 3) อัตราหนี้สินต่อสมาชิก โดยรวมสมาชิกมีหนี้สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)
- 4) อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)
- 5) การเติบโตของทุนสำรอง ภาพรวมค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)
- 6) อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)
- 7) อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)
- 8) อัตรากำไรสุทธิโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

สรุปโดยรวมแล้วประสิทธิภาพความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ส่วนใหญ่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม โดยเฉพาะอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มมาก และอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มมาก

5. มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity :L)

5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนนี้ เป็นสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียน และหนี้สินหมุนเวียน ดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน ปี 2562 – 2566

ปี	สินทรัพย์หมุนเวียน (บาท)	หนี้สินหมุนเวียน (บาท)	อัตราส่วนทุนฯ (เท่า)	ค่าเฉลี่ยของ กลุ่ม (Peer Group) (เท่า)	
				สูงกว่า	ต่ำกว่า
2562	359,708,912.89	633,331,462.93	56.80	1.12	✓ -
2563	377,066,035.25	604,115,273.44	62.42	1.15	✓ -
2564	714,734,284.78	645,919,674.49	110.65	1.14	✓ -
2565	804,821,129.74	675,804,173.12	119.09	1.14	✓ -
2566	715,649,806.01	634,520,970.78	112.79	1.14	✓ -
เฉลี่ย 5 ปี			92.35	1.14	✓ -

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.27 แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน 56.80 เท่า ปี 2563 เท่ากับ 62.42 เท่า ปี 2564 เท่ากับ 110.65 เท่า ปี 2565 เท่ากับ 119.09 เท่า และปี 2566 เท่ากับ 112.79 เท่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 92.35 เท่า สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) และสหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถือว่ามีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน มีสภาพคล่องสูงหรือสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้สินของกิจการได้ดี แต่ก็อย่าให้มากจนเกินความจำเป็นเพราะก็อาจแสดงถึงการขาดประสิทธิภาพ ในการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ได้เหมือนกัน เช่น สหกรณ์ไม่มีความสามารถในการจัดการลูกหนี้ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมา คือ การเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ หรือหนี้สูญในอนาคตได้

5.2 อัตราการหมุนของสินค้า (เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย) อัตราส่วนนี้ แสดงถึงจำนวนครั้งหรือรอบในการจำหน่ายสินค้ามีการหมุนเร็ว ซึ่งสินค้าคงเหลือปี 2561 จำนวนเงิน 682,181.32 บาท ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 อัตราการหมุนของสินค้า (เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย) ปี 2562 – 2566

ปี	ต้นทุนสินค้าที่ ขาย (บาท)	สินค้าคงเหลือถัว เฉลี่ย (บาท)	อัตราการหมุนฯ (ครั้ง)	ค่าเฉลี่ยของ		
				กลุ่ม (Peer Group) (ครั้ง)	สูงกว่า	ต่ำกว่า
2562	10,963,771.96	640,949.27	17.11	5.47	✓	-
2563	12,875,477.75	610,935.93	21.08	23.34	-	✓
2564	12,278,129.45	640,868.52	19.16	26.61	-	✓
2565	8,437,082.92	544,814.30	15.49	30.38	-	✓
2566	8,499,083.40	430,070.75	19.76	38.54	-	✓
เฉลี่ย 5 ปี			18.52	24.87	-	✓

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.28 พบว่าอัตราหมุนของสินค้าของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ในปี 2562 – 2566 เท่ากับ 18.28 ครั้ง 20.69 ครั้ง 18.62 ครั้ง 19.62 ครั้ง และ 19.76 ครั้ง ตามลำดับ ซึ่งในปี 2562 สูงกว่า (Peer Group) และปี 2563-2566 ต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ (Peer Group)

5.3 อายุเฉลี่ยสินค้า อัตราส่วนนี้ แสดงถึงอายุเฉลี่ยของสินค้าที่จำหน่ายออกได้เร็ว ดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 อายุเฉลี่ยสินค้า ปี 2562 – 2566

ปี	จำนวนวัน (วัน)	อัตราการหมุน		ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) (วัน)	สูงกว่า	ต่ำกว่า
		ของสินค้า (ครั้ง)	อายุสินค้า (วัน)			
2562	365	17.11	21.33	66.73	✓	-
2563	365	21.08	17.31	15.64	-	✓
2564	365	19.16	19.05	13.71	-	✓
2565	365	15.49	23.56	12.02	-	✓
2566	365	19.76	18.47	9.47	-	✓
เฉลี่ย 5 ปี			19.94	23.51	✓	-

ที่มา:รายงานประจำปี สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

จากตารางที่ 4.29 พบว่าอายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ในปี 2562 – 2566 เท่ากับ 21.33 วัน 17.31 วัน 19.05 วัน 23.56 วัน และ 18.47 วัน ตามลำดับ ซึ่งในปี 2562 สูงกว่า (Peer Group) และในปี 2563-2566 ต่ำกว่า (Peer Group) แสดงให้เห็นว่าอายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์ที่จำหน่ายออกได้ค่อนข้างช้า ทั้งนี้ค่าเฉลี่ยโดยรวมยังสูงกว่า (Peer Group)

ตารางที่ 4.30 สรุป มิติที่ 5 สภาพคล่อง

ปี	อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)		อัตราการหมุนของสินค้า (ครั้ง)		อายุสินค้าเฉลี่ย (วัน)	
	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer	สหกรณ์	peer
2562	56.80	1.12	17.11	5.47	21.33	66.73
2563	62.42	1.15	21.08	23.34	17.31	15.64
2564	110.65	1.14	19.16	26.61	19.05	13.71
2565	119.09	1.14	15.49	30.38	23.56	12.02
2566	112.79	1.14	19.76	38.54	18.47	9.47
เฉลี่ย	92.35	1.14	18.52	24.87	19.94	23.51

จากตารางที่ 4.30 มิติที่ 5สภาพคล่อง พอสรุปได้ ดังนี้

1) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 92.35 เท่า สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถือว่า สหกรณ์มีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน มีสภาพคล่องสูงหรือมีความสามารถในการชำระหนี้สินของกิจการได้ดี แต่ก็อย่าให้มากจนเกินความจำเป็นเพราะก็อาจแสดงถึงการขาดประสิทธิภาพ ในการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ได้เหมือนกัน เช่น สหกรณ์ไม่มีความสามารถในการจัดการลูกหนี้ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมา คือการเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ หรือหนี้สูญในอนาคตได้

2) อัตราการหมุนของสินค้า (เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย) โดยภาพรวมเท่ากับ 18.52 ครั้ง ต่ำกว่า (Peer Group)

3) อายุสินค้าเฉลี่ย โดยภาพรวมเท่ากับ 19.94 วัน สูงกว่า (Peer Group)

มิติที่ 6 ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่จะเกิดขึ้นต่องบการเงิน

6.1 ทิศทางของดอกเบี้ยที่มีการปรับตัว ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทำให้สินเชื่อและธุรกิจรับฝากเงินซึ่งเป็นธุรกิจหลักสหกรณ์ อีกทั้งเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวจากอุปสงค์ในประเทศและภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ขณะที่การส่งออกขยายตัวในระดับต่ำ ด้านอัตราของเงินเพื่อมีแนวโน้มทยอยปรับขึ้น ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2567 มีมติคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 2.50 เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายตัวของเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มเข้าสู่ศักยภาพและเพื่อการรักษาสถานภาพเศรษฐกิจและการเงินโดยเฉพาะธุรกิจกลุ่มยานยนต์ที่ต้องเผชิญแรงกดดันเพิ่มเติมจากอุปสงค์ต่างประเทศที่ชะลอตัวลง ดังนั้น สหกรณ์ต้องติดตามสถานการณ์และภาวะดอกเบี้ยอย่างใกล้ชิด รวมถึงติดตามการฟื้นตัวของการส่งออกภาคการผลิตและการกระตุ้นนโยบายภาครัฐ เพื่อนำผลไปพิจารณาปรับเปลี่ยนนโยบายการบริหารงานอย่างเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

6.2 ผลกระทบของกฎกระทรวงการดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. 2564 ที่ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์เครดิตยูเนียนในส่วนของมาตรา 8/1 จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินและอื่นๆ สหกรณ์ต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดเพื่อที่จะกำหนดนโยบายในการบริหารต่อไป

6.3 การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง เนื่องจากผลกระทบของวิกฤตการณ์ทางการเงินในต่างประเทศส่งผลต่อสภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก รวมถึงสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศ ดังนั้น สหกรณ์จึงควรที่จะต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องให้เป็นหลักประกันที่มั่นคงและเหมาะสมแก่การดำเนินงานและเพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ด้วย ซึ่งในปัจจุบันสหกรณ์ได้ปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน

6.4 สหกรณ์อาจได้รับความเสี่ยงจากความสามารถในการชำระหนี้สินของลูกค้าหนี้สมาชิก และภาระหนี้สินที่มีอยู่ โดยจะต้องพิจารณาให้เหมาะสมและเป็นไปตามกำลังความสามารถในการชำระการชำระหนี้สินให้กับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอด้วย

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ในปี 2562 – 2566 นำไปข้อเสนอแนะจุดเด่น จุดด้อย และแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ดังนี้

4.1 ข้อเสนอแนะด้านจุดเด่น จุดด้อย และแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการ

บริหารงานทางด้านการเงินจากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

4.1.1 จุดเด่น กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่ต้นทุนขาย/บริการมีแนวโน้มสูงต่ำสลับกันไป นั่นหมายถึง สหกรณ์ยังคงมี จุดด้อยในเรื่องของค่าใช้จ่ายที่ยังไม่สามารถควบคุมได้ในบางปี เช่น การเกิดหนี้สงสัยจะสูญ เป็นต้น จึงส่งผลให้กำไรสุทธิไม่คงที่ผันแปรไปตามค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถควบคุมได้นั้น

4.1.2 แนวทางการบริหารงานทางด้านการเงินจากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

1) การวางแผนทางด้านการเงิน สหกรณ์อาจต้องใช้ข้อมูลข้างต้นในการพยากรณ์ความสารถในการทำกำไร ความต้องการเงินและการลงทุนในอนาคต การจัดหาเงินทุนและการวางแผนการใช้จ่ายเงินที่มี เพื่อนำไปวางแผนการเงินที่ต้องตรงกับความเป็นจริง สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เช่น การวางแผนการจัดทำงบกำไรขาดทุนล่วงหน้า การประมาณการงบแสดงฐานะการเงิน การประมาณการกระแสเงินสด ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นข้อมูลต่อการประเมินศักยภาพหรือความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์

2) การควบคุมทางการเงิน สหกรณ์ควรมีการควบคุมต้นทุนขาย/บริการ ให้มีอัตราที่ต่ำกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายจากธุรกิจการให้สินเชื่อ ทั้งยังมีหนี้สงสัยจะสูญเกิดขึ้น ค่าใช้จ่ายนี้จะทำให้กำไรสุทธิของสหกรณ์ลดลงไปด้วย ดังนั้น สหกรณ์ควรวางแผนการจัดการลูกหนี้เพื่อลดค่าใช้จ่ายหนี้สงสัยจะสูญและควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เหมาะสม รวมถึงควบคุมค่าใช้จ่ายหลักในธุรกิจสินเชื่อและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั่วไปว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ซึ่งอาจจะมีการทบทวนหรือปรับปรุงเป็นรายไตรมาสเพื่อเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาต่อไป

4.2 ข้อเสนอแนะด้านจุดเด่น จุดด้อย และแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานทางด้านการเงินจากการวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์

4.2.1 ข้อเสนอแนะด้านจุดเด่น จุดด้อย จากการวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์

1) ด้านสินทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินทรัพย์หมุนเวียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีก่อนๆ จากรายการเงินสดและเงินฝากธนาคารที่มีอยู่เกินความจำเป็นทำให้สหกรณ์อาจเสียโอกาสในการทำกำไรจากเงินที่มีอยู่ได้ และจากรายการสินทรัพย์ถาวรมีแนวโน้มลดลงเพราะสหกรณ์ไม่ได้ลงทุนในสินทรัพย์ถาวรแต่อย่างใด

2) ด้านหนี้สิน สะท้อนเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านหนี้สินของสหกรณ์ โดยภาพรวมหนี้สินมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงขึ้นลงไม่คงที่ โดยส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิกซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2564 ดังนั้น หากสมาชิกรายที่มีเงินฝากเป็นจำนวนมากมาถอนเงิน หรือมีสมาชิกลาออกพร้อมกันเป็นจำนวนมากสหกรณ์อาจจะมีเงินจ่ายคืนไม่เพียงพอ อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานของสหกรณ์ได้

3) ทุนของสหกรณ์ การเปลี่ยนแปลงในทุนของสหกรณ์มีการเปลี่ยนแปลงขึ้น ลงโดยปี 2564-2566 ทุนสหกรณ์ลดลงเนื่องสมาชิกเกษียณอายุงานเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้มีการ ถอนคืนทุนเรือนหุ้น ทำให้หุ้นลดลง จากข้อมูลดังกล่าว สหกรณ์ควรรักษาสัดส่วนของทุนเรือนหุ้นไว้ ไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงมาก ทั้งนี้เพื่อความมั่นคงของสถานภาพทางการเงิน และสหกรณ์ควรให้ ความสำคัญกับการเติบโตของทุนให้มากขึ้น เพื่อรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

4.2.2 แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานทางการเงินจากการ วิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์

1) ด้านการวางแผนการเงิน สหกรณ์ต้องมีการวางแผนการเงินระยะยาวซึ่ง เกี่ยวข้องกับการประมาณการ เพื่อวางแผนว่ามีความต้องการเงินทุนอะไรบ้าง จะจัดหาเงินทุนจาก แหล่งใด แผนการใช้จ่ายเงินต้องสอดคล้องกับแหล่งเงินทุน และความสัมพันธ์ระหว่าง สินทรัพย์ รายได้ และหนี้สิน ซึ่งจะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการลงทุนระยะยาว รวมถึงการวางแผนการชำระหนี้ ประสิทธิภาพการบริหารลูกหนี้ เพื่อรักษาสภาพคล่องให้มีกระแสเงินที่เพียงพอในการรองรับ สถานะการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต อีกทั้งสหกรณ์ควรติดตามสถานการณ์เชิงเศรษฐกิจด้านการเงิน นโยบายรัฐเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนการบริหารงานให้ สอดคล้องกัน

2) การควบคุมด้านการเงิน สหกรณ์ต้องควบคุมไม่ให้สมาชิกก่อหนี้มากเกินไป จนไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา เพื่อป้องกันหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต และควรควบคุม ค่าใช้จ่ายทั้งค่าใช้จ่ายหลักและค่าใช้จ่ายดำเนินงานทั่วไป รวมถึงบริหารต้นทุนทางการเงินที่ต่ำเพื่อให้ ได้ผลตอบแทนที่สูง

4.3 ข้อเสนอแนะด้านจุดเด่น จุดด้อย และแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการ บริหารงานทางการเงินจากการวิเคราะห์ CAMELS Analysis 6 มิติ

4.3.1 ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานโดยการ วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน จากการวิเคราะห์ CAMELS Analysis 6 มิติ

มติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน

1) อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนไม่คงที่เนื่องจากปริมาณเงินรับฝากจากสมาชิกเพิ่มขึ้น(ลดลง) แบบไม่คงที่ แต่ยังคงมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนดีกว่า (ต่ำ) ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

2) อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ค่อนข้างที่จะคงที่ และมีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ เท่ากับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) ถือว่าสหกรณ์มีความมั่นคงและมั่นคงอยู่ในระดับหนึ่ง

3) อัตราการเติบโตของสหกรณ์ สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของสหกรณ์ที่ไม่คงที่ซึ่งในปี2562-2563 จะค่อนข้างสูงกว่าปีอื่นๆ และในปี 2565-2566 จะลดลงเกิดจากสมาชิกเกษียณอายุงานมากขึ้น และยังมียอดการเติบโตของสหกรณ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) ดังนั้น สหกรณ์ควรมีแนวทางและมีผลิตภัณฑ์ด้านเงินฝากเพื่อให้สมาชิกมาฝากเงินกับสหกรณ์มากขึ้น

4) อัตราการเติบโตของหนี้ สหกรณ์มีการเติบโตของหนี้ไม่คงที่ และมีเกณฑ์ที่สูงกว่า และต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สาเหตุเกิดจากความไว้วางใจของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์โดยนำเงินมาฝากมากขึ้นและอาจมีสภาพคล่องทางการเงินที่สูงจึงไม่มีการก่อหนี้ภายนอก

5) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนไม่คงที่ แต่ยังมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สาเหตุเกิดจากการควบคุมปริมาณค่าใช้จ่ายดำเนินงานได้ดี

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์ ด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน ดังนี้

มติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน

1) ด้านการวางแผนการเงิน สหกรณ์ต้องวางแผนบริหารเงินให้มีเงินทุนและกระแสเงินสดอยู่ในปริมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจเพื่อรองรับสภาวะการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต รวมทั้งศึกษาข้อดีและข้อเสียของแหล่งได้มาของเงินทุน และการใช้ไปของเงินทุน ต้นทุนเงินทุน การกำหนดนโยบายมุ่งเน้นเงินฝากคู่ไปกับส่วนของทุน และการให้ความสำคัญในการจัดสรรทุนสำรองในระดับที่เหมาะสมเพราะทำให้สหกรณ์มีความมั่นคงในอนาคตและยังเป็นเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำซึ่งเป็นที่มาของเงินทุนระยะยาว

2) ด้านการควบคุมการเงิน เงินทุนของสหกรณ์มาจากส่วนของหนี้ซึ่งเป็นเงินรับฝากจากสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการต้องมีความระมัดระวังในการหาแหล่งเงินทุนที่เหมาะสม มีต้นทุนเงินที่ต่ำ เพื่อลดความเสี่ยงในอนาคต รวมถึงการพิจารณาระดมทุนจากภายนอกมากกว่าแหล่งทุนภายนอกโดยให้ค้ำประกันถึงต้นทุนเงินเป็นหลัก และต้องควบคุมค่าใช้จ่ายทั้งค่าใช้จ่ายหลักและ

ค่าใช้จ่ายดำเนินงานทั่วไปให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อที่จะสามารถสร้างผลตอบแทนเพื่อสร้างความพึงพอใจต่อสมาชิก

มติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

- 1) อัตราหมุนของสินทรัพย์ สหกรณ์มีอัตราหมุนของสินทรัพย์ค่อนข้างคงที่ และยิ่งต่ำกว่าอัตราหมุนของสินทรัพย์ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สาเหตุอาจมาจากสหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินที่สูงเกินไปประกอบกับเงินสดและเงินฝากธนาคารมีมากเกินความจำเป็น
- 2) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์คงที่อย่างต่อเนื่อง และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ยิ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สาเหตุอาจมาจากสหกรณ์มีลูกหนี้/ดอกเบียค้างรับที่เพิ่มขึ้น
- 3) อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ไม่คงที่ และอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) อาจเกิดจากสหกรณ์ไม่มีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร และมีสภาพคล่องทางการเงินที่สูง ให้สินเชื่อสมาชิกได้น้อย (ปล่อยเงินกู้ได้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย) จึงไม่จำเป็นต้องก่อหนี้ภายนอก

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์ ด้านคุณภาพของสินทรัพย์ ดังนี้

- 1) ด้านการวางแผนการเงิน สหกรณ์ต้องวางแผนบริหารทรัพย์สินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพ คุณภาพดี โดยใช้ข้อมูลทางการเงินวิเคราะห์แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน ระยะเวลาการให้สินเชื่อกับระยะเวลาการได้มาของเงินทุน การบริหารจัดการลูกหนี้ให้สหกรณ์เกิดสภาพคล่องที่เหมาะสม การพิจารณาหาแนวทางการสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนเพิ่ม และแนวทางจากการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้มากขึ้น
- 2) ด้านการควบคุมการเงิน สหกรณ์ควรมีการควบคุมสินทรัพย์เพื่อการตัดสินใจเลือกลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ และควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและการลงทุนอย่างเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนที่เหมาะสมและที่สำคัญควรพิจารณาคุณสมบัติของสมาชิกผู้กู้โดยอาจใช้เกณฑ์ 5C' ในการพิจารณาคุณสมบัติพื้นฐานในการให้สินเชื่อกับสมาชิก

มติที่ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร

- 1) อัตราการเติบโตของธุรกิจ สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจ ไม่คงที่ โดยเฉพาะในปี 2564 เติบโตของธุรกิจต่ำถึงร้อยละ (10.88) เนื่องจากการให้สินเชื่อในระหว่างปีน้อยไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และอีกสาเหตุเกิดจากสมาชิกนำเงินมาชำระหนี้ปิดบัญชีเป็นจำนวนมาก แต่ยังมีอัตราการเติบโตของธุรกิจสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) ซึ่งถือว่าดี
- 2) แนวโน้มการคาดการณ์อนาคต (ด้านสมาชิก ทุนของสหกรณ์และด้านกำไร) สมาชิก มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ทุนดำเนินงาน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และกำไรสุทธิมี

แนวโน้มลดลงในอัตราที่ลดลง ซึ่งในอนาคตสหกรณ์อาจจะมีกำไรเพิ่มมากขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นถ้าสามารถบริหารลูกหนี้ซึ่งเป็นรายได้หลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ รวมทั้งควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ด้วย

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์ด้านขีดความสามารถในการบริหาร ดังนี้

- 1) ด้านการวางแผนการเงิน สหกรณ์ควรจัดทำแผนการทำการกำไรเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางการเงินของสหกรณ์
- 2) ด้านการควบคุมการเงิน สหกรณ์ควรมีการจัดทำแผนและงบประมาณเพื่อติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์ รวมทั้งการควบคุมค่าใช้จ่ายในกิจกรรมหลักและการดำเนินงานทั่วไป ทั้งนี้ ในการที่จะขยายหรือชะลอ หรือดำเนินธุรกิจต่อไป สหกรณ์ควรคำนึงถึงประโยชน์กับสมาชิก ซึ่งจะส่งผลต่อความเข้มแข็ง มั่นคงกับสมาชิกในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร

- 1) กำไรต่อสมาชิก สหกรณ์มีกำไรสุทธิค่อนข้างคงที่ และยังมีกำไรต่อสมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สาเหตุเกิดจากการควบคุมค่าใช้จ่ายการดำเนินงานได้ดี
- 2) เงินออมต่อสมาชิก สหกรณ์มีเงินออมต่อสมาชิกเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และยังมีเงินออมต่อสมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) อาจเป็นเพราะว่าดอกอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากสหกรณ์สูงกว่าธนาคารพาณิชย์
- 3) หนี้สินต่อสมาชิก สหกรณ์มีหนี้สินต่อสมาชิกลดลงอย่างต่อเนื่อง และจะมีแนวโน้มลดลงในอนาคต เนื่องจากถูกจำกัดด้วยจำนวนสมาชิกที่มีแนวโน้มจะลดลง อีกทั้งยังมีหนี้สินต่อสมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) อาจเกิดจากสมาชิกมีเงินกู้ที่สูงกับสหกรณ์อยู่แล้ว
- 4) อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน สหกรณ์มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานไม่คงที่ และยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายดี
- 5) อัตรากาไรเติบโตของทุนสำรอง สหกรณ์มีอัตรากาไรเติบโตของทุนสำรองลดลงต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2562,2563 และ 2565 มีอัตรากาไรเติบโตของทุนสำรองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แต่ในปี 2564 และ 2566 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)
- 6) อัตรากาไรเติบโตของทุนของทุนสะสมอื่นๆ สหกรณ์มีอัตรากาไรเติบโตของทุนของทุนสะสมอื่นๆ ลดลง ซึ่งในปี 2562 ถึง ปี 2565 มีอัตรากาไรเติบโตของทุนของทุนสะสมอื่นๆ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แต่ในปี 2566 ยังสูงกว่ามีค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)
- 7) อัตรากาไรเติบโตของกำไรสุทธิ สหกรณ์มีอัตรากาไรเติบโตของกำไรสุทธิในปี 2563-2565 ลดลงต่อเนื่องและยังมีอัตรากาไรเติบโตของกำไรสุทธิ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer

Group) แต่ในปี 2562 และ ปี2566 ยังมีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

8) อัตรากำไรสุทธิ สหกรณ์มีอัตรากำไรสุทธิไม่คงที่ แต่ยังมีอัตรากำไรสุทธิ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) หมายถึงการเพิ่มของกำไรสุทธิในทิศทางที่ดี

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์ ด้านความสามารถในการทำกำไร ดังนี้

1) ด้านการวางแผนการเงิน สหกรณ์มีหนี้สินต่อสมาชิกน้อยกว่าเงินออม และกำไรต่อสมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ย และอัตราของทุนสำรองยังสูงกว่าค่าเฉลี่ยอยู่บ้าง ดังนั้น สหกรณ์จึงต้องบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน เพื่อสร้างความคุ้มค่าและสร้างผลตอบแทนให้กับสหกรณ์และควรบริหารความเสี่ยงและควบคุมปริมาณเงินกู้ต่อคนของสมาชิกไม่ให้มีมากจนไม่สามารถชำระหนี้ได้

2) ด้านการควบคุมการเงิน สหกรณ์ควรควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากคุณภาพการทำกำไรนั้นนอกจากได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าและสูงแล้ว ยังขึ้นอยู่กับการบริหารค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ หากบริหารค่าใช้จ่ายเกิดประสิทธิภาพกำไรก็จะเพิ่มขึ้น ในทางกลับกันบริหารค่าใช้จ่ายไม่มีประสิทธิภาพไม่สอดคล้องกับรายได้ ก็จะส่งผลให้กำไรลดลงตามมา ดังนั้นการมีวินัยทางการเงินจะส่งผลให้รายได้ ต้นทุน และค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ และคณะกรรมการดำเนินการควรระมัดระวังการกระจายแหล่งทุน และคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อวางแผนการบริหารการเงินของสหกรณ์ได้ โดยต้องคำนึงถึงผลตอบแทนที่คุ้มค่า ซึ่งเป้าหมายสหกรณ์มิใช่มุ่งหวังกำไรเพียงอย่างเดียวแต่ต้องให้ความสำคัญอยู่ที่ดีและมั่นคงยั่งยืนกับสมาชิกของสหกรณ์ด้วย

มิติที่ 5 สภาพคล่อง

1) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและยังมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) หมายความว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียน เช่น เงินสดและเงินฝากธนาคาร ลูกหนี้ระยะสั้น เป็นต้น เพียงพอต่อการชำระหนี้ภายใน 1 ปี

2) อัตราการหมุนของสินค้า (เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย) โดยภาพรวมเท่ากับ 18.52 ครั้ง ต่ำกว่า (Peer Group) ดังนั้นสหกรณ์ต้องมีการปรับปรุงประสิทธิภาพด้านการตลาด ตลอดจนหากกลยุทธ์ด้านการตลาดมาปรับให้กับธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

3) อายุสินค้าเฉลี่ย โดยภาพรวมเท่ากับ 19.94 วัน สูงกว่า (Peer Group) หมายถึง ตั้งแต่สหกรณ์มีสินค้า สหกรณ์ใช้เวลาานาน กว่าขายสินค้านั้นได้ ดังนั้นสหกรณ์ควรมีการบริหารสินค้าให้ขายได้เร็วที่สุด

เมื่อพิจารณาสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่ของสหกรณ์นำไปลงทุนในลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ดังนั้น สภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงินของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ คุณภาพของลูกหนี้ และเมื่อพิจารณาหนี้สินหมุนเวียนควบคู่กันจะพบว่าหนี้สินหมุนเวียนที่ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิก หากมีสมาชิกรายใหญ่ มาถอนเงินรับฝาก หรือสมาชิกลาออกพร้อมกันหลายราย สหกรณ์อาจจะมีเงินไม่เพียงพอในการจ่ายคืน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการทำงาน

ดังนั้น สหกรณ์ควรหาแนวทางป้องกันการขาดสภาพคล่องทางการเงินสหกรณ์ โดยการบริหารทรัพย์สินที่สหกรณ์มีอยู่โดยเฉพาะลูกหนี้ระยะสั้น ให้ชำระหนี้ให้เป็นไปตามกำหนดระยะเวลา

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์ ด้านความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงิน ดังนี้

1) ด้านการวางแผนการเงิน สหกรณ์ต้องวางแผนเงินให้สอดคล้องกับแหล่งที่มาอย่างเหมาะสม ควรมีการกระจายความเสี่ยงเพื่อความปลอดภัย นอกจากนี้หนี้สินในส่วนที่เป็นเงินรับฝากนั้น สหกรณ์ต้องบริหารเงินฝากให้ทันต่อสถานการณ์ทั้งในเรื่องอัตราดอกเบี้ยและผลิตภัณฑ์ของเงินฝาก ทั้งนี้เพื่อป้องกันความเสี่ยงในเรื่องการขาดสภาพคล่องที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

2) ด้านการควบคุมการเงิน สหกรณ์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด แต่ก็ต้องระมัดระวังไม่ให้มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากเกินไปจนความจำเป็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินสดและเงินฝากธนาคารซึ่งให้ผลตอบแทนต่ำเมื่อฝากไว้กับธนาคาร ทำให้สินทรัพย์ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ ทำให้เสียโอกาส สหกรณ์จึงต้องรักษาปริมาณเงินทุนหมุนเวียนและสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงินอย่างเหมาะสม

มติที่ 6 ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่จะเกิดขึ้นต่องบการเงิน

6.1 ทิศทางของดอกเบี้ยที่มีการปรับตัว ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการใช้สินเชื่อและธุรกิจรับฝากเงินซึ่งเป็นธุรกิจหลักสหกรณ์ อีกทั้งเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวจากอุปสงค์ในประเทศและภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ขณะที่การส่งออกขยายตัวในระดับต่ำ ด้านอัตราของเงินเพื่อมีแนวโน้มทยอยปรับขึ้น ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2567 มีมติคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 2.50 เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายตัวของเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มเข้าสู่ศักยภาพและเพื่อการรักษาสุขภาพเศรษฐกิจและการเงินโดยเฉพาะธุรกิจกลุ่มยานยนต์ที่ต้องเผชิญแรงกดดันเพิ่มเติมจากอุปสงค์ต่างประเทศที่ชะลอตัวลง ดังนั้น สหกรณ์ต้องติดตามสถานการณ์และภาวะดอกเบี้ยอย่างใกล้ชิด รวมถึงติดตามการฟื้นตัวของการส่งออกภาคการผลิตและการกระตุ้นนโยบายภาครัฐ เพื่อนำผลไปพิจารณาปรับเปลี่ยนนโยบายการบริหารงานอย่างเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

6.2 ผลกระทบของกฎกระทรวงการดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. 2564 ที่ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์เครดิตยูเนียนในส่วนของมาตรา

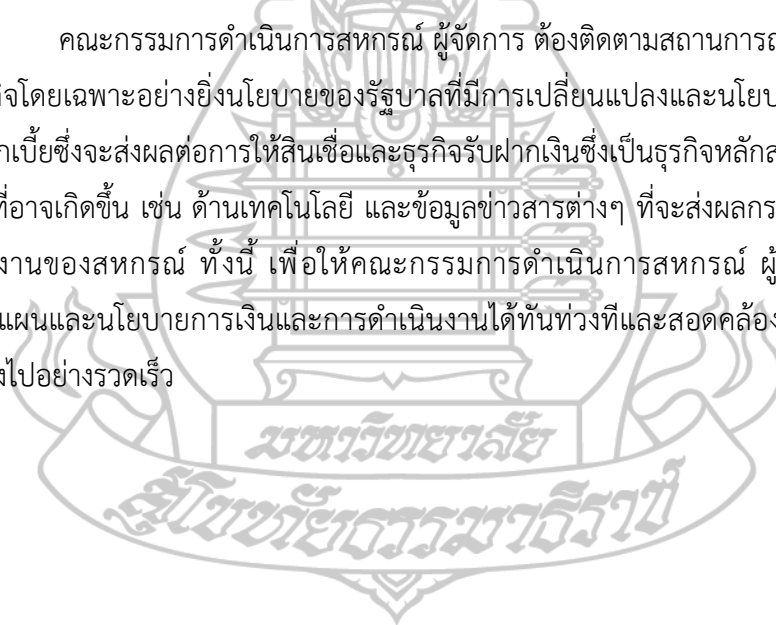
8/1 จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินและอื่นๆ สหกรณ์ต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดเพื่อที่จะกำหนดนโยบายในการบริหารต่อไป

6.3 การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง เนื่องจากผลกระทบของวิกฤตการณ์ทางการเงินในต่างประเทศส่งผลต่อสถานะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก รวมถึงสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศ ดังนั้น สหกรณ์จึงควรที่จะต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องให้เป็นหลักประกันที่มั่นคงและเหมาะสมแก่การดำเนินงานและเพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ด้วย ซึ่งในปัจจุบันสหกรณ์ได้ปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน

6.4 สหกรณ์อาจได้รับความเสี่ยงจากความสามารถในการชำระหนี้สินของลูกหนี้สมาชิก และภาระหนี้สินที่มีอยู่ โดยจะต้องพิจารณาให้เหมาะสมและเป็นไปตามกำลังความสามารถในการชำระการชำระหนี้สินให้กับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอด้วย

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์ ด้านผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่เกิดขึ้นต้องบการเงิน มีดังนี้

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ผู้จัดการ ต้องติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายของรัฐบาลที่มีการเปลี่ยนแปลงและนโยบายอื่นที่เกี่ยวข้องกับอัตราดอกเบี้ยซึ่งจะส่งผลต่อการให้สินเชื่อและธุรกิจรับฝากเงินซึ่งเป็นธุรกิจหลักสหกรณ์ และความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น ด้านเทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจและการดำเนินงานของสหกรณ์ ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ผู้จัดการ สามารถปรับเปลี่ยนแผนและนโยบายการเงินและการดำเนินงานได้ทันที่และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของ สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด” กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา 1) เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด 2) เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

รูปแบบและวิธีการศึกษาแบบผสมวิธีโดยการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ห้งบการเงินของ สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ในช่วงปี 2562-2566 โดยวิธีการวิเคราะห์ห้งบการเงินย่อยส่วน ตามแนวดิ่ง การวิเคราะห์แนวโน้ม และการวิเคราะห์ CAMELS Analysis 6 มิติ ซึ่งสามารถสรุปผล การศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด การ ดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ดำเนินธุรกิจ 3 ธุรกิจ คือ ธุรกิจการสินเชื่อ ธุรกิจการรับฝากเงิน และธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ผลการดำเนินงานในปีบัญชีล่าสุด 31 ธันวาคม 2566 สหกรณ์มีกำไรสุทธิ 54,318,317.72 บาท และมีปริมาณธุรกิจรวม 1,306,467,020.30 บาท

ฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด สำหรับปีบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566 สหกรณ์มีสินทรัพย์รวม จำนวน 1,805,869,455.64 บาท เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน จำนวน 715,649,806.01 บาท สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน จำนวน 1,090,219,649.63 บาท หนี้สินรวม จำนวน 711,207,827.45 บาท ประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียน จำนวน 634,520,970.78 บาท หนี้สินไม่หมุนเวียน จำนวน 76,686,856.67 บาท และทุนของสหกรณ์ จำนวน 1,094,661,628.19 บาท ประกอบด้วยทุนเรือนหุ้น จำนวน 947,722,100.00 บาท ทุนสำรอง จำนวน 83,565,772.11 บาท ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบอื่นๆ จำนวน 9,055,438.36 บาท และกำไรสุทธิประจำปี จำนวน 54,318,317.72 บาท

1.1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์จากงบกำไรขาดทุน ปี 2562 -2566 โดยวิธีการวิเคราะห์งบการเงินย่อยส่วนตามแนวดิ่ง พบว่า ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในระยะเวลา 5 ปี สหกรณ์มีกำไรอย่างต่อเนื่อง โดยอัตรากำไรสุทธิอยู่ระหว่างร้อยละ 50.27 – 61.49 ของรายได้จากการขายและบริการ โดยรวมเฉลี่ยที่ร้อยละ 54.01ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย (Peer Group) ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 32.33 ถือว่าดี แสดงให้เห็นว่า กำไรสุทธิของธุรกิจสินเชื่อตั้งตั้งแต่ปี 2562-2566 มีอัตราเพิ่มขึ้น เนื่องจากสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้เป็นอย่างดีโดยมีต้นทุนขาย/บริการอยู่ระหว่างร้อยละ 20.76 – 29.64 ของรายได้จากการขายและบริการ โดยรวมเฉลี่ยที่ร้อยละ 26.44 ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย (Peer Group) ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 20.41 แสดงให้เห็นว่า ต้นทุนขายของธุรกิจสินเชื่อตั้งตั้งแต่ปี 2562-2566 มีทั้งเพิ่มขึ้นและลดลงไม่คงที่ โดยเฉพาะปี 2562-2563 มีค่าสูงถึง 29.48 และ 29.64 ตามลำดับ เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายหนี้สงสัยจะสูญและค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องจากการเกิดโรคระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้ สหกรณ์มีกำไรขั้นต้นอยู่ระหว่างร้อยละ 70.36 – 79.24 ของรายได้จากการขายและบริการโดยรวมเฉลี่ยที่ร้อยละ 73.56 ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย (Peer Group) ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 65.62 ถือว่าดี แสดงให้เห็นว่า กำไรขั้นต้นของธุรกิจสินเชื่อเพิ่มสูงขึ้น อาจเกิดจากธุรกิจสหกรณ์มีเพียงธุรกิจสินเชื่อที่เป็นธุรกิจหลักที่ทำรายได้ให้กับสหกรณ์ และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเป็นเพียงธุรกิจส่วนน้อย จึงทำให้อัตรากำไรขั้นต้นมีอัตราที่สูงขึ้นในแต่ละปี และสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอยู่ระหว่างร้อยละ 9.83 – 15.65 ของรายได้จากการขายและบริการโดยรวมเฉลี่ยที่ร้อยละ 12.87 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (Peer Group) ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 36.29 ถือว่าดี แสดงให้เห็นว่า ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของธุรกิจสินเชื่อตั้งตั้งแต่ปี 2562-2566 มีอัตราเพิ่มขึ้นก็ตามสาเหตุก็เนื่องมาจากการเพื่อหนี้สงสัยจะสูญและค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องจากการเกิดโรคระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 แต่สหกรณ์ก็ยังสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ดีเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย

การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนของสหกรณ์ตามแนวโน้มแบบฐานคงที่ พบว่า ต้นทุนขาย/บริการลดลงอย่างต่อเนื่อง ในปี 2563 มีแนวโน้มลดลงจากปีก่อนหน้า คือ ในปี 2563 ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 0.64 และต่อมาในปี 2564 - 2566 มีแนวโน้มลดลงกว่าปีก่อนหน้า คือปี 2564 ลดลงร้อยละ 2.81 ปี 2565 ลดลงร้อยละ 5.47 และปี 2566 ลดลงอีกร้อยละ 2.80โดยมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 24.53 สูงกว่าค่าเฉลี่ย (Peer Group)

กำไรขั้นต้น ในปี 2563 มีแนวโน้มลดลงจากปีก่อนหน้า คือ ในปี 2563 ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 2.06 และต่อมาในปี 2564 - 2566 มีแนวโน้มลดลงกว่าปีก่อนหน้า คือปี 2564 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.66 ปี 2565 ลดลงร้อยละ 7.31 และปี 2566 ปรับเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 5.98 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 67.54 สูงกว่าค่าเฉลี่ย (Peer Group)

ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน พบว่า ในปี 2563-2564 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 1.01 และ 3.27 ตามลำดับ และในปี 2565-2566 ลดลงจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 1.22 และ 1.83 โดยมี ค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 11.75 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (Peer Group)

กำไรสุทธิ ในปี 2563-2565 ลดลงจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 4.21, 1.46 และ 3.31 ตามลำดับ ต่อมาในปี 2566 เพิ่มสูงขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 7.89 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 49.59 สูงกว่าค่าเฉลี่ย (Peer Group)

1.2 การวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนต้า จำกัด

การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ โดยวิธีการวิเคราะห์งบการเงินย่อยส่วนตามแนวดิ่ง ในปี 2562 – 2566 ระยะเวลา 5 ปี พบว่า ด้านสินทรัพย์ สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนในช่วงร้อยละ 22.61 - 44.45 (เฉลี่ยร้อยละ 33.94) ของสินทรัพย์รวม โดยสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคารอยู่ในช่วงร้อยละ 6.20-30.68 (เฉลี่ยร้อยละ 17.67) รองลงมาเป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้นอยู่ในช่วงร้อยละ ร้อยละ 9.70 – 11.89 (เฉลี่ยร้อยละ 10.88) ของสินทรัพย์รวม และสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในช่วงร้อยละ 55.55 – 77.84 (เฉลี่ยร้อยละ 66.06) ของสินทรัพย์รวม โดยสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่ เป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาวในช่วง ร้อยละ 0.57 – 77.06 (เฉลี่ยร้อยละ 65.35)

ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าหนี้สินไม่หมุนเวียน โดยมีหนี้สินหมุนเวียนในช่วงในอัตราร้อยละ 35.14 – 39.02 (เฉลี่ยร้อยละ 37.40) ของหนี้สินและทุนของสหกรณ์ หนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิก ในช่วงร้อยละ 35.11 – 38.94 (เฉลี่ยร้อยละ 37.36) ของหนี้สินและทุนของสหกรณ์ ทุนของสหกรณ์มีอัตราส่วนในช่วงร้อยละ 58.85 – 62.21 (เฉลี่ยร้อยละ 60.33) ของหนี้สินและทุนของสหกรณ์ ซึ่งทุนส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว ในช่วงร้อยละ 51.47 – 54.39 (เฉลี่ยร้อยละ 52.59) ของหนี้สินและทุนของสหกรณ์ เมื่อพิจารณาแล้วหนี้สินที่น้อยกว่ากว่าทุนของสหกรณ์ ทุนดำเนินงานส่วนใหญ่มาจากทุนเรือนหุ้น รองลงมาคือเงินรับฝากจากสมาชิก

การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนต้า จำกัด ตามแนวนอน สะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงด้านสินทรัพย์ของสหกรณ์ โดยสินทรัพย์รวมลดลงในปี 2563 เมื่อเทียบกับปี 2562 ร้อยละ 1.76 และต่อมาในปี 2564 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.25 และต่อมาในปี 2565-2566 ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าร้อยละ 4.05 และ 3.06 ตามลำดับ และส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียน ลดลงในปี 2563 เมื่อเทียบกับปี 2562 ถึงร้อยละ 34.18 และต่อมาในปี 2564 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 84.72 และต่อมาในปี 2565-2566 ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าร้อยละ 76.95 และ 23.68 ตามลำดับ และสินทรัพย์ไม่

หมุนเวียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและลดลงสลับกันไป โดยเพิ่มขึ้นในปี 2563 เมื่อเทียบกับปี 2562 ถึงร้อยละ 4.35 และต่อมาในปี 2564 ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ลดลงขึ้นถึงร้อยละ 18.35 และต่อมาในปี 2565-2566 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 20.47 และ 5.58 ตามลำดับ

หนี้สินของสหกรณ์ สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านหนี้สินหมุนเวียน โดยในปี 2563 แนวโน้มลดลงจากปีก่อนหน้า ในอัตราร้อยละ 3.94 และต่อมาในปี 2564 มีอัตราเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ร้อยละ 18.06 และในปี 2565-2566 ลดลงจากปีก่อนถึงร้อยละ 12.05 และ 7.51 ด้านหนี้สินไม่หมุนเวียน ในปี 2563-2564 ลดลงจากปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 81.73 และ 33.80 และต่อมาในปี 2565 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 163.08 แต่ในปี 2566 ลดลงจากปี 2564 ถึงร้อยละ 178.81

ทุนของสหกรณ์ สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านทุนของสหกรณ์ โดยทุนรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ในปี 2563 - 2564 ร้อยละ 0.48 และ 2.31 ตามลำดับ ต่อมา ในปี 2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 0.42 และต่อมาในปี 2566 ลดลงจากปี 2565 ร้อยละ 0.29

1.3 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนต้า จำกัด โดยใช้การวิเคราะห์ CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน

1) อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน เท่ากับ 0.66 เท่า ปี 2563 เท่ากับ 0.61 เท่า ปี 2564 เท่ากับ 0.67 เท่า ปี 2565 เท่ากับ 0.70 เท่า และปี 2566 เท่ากับ 0.65 เท่า โดยรวมเฉลี่ย 0.66 เท่า แต่ยังคงมีอัตราหนี้สินต่อทุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) อัตราส่วนนี้ยิ่งน้อย แสดงถึงสหกรณ์สามารถก่อหนี้ได้อีก และสาเหตุสหกรณ์มีหนี้สินต่อทุนไม่คงที่เนื่องจากปริมาณเงินรับฝากจากสมาชิกเพิ่มขึ้น(ลดลง) แบบไม่คงที่

2) อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ แสดงได้ว่าในปี 2562 - 2566 สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ เท่ากับ 0.04 เท่า และปี 2566 เท่ากับ 0.05 เท่า ซึ่งโดยรวมเฉลี่ย 0.04 เท่า ถือว่ามีความมั่นคงเท่ากับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) จากตัวเลขในตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ค่อนข้างที่จะคงที่ และควรทำให้อัตรานี้สูงขึ้นเรื่อย ๆ นั้นหมายถึงการสร้าง ความมั่นคงให้กับสหกรณ์

3) อัตราการเติบโตของสหกรณ์ แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์ฯ มีอัตราการเติบโตของสหกรณ์ร้อยละ 5.38 ปี 2563 ร้อยละ 4.90 ปี 2564 ร้อยละ 2.59 ปี 2565 ร้อยละ 1.27 และปี 2566 ร้อยละ 2.72 โดยรวมเฉลี่ย 3.37 เท่า ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) จากตัวเลขในตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีการเติบโตที่คงที่ ซึ่งในปี 2562-2563 จะ

ค่อนข้างสูงกว่าปีอื่นๆ และในปี 2565-2566 จะลดลงเกิดจากสมาชิกเกษียณอายุงานมากขึ้น สหกรณ์ควรทำให้อัตรานี้สูงขึ้นซึ่งจะแสดงถึงประสิทธิภาพในการระดมทุนของสหกรณ์เพื่อความมั่นคงในอนาคต

4) อัตราการเติบโตของหนี้ แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของหนี้ ร้อยละ 0.42 ปี 2563 ร้อยละ (3.40) ปี 2564 ร้อยละ 13.84 ปี 2565 ร้อยละ 5.05 และปี 2566 ร้อยละ (4.55) โดยเฉลี่ยร้อยละ 2.72 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) ถือว่าดี เพราะสหกรณ์มีการก่อหนี้ที่ต่ำอาจเนื่องมาจากการระดมทุนภายในที่มีต้นทุนต่ำกว่าระดมทุนภายนอก ซึ่งหนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก จะเห็นได้ว่าในปี 2563 จะสูงกว่าปีอื่นๆ เนื่องจากสมาชิกให้ความไว้วางใจนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์และสมาชิกเกษียณอายุงานที่มากขึ้นก็ยังนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ จึงทำให้อัตราการเติบโตของหนี้ปี 2563 และปี 2566 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group)

5) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ร้อยละ 5.80 ปี 2563 ร้อยละ 5.08 ปี 2564 ร้อยละ 4.75 ปี 2565 ร้อยละ 4.36 และปี 2566 ร้อยละ 5.03 โดยอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.00 แต่ยังมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) และแสดงถึงผลตอบแทนที่จะได้รับจากเงินที่ลงทุนไปสูง ถือว่าดี

สรุปผลการวิเคราะห์ภาพรวม มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน เมื่อพิจารณาถึงความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน ได้ดังนี้

1) อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน โดยเฉลี่ยต่ำกว่า Peer Group แสดงว่าสหกรณ์สามารถก่อหนี้ได้อีก แต่ก็ต้องคำนึงถึงต้นทุนจากการก่อหนี้ด้วยเพราะจะเป็นภาระผูกพันในการชำระคืนในอนาคตและทำให้มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยสูงส่งผลให้กำไรก็ลดลงตามไปด้วย

2) อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ สหกรณ์มีความมั่นคงเท่ากับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม Peer Group ถ้าสหกรณ์มีอัตรานี้สูงขึ้นเรื่อย ๆ นั้นหมายถึงการสร้าง ความมั่นคงให้กับสหกรณ์ในอนาคต

3) อัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยต่ำกว่า Peer Group สหกรณ์ควรทำให้อัตรานี้สูงขึ้นซึ่งจะแสดงถึงประสิทธิภาพในการระดมทุนของสหกรณ์เพื่อความมั่นคงของสหกรณ์

4) อัตราการเติบโตของหนี้ โดยเฉลี่ยต่ำกว่า Peer Group ถือว่าดี เพราะสหกรณ์มีการก่อหนี้ที่ต่ำ เนื่องมาจากการระดมทุนภายในที่มีต้นทุนต่ำกว่าระดมทุนภายนอก ซึ่งหนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก สมาชิกให้ความไว้วางใจนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์และสมาชิก

เกษียณอายุงานที่มากขึ้นก็ย้งนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ อย่างไรก็ตาม สหกรณ์ต้องดำรงสินทรัพย์ สภาพคล่องให้เพียงพอกรณีเกิดการถอนเงินฝากเป็นจำนวนมาก

5) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น โดยอัตราเฉลี่ยสูงกว่า Peer Group แสดงถึงผลตอบแทนที่จะได้รับจากเงินที่ลงทุนไปสูงถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

มติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

1) อัตราหมุนของสินทรัพย์ แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราหมุนของสินทรัพย์ 0.06 รอบ ปี 2563 เท่ากับ 0.06 รอบ ปี 2564 เท่ากับ 0.06 รอบ ปี 2565 เท่ากับ 0.05 รอบ และปี 2566 เท่ากับ 0.05 รอบ โดยภาพรวมเท่ากับ 0.06 รอบ ต่ำกว่าอัตราหมุนของสินทรัพย์ ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ถ้าอัตรานี้สูงขึ้นเท่าใด หมายถึง ความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพ

2) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ แสดงได้ว่าในปี 2562-2566 สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ร้อยละ 3.00, 3.00, 2.90, 2.59 และ 3.00 ตามลำดับ โดยภาพรวมร้อยละ 2.90 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงความสามารถในการใช้สินทรัพย์ก่อให้เกิดผลตอบแทนที่สูง ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

3) อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์ มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ ร้อยละ 3.35 ปี 2563 ร้อยละ 1.59 ปี 2564 ร้อยละ 6.84 ปี 2565 เท่ากับ ร้อยละ 2.79 และปี 2566 เท่ากับร้อยละ (0.27) ภาพรวมเฉลี่ยร้อยละ 2.86 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงการขยายตัวของกิจการมีการเติบโตของสินทรัพย์ต่ำ และสหกรณ์ยังมีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ ไม่คงที่ โดยเฉพาะในปี 2564 เติบโตถึงร้อยละ 6.84 เนื่องจากมีเงินสดและเงินฝากธนาคาร ณ วันสิ้นปีมาก สาเหตุเกิดจากสมาชิกนำเงินมาชำระหนี้ปีบัญชีเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มอาจลดลงในอนาคต

สรุปผลการวิเคราะห์ภาพรวม มติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ เมื่อพิจารณาถึงคุณภาพของสินทรัพย์ ได้ดังนี้

1) อัตราหมุนของสินทรัพย์ โดยเฉลี่ยต่ำกว่า Peer Group แสดงถึงสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงความสามารถในการใช้สินทรัพย์ก่อให้เกิดผลตอบแทนที่สูง ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

3) อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงการขยายตัวของกิจการสหกรณ์มีการเติบโตของสินทรัพย์ไปในทิศทางที่ช้า

มิตินี้ 3 ชี้ความสามารถในการบริหาร

1) อัตราการเติบโตของธุรกิจ แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจ ร้อยละ 4.94 ปี 2563 ร้อยละ 35.64 ปี 2564 ร้อยละ (10.88) ปี 2565 เท่ากับ ร้อยละ 11.20 และปี 2566 เท่ากับร้อยละ 21.95 โดยภาพรวมเฉลี่ย ร้อยละ 12.57 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของมูลค่าธุรกิจ ผู้บริหารมีขีดความสามารถในการบริหาร และมีประสิทธิภาพสูง แต่จากตัวเลขในตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจ ไม่คงที่ ในบางปี โดยเฉพาะในปี 2564 เติบโตของธุรกิจต่ำถึงร้อยละ (10.88) เนื่องจากการให้สินเชื่อในระหว่างปีน้อยไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และอีกสาเหตุเกิดจากสมาชิกนำเงินมาชำระหนี้ปิดบัญชีเป็นจำนวนมาก

2) แนวโน้มการคาดการณ์อนาคต แสดงได้ว่า สหกรณ์มีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2562-2564 และลดลงไม่คงที่ และในอนาคตจะมีสมาชิกลดลงเนื่องจาก บริษัทไทย ฮอนด้า จำกัด ซึ่งเป็นต้นสังกัดของสมาชิกไม่บรรจุพนักงานประจำ ส่งผลให้สมาชิกในอนาคตอาจลดลง แต่อย่างไรก็ตามสมาชิกที่สมัครเข้ามาใหม่ยังให้ความมั่นใจในธุรกิจสหกรณ์ รวมถึงสหกรณ์มีสวัสดิการต่างๆ ให้จึงทำให้สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดี

ด้านทุนของสหกรณ์ สหกรณ์มีทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้น และในอนาคตก็มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นแต่ในอัตราที่ลดลงเนื่องจากนโยบายคณะกรรมการดำเนินการในการกำหนดเพดานเงินค่าหุ้นเพื่อรักษาระดับอัตราของเงินปันผลในอนาคต อย่างไรก็ตามทุนดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นนั้นเกิดจากการซื้อหุ้นที่สหกรณ์หักจากสมาชิกเป็นรายเดือนตามความจำเป็นในการสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ ทั้งยังมีเงินรับฝากและการจัดสรรจากกำไรสุทธิเป็นทุนต่างๆ

ด้านกำไรของสหกรณ์ สหกรณ์มีกำไรสุทธิที่ลดลงในอัตราที่ลดลง ซึ่งในอนาคตสหกรณ์อาจจะมีกำไรเพิ่มมากขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นถ้าสามารถบริหารลูกหนี้ซึ่งเป็นรายได้หลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้รวมทั้งควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ด้วย

สรุปผลการวิเคราะห์ภาพรวม มิตินี้ 3 ชี้ความสามารถในการบริหาร เมื่อพิจารณาถึงขีดความสามารถในการบริหารได้ดังนี้

1) อัตราการเติบโตของธุรกิจโดยภาพรวมเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของมูลค่าธุรกิจ ผู้บริหารมีขีดความสามารถในการบริหาร และมีประสิทธิภาพสูง

2) แนวโน้มการคาดการณ์อนาคต สมาชิกในอนาคตจะมีสมาชิกลดลงเนื่องจาก บริษัทไทย ฮอนด้า จำกัด ซึ่งเป็นต้นสังกัดของสมาชิกไม่บรรจุพนักงานประจำ ส่งผลให้สมาชิกใน

อนาคตอาจลดลง แต่อย่างไรก็ตามสมาชิกที่สมัครเข้ามาใหม่ยังให้ความมั่นใจในธุรกิจสหกรณ์ รวมถึงสหกรณ์มีสวัสดิการต่างๆ ให้ จึงทำให้สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดี สหกรณ์มีทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ในอนาคตก็มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นแต่ในอัตราที่ลดลงเนื่องจากนโยบายคณะกรรมการดำเนินการในการกำหนดเพดานเงินค่าหุ้นเพื่อรักษาระดับอัตราของเงินปันผลในอนาคต อย่างไรก็ตาม ทุนดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นนั้นเกิดจากการซื้อหุ้นที่สหกรณ์หักจากสมาชิกเป็นรายเดือนตามความจำเป็นในการสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ ทั้งยังมีเงินรับฝากและการจัดสรรจากกำไรสุทธิเป็นทุนต่างๆ สหกรณ์มีกำไรสุทธิที่ลดลงในอัตราที่ลดลง ซึ่งในอนาคตสหกรณ์อาจจะมีกำไรเพิ่มมากขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นถ้าสามารถบริหารลูกหนี้ซึ่งเป็นรายได้หลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ รวมทั้งควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ด้วย

มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร

1) อัตรากำไรต่อสมาชิก แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีกำไรต่อสมาชิก จำนวนเงิน 16,308.54 บาทต่อคน ปี 2563 จำนวนเงิน 14,550.00 บาทต่อคน ปี 2564 จำนวนเงิน 14,356.89 บาทต่อคน ปี 2565 จำนวนเงิน 14,091.96 บาทต่อคน และปี 2566 จำนวนเงิน 16,530.22 บาทต่อคน โดยภาพรวมเฉลี่ยจำนวนเงิน 15,167.52 บาทต่อคน ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) จากตัวเลขในตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรที่สูง ถือว่าเป็นผลดี

2) อัตราเงินออมต่อสมาชิก แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีเงินออมต่อสมาชิก จำนวนเงิน 390,173.88 บาทต่อคน ปี 2563 จำนวนเงิน 415,493.31 บาทต่อคน ปี 2564 จำนวนเงิน 454,929.76 บาทต่อคน ปี 2565 จำนวนเงิน 490,321.40 บาทต่อคน และปี 2566 จำนวนเงิน 481,376.15 บาทต่อคน โดยภาพรวมเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีเงินออมต่อสมาชิกมาก

3) อัตราหนี้สินต่อสมาชิก แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีหนี้สินต่อสมาชิก จำนวนเงิน 418,342.30 บาทต่อคน ปี 2563 จำนวนเงิน 413,755.18 บาทต่อคน ปี 2564 จำนวนเงิน 350,320.66 บาทต่อคน ปี 2565 จำนวนเงิน 366,343.73 บาทต่อคน และปี 2566 จำนวนเงิน 393,900.70 บาทต่อคน โดยรวมสมาชิกมีหนี้สินสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) ถึงแม้ว่าสหกรณ์จะมีหนี้สินสูงกว่าค่าเฉลี่ยก็ตาม แต่หนี้สินต่อสมาชิกก็ลดลงอย่างต่อเนื่อง และจะมีแนวโน้มลดลงในอนาคต เนื่องจากถูกจำกัดด้วยจำนวนสมาชิกที่มีแนวโน้มจะลดลง

4) อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ร้อยละ 15.52 ปี 2563 ร้อยละ 18.03 ปี 2564 ร้อยละ 22.77 ปี 2565 ร้อยละ 22.37 และปี 2566 ร้อยละ 17.37 โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 19.21 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) จากตัวเลขในตาราง

ข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานไม่คงที่ แต่ประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายถือว่าดี มาก

5) การเติบโตของทุนสำรอง แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนสำรอง ร้อยละ 8.97 ปี 2563 ร้อยละ 8.73 ปี 2564 ร้อยละ 7.38 ปี 2565 ร้อยละ 6.67 และปี 2566 ร้อยละ 5.58 ภาพรวมค่าเฉลี่ยร้อยละ 7.52 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) จากตัวเลขในตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนสำรองลดลงต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2562, 2563 และ 2565 มีอัตราการเติบโตของทุนสำรองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แต่ในปี 2564 และ 2566 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สหกรณ์ควรจัดสรรทุนสำรองให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้ เพื่อการเพิ่มขึ้นของทุนสำรองยิ่งมากทำให้เกิดความมั่นคงกับสหกรณ์

6) อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ ร้อยละ (13.45) ปี 2563 ร้อยละ 3.40 ปี 2564 ร้อยละ 2.79 ปี 2565 ร้อยละ (9.64) และปี 2566 ร้อยละ 7.16 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ (1.95) ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) จากตัวเลขในตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนของทุนสะสมอื่นๆ ลดลง ซึ่งในปี 2562 ถึง ปี 2565 มีอัตราการเติบโตของทุนของทุนสะสมอื่นๆ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แต่ในปี 2566 ยังสูงกว่ามีค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สหกรณ์ควรจัดสรรทุนสะสมอื่นๆ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้ เพื่อการเพิ่มขึ้นของทุนสะสมอื่นๆ ยิ่งมากทำให้เกิดความมั่นคงกับสหกรณ์

7) อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ ร้อยละ 5.85 ปี 2563 ร้อยละ (7.86) ปี 2564 ร้อยละ (2.96) ปี 2565 ร้อยละ (6.50) และปี 2566 ร้อยละ 17.62 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 1.23 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แต่อย่างไรก็ตามจากตัวเลขในตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิในปี 2563-2565 ลดลงต่อเนื่องและยังมีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แต่ในปี 2562 และ ปี 2566 ยังมีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สหกรณ์ควรบริหารจัดการการดำเนินงานให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้ เพื่อการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิเพื่อจัดสรรทุนต่อไป

8) อัตรากำไรสุทธิ แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 53.50 ปี 2563 ร้อยละ 50.66 ปี 2564 ร้อยละ 50.27 ปี 2565 ร้อยละ 54.30 และปี 2566 ร้อยละ 61.49 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 54.04 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงความสามารถในการบริหารกิจการมีกำไรต่อยอดขายสูง

สรุปผลการวิเคราะห์ภาพรวม มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร เมื่อพิจารณาถึงขีดความสามารถในการทำกำไร ได้ดังนี้

1) อัตรากำไรต่อสมาชิกโดยเฉลี่ยสูงกว่า Peer Group แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีขีดความสามารถในการทำกำไรที่สูง ถือว่าเป็นผลดี

2) อัตราเงินออมต่อสมาชิก โดยเฉลี่ยสูงกว่า Peer Group ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีเงินออมต่อสมาชิกมาก

3) อัตราหนี้สินต่อสมาชิก โดยรวมสมาชิกมีหนี้สินสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) ถึงแม้ว่าสหกรณ์จะมีหนี้สินต่อสมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ยก็ตาม แต่หนี้สินต่อสมาชิกก็ลดลงอย่างต่อเนื่อง และจะมีแนวโน้มลดลงในอนาคต เนื่องจากถูกจำกัดด้วยจำนวนสมาชิกที่มีแนวโน้มจะลดลง และการให้สินเชื่อของสหกรณ์ที่เต็มเปดานของการกู้

4) อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายถือว่าดีมาก

5) การเติบโตของทุนสำรอง ภาพรวมค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สหกรณ์ควรจัดสรรทุนสำรองให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้ เพื่อการเพิ่มขึ้นของทุนสำรองยิ่งมากทำให้เกิดความมั่นคงกับสหกรณ์

6) อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สหกรณ์ควรจัดสรรทุนสะสมอื่นๆให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้ เพื่อการเพิ่มขึ้นของทุนสะสมอื่นๆ ยิ่งมากทำให้เกิดความมั่นคงกับสหกรณ์

7) อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สหกรณ์ควรบริหารจัดการการดำเนินงานให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้ เพื่อการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิเพื่อจัดสรรทุนต่อไป

8) อัตรากำไรสุทธิโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงความสามารถในการบริหารกิจการมีกำไรต่อยอดขายสูง

มิติที่ 5 สภาพคล่อง

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน แสดงได้ว่าในปี 2562 สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน 56.80 เท่า ปี 2563 เท่ากับ 62.42 เท่า ปี 2564 เท่ากับ 110.65 เท่า ปี 2565 เท่ากับ 119.09 เท่า และปี 2566 เท่ากับ 112.79 เท่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 92.35 เท่า สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) และสหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถือว่ามีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน มีสภาพคล่องสูงหรือสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้สินของกิจการได้ดี แต่ก็อย่าให้มากจนเกินความจำเป็นเพราะก็อาจแสดงถึงการขาดประสิทธิภาพ ในการบริหารสินทรัพย์

หมุนเวียนของสหกรณ์ได้เหมือนกัน เช่น สหกรณ์ไม่มีความสามารถในการจัดการลูกหนี้ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมา คือการเพื้อหนี้สงสัยจะสูญ หรือหนี้สูญในอนาคตได้

สรุปผลการวิเคราะห์ภาพรวม มิติที่ 5 สภาพคล่อง ความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงินเมื่อพิจารณาถึงความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงินได้ ดังนี้

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 92.35 เท่า สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถือว่า สหกรณ์มีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน มีสภาพคล่องสูงหรือมีความสามารถในการชำระหนี้สินของกิจการได้ดี แต่ก็อย่าให้มากจนเกินความจำเป็นเพราะก็อาจแสดงถึงการขาดประสิทธิภาพ ในการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ได้เหมือนกัน เช่น สหกรณ์ไม่มีความสามารถในการจัดการลูกหนี้ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมา คือการเพื้อหนี้สงสัยจะสูญ หรือหนี้สูญในอนาคตได้

เมื่อพิจารณาสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่ สหกรณ์นำไปลงทุนโดยให้กู้ยืมกับสมาชิก (ลูกหนี้เงิน) ดังนั้น สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารด้านลูกหนี้และด้านคุณภาพของลูกหนี้ และเมื่อพิจารณาถึงหนี้สินหมุนเวียนควบคู่กันไป พบว่า หนี้สินหมุนเวียนที่ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิก หากมีสมาชิกที่มีเงินฝากมากอยู่กับสหกรณ์ขอถอนเงินที่ฝากไว้ หรือสมาชิกลาออกพร้อมกันหลายคน สหกรณ์อาจมีเงินไม่เพียงพอในการจ่ายเงินฝาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการทำงาน ดังนั้น สหกรณ์ควรวางแนวทางป้องกันการขาดสภาพคล่องทางการเงิน โดยการบริหารทรัพย์สินที่สหกรณ์มีอยู่โดยเฉพาะ และลูกหนี้ระยะสั้นให้ชำระหนี้ให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

มิติที่ 6 ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่เกิดขึ้นต้องการเงิน

6.1 ทิศทางของดอกเบี้ยที่มีการปรับตัว ซึ่งจะส่งผลต่อการให้สินเชื่อและธุรกิจรับฝากเงินซึ่งเป็นธุรกิจหลักสหกรณ์ อีกทั้งเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวจากอุปสงค์ในประเทศและภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ขณะที่การส่งออกขยายตัวในระดับต่ำ ด้านอัตราของเงินเฟ้อมีแนวโน้มทยอยปรับขึ้น ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2567 มีมติคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 2.50 เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายตัวของเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มเข้าสู่ศักยภาพและเพื่อการรักษาสุขภาพเศรษฐกิจและการเงินโดยเฉพาะธุรกิจกลุ่มยานยนต์ที่ต้องเผชิญแรงกดดันเพิ่มเติมจากอุปสงค์ต่างประเทศที่ชะลอตัวลง ดังนั้น สหกรณ์ต้องติดตามสถานการณ์และภาวะดอกเบี้ยอย่างใกล้ชิด รวมถึงติดตามการฟื้นตัวของภาคการผลิตและการกระตุ้นนโยบายภาครัฐ เพื่อนำผลไปพิจารณาปรับเปลี่ยนนโยบายการบริหารงานอย่างเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

6.2 ผลกระทบของกฎกระทรวงการดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ 2564 ที่ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์เครดิตยูเนียนในส่วนของมาตรา 8/1 จะต้อง

ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินและอื่นๆ สหกรณ์ต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด เพื่อที่จะกำหนดนโยบายในการบริหารต่อไป

6.3 การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง เนื่องจากผลกระทบของวิกฤตการณ์ทางการเงิน ในต่างประเทศส่งผลต่อสภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก รวมถึงสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศ ดังนั้น สหกรณ์จึงควรที่จะต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องให้เป็นหลักประกันที่มั่นคงและเหมาะสมแก่การดำเนินงาน และเพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ และวิธีการที่กำหนดโดย กฎกระทรวง ด้วย ซึ่งในปัจจุบันสหกรณ์ได้ปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน

6.4 สหกรณ์อาจได้รับความเสี่ยงจากความสามารถในการชำระหนี้สินของลูกค้าหนี้ สมาชิก และภาระหนี้สินที่มีอยู่ เช่น หนี้ธนาคาร เป็นต้น ทำให้สหกรณ์ตรวจสอบได้ยากซึ่งส่งผลกระทบต่อ การชำระหนี้และรายได้ดอกเบี้ยของสหกรณ์ โดยสหกรณ์ต้องพิจารณาให้เหมาะสมและเป็นไปตามกำลัง ความสามารถในการชำระหนี้สินให้กับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอด้วย

1.4 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทย ฮอนด้า จำกัด จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

1.4.1 สหกรณ์มีกำไรอย่างต่อเนื่อง และมีกำไรขั้นต้นสูงต่ำสลับกันไป ในขณะที่ค่าใช้จ่าย ทั้งในส่วนของต้นทุนขาย/บริการมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน มีแนวโน้มสูงต่ำสลับกัน นั้นหมายถึง สหกรณ์ยังคงมีค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถควบคุมได้ในบางปีหลายรายการ เช่น หนี้สงสัยจะสูญ (เงินให้กู้ ดอกเบี้ยค้างรับ) เป็นต้น จึงส่งผลให้กำไรสุทธิไม่คงที่แปรผันไปตามค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถ ควบคุมได้นั้น

1.4.2 แนวทางการบริหารทางการเงินจากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ สหกรณ์

1) การวางแผนทางการเงิน สหกรณ์อาจต้องใช้ข้อมูลข้างต้นในการ พยากรณ์ความสามารถในการทำกำไร ความต้องการเงินและการลงทุนในอนาคต การจัดหาเงินทุนและ การวางแผนการใช้เงินทุนที่มี เพื่อนำไปวางแผนการเงินที่ต้องตรงกับความ เป็นจริง สามารถนำไป ปฏิบัติได้จริง เช่น การวางแผนการจัดทำงบกำไรขาดทุนล่วงหน้า การประมาณการงบแสดงฐานะ การเงิน การประมาณการกระแสเงินสด ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นข้อมูลต่อการประเมินศักยภาพหรือ ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์

2) การควบคุมทางการเงิน สหกรณ์ควรมีการควบคุมต้นทุนขาย/บริการ ให้มี อัตราที่ต่ำกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายจากธุรกิจการให้สินเชื่อ ทั้งยังมีหนี้สงสัยจะสูญเกิดขึ้น ค่า ใช้จ่านี้อาจจะทำให้กำไรสุทธิของสหกรณ์ลดลงไปด้วย ดังนั้น สหกรณ์ควรวางแผนการจัดการลูกหนี้เพื่อ ลดค่าใช้จ่ายหนี้สงสัยจะสูญและควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เหมาะสม รวมถึงควบคุม

ค่าใช้จ่ายหลักในธุรกิจสินเชื่อและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั่วไปว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ซึ่งอาจจะมีการทบทวนหรือปรับปรุงเป็นรายไตรมาสเพื่อเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาต่อไป

1.5 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด จากการวิเคราะห์ฐานะการเงิน

1.5.1 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานจากการวิเคราะห์ฐานะการเงิน

ด้านสินทรัพย์ โดยสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นลดลง สลับกันไป ส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นลดลง สลับกันไป จากรายการเงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินให้กู้ยืมระยะสั้น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นลดลงสลับกันไปเช่นกัน โดยเฉพาะเงินสดและเงินฝากธนาคารในปี 2565 มีจำนวนเงิน 394.69 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.80 เนื่องจากสมาชิกนำเงินมาชำระหนี้ก่อนครบกำหนดตามสัญญา แต่ในปีเดียวกันรายการเงินให้กู้ยืมระยะสั้นก็เพิ่มขึ้นเช่นกันถึงร้อยละ 20.91 เนื่องจากเงินสดและเงินฝากที่มีอยู่นำไปปล่อยกู้ และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและลดลงสลับกันไป จากรายการเงินให้กู้ยืมระยะยาว และอาคารและเครื่องใช้สำนักงาน-สุทธิ มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องเพราะสหกรณ์ไม่ได้ลงทุนในสินทรัพย์ถาวรแต่อย่างใด ซึ่งสหกรณ์ประสบปัญหาเงินสดและเงินฝากธนาคารมากเกินไป (สภาพคล่องเกินความจำเป็น) ไม่สอดคล้องกับการบริหารคุณภาพสินทรัพย์ ส่งผลทำให้มีต้นทุนการเงินเกิดขึ้นและอาจเสียโอกาสในการทำกำไรจากเงินที่มีอยู่ได้

หนี้สินของสหกรณ์ สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านหนี้สินของสหกรณ์ โดยหนี้สินรวมมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงขึ้นลง โดยหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิก ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นใน ปี 2564 ดังนั้น หากสมาชิกรายที่มีเงินฝากเป็นจำนวนมากมาถอนเงิน หรือมีสมาชิกลาออกพร้อมกันเป็นจำนวนมากสหกรณ์อาจจะมีเงินจ่ายคืนไม่เพียงพอ อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของสหกรณ์ได้

ทุนของสหกรณ์ การเปลี่ยนแปลงในส่วนของทุนของสหกรณ์มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลง โดยในปี 2564 ทุนของสหกรณ์ลดลง เนื่องจากมีสมาชิกเกษียณอายุงาน-ลาออกจำนวน 100 คน ส่งผลให้มีการถอนทุนเรือนหุ้นคืน ทำให้หุ้นลดลงไปด้วย และในปี 2565 มีสมาชิกเกษียณอายุงาน-ลาออกอีกจำนวน 97 คน ทำให้หุ้นลดลงไปอีก จากข้อมูลดังกล่าว สหกรณ์ควรรักษาสัดส่วนระดับทุนไว้ไม่ให้เปลี่ยนแปลงมากกว่าที่เป็นอยู่ และให้ความสำคัญกับการเติบโตของทุนเรือนหุ้นให้มากขึ้น เพื่อความมั่นคงของสหกรณ์ และเพื่อรองรับกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

1.5.2 แนวทางการบริหารทางการเงินจากการวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์

1) ด้านการวางแผนการเงิน สหกรณ์ต้องมีการวางแผนการเงินระยะยาวซึ่งเกี่ยวข้องกับการประมาณการ เพื่อวางแผนว่ามีความต้องการเงินทุนอะไรบ้าง จะจัดหาเงินทุนจากแหล่งใด แผนการใช้เงินต้องสอดคล้องกับแหล่งเงินทุน และความสัมพันธ์ระหว่าง สินทรัพย์ รายได้ และหนี้สิน ซึ่งจะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการลงทุนระยะยาว รวมถึงการวางแผนการชำระหนี้ ประสิทธิภาพการบริหารลูกหนี้ เพื่อรักษาสภาพคล่องให้มีกระแสเงินที่เพียงพอในการรองรับสถานะการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต อีกทั้งสหกรณ์ควรติดตามสถานการณ์เชิงเศรษฐกิจด้านการเงิน นโยบายรัฐเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนการบริหารงานให้สอดคล้องกัน

2) การควบคุมด้านการเงิน สหกรณ์ต้องควบคุมไม่ให้อัตราส่วนหนี้สินมากเกินไปจนไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา เพื่อป้องกันหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต และควรควบคุมค่าใช้จ่ายทั้งค่าใช้จ่ายหลักและค่าใช้จ่ายดำเนินงานทั่วไป รวมถึงบริหารต้นทุนทางการเงินที่ต่ำเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่สูง

1.6 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน โดยใช้การวิเคราะห์ CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ

1.6.1 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานจากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน โดยใช้การวิเคราะห์ CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน

1) อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน โดยเฉลี่ยต่ำกว่า Peer Group แสดงว่าสหกรณ์สามารถก่อหนี้ได้อีก แต่ก็ต้องคำนึงถึงต้นทุนจากการก่อหนี้ด้วยเพราะจะเป็นภาระผูกพันในการชำระคืนในอนาคตและทำให้มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยสูงส่งผลให้กำไรก็ลดลงตามไปด้วย

2) อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ สหกรณ์มีความมั่นคงเท่ากับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม Peer Group ถ้าสหกรณ์มีอัตราหนี้สูงขึ้นเรื่อย ๆ นั้นหมายถึงการสร้างความเสี่ยงให้กับสหกรณ์ในอนาคต

3) อัตราการเติบโตของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยต่ำกว่า Peer Group สหกรณ์ควรทำให้อัตราหนี้สูงขึ้นซึ่งจะแสดงถึงประสิทธิภาพในการระดมทุนของสหกรณ์เพื่อความมั่นคงของสหกรณ์

4) อัตราการเติบโตของหนี้ โดยเฉลี่ยต่ำกว่า Peer Group ถือว่าดี เพราะสหกรณ์มีการก่อหนี้ที่ต่ำ เนื่องจากมีการระดมทุนภายในที่มีต้นทุนต่ำกว่าระดมทุนภายนอก ซึ่งหนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก สมาชิกให้ความไว้วางใจนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์และสมาชิก

เกษียณอายุงานที่มากขึ้นก็ย้งนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ อย่างไรก็ตาม สหกรณ์ต้องดำรงสินทรัพย์ สภาพคล่องให้เพียงพอกรณีเกิดการถอนเงินฝากเป็นจำนวนมาก

5) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น โดยอัตราเฉลี่ยสูงกว่า Peer Group แสดงถึงผลตอบแทนที่จะได้รับจากเงินที่ลงทุนไปสูงถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

แนวทางการบริหารทางการเงินของสหกรณ์ ด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน มีดังนี้

1) ด้านการวางแผนการเงิน สหกรณ์ต้องวางแผนบริหารเงินให้มีเงินทุนและกระแสเงินสดอยู่ในปริมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจเพื่อรองรับภาวะการณที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต รวมทั้งศึกษาข้อดีและข้อเสียของแหล่งได้มาของเงินทุน และการใช้ไปของเงินทุน ต้นทุนเงินทุน การกำหนดนโยบายมุ่งเน้นเงินฝากคู่ไปกับส่วนของผู้ถือหุ้น และการให้ความสำคัญในการจัดสรรทุนสำรองในระดับที่เหมาะสมเพราะทำให้สหกรณ์มีความมั่นคงในอนาคตและยังเป็นเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำซึ่งเป็นที่มาของเงินทุนระยะยาว

2) ด้านการควบคุมการเงิน เงินทุนของสหกรณ์มาจากส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นเงินรับฝากจากสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการต้องมีความระมัดระวังในการหาแหล่งเงินทุนที่เหมาะสม มีต้นทุนเงินที่ต่ำ เพื่อลดความเสี่ยงในอนาคต รวมถึงการพิจารณาระดมทุนจากภายนอกมากกว่าแหล่งทุนภายนอกโดยให้ค้ำประกันถึงต้นทุนเงินเป็นหลัก และต้องควบคุมค่าใช้จ่ายทั้งค่าใช้จ่ายหลักและค่าใช้จ่ายดำเนินงานทั่วไปให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อที่จะสามารถสร้างผลตอบแทนเพื่อสร้างความพึงพอใจต่อสมาชิก

มติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

1) อัตราหมุนของสินทรัพย์ โดยเฉลี่ยต่ำกว่า Peer Group แสดงถึงสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สาเหตุอาจมาจากสหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินที่สูงเกินไปประกอบกับเงินสดและเงินฝากธนาคารมีมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น

2) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงความสามารถในการใช้สินทรัพย์ก่อให้เกิดผลตอบแทนที่สูง ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

3) อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงการขยายตัวของกิจการสหกรณ์มีการเติบโตของสินทรัพย์ไปในทิศทางที่ช้า อาจเกิดจากสหกรณ์ไม่มีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร และมีสภาพคล่องทางการเงินที่สูง ให้สินเชื่อสมาชิกได้น้อย ปล่อยเงินกู้ได้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

แนวทางการบริหารทางการเงินของสหกรณ์ คุณภาพของสินทรัพย์ มีดังนี้

1) ด้านการวางแผนการเงิน สหกรณ์ต้องวางแผนบริหารทรัพย์สินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพ คุณภาพดี โดยใช้ข้อมูลทางการเงิน

วิเคราะห์แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน ระยะเวลาการให้สินเชื่อกับระยะเวลาการได้มาของเงินทุน การบริหารจัดการลูกหนี้ให้สหกรณ์เกิดสภาพคล่องที่เหมาะสม การพิจารณาหาแนวทางการสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนเพิ่ม และแนวทางจากการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้มากขึ้น

2) ด้านการควบคุมการเงิน สหกรณ์ควรมีการควบคุมสินทรัพย์เพื่อการตัดสินใจเลือกลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ และควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและการลงทุนอย่างเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนที่เหมาะสมและที่สำคัญควรพิจารณาคุณสมบัติของสมาชิกผู้กู้โดยอาจใช้เกณฑ์ 5C' ในการพิจารณาคุณสมบัติพื้นฐานในการให้สินเชื่อกับสมาชิก

มติที่ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร

1) อัตราการเติบโตของธุรกิจ โดยภาพรวมเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของมูลค่าธุรกิจ ผู้บริหารมีขีดความสามารถในการบริหาร และมีประสิทธิภาพสูง

2) แนวโน้มการคาดการณ์อนาคต สมาชิกในอนาคตจะมีสมาชิกลดลงเนื่องจากบริษัทไทย ฮอนด้า จำกัด ซึ่งเป็นต้นสังกัดของสมาชิกไม่บรรจุพนักงานประจำ ส่งผลให้สมาชิกในอนาคตอาจลดลง แต่อย่างไรก็ตามสมาชิกที่สมัครเข้ามาใหม่ยังให้ความมั่นใจในธุรกิจสหกรณ์ รวมถึงสหกรณ์มีสวัสดิการต่างๆ ให้ จึงทำให้สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดี สหกรณ์มีทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ในอนาคตก็มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นแต่ในอัตราที่ลดลงเนื่องจากนโยบายคณะกรรมการดำเนินการในการกำหนดเพดานเงินค่าหุ้นเพื่อรักษาระดับอัตราของเงินปันผลในอนาคต อย่างไรก็ตาม ทุนดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นนั้นเกิดจากการซื้อหุ้นที่สหกรณ์หักจากสมาชิกเป็นรายเดือนตามความจำเป็นในการสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ ทั้งยังมีเงินรับฝากและการจัดสรรจากกำไรสุทธิเป็นทุนต่างๆ สหกรณ์มีกำไรสุทธิที่ลดลงในอัตราที่ลดลง ซึ่งในอนาคตสหกรณ์อาจจะมีกำไรเพิ่มมากขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นถ้าสามารถบริหารลูกหนี้ซึ่งเป็นรายได้หลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ รวมทั้งควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ด้วย

แนวทางการบริหารทางการเงินของสหกรณ์ ขีดความสามารถในการบริหาร มีดังนี้

1) ด้านการวางแผนการเงิน สหกรณ์ควรจัดทำแผนการทำกำไรเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางการเงินของสหกรณ์

2) ด้านการควบคุมการเงิน สหกรณ์ควรมีการจัดทำแผนและงบประมาณเพื่อติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์ รวมทั้งการควบคุมค่าใช้จ่ายในกิจกรรมหลักและการดำเนินงานทั่วไป ทั้งนี้ ในการที่จะขยายหรือชะลอ หรือดำเนินธุรกิจต่อไป สหกรณ์ควรคำนึงถึงประโยชน์กับสมาชิก ซึ่งจะส่งผลต่อความเข้มแข็ง มั่นคงกับสมาชิกในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร

1) กำไรต่อสมาชิก โดยเฉลี่ยสูงกว่า Peer Group แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรที่สูง ถือว่าเป็นผลดี สาเหตุเกิดจากการควบคุมค่าใช้จ่ายการดำเนินงานได้ดี

2) เงินออมต่อสมาชิก โดยเฉลี่ยสูงกว่า Peer Group) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีเงินออมต่อสมาชิกมาก อาจเป็นเพราะว่าดอกอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากสหกรณ์สูงกว่าธนาคารพาณิชย์

3) หนี้สินต่อสมาชิก โดยรวมสมาชิกมีหนี้สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) หรืออาจเกิดจากสมาชิกมีเงินกู้ที่สูงกับสหกรณ์อยู่แล้ว ถึงแม้ว่าสหกรณ์จะมีหนี้สินต่อสมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ยก็ตาม แต่หนี้สินต่อสมาชิกก็ลดลงอย่างต่อเนื่อง และจะมีแนวโน้มลดลงในอนาคต เนื่องจากถูกจำกัดด้วยจำนวนสมาชิกที่มีแนวโน้มที่ลดลงและการให้สินเชื่อของสหกรณ์ที่เต็มเปดานของการกู้

4) อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายถือว่าดีมาก

5) อัตรากำไรสุทธิของทุนสำรอง ภาพรวมค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สหกรณ์ควรจัดสรรทุนสำรองให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้ เพื่อการเพิ่มขึ้นของทุนสำรองยิ่งมากทำให้เกิดความมั่นคงกับสหกรณ์

6) อัตรากำไรสุทธิของทุนสะสมอื่นๆ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สหกรณ์ควรจัดสรรทุนสะสมอื่นๆให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้ เพื่อการเพิ่มขึ้นของทุนสะสมอื่นๆ ยิ่งมากทำให้เกิดความมั่นคงกับสหกรณ์

7) อัตรากำไรสุทธิของกำไรสุทธิ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สหกรณ์ควรบริหารจัดการการดำเนินงานให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้ เพื่อการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิเพื่อจัดสรรทุนต่อไป

8) อัตรากำไรสุทธิ มีสูตรคำนวณ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงความสามารถในการบริหารกิจการมีกำไรต่อยอดขายสูง

แนวทางการบริหารทางการเงินของสหกรณ์ ความสามารถในการทำกำไรมีดังนี้

1) ด้านการวางแผนการเงิน สหกรณ์มีหนี้สินต่อสมาชิกน้อยกว่าเงินออม และกำไรต่อสมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ย และอัตราของทุนสำรองยังสูงกว่าค่าเฉลี่ยอยู่บ้าง ดังนั้น สหกรณ์จึงต้องบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีการวางแผนการใช้เงิน เพื่อสร้างความคุ้มค่า

และสร้างผลตอบแทนให้กับสหกรณ์และควรบริหารความเสี่ยงและควบคุมปริมาณเงินกู้ต่อคนของสมาชิกไม่ให้มีมากจนไม่สามารถชำระหนี้ได้

2) ด้านการควบคุมการเงิน สหกรณ์ควรควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากคุณภาพจากการทำกำไรนั้นนอกจากได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าและสูงแล้ว ยังขึ้นอยู่กับการบริหารค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ หากบริหารค่าใช้จ่ายเกิดประสิทธิภาพกำไรก็จะเพิ่มขึ้น ในทางกลับกันบริหารค่าใช้จ่ายไม่มีประสิทธิภาพไม่สอดคล้องกับรายได้ ก็จะส่งผลให้กำไรลดลงตามมา ดังการมีวินัยทางการเงินจะส่งผลให้รายได้ ต้นทุน และค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ และคณะกรรมการดำเนินการควรระมัดระวังการกระจายแหล่งทุน และคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการวางแผนการบริหารเงินของสหกรณ์ได้ โดยต้องคำนึงถึงผลตอบแทนที่คุ้มค่า ซึ่งเป้าหมายสหกรณ์มีใช้มุ่งหวังกำไรเพียงอย่างเดียวแต่ต้องให้ความเป็นอยู่ที่ดีและมั่นคงยั่งยืนกับสมาชิกของสหกรณ์ด้วย

มติที่ 5 สภาพคล่อง

5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 92.35 เท่า สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถือว่า สหกรณ์มีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน มีสภาพคล่องสูงหรือมีความสามารถในการชำระหนี้สินของกิจการได้ดี แต่ก็อย่าให้มากจนเกินความจำเป็นเพราะก็อาจแสดงถึงการขาดประสิทธิภาพ ในการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ได้เหมือนกัน เช่น สหกรณ์ไม่มีความสามารถในการจัดการลูกหนี้ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมา คือการเพื้อหนี้สงสัยจะสูญ หรือหนี้สูญในอนาคตได้

5.2 อัตราการหมุนของสินค้า (เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย) โดยภาพรวมเท่ากับ 18.52 ครั้ง ต่ำกว่า (Peer Group) ดังนั้นสหกรณ์ต้องมีการปรับปรุงประสิทธิภาพด้านการตลาด ตลอดจนหากกลยุทธ์ด้านการตลาดมาปรับให้กับธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

5.3 อายุสินค้าเฉลี่ย โดยภาพรวมเท่ากับ 19.94 วัน สูงกว่า (Peer Group) หมายถึง ตั้งแต่สหกรณ์มีสินค้า สหกรณ์ใช้เวลาานาน กว่าขายสินค้านั้นได้ ดังนั้นสหกรณ์ควรมีการบริหารสินค้าให้ขายได้เร็วที่สุด

เมื่อพิจารณาสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่ของสหกรณ์นำไปลงทุนในลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ดังนั้น สภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงินของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ คุณภาพของลูกหนี้ และเมื่อพิจารณาหนี้สินหมุนเวียนควบคู่กันจะพบว่าหนี้สินหมุนเวียนที่ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิก หากมีสมาชิกรายใหญ่ มาถอนเงินรับฝาก หรือสมาชิกลาออกพร้อมกันหลายราย สหกรณ์อาจจะมีเงินไม่เพียงพอในการจ่ายคืน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการทำงาน

ดังนั้น สหกรณ์ควรหาแนวทางป้องกันการขาดสภาพคล่องทางการเงินสหกรณ์ โดยการบริหารทรัพย์สินที่สหกรณ์มีอยู่โดยเฉพาะลูกหนี้ระยะสั้น ให้ชำระหนี้ให้เป็นไปตามกำหนดระยะเวลา

แนวทางการบริหารทางการเงินของสหกรณ์ ความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงิน มีดังนี้

1) ด้านการวางแผนการเงิน สหกรณ์ต้องวางแผนเงินให้สอดคล้องกับแหล่งที่มาอย่างเหมาะสม ควรมีการกระจายความเสี่ยงเพื่อความปลอดภัย นอกจากนี้หนี้สินในส่วนที่เป็นเงินรับฝากนั้น สหกรณ์ต้องบริหารเงินฝากให้ทันต่อสถานการณ์ทั้งในเรื่องอัตราดอกเบี้ยและผลิตภัณฑ์ของเงินฝาก ทั้งนี้เพื่อป้องกันความเสี่ยงในเรื่องการขาดสภาพคล่องที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

2) ด้านการควบคุมการเงิน สหกรณ์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด แต่ก็ต้องระมัดระวังไม่ให้มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากเกินไปจนเกิดความจำเป็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินสดและเงินฝากธนาคารซึ่งให้ผลตอบแทนต่ำเมื่อฝากไว้กับธนาคาร ทำให้สินทรัพย์ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ ทำให้เสียโอกาส สหกรณ์จึงต้องรักษาปริมาณเงินทุนหมุนเวียนและสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงินอย่างเหมาะสม

มิติที่ 6 ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่จะเกิดขึ้นต่องบการเงิน

6.1 ทิศทางของดอกเบี้ยที่มีการปรับตัว ซึ่งจะส่งผลต่อการให้สินเชื่อและธุรกิจรับฝากเงินซึ่งเป็นธุรกิจหลักสหกรณ์ อีกทั้งเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวจากอุปสงค์ในประเทศและภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ขณะที่การส่งออกขยายตัวในระดับต่ำ ด้านอัตราของเงินเพื่อมีแนวโน้มทยอยปรับขึ้น ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2567 มีมติคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 2.50 เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายตัวของเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มเข้าสู่ศักยภาพและเพื่อการรักษาสถานภาพเศรษฐกิจและการเงินโดยเฉพาะธุรกิจกลุ่มยานยนต์ที่ต้องเผชิญแรงกดดันเพิ่มเติมจากอุปสงค์ต่างประเทศที่ชะลอตัวลง ดังนั้น สหกรณ์ต้องติดตามสถานการณ์และภาวะดอกเบี้ยอย่างใกล้ชิด รวมถึงติดตามการฟื้นตัวของการส่งออกภาคการผลิตและการกระตุ้นนโยบายภาครัฐ เพื่อนำผลไปพิจารณาปรับเปลี่ยนนโยบายการบริหารงานอย่างเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

6.2 ผลกระทบของกฎกระทรวงการดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. 2564 ที่ส่งผลต่อสหกรณ์เครดิตยูเนียนในส่วนของมาตรา 8/1 จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินและอื่นๆ สหกรณ์ต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดเพื่อที่จะกำหนดนโยบายในการบริหารต่อไป

6.3 การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง เนื่องจากผลกระทบของวิกฤตการณ์ทางการเงินในต่างประเทศส่งผลต่อสถานะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก รวมถึงสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศ ดังนั้น สหกรณ์จึงควรที่จะต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องให้เป็นหลักประกันที่มั่นคงและเหมาะสมแก่การดำเนินงานและเพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

ของสหกรณ์ และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ด้วย ซึ่งในปัจจุบันสหกรณ์ได้ปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน

6.4 สหกรณ์อาจได้รับความเสี่ยงจากความสามารถในการชำระหนี้สินของลูกหนี้สมาชิก และภาระหนี้สินที่มีอยู่ โดยจะต้องพิจารณาให้เหมาะสมและเป็นไปตามกำลังความสามารถในการชำระการชำระหนี้สินให้กับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอด้วย

แนวทางการบริหารทางการเงินของสหกรณ์ ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่จะเกิดขึ้นต่องบการเงิน คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ผู้จัดการ ต้องติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายของรัฐบาลที่มีการเปลี่ยนแปลงและนโยบายอื่นที่เกี่ยวข้องกับอัตราดอกเบี้ยซึ่งจะส่งผลกระทบต่อหนี้เชื่อและธุรกิจรับฝากเงินซึ่งเป็นธุรกิจหลักสหกรณ์ และความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจและการดำเนินงานของสหกรณ์ ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ผู้จัดการ สามารถปรับเปลี่ยนแผนและนโยบายการเงินและการดำเนินงานได้ทันทั่วถึงและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

2. การอภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด ในปี 2562 - 2566 โดยวิธีการวิเคราะห์งบการเงินย่อส่วนตามแนวคิด วิธีตามแนวโน้มแบบฐานคงที่ และ CAMELS Analysis เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ยของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (ขนาดใหญ่มาก) ในปี 2562 - 2566 สามารถอภิปรายผลจากการศึกษา ได้ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด จากงบกำไรขาดทุน ในปี 2562 - 2566 พบว่า ผลการดำเนินงานในระยะเวลา 5 ปี ที่ผ่านมาผลการดำเนินงานของสหกรณ์มีกำไรอย่างต่อเนื่อง แต่มีอัตราสูงต่ำสลับกันในแต่ละปี ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยส่วนของกำไรขั้นต้น ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน และกำไรสุทธิของสหกรณ์ พบว่ากำไรขั้นต้นของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มลดลงสลับกันไป เนื่องจากมีการเพิ่มปริมาณธุรกิจหลัก คือธุรกิจสินเชื่อ โดยการรวมสัญญา ปรับโครงสร้างหนี้ เป็นต้น ในขณะที่ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมีแนวโน้มสูงต่ำ สลับกันจนถึงลดลง แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ยังคงมีค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น หนี้สงสัยจะสูญ (เงินให้กู้ ดอกเบี้ยค้างรับ) เป็นต้น จึงส่งให้กำไรสุทธิของสหกรณ์ไม่คงที่แปรผันไปตามค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถควบคุมได้นั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตน์ทะนาพร

ไพฑูรย์ (2563 : บทคัดย่อ) พบว่า รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิของสหกรณ์มีแนวโน้มทั้งเพิ่มขึ้นและลดลง กำไรสุทธิของสหกรณ์มีความผันผวน

2.2 การวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

การวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัดจากงบแสดงฐานะการเงิน ในปี 2562 - 2562 ระยะเวลา 5 ปี พบว่า โดยรวมด้านสินทรัพย์ สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ซึ่งในปี 2566 เงินสดและเงินฝากธนาคารมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 17.67 รองลงมาคือเงินให้กู้ยืมระยะสั้นมีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 10.88 ของสินทรัพย์รวม ซึ่งมีสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง ส่วนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ยืมระยะยาว ส่วนด้านสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีแนวโน้มลดลง จากการให้กู้ระยะยาวที่ลดลง สะท้อนให้เห็นถึงความสอดคล้องของการบริหารจัดการเงินทุน (Matching Fund) เนื่องจากแหล่งที่มาของเงินทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเงินทุนระยะสั้น คือ เงินรับฝากจากสมาชิก ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ สหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินไม่หมุนเวียน หนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิก สะท้อนให้เห็นถึงแหล่งที่มาของเงินทุนมาจากหนี้สินและทุน สำหรับทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น หากพิจารณาแล้วหนี้สินทั้งสินน้อยกว่าทุนของสหกรณ์ สหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับทุนสำรองซึ่งเป็นความมั่นคงระยะยาว สอดคล้องกับผลการศึกษา อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ และกัญณิกา อัจฉาสา (2556 : บทคัดย่อ) พบว่า ทุนดำเนินงานส่วนใหญ่มาจากหนี้สิน

2.3 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด โดยใช้การวิเคราะห์ CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน

สหกรณ์ ใช้แหล่งเงินทุนจากทุนภายใน ส่วนใหญ่มาจากเงินรับฝากจากสมาชิก (หนี้สิน) และทุนเรือนหุ้น หากพิจารณาถึงความเข้มแข็งและความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยงแล้ว เจ้าหนี้ยังคงได้รับการคุ้มครองหนี้ปกติไม่มีความเสี่ยง เนื่องจากสหกรณ์มีอัตราหนี้สินต่อทุนต่ำกว่า Peer Group สอดคล้องกับผลการศึกษาของอัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ และกัญณิกา อัจฉาสา (2556 : บทคัดย่อ) พบว่า สหกรณ์ใช้เงินทุนส่วนใหญ่มาจากหนี้สิน

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

สหกรณ์นำทุนดำเนินงานของสหกรณ์ไปลงทุนในเงินให้กู้ยืมระยะสั้น-ยาว เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอัตรามูลของสินทรัพย์ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย Peer Group และ อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย Peer Group แสดงว่า จากการที่สหกรณ์ได้นำทุนดำเนินงานของสหกรณ์ไปลงทุนในลูกหนี้เงินให้กู้ยืมเป็นส่วนใหญ่นั้น แสดงถึงสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลให้การขยายตัวของกิจการสหกรณ์มีการเติบโตของสินทรัพย์ไปใน

ทิศทางที่ซ้ำ สอดคล้องกับผลการศึกษาของอัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ และกัณณิกา อาจอาสา (2556 : บทคัดย่อ) พบว่า สหกรณ์มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นและการลงทุนในสินทรัพย์ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

มิตินี้ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร

สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจร้อยละ 12.57 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ย (Peer Group) แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการที่ดี ทำให้มีเพิ่มขึ้นของมูลค่าธุรกิจ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ มีขีดความสามารถในการบริหาร และมีประสิทธิภาพสูงโดยเฉพาะ ในปี 2563 สหกรณ์มีการปรับตัวของอัตราการเติบโตของธุรกิจเพิ่มขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของธุรกิจการให้สินเชื่อ สอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตน์ทะนาพร ไพฑูรย์ (2563 : บทคัดย่อ) พบว่า ขีดความสามารถการบริหารจัดการ สหกรณ์มีขีดความสามารถในการบริหารและมีประสิทธิภาพดีกว่าค่าเฉลี่ย

มิตินี้ 4 ความสามารถในการทำกำไร

สหกรณ์มีเงินออมต่อสมาชิก 446,458.90 บาทต่อ เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำกำไรแม้แต่อัตราการเติบโตของกำไร เฉลี่ย 5 ปี จะต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และอัตรากำไรสุทธิเฉลี่ย 5 ปี ก็สูงกว่าอัตราร้อยละของค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แต่เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณเงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิกที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สะท้อนให้เห็นถึงสหกรณ์มีเงินออมต่อสมาชิกมาก (สมาชิกมีเงินฝากกับสหกรณ์มาก) สอดคล้องกับผลการศึกษาของอริษา วีระวงศ์ (2564 : บทคัดย่อ) พบว่า อัตราเงินออมต่อสมาชิกอยู่ในเกณฑ์ดี อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานโดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายถือว่าดีมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตน์ทะนาพร ไพฑูรย์ (2563 : บทคัดย่อ) พบว่า สหกรณ์สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ดีกว่าค่าเฉลี่ย การเติบโตของทุนสำรอง ภาพรวมค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สหกรณ์ควรจัดสรรทุนสำรองให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้ เพื่อการเพิ่มขึ้นของทุนสำรองยิ่งมากทำให้เกิดความมั่นคงกับสหกรณ์สอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตน์ทะนาพร ไพฑูรย์ (2563 : บทคัดย่อ) พบว่า การเติบโตของทุนสำรองและทุนสะสมอื่นต่ำกว่าค่าเฉลี่ย อัตรากำไรสุทธิ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงความสามารถในการบริหารกิจการมีกำไรต่อยอดขายสูงอัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ และกัณณิกา อาจอาสา (2556 : บทคัดย่อ) พบว่า สหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรดี อัตรากำไรสุทธีก่อนข้างสูง

มิตินี้ 5 ความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงิน

สหกรณ์มีอัตราร้อยละของทุนหมุนเวียนถัวเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 92.35 เท่า ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถือว่า สหกรณ์มีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน มีสภาพคล่องสูงหรือมีความสามารถในการชำระหนี้สินของกิจการได้ดี แต่ก็อย่าให้มากจนเกิน

ความจำเป็นเพราะก็อาจแสดงถึงการขาดประสิทธิภาพ ในการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ ได้เหมือนกัน เช่น สหกรณ์ไม่มีความสามารถในการจัดการลูกหนี้ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมา คือ การเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ หรือหนี้สูญในอนาคตได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตนทะนาพร ไพฑูรย์ (2563 : บทคัดย่อ) พบว่า มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงินสหกรณ์มีสภาพคล่องสูงกว่าค่าเฉลี่ย

มิติที่ 6 ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่จะเกิดขึ้นต้องบการเงิน

สหกรณ์ได้รับผลกระทบต่อธุรกิจหลายปัจจัย ทั้งทิศทางของดอกเบี้ยที่มีการปรับตัว เศรษฐกิจ นโยบายรัฐ โดยสหกรณ์ดำเนินธุรกิจด้านสินเชื่อและรับฝากเงิน ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยจึงมีผลกระทบต่อสหกรณ์ และคู่แข่งกัน ถ้าดอกเบี้ยสูงมากก็อาจกระทบต่อการชำระหนี้ของสมาชิก โดยในส่วนของธุรกิจสินเชื่อ คู่แข่งขันที่เป็นสถาบันการเงินที่มีทุนดำเนินงานจำนวนมาก ทั้งยังมีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการการเงิน มีรูปแบบและผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลายตรงตามความต้องการของสมาชิก สอดคล้องกับผลการศึกษาของอัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ และกัณณิกา อาจอาสา (2556 : บทคัดย่อ) พบว่า เสถียรภาพทางการเงินเมืองเทคโนโลยี คู่แข่งทางธุรกิจ และภัยธรรมชาติ ล้วนมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายการบริหารงานของสหกรณ์และสอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตนทะนาพร ไพฑูรย์ (2563 : บทคัดย่อ) พบว่า ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ คือความขัดแย้งในชนเผ่า คู่แข่งขันทางธุรกิจ ภัยธรรมชาติ เอกสารสิทธิในที่ดิน สถานการณ์โรคโควิด-19 นโยบายภาครัฐ ระเบียบ ข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง เป็นข้อจำกัดในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการศึกษา

3.1.1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่า ในปีปี 2562 - 2566 สหกรณ์มีกำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ค่าใช้จ่าย ทั้งส่วนของต้นทุนขาย/บริการลดลงอย่างต่อเนื่องเช่นกัน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ก็มีแนวโน้มสูงต่ำสลับกัน หมายความว่า สหกรณ์ยังคงมีค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่ไม่สามารถควบคุมได้บางปีหลายรายการ เช่น หนี้สงสัยจะสูญ (เงินให้กู้ ดอกเบี้ยค้างรับ) เป็นต้น จึงส่งผลให้กำไรสุทธิของสหกรณ์ไม่คงที่ แปรผันไปตามค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถควบคุมได้นั้น ดังนั้น สหกรณ์ควรมีแนวทางการบริหารทางการเงินจากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ดังนี้

1) ด้านการวางแผนทางการเงิน สหกรณ์สามารถใช้ข้อมูลข้างต้นในการพยากรณ์ความสามารถในการทำกำไร เช่น จัดทำแผนงบกำไรขาดทุนขึ้นล่วงหน้า ซึ่งเป็นข้อมูลที่จำเป็นต่อการประเมินศักยภาพหรือความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์

2) ด้านการควบคุมทางการเงิน สหกรณ์ควรมีการควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ได้ไม่ดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายที่เกิดจากธุรกิจสินเชื่อ ไม่ว่าจะเป็นหนี้สงสัยจะสูญ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นต้น ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ ทำให้สหกรณ์มีของกำไรสุทธิลดลงอย่างเห็นได้ชัดในปี 2563-2565 ดังนั้น สหกรณ์ควรวางแผนการในการบริหารจัดการลูกหนี้ เพื่อลดการเพื้อหนี้สงสัยจะสูญ และควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เหมาะสมตามสถานการณ์และความจำเป็น อีกทั้งสหกรณ์ควรมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ ซึ่งอาจมีการทบทวนหรือปรับปรุงเป็นรายไตรมาส หรือในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการในทุก ๆ เดือน

3.1.2 การวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์ พบว่า ในระยะเวลา 5 ปี ที่ผ่านมา ด้านสินทรัพย์สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร สหกรณ์จะต้องนำไปลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนเพื่อก่อเกิดรายได้ที่หมุนกลับมาเร็วเพื่อรักษาสภาพคล่องอย่างเหมาะสม รองลงมาคือเงินให้กู้ยืมระยะสั้น สหกรณ์จะต้องมีการวางแผนการเงินระยะสั้น สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้เป็นสำคัญ โดยสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาว เนื่องจากสหกรณ์มีการดำเนินธุรกิจสินเชื่อเน้นเงินให้กู้ยืมระยะยาวมากกว่าเงินให้กู้ยืมระยะสั้น เพื่อมุ่งหวังการทำกำไร แต่อาจจะขาดสภาพคล่องได้หากลงทุนไม่เหมาะสม ซึ่งส่งผลให้สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์กลับมีทิศทางเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ตรงกันข้ามกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์ ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ สหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินไม่หมุนเวียน หนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิก ทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น ดังนั้น สหกรณ์ควรมีแนวทางการบริหารทางการเงินจากการวิเคราะห์ฐานะการเงิน ดังนี้

1) ด้านการวางแผนทางการเงิน สหกรณ์จะต้องมีการวางแผนการเงินระยะยาว ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการประมาณการ เพื่อวางแผนว่ามีความต้องการเงินทุนอะไรบ้าง จะจัดหาจากแหล่งใด แผนการใช้เงินที่สอดคล้องกับแหล่งของเงินทุน การสร้างแผนจำลองความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ สินทรัพย์ หนี้สิน ซึ่งจะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในของส่วนประกอบที่เหมาะสมของเงินทุนระยะยาว และที่สำคัญสหกรณ์ต้องมีการวางแผนการติดตามการชำระหนี้ ประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ เพื่อรักษาสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ให้มีปริมาณเงินทุนและกระแสเงินสดอยู่ในปริมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินงานและสามารถรองรับภาวะวิกฤตความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้

2) ด้านการควบคุมทางการเงิน สหกรณ์ควรควบคุมไม่ให้สมาชิกสหกรณ์ก่อหนี้สินมากเกินไปจนความจำเป็น อยู่บนพื้นฐานของสามารถในการชำระคืนได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดหนี้ที่ไม่

ก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต และสหกรณ์ควรมีการควบคุมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมหลัก และกิจกรรมรอง

3.1.3 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางการเงินของสหกรณ์โดยใช้การวิเคราะห์ CAMELS Analysis 6 มิติ

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง/ความเข้มแข็งของเงินทุน

สหกรณ์มีแหล่งเงินทุนจากหนี้สินหรือทุนภายใน ส่วนใหญ่มาจากเงินรับฝากจากสมาชิก และทุนเรือนหุ้น หากพิจารณาถึงความเข้มแข็งและความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยงแล้ว อาจขาดความมั่นคงของกิจการ เนื่องจากสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยต่ำกว่า Peer Group สหกรณ์ควรทำให้อัตราหนี้สูงขึ้นซึ่งจะแสดงถึงประสิทธิภาพในการระดมทุนของสหกรณ์เพื่อความมั่นคงของสหกรณ์ โดยเงินทุนส่วนใหญ่มาจากทุน ดังนั้น สหกรณ์ควรมีแนวทางการบริหารทางการเงินจากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางการเงินของสหกรณ์โดยใช้การวิเคราะห์ CAMELS Analysis มิติที่ 1 ดังนี้

1) ด้านการวางแผนทางการเงิน สหกรณ์ต้องวางแผนการบริหารการเงินเพื่อให้มีปริมาณเงินทุนและกระแสเงินสดอยู่ในจำนวนที่เพียงพอต่อการดำเนินงานและสามารถรองรับภาวะวิกฤตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ มีการวางแผนและกำหนดนโยบายการบริหารการเงินมุ่งเน้นทั้งการรับฝากและควบคุมไปกับส่วนของทุน และให้ความสำคัญในการจัดสรรทุนสำรองในระดับที่เหมาะสม เพราะทุนสำรองทำให้สหกรณ์มีความมั่นคงในระยะยาว และยังเป็นเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำและเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนระยะยาว

2) ด้านการควบคุมทางการเงิน เงินทุนของสหกรณ์มาจากทุนมากกว่าหนี้สิน ผู้บริหารสหกรณ์ต้องมีความระมัดระวังในการหาแหล่งเงินทุนที่เหมาะสม เพื่อต้นทุนเงินทุนที่ต่ำ เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงพิจารณาระดมเงินทุนจากภายใน เช่นรับฝากเงิน แทนการกู้ยืมจากแหล่งภายนอกโดยพิจารณาต้นทุนเงินทุนเป็นหลักสำคัญ

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

สหกรณ์นำทุนดำเนินงานของสหกรณ์ไปลงทุนในเงินให้กู้ยืมระยะยาวเป็นส่วนใหญ่ โดยอัตราหมุนของสินทรัพย์ โดยเฉลี่ยต่ำกว่า Peer Group แสดงถึงสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลถึงอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงถึงการขยายตัวของกิจการสหกรณ์มีการเติบโตของสินทรัพย์ไปในทิศทางที่ช้าลง ดังนั้น สหกรณ์ควรมีแนวทางการบริหารทางการเงินจากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางการเงินของสหกรณ์ทางการเงินของสหกรณ์โดยใช้การวิเคราะห์ CAMELS Analysis มิติที่ 2 ดังนี้

1) ด้านการวางแผนทางการเงิน สหกรณ์จะต้องมีการวางแผนเพื่อบริหารสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เลือกลงทุนในสินทรัพย์ที่มีคุณภาพดี ใช้ข้อมูลทางการเงินวิเคราะห์

แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน ระยะเวลาในการให้เงินกู้กับระยะเวลาการได้มาของเงินทุน การบริหารจัดการลูกหนี้เพื่อให้สหกรณ์มีสภาพคล่องที่เหมาะสม

2) ด้านการควบคุมทางการเงิน สหกรณ์ควรมีการควบคุมการลงทุนของสินทรัพย์เพื่อการตัดสินใจเลือกลงทุนในสินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพ และการควบคุมค่าใช้จ่ายทั้งจากกิจกรรมดำเนินงาน และกิจกรรมลงทุน เพราะการควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสม จะส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ และที่สำคัญสหกรณ์ควรที่จะพิจารณาคุณสมบัติสมาชิกที่จะมากู้เงินกับสหกรณ์ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา 5C's ได้แก่ Characteristic (ลักษณะนิสัยของลูกค้า) Capacity ความสามารถในการหารายได้เพื่อนำมาชำระหนี้ Capital (เงินทุนหรือฐานะกิจการ) Collateral (สินทรัพย์ที่ใช้เป็นหลักประกัน) Condition (สภาวะการณ์ทั่วไป) เพื่อเป็นการกำหนดคุณสมบัติพื้นฐานในการพิจารณาให้สินเชื่อแก่สมาชิกและเป็นการป้องกันหนี้ผิดนัดชำระของสมาชิกที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร

สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจ ร้อยละ 12.57 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการที่ดีมาก โดยเฉพาะในปี 2563 สหกรณ์มีการปรับตัวของอัตราการเติบโตของธุรกิจเพิ่มขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อจากการร่วมสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ ดังนั้น สหกรณ์ควรมีแนวทางการบริหารทางการเงินจากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางการเงินของสหกรณ์โดยใช้การวิเคราะห์ CAMELS Analysis มิติที่ 3 ดังนี้

- 1) ด้านการวางแผนการเงิน สหกรณ์ควรมีการวางแผนการทำกำไร เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางการเงินในการดำเนินธุรกิจ
- 2) ด้านการควบคุมทางการเงิน สหกรณ์ควรมีการจัดทำแผนและงบประมาณเพื่อเป็นแผนติดตามการดำเนินงาน และการควบคุมค่าใช้จ่ายทั้งในส่วนของค่าใช้จ่ายในกิจกรรมหลักหรือกิจกรรมรอง ทั้งนี้ในการพิจารณาขยาย เพิ่ม ชะลอ หรือดำเนินธุรกิจปกติต่อไป สหกรณ์ควรคำนึงถึงประโยชน์ของสมาชิกเป็นสำคัญ สหกรณ์ที่มีการบริหารจัดการที่ดีย่อมส่งผลต่อความเข้มแข็งมั่นคงให้กับสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มิติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร

สหกรณ์มีเงินออมต่อสมาชิก 446,458.90 บาทต่อ เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำกำไรแม้อัตราการเติบโตของกำไร เฉลี่ย 5 ปี จะต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และอัตรากำไรสุทธิเฉลี่ย 5 ปี ก็สูงกว่าอัตราส่วนค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) แต่เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณเงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิกที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) สะท้อนให้เห็นถึงสหกรณ์มีเงินออมต่อสมาชิกมาก (สมาชิกมีเงินฝากกับสหกรณ์มาก) ดังนั้นสหกรณ์ควรมีแนวทางการบริหารทางการเงินจากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางการเงินของสหกรณ์โดยใช้การวิเคราะห์ CAMELS Analysis มิติที่ 4 ดังนี้

1) ด้านการวางแผนการเงิน สหกรณ์มีหนี้สินต่อสมาชิกน้อยกว่าเงินออม และกำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์ยังสูงกว่าค่าเฉลี่ย และอัตราทุนสำรองและทุนสะสมอื่นของสหกรณ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย สหกรณ์จึงต้องบริหารจัดการการวางแผนการใช้เงินทั้งแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน เพื่อสร้างความคุ้มค่าและผลตอบแทนให้กับสหกรณ์ อย่างไรก็ตามสหกรณ์ควรมีการบริหารความเสี่ยงและควบคุมการกู้เงินของสมาชิกไม่ให้สูงกว่าระดับที่เป็นอยู่ รวมถึงจัดสรรทุนสำรองให้มากขึ้นเพื่อความมั่นคงในอนาคต

2) ด้านการควบคุมทางการเงิน สหกรณ์ต้องควบคุมการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากคุณภาพของกำไรนอกจากการสร้างผลตอบแทนที่คุ้มค่าแล้วยังขึ้นอยู่กับการบริหารควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การมีวินัยทางการเงินจะส่งผลต่อรายได้ ต้นทุน และค่าใช้จ่ายของสหกรณ์

มิติที่ 5 สภาพคล่อง

สหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนถัวเฉลี่ย 5 ปี เท่ากับ 92.35 เท่า ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Peer Group) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถือว่า สหกรณ์มีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน มีสภาพคล่องสูงหรือมีความสามารถในการชำระหนี้สินของกิจการได้ดี แต่ก็อาจให้มากจนเกินความจำเป็นเพราะก็อาจแสดงถึงการขาดประสิทธิภาพ ในการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ได้เหมือนกัน เช่น สหกรณ์ไม่มีความสามารถในการจัดการลูกหนี้ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมา คือการเพิกถอนหนี้สูญจะสูญ หรือหนี้สูญในอนาคตได้ หนี้สินหมุนเวียนที่ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิก ดังนั้น สหกรณ์ควรมีแนวทางการบริหารทางการเงินจากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางการเงินของสหกรณ์โดยใช้การวิเคราะห์ CAMELS Analysis มิติที่ 5 ดังนี้

1) ด้านการวางแผนทางการเงิน สหกรณ์ต้องมีการวางแผนการใช้เงินให้สอดคล้องกับแหล่งที่มาอย่างเหมาะสม ควรกระจายความเสี่ยงในการลงทุนให้มีความมั่นคงปลอดภัย นอกจากนี้ หนี้สินที่เป็นเงินรับฝาก สหกรณ์ต้องบริหารด้านเงินฝากให้ทันต่อสถานการณ์ทั้งอัตราดอกเบี้ยตลอดจนรูปแบบการออมเงินต่างๆ เพื่อป้องกันความเสี่ยงและรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่องที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

2) ด้านการควบคุมการเงิน สหกรณ์ต้องมีการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด แต่สหกรณ์ควรระมัดระวังไม่ให้มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากเกินความจำเป็นโดยเฉพาะเงินสดและเงินฝากธนาคารซึ่งให้ผลตอบแทนที่ต่ำและอาจทำให้สหกรณ์ใช้สินทรัพย์อย่างไม่เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากสินทรัพย์ไม่ได้ใช้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ สหกรณ์จึงต้องรักษาระดับปริมาณทุนหมุนเวียนและสภาพคล่องอย่างเหมาะสม

มิติที่ 6 ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่จะเกิดขึ้นต่องบการเงิน

สหกรณ์ได้รับผลกระทบต่อธุรกิจหลายปัจจัย ทั้งทิศทางของดอกเบี้ยที่มีการปรับตัว เศรษฐกิจ นโยบายรัฐ โดยสหกรณ์ดำเนินธุรกิจด้านสินเชื่อและรับฝากเงิน ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยจึงมีผลกระทบต่อสหกรณ์ และคู่แข่งกัน ถ้าดอกเบี้ยสูงมากก็อาจกระทบต่อการชำระหนี้ของสมาชิก โดยในส่วนของธุรกิจสินเชื่อ คู่แข่งขันที่เป็นสถาบันการเงินที่มีทุนดำเนินงานจำนวนมาก ทั้งยังมีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการการเงิน มีรูปแบบและผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลายตรงตามความต้องการของสมาชิก

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นลักษณะการวิจัยที่เน้นศึกษาความรู้ที่นักคิดตามบริบทต่าง ๆ ที่ข้อมูลตัวเลขไม่สามารถอธิบายได้ เพื่อให้สหกรณ์ทราบหาปัญหาและอุปสรรค เกิดจากสาเหตุใด

3.2.2 การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เนื่องจากเป็นการวิจัยที่ผสมผสานการวิจัยแบบมีส่วนร่วมกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ รวมทั้งเทคนิควิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสหกรณ์ และเพื่อหาแนวทางขับเคลื่อนว่าเมื่อสหกรณ์รู้ปัญหา สหกรณ์จะมีแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างไร จากการปลดปล่อยความคิดและแสดงความคิดเห็น การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมจะช่วยสมาชิกสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ สามารถเสนอความคิดเห็นของตนได้อย่างเป็นอิสระ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช

บรรณานุกรม

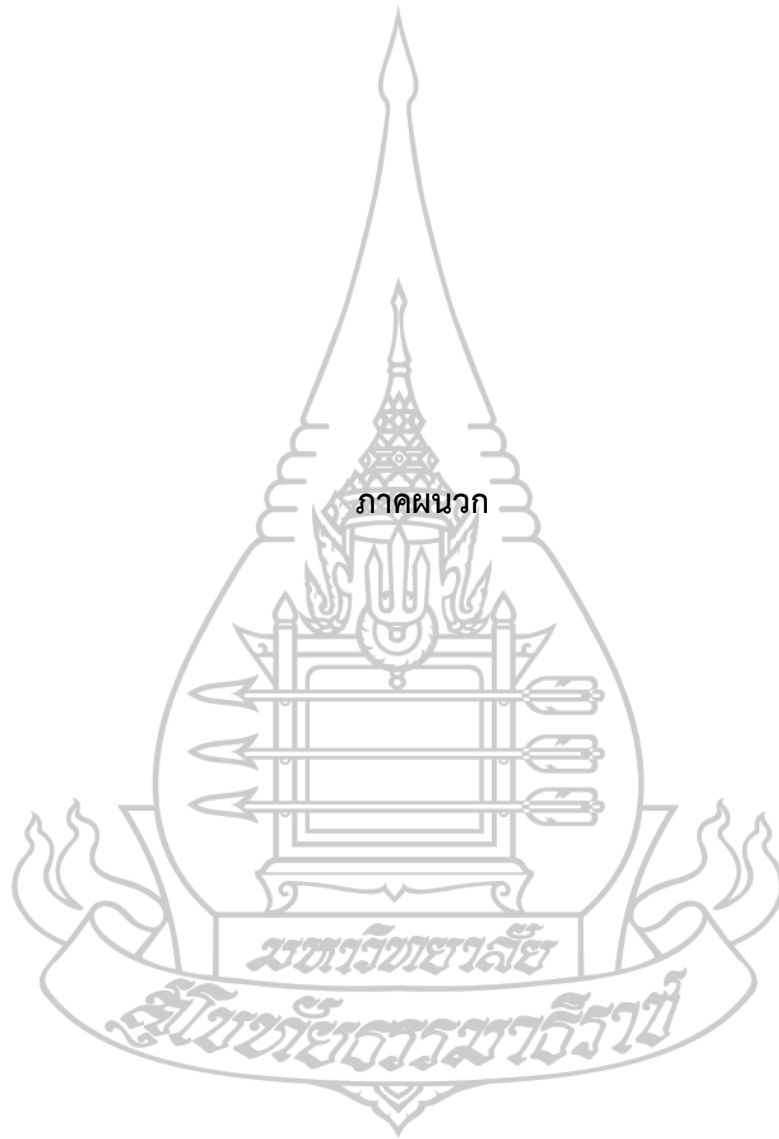
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2556). คลังความรู้ : สารระความรู้สหกรณ์ การกำเนิดสหกรณ์ในไทย. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567 (<https://cpd.go.th/content-page/item/38-historycoop-inthai.html>)
- _____. (2559). โครงสร้างสหกรณ์ . สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567 (<https://cpd.go.th/cpdth2560/index.php/information-cpd/general-coop>)
- _____. (2566). คลังความรู้ : สารระความรู้สหกรณ์ ความหมายของสหกรณ์. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567 (<https://cpd.go.th/content-page/item/39-meaning-coop.html>)
- _____. (2566). คลังความรู้ : สารระความรู้สหกรณ์ ประเภทสหกรณ์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567 (<https://cpd.go.th/content-page/item/39-meaning-coop.html>)
- _____. (2557). คลังความรู้ : สารระความรู้สหกรณ์ คุณค่าของสหกรณ์ อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567 (<https://cpd.go.th/content-page/item/39-meaning-coop.html>)
- _____. (2562). พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 มาตรา 3 ความหมายของสหกรณ์. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2548). คู่มือการประยุกต์ใช้ Camels Analysis วิเคราะห์สถานะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร.
- _____. (2566). ความหมายของสหกรณ์เครดิตยูเนียน. กรุงเทพมหานคร
- สหกรณ์ออมทรัพย์กรมประชาสัมพันธ์ จำกัด. (2566) พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร. สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567 (<https://www.prdsc.com/show/374>)
- หนังสือราชบัณฑิตยสถาน. (2554). ความหมายของสหกรณ์. สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567 (<https://www.gotoknow.org/posts/595733>)
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร. การกำเนิดสหกรณ์ในต่างประเทศ. สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567 (<https://kamphaengphet.web.cpd.go.th/cooperative-knowledge/cooperative-history.html>)

- ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด. (2566). ความหมายของเครดิตยูเนียน.สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567
(<https://www.cultthai.coop/cultthai/index.php/2017-05-24-02-43-05/cu-history1-2>)
- หลักการเครดิตยูเนียนสากล.(256...). สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567
(<https://www.cultthai.coop/cultthai/index.php/2017-05-24-02-43-05/principle-2>)
- ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด. (2566). รู้จักเครดิตยูเนียน : ความหมายของเครดิตยูเนียนโลก. สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567 (
<https://www.cultthai.coop/cultthai/index.php>)
- ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด. (2566). รู้จักเครดิตยูเนียน : ประวัติสหกรณ์เครดิตยูเนียนในไทย.สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567
(<https://www.cultthai.coop/cultthai/index.php>)
- ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด. (2566). รู้จักเครดิตยูเนียน : จิตตารมณ์และคุณธรรมของสหกรณ์เครดิตยูเนียน.สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567
(<https://www.cultthai.coop/cultthai/index.php>)
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2566). ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรกรณี (Peer Group).สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567
- ความหมายของงบการเงิน.(2567). สืบค้นเมื่อ วันที่ 17 กรกฎาคม 2567
(<https://lifelong.hu.ac.th/wp-content/uploads/2022/04/chapter2-Financial-Statements.pdf>)
- ความหมายของงบการเงิน.(2567). สืบค้นเมื่อ วันที่ 17 กรกฎาคม 2567
(<https://www.setinvestnow.com/th/knowledge/article/111-tsi-analyze-financial-statement-before-investing-in-stocks>)
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2545). ความหมายของงบการเงิน. เทคนิคการวิเคราะห์งบการเงินบริษัทจดทะเบียน. ส่วนสิ่งพิมพ์ ฝ่ายสื่อสารองค์กร ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2557). คู่มือระบบบัญชีสหกรณ์เครดิตยูเนียน .สืบค้นเมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม 2567
(https://www.cad.go.th/download/article/article_20160310160200.pdf)
- เพชรอำไพ สุขารมณ์ และ ศศิประภา สมัครเขตการพล . (2567). การวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย. (<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/NRRU/article/view/269326>)

- นภานันท์ ศรีชัยชนะ และ ณคุณ ธรณีนิติญาณ. (2567). การวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากข้อมูลงบการเงิน เพื่อการบริหารงานของฝ่ายบริหารสหกรณ์การเกษตร. (<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JSSP/article/view/269101>)
- ตุลาการ ไชยคำ และ ศศิภา พจน์วาที. (2567). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางเทคนิคของสหกรณ์ประมง สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.
- ปวีณา แซ่จู้, ภณิตา จามิตร และไกรวิทย์ หลีกภัย. (2567) .การวิเคราะห์ผลกระทบของอัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่มีผลต่ออัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินและอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจสินค้าอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.กรุงเทพมหานคร.
- ธีรวัชรบุญ ชื่นธีรพงศ์ และ ณคุณ ธรณีนิติญาณ. (2566). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางเทคนิคของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูในประเทศไทย. (<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JSSP/article/view/259964>)
- อริษา วีระวงศ์. (2564). การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ จำกัด. (<https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/12194>)
- รัตน์ทะนาพร ไพฑูรย์. (2563). การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรโครงการหลวงปึงค่า จำกัด จังหวัดพะเยา. (นายนิพิชฌมโชติ เพ็งสกุล การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ และกัญณิกา อัจจาสา. (2556). การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด. (<https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/12641>)
- สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด.(2562). รายงานประจำปี พ.ศ.2562. สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด. กรุงเทพมหานคร.
- _____.(2563). รายงานประจำปี พ.ศ.2563. สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด. กรุงเทพมหานคร.
- _____.(2564). รายงานประจำปี พ.ศ.2564. สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด. กรุงเทพมหานคร.
- _____.(2565). รายงานประจำปี พ.ศ.2565. สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด. กรุงเทพมหานคร.

.....(2566). รายงานประจำปี พ.ศ.2566. สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด.
กรุงเทพมหานคร.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก

งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน
สภกรณ์เครดิตยูเนี่ยนไทยฮอนด้า จำกัด

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนล้า จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

สินทรัพย์	สินทรัพย์	หมายเหตุ	ปี 2562	ปี 2561
			บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและเงินฝากธนาคาร		2	100,613,276.24	20,765,640.15
เงินลงทุนระยะสั้น		3	90,000,000.00	91,000,000.00
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ		4	163,949,257.00	141,222,831.00
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ		5	1,942,764.50	2,569,092.50
คอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ			1,568,474.00	1,485,506.00
สินค้าคงเหลือ			599,717.22	682,181.32
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		6	1,035,423.93	1,041,245.23
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน			359,708,912.89	258,766,496.20
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินลงทุนระยะยาว		3	8,962,000.00	8,461,400.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว		4	1,250,704,452.27	1,297,788,568.02
ลูกหนี้ระยะยาว		5	0.00	457,350.00
อาคารและเครื่องใช้สำนักงาน - สุทธิ		7	2,772,171.95	3,605,415.64
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน		8	686,627.02	1,101,593.67
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		9	162,888.40	173,676.80
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			1,263,288,139.64	1,311,588,004.13
รวมสินทรัพย์			1,622,997,052.53	1,570,354,500.33

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนไทยธนค้ำ จำกัด
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หนี้สินและทุนของสหกรณ์	หมายเหตุ	ปี 2562	ปี 2561
		บาท	บาท
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า		194,883.73	251,751.22
เงินรับฝาก	10	632,032,937.53	631,065,288.10
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	11	0.00	4,420,000.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	12	1,103,641.67	1,858,393.27
รวมหนี้สินหมุนเวียน		633,331,462.93	637,595,432.59
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	13	11,834,071.95	4,892,328.02
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		11,834,071.95	4,892,328.02
รวมหนี้สิน		645,165,534.88	642,487,760.61
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)		850,408,800.00	807,346,150.00
ทุนสำรอง		63,386,708.41	58,168,152.74
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	14	8,798,985.47	10,166,880.30
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี		55,237,023.77	52,185,556.68
รวมทุนของสหกรณ์		977,831,517.65	927,866,739.72
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		1,622,997,052.53	1,570,354,500.33

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	ปี 2562		ปี 2561	
	บาท	%	บาท	%
ขายบริการ	103,253,512.40	100.00	105,312,319.74	100.00
หัก ต้นทุนขายบริการ (งบต้นทุนขายบริการ)	30,439,104.49	29.48	33,424,850.27	31.74
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	72,814,407.91	70.52	71,887,469.47	68.26
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	54,135.63	0.05	296,528.10	0.28
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	8,740,737.29	8.47	10,665,828.44	10.13
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1-2)	64,127,806.25	62.11	61,518,169.13	58.41
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 3)	1,259,576.07	1.22	969,403.29	0.92
รวม	65,387,382.32	63.32	62,487,572.42	59.34
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 4)	10,150,358.55	9.83	10,302,015.74	9.78
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	55,237,023.77	53.50	52,185,556.68	49.55

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดการสินค้ามาจำหน่าย

	ปี 2562		ปี 2561	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าอื่น ๆ				
ขายสินค้าทั่วไป	13,270,517.40	100.00	13,428,653.74	100.00
รวม	<u>13,270,517.40</u>	<u>100.00</u>	<u>13,428,653.74</u>	<u>100.00</u>
หัก ต้นทุนขาย	10,963,771.96	82.62	11,063,681.43	82.39
กำไร (ขาดทุน) ชั้นต้น	<u>2,306,745.44</u>	<u>17.38</u>	<u>2,364,972.31</u>	<u>17.61</u>
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
รายได้จากการขายมีดระดมเงิน	0.00	0.00	21,919.00	0.16
รายได้ค่าธรรมเนียมเซอร์วิส	19,552.77	0.15	24,724.30	0.18
รายได้อื่นๆ	34,582.86	0.26	95,592.55	0.71
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	<u>54,135.63</u>	<u>0.40</u>	<u>142,635.85</u>	<u>1.05</u>
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
เงินเดือนและค่าจ้าง	824,764.00	6.22	751,217.00	5.59
ค่าล่วงเวลา	435,142.00	3.28	565,350.00	4.21
ค่าจ้างพนักงานชั่วคราว	12,000.00	0.09	8,450.00	0.06
ค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน	25,060.00	0.19	12,400.00	0.09
ค่าสวัสดิการ	110,488.00	0.83	94,100.00	0.70
เงินสหกรณ์ประกันสังคม	39,205.00	0.30	36,227.00	0.27
เงินสหกรณ์กองทุนการค้าของธุรกิจ	58,296.00	0.44	43,985.00	0.33
ค่าโทรศัพท์	4,512.98	0.03	7,546.31	0.06
ค่าสหกรณ์	4,000.00	0.03	7,470.00	0.06
ค่าวัสดุสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย	119,874.79	0.90	124,564.96	0.93
ค่ารับรอง	8,981.00	0.07	1,560.00	0.01
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	20,770.37	0.16	29,693.51	0.22
ค่าสัญญาเช่าอาคารมีดอร์วิสคิดจ่าย	8,333.28	0.06	8,333.28	0.06
ค่าเช่าอาคารพาณิชย์	99,203.96	0.75	105,859.81	0.79
ค่าใช้จ้างบุคคลอื่น	47,074.05	0.35	28,908.57	0.22
ขาดทุนจากการเงินและสินทรัพย์	34,857.86	0.26	0.00	0.00
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	<u>1,852,563.29</u>	<u>13.94</u>	<u>1,825,665.44</u>	<u>13.58</u>
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ	<u>598,317.78</u>	<u>3.83</u>	<u>681,942.72</u>	<u>5.08</u>

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยอเนก จำกัด
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

สินทรัพย์	หมวดหมู่	ปี 2563	ปี 2562
		บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	186,562,959.63	100,613,276.24
เงินลงทุนระยะสั้น	3	0.00	90,000,000.00
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	4	186,190,884.20	164,603,581.50
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	5	1,341,668.00	1,288,440.00
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ		1,363,310.00	1,568,474.00
สินค้าคงเหลือ		622,154.63	599,717.22
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6	985,058.79	1,035,423.93
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		377,066,035.25	359,708,912.89
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	3	9,462,000.00	8,962,000.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	4	1,259,760,318.10	1,250,704,452.27
อาคารและเครื่องใช้สำนักงาน - สุทธิ	7	2,217,429.13	2,772,171.95
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	8	279,094.80	686,627.02
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	9	52,000.75	162,888.40
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		1,271,770,842.78	1,263,288,139.64
รวมสินทรัพย์		1,648,836,878.03	1,622,997,052.53

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนไทยธนชาต จำกัด
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

หนี้สินและทุนของสหกรณ์	หมายเหตุ	ปี 2563	ปี 2562
		บาท	บาท
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า		2,314.76	194,883.73
เงินรับฝาก	10	603,710,029.00	632,032,937.53
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	11	402,929.68	1,103,641.67
รวมหนี้สินหมุนเวียน		604,115,273.44	633,331,462.93
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	12	18,953,555.03	11,834,071.95
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		18,953,555.03	11,834,071.95
รวมหนี้สิน		623,068,828.47	645,165,534.88
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)		896,854,750.00	850,408,800.00
ทุนสำรอง		68,919,475.18	63,386,708.41
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	13	9,097,908.56	8,798,985.47
กำไรสุทธิประจำปี		50,895,915.82	55,237,023.77
รวมทุนของสหกรณ์		1,025,768,049.56	977,831,517.65
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		1,648,836,878.03	1,622,997,052.53

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนต้า จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

	ปี 2563		ปี 2562	
	บาท	%	บาท	%
ขาย/บริการ	100,463,949.74	100.00	103,253,512.40	100.00
หัก ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	29,775,533.82	29.64	30,439,104.49	29.48
กำไรขั้นต้น	70,688,415.92	70.36	72,814,407.91	70.52
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	65,060.00	0.06	54,135.63	0.05
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	10,241,367.41	10.19	8,740,737.29	8.47
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1-2)	60,512,108.51	60.23	64,127,806.25	62.11
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 3)	1,579,699.43	1.57	1,259,576.07	1.22
รวม	62,091,807.94	61.80	65,387,382.32	63.33
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 4)	11,195,892.12	11.14	10,150,358.55	9.83
กำไรสุทธิประจำปี	50,895,915.82	50.66	55,237,023.77	53.50

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

	ปี 2562		ปี 2561	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าอื่น ๆ				
ขายสินค้าทั่วไป	13,270,517.40	100.00	13,428,653.74	100.00
รวม	13,270,517.40	100.00	13,428,653.74	100.00
หัก ต้นทุนขาย	10,963,771.96	82.62	11,063,681.43	82.39
กำไร (ขาดทุน) ขึ้นต้น	2,306,745.44	17.38	2,364,972.31	17.61
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
รายได้จากการขายบัตรเติมเงิน	0.00	0.00	21,919.00	0.16
รายได้ค่าธรรมเนียมบัตรเครดิต	19,552.77	0.15	24,724.30	0.18
รายได้อื่นๆ	34,582.86	0.26	95,992.55	0.71
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	54,135.63	0.40	142,635.85	1.05
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
เงินเดือนและค่าจ้าง	824,764.00	6.22	751,217.00	5.59
ค่าล่วงเวลา	435,142.00	3.28	565,350.00	4.21
ค่าจ้างพนักงานชั่วคราว	12,000.00	0.09	8,450.00	0.06
ค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน	25,000.00	0.19	12,400.00	0.09
ค่าสวัสดิการ	110,488.00	0.83	94,100.00	0.70
เงินยกย่องระหว่างงวด	39,205.00	0.30	36,227.00	0.27
เงินยกย่องกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	58,296.00	0.44	43,985.00	0.33
ค่าโทรศัพท์	4,512.98	0.03	7,546.31	0.06
ค่าพาหนะ	4,000.00	0.03	7,470.00	0.06
ค่าวัสดุสิ้นเปลืองทั่วไป	119,874.79	0.90	124,564.96	0.93
ค่ารับรอง	8,981.00	0.07	1,560.00	0.01
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	20,770.37	0.16	29,693.51	0.22
ค่าสัญญาธนาคารค่าธรรมเนียม	8,333.28	0.06	8,333.28	0.06
ค่าเบี้ยประกันภัยรถยนต์	99,203.96	0.75	105,859.81	0.79
ค่าจ้างเหมาบริการ	47,074.05	0.35	28,968.57	0.22
ขาดทุนจากการเงินและสินทรัพย์	34,857.86	0.26	0.00	0.00
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	1,852,563.29	13.94	1,825,665.44	13.58
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ	508,317.78	3.83	681,942.72	5.08

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ปี 2564	ปี 2563
		บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	540,478,454.32	186,562,959.63
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	4	170,840,488.00	186,190,884.20
ลูกหนี้ระยะสั้น	5	350,932.00	1,341,668.00
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมค้างรับ		1,418,115.00	1,363,310.00
สินค้าคงเหลือ		659,582.41	622,154.63
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6	986,713.05	985,058.79
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>714,734,284.78</u>	<u>377,066,035.25</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	3	9,862,000.00	9,462,000.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	4	1,034,005,142.02	1,259,760,318.10
อาคารและเครื่องใช้สำนักงาน - สุทธิ	7	2,054,724.74	2,217,429.13
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	8	789,375.37	279,094.80
ค่าปรับปรุงสำนักงานรอตัดบัญชี		178,351.95	52,000.75
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>1,046,889,594.08</u>	<u>1,271,770,842.78</u>
รวมสินทรัพย์		<u><u>1,761,623,878.86</u></u>	<u><u>1,648,836,878.03</u></u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนต้า จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

หนี้สินและทุนของสหกรณ์	หมายเหตุ	ปี 2564	ปี 2563
		บาท	บาท
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า		188,020.30	2,314.76
เงินรับฝาก	9	684,871,243.48	603,710,029.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	10	319,638.84	402,929.68
รวมหนี้สินหมุนเวียน		685,378,902.62	604,115,273.44
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	11	23,949,975.34	18,953,555.03
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		23,949,975.34	18,953,555.03
รวมหนี้สิน		709,328,877.96	623,068,828.47
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)		919,546,350.00	896,854,750.00
ทุนสำรอง		74,009,066.76	68,919,475.18
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	12	9,351,895.70	9,097,908.56
กำไรสุทธิประจำปี		49,387,688.44	50,895,915.82
รวมทุนของสหกรณ์		1,052,295,000.90	1,025,768,049.56
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		1,761,623,878.86	1,648,836,878.03

๑๖๕

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

	ปี 2564		ปี 2563	
	บาท	%	บาท	%
ขาย/บริการ	98,243,245.48	100.00	100,463,949.74	100.00
หัก ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	26,876,504.43	27.36	29,775,533.82	29.64
กำไรขั้นต้น	71,366,741.05	72.64	70,688,415.92	70.36
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	17,075.19	0.02	65,060.00	0.06
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	8,946,023.79	9.11	10,241,367.41	10.19
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1-2)	62,437,792.45	63.55	60,512,108.51	60.23
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 3)	1,514,323.57	1.54	1,579,699.43	1.57
รวม	63,952,116.02	65.09	62,091,807.94	61.81
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 4)	14,564,427.58	14.82	11,195,892.12	11.14
กำไรสุทธิประจำปี	49,387,688.44	50.27	50,895,915.82	50.66

๑๑๗

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

	ปี 2561		ปี 2562	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าอื่น ๆ				
ขายสินค้าทั่วไป	15,203,191.48	100.00	15,651,836.58	100.00
อื่น ๆ	0.00	0.00	130.84	0.00
รวม	15,203,191.48	100.00	15,651,705.74	100.00
อื่น ต้นทุนขาย	12,278,129.45	80.76	12,875,477.75	82.26
กำไรขั้นต้น	2,925,062.03	19.24	2,776,227.99	17.74
ขาด รายได้เฉพาะธุรกิจ				
รายได้จากค่าธรรมเนียม	0.00	0.00	2,298.01	0.01
รายได้อื่นๆ	17,075.19	0.11	62,761.99	0.40
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	17,075.19	0.10	65,060.00	0.41
อื่น ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
เงินเดือนและค่าจ้าง	1,004,256.00	6.61	917,172.00	5.86
ค่าเช่าอาคาร	615,204.00	4.05	467,902.00	2.99
ค่าจ้างพนักงานชั่วคราว	13,000.00	0.09	29,000.00	0.19
ค่าตอบแทนตามสัญญาจ้าง	29,400.00	0.19	11,780.00	0.08
ค่ารถวิทยุสื่อสาร	117,800.00	0.77	117,100.00	0.75
เงินสมทบประกันสังคม	27,365.00	0.18	34,442.00	0.22
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	79,284.00	0.52	67,184.00	0.43
ค่าโทรศัพท์	1,830.48	0.01	2,966.00	0.02
ค่าพาหนะ	15,460.00	0.10	6,450.00	0.04
ค่าวัสดุสิ้นเปลืองใช้ทั่วไป	136,766.02	0.90	143,635.41	0.92
ค่ารับรอง	4,915.00	0.03	7,100.00	0.05
ค่าเครื่องเขียนและแบบพิมพ์ใช้ทั่วไป	16,180.80	0.11	20,505.32	0.13
ค่าสัญญาเช่าค่าธรรมเนียม	0.00	0.00	1,388.88	0.01
ค่าเบี้ยประกันภัยทรัพย์สิน	37,458.82	0.25	77,811.16	0.50
ค่าปรับปรุงสำนักงาน	34,984.00	0.23	0.00	0.00
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	24,323.47	0.16	41,471.34	0.26
เงินค่าลิขสิทธิ์	1,380.00	0.01	4,885.00	0.03
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรม	8,772.00	0.06	0.00	0.00
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	2,168,479.59	14.24	1,958,793.11	12.44
กำไรเฉพาะธุรกิจ	773,657.63	5.09	898,494.88	5.69

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ปี 2565	ปี 2564
		บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	394,693,772.53	540,478,454.32
เงินลงทุนระยะสั้น	3	200,000,000.00	0.00
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	4	206,570,885.99	170,840,488.00
ลูกหนี้ระยะสั้น	5	224,841.00	350,932.00
คอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ		1,642,106.00	1,418,115.00
สินค้าคงเหลือ		430,046.19	659,582.41
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6	1,259,478.03	986,713.05
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>804,821,129.74</u>	<u>714,734,284.78</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	3	10,062,000.00	9,862,000.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	4	993,712,684.02	1,034,005,142.02
อาคารและเครื่องใช้สำนักงาน - สุทธิ	7	1,500,938.86	2,054,724.74
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	8	586,965.15	789,375.37
ค่าปรับปรุงสำนักงานรอดับบัญชี		131,883.17	178,351.95
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>1,005,994,471.20</u>	<u>1,046,889,594.08</u>
รวมสินทรัพย์		<u><u>1,810,815,600.94</u></u>	<u><u>1,761,623,878.86</u></u>

๓๗

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยขอนแก่น จำกัด
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565

หนี้สินและทุนของสหกรณ์	หมวดหมู่	ปี 2565	ปี 2564
		บาท	บาท
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า		217,864.84	188,020.30
เงินรับฝาก	9	674,669,917.49	645,412,015.35
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	10	916,390.79	319,638.84
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>675,804,173.12</u>	<u>645,919,674.49</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	11	69,320,729.32	63,409,203.47
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>69,320,729.32</u>	<u>63,409,203.47</u>
รวมหนี้สิน		<u>745,124,902.44</u>	<u>709,328,877.96</u>
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)		932,113,300.00	919,546,350.00
ทุนสำรอง		78,947,835.60	74,009,066.76
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	12	8,450,197.81	9,351,895.70
กำไรสุทธิประจำปี		46,179,365.09	49,387,688.44
รวมทุนของสหกรณ์		<u>1,065,690,698.50</u>	<u>1,052,295,000.90</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		<u>1,810,815,600.94</u>	<u>1,761,623,878.86</u>

๑๕

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยออนด์ จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565

	ปี 2565		ปี 2564	
	บาท	%	บาท	%
ขายบริการ	85,050,593.70	100.00	98,243,245.48	100.00
หัก ต้นทุนขายบริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	21,228,033.80	24.96	26,876,504.43	27.36
กำไรขั้นต้น	63,822,559.90	75.04	71,366,741.05	72.64
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	42,387.96	0.05	17,075.19	0.02
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	7,894,787.95	9.28	8,946,023.79	9.11
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1-2)	55,970,159.91	65.81	62,437,792.45	63.55
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 3)	3,519,242.35	4.14	1,514,323.57	1.54
รวม	59,489,402.26	69.95	63,952,116.02	65.09
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 4)	13,310,037.17	15.65	14,564,427.58	14.82
กำไรสุทธิประจำปี	46,179,365.09	54.30	49,387,688.44	50.27

๒๖๕

รายละเอียดค่าใช้จ่าย (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

	ปี 2565		ปี 2564	
	MM	%	MM	%
ขายสินค้าอื่น ๆ				
ขายสินค้าทั่วไป	10,389,238.70	100.00	15,203,191.48	100.00
รวม	10,389,238.70	100.00	15,203,191.48	100.00
หัก ต้นทุนขาย	8,437,032.92	81.21	12,278,129.45	80.76
กำไรขั้นต้น	1,952,155.78	18.79	2,925,062.03	19.24
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
รายได้อื่นๆ	42,387.96	0.41	17,075.19	0.11
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	42,387.96	0.41	17,075.19	0.11
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
เงินเดือนและค่าจ้าง	928,093.00	8.93	1,004,256.00	6.61
ค่าล่วงเวลา	383,691.00	3.69	615,204.00	4.05
ค่าจ้างพนักงานชั่วคราว	8,000.00	0.08	13,000.00	0.09
ค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน	10,000.00	0.10	29,400.00	0.19
ค่าสวัสดิการ	116,700.00	1.12	137,800.00	0.77
เงินสมทบประกันสังคม	27,369.00	0.26	27,565.00	0.18
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	92,942.00	0.90	79,284.00	0.52
ค่าโทรศัพท์	3,270.50	0.03	1,830.48	0.01
ค่าพาหนะ	8,530.00	0.08	15,460.00	0.10
ค่าวัสดุสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย	94,455.10	0.91	136,766.02	0.90
ค่าวีรรถ	3,500.00	0.03	4,915.00	0.03
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ค่าใช้จ่าย	13,881.07	0.14	16,180.80	0.10
ค่าเขียนราคาทรัพย์สิน	29,405.38	0.28	37,458.82	0.25
ค่าพิมพ์รูปถ่ายพนักงาน	34,983.98	0.34	34,984.00	0.23
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	29,861.92	0.29	24,323.47	0.16
สินค้าผิดชำระ	0.00	0.00	1,280.00	0.01
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูงาน	0.00	0.00	8,772.00	0.06
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	1,784,612.95	17.18	2,168,479.59	14.26
กำไรเฉพาะธุรกิจ	209,938.79	2.02	773,657.63	5.09

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ปี 2566	ปี 2565
		บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	331,276,874.78	394,693,772.53
เงินฝากสหกรณ์อื่น	3	6,000,000.00	0.00
เงินลงทุนระยะสั้น	4	160,000,000.00	200,000,000.00
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	5	214,658,571.00	206,570,885.99
ลูกหนี้ระยะสั้น	6	814,859.00	224,841.00
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ		1,325,590.00	1,642,106.00
สินค้าคงเหลือ		430,095.30	430,046.19
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น-สุทธิ	7	1,143,815.93	1,259,478.03
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		715,649,806.01	804,821,129.74
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	4	10,500,000.00	10,062,000.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	5	1,078,164,963.02	993,712,684.02
อาคารและเครื่องใช้สำนักงาน - สุทธิ	8	1,045,353.68	1,500,938.86
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	9	423,918.58	586,965.15
ค่าปรับปรุงสำนักงานรอตัดบัญชี		85,414.35	131,883.17
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		1,090,219,649.63	1,005,994,471.20
รวมสินทรัพย์		1,805,869,455.64	1,810,815,600.94

๒๗

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยขอนแก่น จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566

หนี้สินและทุนของสหกรณ์	หมายเหตุ	ปี 2566	ปี 2565
		บาท	บาท
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า		145,870.04	217,864.84
เงินรับฝาก	10	634,079,924.67	674,669,917.49
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	11	295,176.07	916,390.79
รวมหนี้สินหมุนเวียน		634,520,970.78	675,804,173.12
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	12	76,686,856.67	69,320,729.32
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		76,686,856.67	69,320,729.32
รวมหนี้สิน		711,207,827.45	745,124,902.44
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)		947,722,100.00	932,113,300.00
ทุนสำรอง		83,565,772.11	78,947,835.60
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	13	9,055,438.36	8,450,197.81
กำไรสุทธิประจำปี		54,318,317.72	46,179,365.09
รวมทุนของสหกรณ์		1,094,661,628.19	1,065,690,698.50
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		1,805,869,455.64	1,810,815,600.94

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยสอนต้า จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2566

	ปี 2566		ปี 2565	
	บาท	%	บาท	%
ขาย/บริการ	88,334,172.94	100.00	85,050,593.70	100.00
หัก ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	18,342,352.58	20.76	21,228,033.80	24.96
กำไรขั้นต้น	69,991,820.36	79.24	63,822,559.90	75.04
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	7,967.99	0.01	42,387.96	0.05
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	8,465,019.09	9.58	7,894,787.95	9.28
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1-2)	61,534,769.26	69.66	55,970,159.91	65.81
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 3)	4,203,333.55	4.76	3,519,242.35	4.14
รวม	65,738,102.81	74.42	59,489,402.26	69.94
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 4)	11,419,785.09	12.93	13,310,037.17	15.65
กำไรสุทธิประจำปี	54,318,317.72	61.49	46,179,365.09	54.30

๗๗

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหารถโดยสารส่วนบุคคล

	ปี 2566		ปี 2565	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าอื่น ๆ				
ขายสินค้าทั่วไป	10,640,659.94	100.00	10,389,238.70	100.00
รวม	10,640,659.94	100.00	10,389,238.70	100.00
หัก ต้นทุนขาย	8,499,083.40	79.81	8,437,082.92	81.21
กำไรขั้นต้น	2,158,576.54	20.19	1,952,155.78	18.79
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				
รายได้อื่นๆ	7,967.99	0.07	42,387.96	0.41
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	7,967.99	0.07	42,387.96	0.41
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ				
เงินเดือนและค่าจ้าง	881,088.00	8.27	928,003.00	8.93
ค่าล่วงเวลา	502,971.00	4.72	383,691.00	3.69
ค่าจ้างพนักงานชั่วคราว	8,000.00	0.08	8,000.00	0.08
ค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน	4,000.00	0.04	10,000.00	0.10
ค่าเช่ารถจักรยานยนต์	196,800.00	1.86	116,700.00	1.12
เงินสมทบประกันสังคม	35,411.00	0.33	27,369.00	0.26
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	99,732.00	0.94	92,942.00	0.90
ค่าโทรศัพท์	4,820.50	0.05	3,270.50	0.03
ค่าพาหนะ	11,760.00	0.11	8,550.00	0.08
ค่าวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป	92,586.56	0.87	94,455.10	0.91
ค่ารับรอง	7,935.00	0.07	3,500.00	0.03
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ใช้ไป	18,776.25	0.18	13,881.07	0.14
ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน	25,208.12	0.24	29,405.38	0.28
ค่าปรับปรุงสำนักงาน	34,984.02	0.33	34,983.98	0.34
ค่าใช้จ่ายไปรษณีย์	57,976.00	0.54	29,861.92	0.29
สินค้าคงเหลือ	495.00	0.00	0.00	0.00
ค่าบริการด้านนอร์	8,890.00	0.08	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรม	22,714.64	0.21	0.00	0.00
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	1,904,058.89	17.88	1,784,612.95	17.18
กำไรเฉพาะธุรกิจ	254,486.44	2.39	209,930.79	2.02

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นายน์จรินทร์ อัมพรมหา
วัน เดือน ปี เกิด	18 กรกฎาคม 2524
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
ที่อยู่ปัจจุบัน	72/375 ซ.อยู่วิทยา 16 แขวงกระทู้มราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรีบัญชีบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 2547
ประวัติการทำงาน	ผู้จัดการสหกรณ์

